

Amersfoort Begroting 2015-2018

Inhoudsopgave

Dit is de PDF-versie van de meerjarenbegroting van de gemeente Amersfoort, zoals samengesteld op basis van data op de online begroting www.Amersfoort-Telt.nl.

Versie: maandag 15 juni 2015, 18.00 uur

Status: vastgesteld door de raad

Begroting

Inleiding

Programma's

1. Bestuur en dienstverlening

- Algemeen bestuur
- Bestuurlijke ontwikkeling en deregulering
- Dienstverlening
- Overzicht

2. Veiligheid en handhaving

- Sociale veiligheid
- Fysieke veiligheid
- Vergunningen, toezicht en handhaving
- Overzicht

3. Stedelijk beheer en milieu

- Stedelijk beheer
- Milieu
- Overzicht

4. Sociaal Domein

- Basisinfrastructuur
- Ambulante zorg en ondersteuning inclusief wijkteams
- Specialistische zorg en ondersteuning
- Bescherming en veiligheid
- Werk en inkomen
- Overzicht

5. Onderwijs

- Onderwijsbeleid
- Onderwijsvoorzieningen
- Overzicht

6. Sport

- Sport
- Overzicht

7. Ruimtelijke ontwikkeling

- Ruimtelijke ontwikkeling
- Grondexploitaties
- Vastgoed
- Overzicht

8. Wijken en Wonen

- Wijken
- Wonen
- Overzicht

9. Mobiliteit

- Mobiliteit
- Overzicht

10. Economie en duurzaamheid

- Economie
- Duurzaamheid en innovatie
- Overzicht

11. Cultuur

- Archief Eemland
- Monumentenzorg en archeologie
- Kunst en cultuur
- Overzicht

12. Financiën en belastingen

- Algemene baten en lasten
- Algemene uitkering Gemeentefonds
- Belastingen en heffingen
- Geldleningen en beleggingen
- Overzicht Financiën en belastingen

Financieel beeld

- Macro-economische / financiële beschouwingen
- De meerjarenbegroting 2015 - 2018
- Meicirculaire gemeentefonds
- IJkpunten financiële positie
- Reserves en voorzieningen
- Investerings
- Subsidies
- Incidentele baten en lasten
- Uitgangspunten begroting
- Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen
- Maatregelen Herstelbegroting

Paragrafen

- Risicomanagement en weerstandsvermogen
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Treasury
- Lokale lasten
- Grondbeleid
- Duurzaamheid

- Decentralisaties sociaal domein
- Bestuurlijke ontwikkeling

Hoofdpagina

Begroting nieuwe stijl:

Tellen & vertellen - het resultaat telt

De digitale Begroting 2015-2018 is gericht op resultaat. Na de gemeenteraadsverkiezingen is een nieuwe coalitie gevormd onder de titel "Samen maken we de stad". Alle onderdelen van de begroting zijn daarop inhoudelijk vernieuwd. Met het kiezen van indicatoren - dank aan de werkgroep uit de raad - is weer een stap gemaakt naar meer resultaatgericht sturen. De samenwerking krijgt in deze begroting nadrukkelijk de aandacht. Wij willen ruimte geven en wendbaar zijn, maar ook opkomen voor wie een vangnet nodig hebben. Aan de omvangrijke beweging in het sociale domein werken we gestaag.

Ook de vorm is vernieuwd. Met blokkenschema's en grafieken krijgt u beter zicht op verhoudingen en ontwikkelingen. Tekst en beeld zijn vereenvoudigd en meer gefocussed op dat waar het om gaat ('less = more'). Onderlinge samenhang is in beeld gebracht en voor wie meer wil weten zijn er links en plusjes in de kantlijn. Ongetwijfeld heeft de nieuwe vorm ook kinderziektes. Wij horen graag wat zou moeten worden doorontwikkeld.

De grootste vernieuwing zit in de werking. Een begroting wordt vastgesteld, geeft ons kaders, maar is óók een dynamisch instrument in een veranderlijke context. Het is een stuur in de handen van hen die er op moeten varen: raad, college, en ambtelijk management. Is nieuwe informatie beschikbaar, dan zijn grafieken in update op te vragen. Wij willen onszelf meten en er rekenschap mee kunnen afleggen. En tenslotte is het ook een communicatiemiddel om ambities en doelstellingen te delen en tot een gemeenschappelijke inzet te komen, om zo invulling te geven aan "Samen maken we de stad".

Op 28 april is op deze pagina de versie 'vastgesteld door het college' gepubliceerd, die het voorstel omvat dat burgemeester en wethouders aan de raad hebben gedaan voor de begroting. Kijk op www.amersfoort.nl/begroting voor een toelichting, onder meer in de vorm van het raadsvoorstel. Na besluitvorming op 2 juni door de gemeenteraad, wordt de versie 'vastgesteld door de raad' beschikbaar.

De conceptversie op deze website betreft de begroting 2015-2018 die de gemeenteraad in november 2014 heeft vastgesteld. Omdat de provincie als toezichthouder deze begroting niet goedkeurde, is in de eerste maanden van 2015 gewerkt aan een zogenoemde herstelbegroting.

Meer weten over het proces waarmee wordt gewerkt aan een evenwichtige meerjarenbegroting voor de gemeente Amersfoort? Kijk op www.amersfoort.nl/financien.

1. Bestuur en dienstverlening

We zijn als stad en bestuur continu in ontwikkeling. We werken met en voor al onze inwoners aan een mooi Amersfoort, waar het prettig wonen, werken en recreëren is. We laten dit zien in hoe we de stad besturen, in hoe we als bestuur alert blijven op de ontwikkelen in de samenleving en daarop adequaat inspelen, in hoe we maatschappelijke vraagstukken aanpakken (niet alleen met regels) en in onze dienstverlening.

Algemeen bestuur

Burgemeester Lucas Bolsius

Bestuurszaken en public affairs, Veiligheid, Dierenwelzijn
T. 14033, burgemeester@amersfoort.nl

wethouder Bertien Houwing

Bestuurlijke ontwikkeling, Regionale samenwerking, Onderwijs, Diversiteit
T. 14033, wethouderhouwing@amersfoort.nl

Ambitie

Het bestuur van Amersfoort zijn, dat de verschillende belangen in de stad afweegt en belangen behartigt voor stad en regio. Wij willen een bestuur zijn dat vertrouwen heeft en geeft en dat op basis van democratische waarden invulling geeft aan zijn publieke taken.

Effectindicator

**Waardering van de
communicatie en
voorlichting vanuit de
gemeente**

Doelstellingen

- Gezamenlijk en op een zorgvuldige manier afwegen van de belangen van stad en regio.
- Lokaal bestuur zijn dat vertrouwen heeft én geeft, dat stabiel en betrouwbaar is.
- Beschermen van de rechtstaat en van democratische waarden.

Onze inzet

We behartigen de belangen van alle partijen in stad en regio, zowel door public affairs richting andere overheden als door de verbinding te zoeken met stakeholders. We coördineren onze inzet via een halfjaarlijks geactualiseerde lobbyagenda en gaan rapporteren over subsidievererving in het jaarverslag.

Bij besturen gaat het om vertrouwen hebben en vertrouwen krijgen. Dat betekent ook durven loslaten, omdat we vertrouwen hebben in de kennis en het verantwoordelijkheidsgevoel van inwoners, ondernemers en organisaties in de stad. Wij zijn uitnodigend, bijvoorbeeld door per jaar 500 'gasten van de raad' uit te nodigen. Onze informatie is openbaar tenzij de wet dat verbiedt. De raadsvergaderingen kunnen via internet gevolgd worden. We gaan vaker in een rondetafel-setting gelijkwaardig het gesprek aan met betrokkenen, of 'op locatie' vergaderen als het onderwerp daar om vraagt.

Elke twee weken komen bewoners, organisaties en ondernemers naar Het Plein om raadsleden te ontmoeten. Argumenten worden verkend in De Ronde; afsluitend debat en stemming in Het Besluit.

Amersfoort wil een stad zijn waar iedereen kan en mag zijn wie die is. Leven in diversiteit is een grote verworvenheid van onze samenleving. We brengen actief partijen bij elkaar, ook in situaties waarin de onderlinge tolerantie onder druk staat, en treden op tegen discriminatie (artikel 1 van de Grondwet). In de rechtsstaat is de overheid ook zelf onderworpen aan controle, van accountant tot rekenkamer. De ombudsman staat klaar voor wie zich door de overheid onjuist voelt behandeld.

In Amersfoort wordt diversiteit gevierd. Wij zijn er trots op een veelkleurige stad te zijn.

In onze communicatie zijn we zorgvuldig, open en herkenbaar, maar ook vraaggericht. We gaan uit van de behoefte van de stad en kiezen de vorm die past bij de situatie, van persoonlijk contact tot aan twitter en YouTube. Met o.a. de veelgelezen 'Stadsberichten' willen we dat tenminste tweederde van de inwoners vindt dat de gemeente duidelijke informatie geeft. Omgekeerd willen we in contact met de stad zijn en de initiatieven die er spelen.

Samenwerking

Samenwerking en een houding die daar op is gericht (dichtbij, nieuwsgierig en aanspreekbaar) zijn essentieel om maatschappelijke resultaten te boeken. Samenwerking is een kernwaarde in onze bestuursstijl en in de lopende organisatieontwikkeling. Wij vinden dat zo belangrijk dat in alle verdere begrotingsprogramma's expliciet aandacht aan de samenwerking wordt besteed.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Bestuurlijke ontwikkeling en deregulering

wethouder **Bertien Houwing**

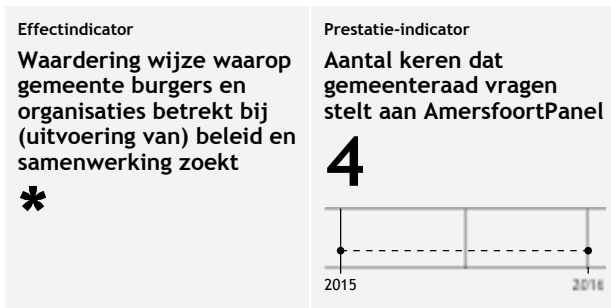
Bestuurlijke ontwikkeling, Regionale samenwerking, Onderwijs, Diversiteit

T. 14033, wethouderhouwing@amersfoort.nl

Ambitie

We herijken de rol en taken van de lokale overheid. We willen zoveel mogelijk samen met de stad doen. Onze bestuursstijl sluit daarop aan. De manier waarop we samenwerken blijven we steeds verder ontwikkelen. Dat maken we zichtbaar in het uitvoeren van alle ambities. We willen zo komen tot betere besluiten, een effectieve vorm van besturen en waar mogelijk gezamenlijk met de stad maatschappelijke waarden creëren.

In Amersfoort vinden mensen de regels begrijpelijk en makkelijk te hanteren. Inwoners, bedrijven en instellingen nemen zelf de verantwoordelijkheid om zaken gezamenlijk op te lossen. Daar waar de gemeente dit reguleert, kijken we of regels wel de meest doelmatige manier zijn om samenwerking te stimuleren en mogelijk te maken, of dat andere vormen daar beter bij aansluiten.

Doelstellingen

We koesteren de eigen kracht van de stad, de initiatieven en de mensen die verantwoordelijkheid nemen. We kijken naar waar we (nieuwe) samenwerkingsvormen en verantwoordelijkheden inzetten om met mensen, maatschappelijke partners en bedrijven te werken aan zaken waar wij als gemeente verantwoordelijk voor zijn.

We spelen in op wat de stad belangrijk vindt. We doen dat door aan te sluiten bij initiatieven van de stad waaraan we als gemeente kunnen bijdragen (overheidsparticipatie). We sluiten ons aan bij de energie uit de maatschappij en bij burgerinitiatieven. We stimuleren dat de stad meer verantwoordelijkheid neemt om zaken gezamenlijk op te lossen.

We organiseren ons bestuurlijk zodanig, dat wij als bestuur effectief functioneren. We zetten in op de samenwerking binnen het college en tussen het college en de raad.

We verbeteren de toegankelijkheid en vergroten het gebruiksgemak van onze regelgeving.

We verminderen de regelgeving waar dat kan. Daar waar de gemeente iets reguleert, kijken we of regels wel de meest doelmatige manier zijn om samenwerking te stimuleren en mogelijk te maken, of dat andere vormen beter zouden zijn.

Er wordt zo spoedig mogelijk gestart met een raadsbrede verkenning om te bepalen waaraan een kerntakendiscussie zou moeten voldoen. Nog voor de zomer 2015 wordt onderzocht welke initiatieven op dit terrein binnen en buiten het gemeentehuis zijn opgestart. Dit wordt vervolgens door een raadsbrede denktank nader uitgewerkt.

Onze inzet

Bestuurlijke ontwikkeling

Het proces van bestuurlijke ontwikkeling willen we samen met de stad en experts op dit gebied vorm blijven geven (stadscafés,

stadspanels, rondetafelgesprekken) op een manier die past bij de ontwikkeling die we voorstaan. Begin 2015 maken we een doorlichting van onze aanpak, wat er goed gaat en wat beter kan. We continueren gemeentebreed onze inzet op het betrekken van burgers, partners en bedrijven bij overheidsbesluiten en verkennen andere vormen en manieren om dat te doen. We stimuleren goede initiatieven in de stad (koplopersaanpak). We willen leren van de manier waarop we participeren met anderen. Het onderlinge samenwerking tussen college en de raad nemen we periodiek onder de loep.

Democratie heeft eeuwenoude wortels, maar blijft vitaal door zich steeds opnieuw uit te vinden.

Deregulering

Door regelgeving en formulieren te digitaliseren, vergroten we het gebruikersgemak. In onze dienstverlening verkorten we de doorlooptijden en verbeteren we de kwaliteit van onze gemeentelijke producten. We maken een analyse waar we regelgeving kunnen verduidelijken, het toepassen ervan kunnen vergemakkelijken of af kunnen schaffen. We vragen mensen, maatschappelijke partners en bedrijven welke regelgeving niet goed werkt. We gaan experimenteren met andere vormen van 'maatschappelijke afspraken' dan regelgeving.

Samenwerking

Wij werken samen met bewoners, maatschappelijke partners, bedrijven en experts op onze ambities deregulering en bestuurlijke ontwikkeling. Vanwege hun ervaringen en oplossingsrichtingen (deregulering) en hun energie en ideeën over hoe we samen werken aan Amersfoort (bestuurlijke ontwikkeling). Interne samenwerking op deze onderwerpen is van belang: ze gaan iedereen aan. We laten ons inspireren door andere gemeenten of delen met hen onze ervaring.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Dienstverlening

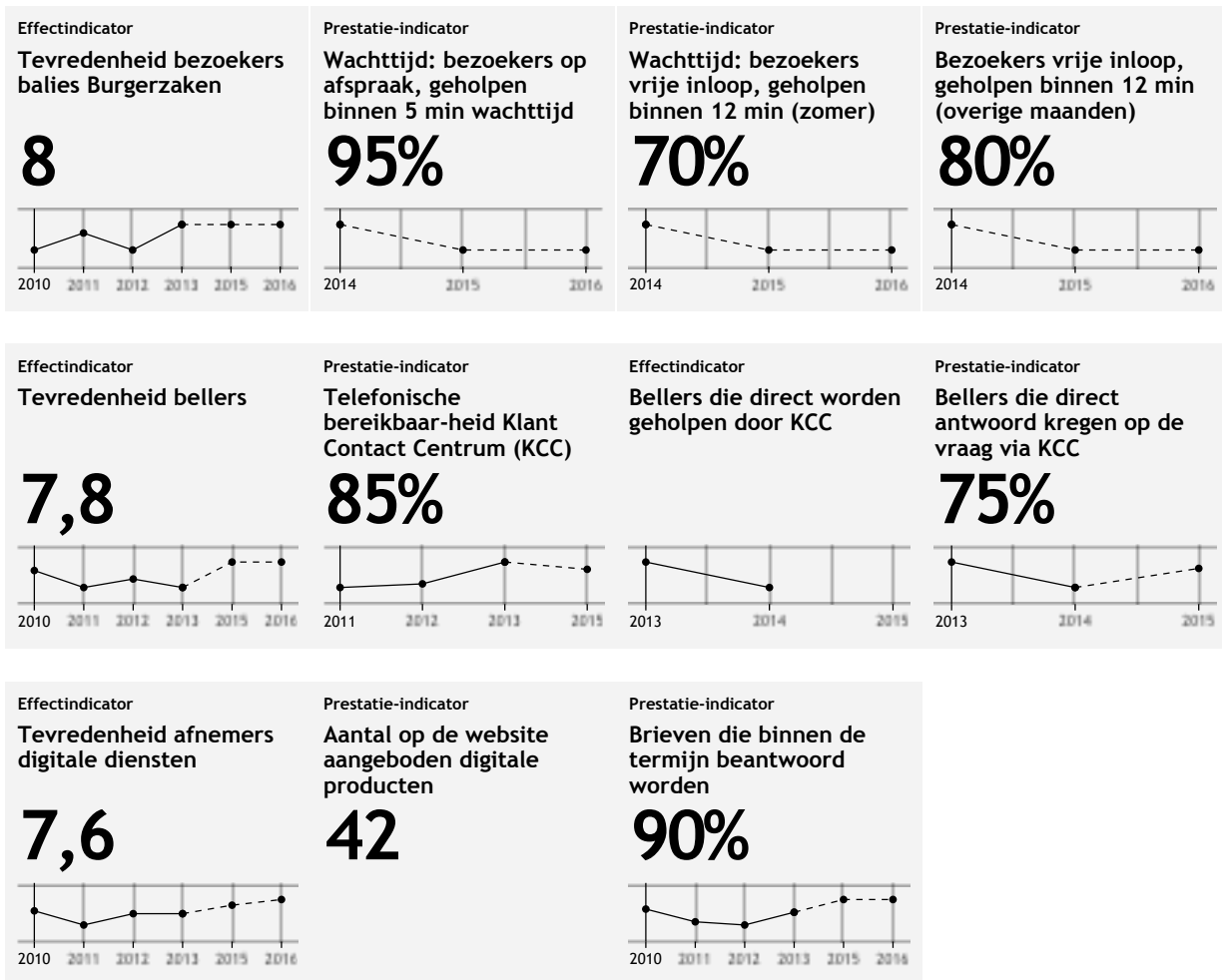
wethouder **Menno Tigelaar**

Werk en inkomen, Beheer, Milieu, Handhaving, Dienstverlening

T. 14033, wethoudertigelaar@amersfoort.nl

Ambitie

In Amersfoort staat klantgemak centraal. Daarom werken we gemeentebreed aan slimmere dienstverlening. Dit betekent digitale (self)service waar het kan, persoonlijk contact waar het moet. Standaard waar het kan, maatwerk waar het moet. Met als kernwaarden snel, deskundig, vriendelijk en transparant tegen zo laag mogelijke kosten.

Ons streven is het aantal digitale producten steeds verder uit te breiden.

Doelstellingen

Op een klantgerichte manier efficiënt en effectief werken. De klantvraag en het klantgemak staat voorop. Dat betekent dat we onnodig klantcontact willen voorkomen: door te dereguleren, mensen proactief te informeren en overbodige contactmomenten af te schaffen. Doelmatig en 'lean', met oog voor de klant en oog voor het feit dat we verschillende doelgroepen bedienen die bijvoorbeeld niet allemaal even zelfredzaam zijn. Dat is prettig voor de klant en leidt tot lagere kosten.

Meer digitaal. We gaan meer producten en diensten digitaal aanbieden en het gebruik hiervan stimuleren. Dit is gemak voor de klant (want digitale diensten zijn 24/7 beschikbaar en kunnen vanuit huis worden afgenomen) en het scheelt in de kosten. Het streven is in 2015 zo veel mogelijk producten en diensten van de gemeente digitaal aan te bieden.

Betere digitale informatie. We willen de (mobiele) website verbeteren/herinrichten vanuit de vraag van de bezoeker. Met goed vindbare en heldere informatie.

In één keer goed. Als klanten ons persoonlijk spreken aan telefoon of balie dan kunnen ze erop rekenen dat ze daar een attente medewerker treffen die ze snel, deskundig, vriendelijk en zo veel mogelijk direct helpt. In één keer goed dus!

Maakt u een afspraak bij de balie Burgerzaken, dan hoeft u niet te wachten.

Onze inzet

Dagelijks werk. Voor een belangrijk deel bestaat ons werk uit het iedere dag weer goed helpen van klanten. Aan de balies van Burgerzaken (500 klanten per dag), aan de telefoon van het KCC (700 telefoontjes per dag via 14 033) of digitaal op de site en via webcare en mail. En dat proberen we steeds beter te doen. Door bijvoorbeeld te blijven zoeken naar meer innovatieve vormen van dienstverlening, zoals het desgevraagd thuisbezorgen van paspoorten.

Eén dienstverleningsconcept. Het moet voor onze klanten niet uitmaken met welke afdeling van de gemeente ze contact hebben. Overal worden ze op dezelfde klantgerichte manier geholpen. Dat betekent dat we meer als één gemeente willen gaan werken: met gemeentebreed dezelfde service, dezelfde openingstijden, één balie, één telefoonnummer, langskomen op afspraak, et cetera. Dit 'dienstverleningsconcept' werken we verder uit en vertalen we in concrete acties.

Vernieuwen (mobiele) website. Bezoekers moeten op een eenvoudige manier hun weg kunnen vinden op onze (mobiele) website. Zowel voor het zoeken van informatie als voor het digitaal regelen van producten en diensten. Dat is fijn voor onze klanten, maar het scheelt ook in de kosten. Want met een goede site met goed vindbare, heldere teksten voorkom je bijvoorbeeld klantvragen aan de telefoon. Gebruikers uit de stad, ook belangenbehartigers van groepen die minder computervaardig zijn, worden betrokken bij het testen van de toegankelijkheid van de nieuwe website en adviseren bij aanpassingen.

Doorontwikkelen digitale dienstverlening. In 2015 gaan wij onze digitale dienstverlening verder doorontwikkelen. Op dit moment kunnen 42 diensten via www.amersfoort.nl worden afgenomen ([zie overzicht](#)), eind 2015 moeten dat er meer dan 100 zijn.

Klantinformatie beter registreren. Zodat we bijvoorbeeld direct kunnen zien dat iemand een aanvraag heeft ingediend, bij welke medewerker die in behandeling is en dat daar vervolgens ook nog eens over is gebeld en gemaild. Als klanten bekend zijn en worden herkend kunnen we ze beter en gericht helpen. En bovendien voorkomen dat mensen zelf iedere keer weer opnieuw al hun gegevens op moeten geven.

Landelijke ontwikkelingen. Ook landelijke ontwikkelingen zijn van invloed op onze inzet in 2015. Zo gaat er vanaf 1 januari 2015 veel veranderen in het 'sociaal domein'. Veel informatievragen over zorg en welzijn lopen vanaf dat moment via de gemeente. Het KCC krijgt dan een rol in het beantwoorden van vragen en het doorverbinden/verwijzen naar deskundigen met meer specifieke kennis elders in het gemeentehuis of bij partners.

Dienstverlening thuis op de bank

Samenwerking

We willen naar één dienstverleningsconcept. Dat betekent in de eerste plaats dat gemeentelijke afdelingen intern samenwerken en hun dienstverlening goed op elkaar afstemmen.

Gemeentelijke dienstverlening wordt ook uitgevoerd door externe partijen zoals bijvoorbeeld de Rova voor de vuilinzameling en Eemfors voor het groenonderhoud. Vraag is of en hoe deze diensten passen in dat concept. Moeten klanten met vragen over bijvoorbeeld vuilinzameling altijd naar de Rova, of kunnen ze daarover ook bellen met de gemeente op 14033? De uitdaging is om ook op dit punt samen te werken met onze partners in de stad.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Overzicht Bestuur en dienstverlening

Burgemeester Lucas Bolsius, wethouders Houwing en Tigelaar

1. Bestuur en Dienstverlening

<i>bedragen x € 1.000,-)</i>	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Algemeen bestuur	16.970	16.479	15.453	15.443	15.610	15.500
Bestuurlijke ontwikkeling en deregulering	2	24	145	76	-124	-348
Publieke dienstverlening	8.170	9.076	7.898	7.660	7.778	7.730
Totaal lasten	25.142	25.579	23.496	23.179	23.264	22.882
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Algemeen bestuur	747	1.081	661	508	508	508
Bestuurlijke ontwikkeling en deregulering			0	0	0	0
Publieke dienstverlening	2.504	2.788	2.601	2.609	2.606	2.603
Totaal baten	3.251	3.869	3.262	3.117	3.114	3.111
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Algemeen bestuur	16.223	15.398	14.792	14.935	15.102	14.992
Bestuurlijke ontwikkeling en deregulering	2	24	145	76	-124	-348
Publieke dienstverlening	5.666	6.288	5.297	5.052	5.172	5.127
Saldo programma 1	21.891	21.710	20.234	20.062	20.150	19.771
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo programma 1	21.891	21.710	20.234	20.062	20.150	19.771

(inclusief mutaties
reserves)

In de ramingen begrepen investeringen

Investerings met een
economisch nut

Stemmachines	195					
Modernisering GBA	313					
Audiovisuele middelen raadzaal					217	
PC's raadsleden					33	
Verkiezingen raad					200	
Totaal aan investeringen	0	0	508	0	0	450

2. Veiligheid en handhaving

We willen een veilig en leefbaar Amersfoort. Daarvoor dringen we de criminaliteit terug en vergroten we het veiligheidsgevoel van onze inwoners. We hebben een adequate brandbestrijding en hulpverlening en zijn voorbereid op de bestrijding van rampen en crises. Vanuit de rol van vergunningverlener, toezichthouder en handhaver geven wij vrijheid waar het kan en zijn strikt waar het moet. Om zo samen met burgers en bedrijven tot een veilige en leefbare woon- en werkomgeving te komen.

Sociale veiligheid

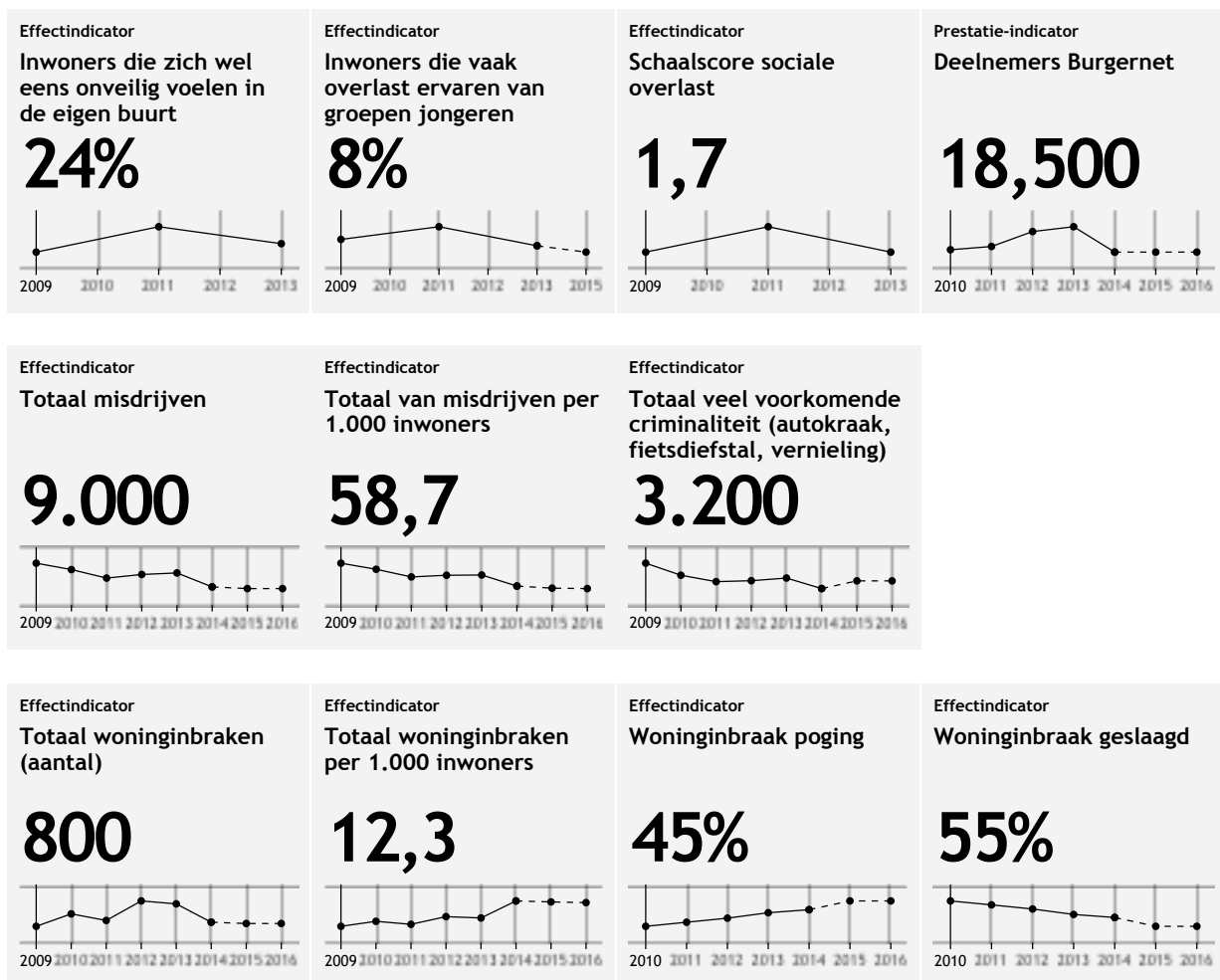
Burgemeester Lucas Bolsius

Bestuurszaken en public affairs, Veiligheid, Dierenwelzijn

T. 14033, burgemeester@amersfoort.nl

Ambitie

Om een veilig en leefbaar Amersfoort te bereiken, richten we ons op het zichtbaar en meetbaar terugdringen van criminaliteit en overlast én op het vergroten van het veiligheidsgevoel van onze inwoners. In het Integraal Veiligheidsprogramma 2015-2018 stellen we in actief partnerschap met onze (veiligheids)partners prioriteiten in de aanpak die aansluiten bij de cijfers en de beleving van onze inwoners.

Het streven is het % inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt omlaag te krijgen. Dit geldt ook voor de schaal score sociale overlast. De indicatoren woninginbraak poging en woninginbraak geslaagd tellen samen op tot 100%. Het streven is dus om van de totale woninginbraken, het aantal daadwerkelijk geslaagde inbraken omlaag te krijgen.

Doelstellingen

Het terugdringen van criminaliteit en overlast door personen in de woon- en leefomgeving. Zoals door multi-problemegezinnen, psychisch kwetsbaren, geweldplegers, ex-gedetineerden, veelplegers en jeugd(groepen). De ervaren overlast door jongerengroepen

moet verder teruglopen van 9% (2013) naar 8% in 2015.

Het terugdringen van het aantal geslaagde woninginbraken. Wij streven naar een terugloop van 7,7 (2013) naar 7,2 of minder inbraken per 1000 inwoners in 2015. Tegelijk willen we dat bij woninginbraak de verhouding pogingen- versus geslaagde inbraken verandert van 37% : 63% (2013) naar 45% : 55% in 2015.

Het vergroten van de heterdaadkracht door actief burgerschap. Actief burgerschap is essentieel om de veiligheid te verbeteren. Wij willen dat het aantal deelnemers aan Burgernet in 2015 oploopt tot 16.500.

Onze inzet

Voor het terugdringen van overlast en criminaliteit hanteren we een effectieve persoongerichte aanpak. We leggen daarbij de verbinding tussen veiligheid en zorg, met specifieke aandacht voor psychische problematiek en belangrijke katalysatoren als alcohol en drugs. Hierbij maken wij gebruik van aantoonbaar effectieve aanpakken zoals de Persoonsgerichte Aanpak (PGA), Top X en groepsinterventies.

Voor het terugdringen van het aantal geslaagde woninginbraken maken we gebruik van een combinatie van een preventieve aanpak (voorlichting/bewustwording eigen rol bewoners, het bieden van handelingsperspectief) en een dadergerichte aanpak (Top X/PGA).

Voor het vergroten van de heterdaadkracht en de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners en ondernemers maken we optimaal gebruik van (social) media, willen we het aantal deelnemers aan Burgernet vergroten, geven we voorlichting op maat en bieden we trainingen/workshops aan.

Folder met tips: herken en voorkom oplichters aan de deur

We handhaven onze reguliere inspanningen op diverse veiligheidsonderwerpen. Zoals: hennepsteelt ([Regionaal hennepconvenant](#)), veilig uitgaan ([convenant veilig uitgaan](#), [Collectieve horecaontzegging](#)), cameratoezicht ([Cameratoezicht in de openbare ruimte](#), [cameratoezicht](#)), Oud&Nieuw-aanpak, overvallen, veelvoorkomende criminaliteit zoals auto-inbraak, vernieling, fietsdiefstal, huiselijk geweld ([Aanpak huiselijk geweld](#)), prostitutie, coffeeshopbeleid ([Coffeeshopbeleid Actualisatie 2007](#), [Collegebesluit Coffeeshopbeleid](#)), groepsaanpak jeugdoverlast ([Voortgang aanpak jongerenoverlast 2013](#)), nazorg ex-gedetineerden ([Regionale samenwerking nazorg ex-gedetineerden](#)) en bestuurlijke aanpak criminaliteit ([Bibob-beleidslijnen 2014](#)).

We blijven adequaat en snel inspelen op actuele ontwikkelingen op het gebied van sociale veiligheid. Hiervoor reserveren we flexibel inzetbare capaciteit en middelen.

Samenwerking

Voor het realiseren van onze ambitie werken wij actief samen met diverse partners, zoals bewoners, (horeca)ondernemers, politie, openbaar ministerie, Veiligheidshuis Utrecht, welzijnsorganisaties, (geestelijke gezondheids)zorginstellingen, woningcorporaties, regiogemeenten en onderwijsinstellingen.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Fysieke veiligheid

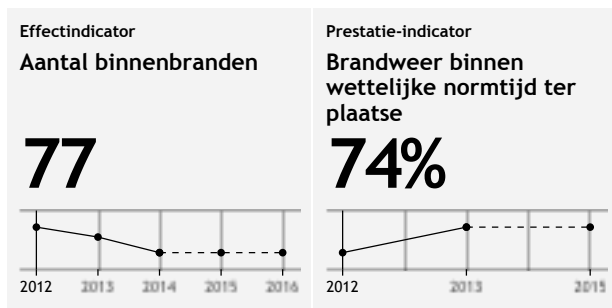
Burgemeester Lucas Bolsius

Bestuurszaken en public affairs, Veiligheid, Dierenwelzijn

T. 14033, burgemeester@amersfoort.nl

Ambitie

We zijn voorbereid op het uitvoeren van adequate brandbestrijding en hulpverlening. De gemeentelijke en brandweerprocessen moeten organisatorisch voorbereid zijn op de bestrijding van rampen en crises. We willen structurele veiligheid in de gebouwde omgeving en brandveiligheid in gebouwen en woningen. Het vergroten van de fysieke veiligheid is voor de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) [www.vru.nl] een continu proces. De gemeente Amersfoort neemt - samen met de andere gemeenten in de provincie Utrecht - deel aan de Gemeenschappelijke regeling VRU. Hier worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing georganiseerd en uitgevoerd.

We streven er naar het aantal binnenbranden ten opzichte van 2013 niet verder te laten stijgen. Ook voor "Brandweer binnen wettelijke norm ter plaatse" streven we in 2015 minstens op het zelfde niveau te eindigen als in 2013.

Doelstellingen

We hebben een actueel beeld van de risico's in Amersfoort en de regio. Risico's zijn grensoverschrijdend; we kiezen voor het gestructureerd en regelmatig uitvoeren van risicoanalyses in de regio.

We geven prioriteit aan het voorkomen en beperken van risico's om op termijn minder in actie te hoeven komen.

We vergroten het risicobewustzijn van burgers, bedrijven en instellingen en zien de burger als medehulpverlener. We investeren niet alleen in 'regulerende preventie', zoals vergunningverlening, advisering, toezicht en handhaving, maar ook in 'stimulerende preventie', zoals Brandveilig Leven.

We investeren in kennisuitwisseling en samenwerking met onze netwerkpartners: netwerkmanagement, kennisdeling en innovatie gaan hierbij hand in hand.

We zetten mensen en materieel zo efficiënt en effectief mogelijk in bij de bestrijding van rampen en ongevallen. We gaan van gemeentelijke grenzen naar operationele grenzen en van regionale grenzen naar interregionale grenzen.

Voorlichting en zelfredzaamheid is een belangrijk onderdeel bij preventie van brand.

Onze inzet

Jaarlijks kijken wij met de VRU naar de actualiteit van het risicoprofiel van Amersfoort. Waar zitten onze risico's en kwetsbare objecten? Op basis van deze bevindingen wordt beleid gemaakt in de aanpak van risico's.

De VRU-en daarmee de gemeente- gaat nog meer investeren in het verkleinen van risico's. De komende jaren wordt geïnvesteerd in stimulerende preventie en het bevorderen van zelfredzaamheid. In alle beleidsafwegingen wordt eerst gekeken naar de mogelijkheid om risico's te verkleinen of te beperken (door proactieve maatregelen). Hiermee verminderen we de druk op de organisatie om zich bezig te houden met meldingen en acties. Dit betekent een verschuiving naar de voorkant van de veiligheidsketen, die op termijn kan inhouden dat hiermee het aantal oproepen kan worden teruggebracht. De wettelijke adviesrol van de VRU over proactieve en preventieve maatregelen (vergunningverlening, controle en handhaving) is verstevigd.

De komende jaren wordt stimulerende preventie ingezet als middel om brandveiligheid te bevorderen bij objecten waarbij een tijdige inzet niet vanzelfsprekend is. Dan gaat het om het voorkomen van brand, maar ook om een snelle opsporing van brand (bijvoorbeeld door rookmelders) en zelfredzaamheid als het gaat om zichzelf en anderen in veiligheid brengen. Het tijdig en professioneel bestrijden van branden mag als "core-business" van de VRU worden beschouwd. Voor het tijdig inzetten bij brand zijn wettelijke normtijden. Van deze normtijden mag beargumenteerd afgeweken worden. In 2015 maken we een plan van aanpak waarin we voor diverse doelgroepen en toegespitst op de lokale risico's, beschrijven welke vormen van stimulerende preventie effectief zijn.

De VRU heeft een belangrijke rol als het gaat om kennisuitwisseling en samenwerking met partners. De VRU brengt partners bij elkaar en gaat gezamenlijk op zoek naar effectieve en efficiënte oplossingen voor vraagstukken op het terrein van de publieke veiligheid.

Zowel bij de gemeente als de VRU zijn veel medewerkers met een functie in de brandbestrijding en crisisbeheersing. Voor deze medewerkers wordt doorlopend geïnvesteerd in vakbekwaamheid: opleiden, trainen en oefenen. Jaarlijks krijgt iedere medewerker een passend programma van opleiden, trainen en oefenen. Van iedere medewerker worden de resultaten hiervan bijgehouden. Van inzetten wordt geleerd door evaluatie; het geleerde wordt via procedures in praktijk gebracht. De voorzieningen (faciliteir, op het gebied van ICT) van de gemeentelijke crisisorganisatie worden jaarlijks getest.

Samenwerking

Wij werken in het samenwerkingsverband van de VRU. Daarin nemen gemeenten deel en vormen samen met andere veiligheidspartners zoals bijvoorbeeld politie, waterschappen en defensie een sterk netwerk op het gebied van veiligheidszorg. Die intensieve samenwerking heeft gezorgd voor een kwalitatief goede, efficiënte en betaalbare brandweer- en crisisbeheersingsorganisatie, die niet beperkt is door gemeentegrenzen. Deze werkwijze betekent ook dat wij als gemeente niet meer alleen richting kunnen geven aan het fysieke veiligheidsbeleid.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Vergunningen, toezicht en handhaving

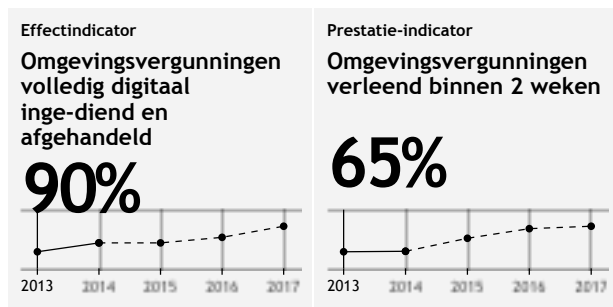
wethouder **Menno Tigelaar**

Werk en inkomen, Beheer, Milieu, Handhaving, Dienstverlening

T. 14033, wethoudertigelaar@amersfoort.nl

Ambitie

Overheid, burgers en bedrijven zijn samen verantwoordelijk voor een leefbare en veilige omgeving. Om daar op een moderne manier aan te werken is vertrouwen cruciaal. We zetten in op differentiatie en proportionaliteit; we geven vrijheid en ruimte waar dat kan, we zijn strikt waar het moet. Dat vraagt een goede dienstverlening en juiste voorlichting. Het algemeen belang staat daarbij altijd voorop. We faciliteren zelforganisatie en bevorderen zelfregulatie. We handhaven integraal, informatie- en risicogericht. Dat verlaagt de inspectiedruk voor bedrijven en verhoogt de samenhang in handhaving van de diverse thema's.

Doelstellingen

We prioriteren onze handhavingsinzet op basis van informatie en risico. Dit leggen we vast in het HandhavingsUitvoeringsProgramma (HUP).

We bevorderen naleving van beleid door middel van preventie en zelforganisatie.

Omgevingsvergunningen die digitaal zijn ingediend, ontvankelijk zijn en passen binnen het bestemmingsplan worden binnen twee weken afgehandeld.

We zorgen ervoor dat omgevingsvergunningen ook volledig digitaal worden afgedaan.

Beleed is uitvoerbaar en handhaafbaar.

Onze inzet

- In het HUP benoemen we onze prioriteiten en de keuzes die we daarin maken. Op verschillende plekken in en buiten de gemeente bestaan databases met allerlei informatie die goed gebundeld inzicht geven in risico's door goede analyses te maken. We handhaven daar waar dit het meest effect heeft. Met de juiste informatie te koppelen wordt handhaven ook multidisciplinair omdat de gegevens van verschillende vakterreinen worden gebundeld en een integraal risico weergeven. In 2015 maken we een start met informatiegerichte handhaving. De veiligheid van kamerbewoning wordt in 2015 nadrukkelijk geïnspecteerd.
- In navolging van de kracht van de stad en de eigen verantwoordelijkheid die mensen willen en kunnen nemen, gaan we met partijen aan de slag om meer in te zetten op zelforganisatie. In navolging van zelfregulatie van uitstallingen van winkelcentrum Emiclaer gaan we in 2015 ook in gesprek met andere winkelcentra over dit onderwerp. Daarnaast starten we een pilot met zelfauditing.
- Een voorwaarde om toezicht en handhaving goed te kunnen uitvoeren is dat beleid helder, eenduidig en uitvoerbaar is. Hiervoor nemen we een paragraaf 'uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid' op in onze beleidsnota's.
- Om adequaat in te spelen op actuele ontwikkelingen, reserveren we flexibel inzetbare capaciteit en middelen.

Samenwerking

De gemeente (VTH) handhaaft op basis van wet- en regelgeving en haar eigen gemeentelijk beleid. Dat doen we voor de diverse beleidsvelden en daarmee werken wij nauw samen. Wij zijn de ogen en oren voor wat er in de stad speelt en gebruiken die informatie om de beleidsafdelingen te voeden. Van buiten naar binnen. Wij werken nauw samen met de VeiligheidsRegio Utrecht, politie, sociale recherche, sociale veiligheid, sport en zorg. Die samenwerking zorgt voor een integrale, kwalitatieve en efficiënte uitvoering.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Overzicht Veiligheid en handhaving

Burgemeester Lucas Bolsius en wethouder Tigelaar

In de onderstaande tabel staan de cijfers bij het programma [Veiligheid en handhaving](#).

2. Veiligheid en Handhaving

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Sociale veiligheid	3.843	3.594	3.405	3.340	3.385	3.367
Fysieke veiligheid	9.601	9.304	9.440	9.248	9.273	9.307
Vergunningen, toezicht en handhaving	3.679	3.560	4.797	4.729	4.586	4.567
Totaal lasten	17.123	16.458	17.642	17.317	17.244	17.241
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Sociale veiligheid	137	177	88	88	88	88
Fysieke veiligheid	52	80	0	0	0	0
Vergunningen, toezicht en handhaving	2.576	2.542	2.594	2.749	2.786	2.771
Totaal baten	2.765	2.799	2.682	2.837	2.874	2.859
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Sociale veiligheid	3.706	3.417	3.317	3.252	3.297	3.279
Fysieke veiligheid	9.549	9.224	9.440	9.248	9.273	9.307
Vergunningen, toezicht en handhaving	1.103	1.018	2.203	1.980	1.800	1.796
Saldo programma 2	14.358	13.659	14.960	14.480	14.370	14.382
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo programma 2	14.358	13.659	14.960	14.480	14.370	14.382
(inclusief mutaties reserves)						

In de ramingen begrepen
investeringen

Totaal aan investeringen	0	0	0	0	0	0
--------------------------	---	---	---	---	---	---

3. Stedelijk beheer en milieu

We willen veilige, gezonde, groene en leefbare wijken. Nu en in de toekomst. Daarvoor zetten we in op een optimaal en duurzaam (zelf)beheer, waarbij we burgerinitiatieven stimuleren en enthousiasmeren. Samen met anderen werken we aan een duurzame ontwikkeling van de stad.

Stedelijk beheer

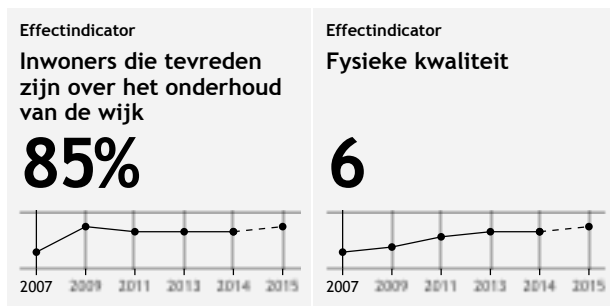

wethouder **Menno Tigelaar**

Werk en inkomen, Beheer, Milieu, Handhaving, Dienstverlening
T. 14033, wethoudertigelaar@amersfoort.nl

Ambitie

We willen veilige, groene en leefbare wijken. In samenspraak met inwoners en organisaties waarborgen we de kwaliteit, leefbaarheid en veiligheid van de openbare ruimte. Ons uitgangspunt is dat we streven naar een optimaal en duurzaam beheer waarbij we burgerinitiatieven stimuleren die op een innovatieve en duurzame wijze een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de openbare ruimte.

Doelstellingen

Tevredenheid over de openbare ruimte: onze inwoners zijn tevreden over (het beheer van) de openbare ruimte in onze stad, waarbij groen en leefbaarheid een rol spelen.

Meer zelfbeheer en burgerinitiatieven: zelfbeheer van groen door bewoners en initiatieven van burgers vergroten hun betrokkenheid bij hun eigen leefomgeving. Met het recht om uit te dagen (right to challenge) kunnen bewoners initiatieven ontplooiën, zo krijgen inwoners meer mogelijkheden om hun leefomgeving vorm te geven.

Toekomstig beheer in beeld: een kwantitatief en kwalitatief beeld van de vraag voor de komende jaren wat betreft de inrichting van onze openbare ruimte en de fysieke veiligheid ervan.

Uitwerken van een Lichtplan: projecteren van lichtaccenten op belangrijke gebouwen, pleinen, toegangspoorten en verkeersaders draagt bij aan de bevordering van de kwaliteit van de openbare ruimte, energiebesparing en veiligheid.

Een donker steegje of een sfeervol historisch straatje? Verlichting is cruciaal voor de kwaliteit van de openbare ruimte.

Onze inzet

Tevredenheid over de openbare ruimte. We streven ernaar dat onze inwoners tevreden zijn over (het beheer van) de openbare ruimte in onze stad, waarbij groen en leefbaarheid een rol spelen. Hiertoe werken we aan:

- wijkonderhoud door de aan ons verbonden partijen: bomen en groen, straatreiniging, speelvoorzieningen, technische kwaliteit en netheid en beeldkwaliteit ([Nota Kwaliteit OR](#), Deel A, figuren p17)
- afvalinzameling door ROVA;
- beheer van de bovengrondse infra: wegen en pleinen, bruggen, tunnels en viaducten, verlichting, vaarwegen, watergangen en vijvers;
- beheer van de ondergrondse infra: riolering en kabels en leidingen;
- verbetering van ons beheer van bomen en groen (aanvullend op het wijkonderhoud ervan);
- uitvoering van bestaande beheerplannen en de ontwikkeling van beheerplannen voor Nimmerdor en voor het Stadshart.

Meer zelfbeheer en burgerinitiatieven. Het college faciliteert en stimuleert het zelfbeheer door bewoners van groen. Dit doen we om onze inwoners meer mogelijkheden te geven om hun leefomgeving vorm te geven, niet om onze gemeentelijke taken af te bouwen. De initiatieven kunnen variëren van het in samenwerking met bewoners vergroten en onderhouden van boomspiegels (de ruimte op de grond rondom bomen), het ecologisch beheer van de ecologische verbindingzone Valleikanaal tot het ontwikkelen en beheren van het Elisabethterrein. Aanvullend motiveert het recht om uit te dagen (right to challenge) inwoners om initiatieven te ontplooiën.

Toekomstig beheer in beeld. We brengen voor de komende jaren kwantitatief en kwalitatief de vraag in beeld voor wat betreft de inrichting van onze openbare ruimte en de fysieke veiligheid ervan. Het gaat om beheer en onderhoud (dagelijks en middellange termijn) die we dekken vanuit onze gebiedsbudgetten en het Fonds Openbare Ruimte en om toekomstige vervangingsinvesteringen die nog niet in de begroting zijn opgenomen. Vooral in de uitbreidingswijken Schothorst, Zielhorst, Kattenbroek en Nieuwland en de bedrijventerreinen De Hoef en Calveen gaat zich naar verwachting een vervangingsvraag voordoen, bijvoorbeeld voor bomen, groen, wegen, kunstwerken (bruggen, viaducten en tunnels) en verlichting. Voor riolering hebben we dit beeld al wel. Dit is in het [Gemeentelijk Rioleringsplan](#) vastgelegd. Het in beeld brengen van de toekomstige vraag kan tot voorstellen leiden waarover we conform bestaand beleid een afweging maken via de reguliere begrotingssystematiek.

We werken een Lichtplan uit. Aansluitend op het [Coalitieakkoord 2014-2018](#) zullen we een Lichtplan uitwerken. Het projecteren van lichtaccenten op belangrijke gebouwen, pleinen, toegangspoorten en verkeersaders draagt bij aan de bevordering van de kwaliteit van de openbare ruimte, energiebesparing en veiligheid. Dit Lichtplan zal aanvullend zijn op ons reguliere verlichtingsbeleid. De mogelijkheden hiervoor hangen samen met de beschikbare financiële middelen.

Samenwerking

Met ons Stedelijk Beheer werken we samen met onder meer Eemfors, ROVA, Waterschap, Woningcorporaties, diverse aannemende partijen, vrijwilligers Valleikanaal, bewoners via zelfbeheerovereenkomsten en diverse belangenverenigingen, zoals de Vrienden van het waterwingebied, de Stichting Elisabeth Groen en de Stichting Behoud Nimmerdor.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Milieu

wethouder **Menno Tigelaar**

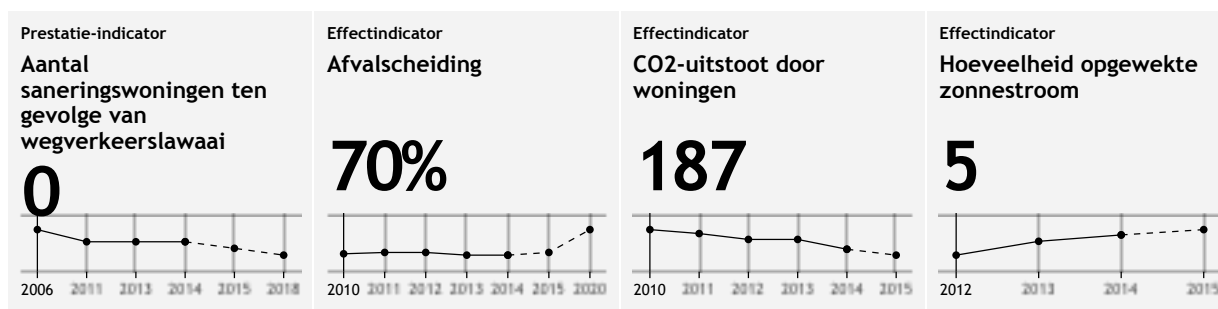
Werk en inkomen, Beheer, Milieu, Handhaving, Dienstverlening

T. 14033, wethoudertigelaar@amersfoort.nl

Ambitie

We willen een gezond, veilig en leefbaar Amersfoort, nu en in de toekomst. Samen met bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden werken we aan de duurzame ontwikkeling van de stad.

Onze ambities en doelstellingen tot 2020 staan beschreven in [de Toekomstagenda Milieu 2014-2020](#).

Doelstellingen

Amersfoort is en blijft een **gezonde en veilige stad**. De basiskwaliteit voor lucht, geluid, bodem en veiligheid is in orde. Waar mogelijk maken we Amersfoort stiller, schoner en veiliger.

We werken aan **klimaatbestendigheid**. We brengen de mogelijke gevolgen en risico's van klimaatverandering in beeld en treffen maatregelen rond waterveiligheid, wateroverlast, droogte en hitte.

We werken aan een **afvalloze stad**. We zetten ons in voor een forse toename van de inzameling en het hergebruik van waardevolle grondstoffen.

De kwaliteit van Amersfoort als **groene stad blijft behouden en wordt sterker**. We werken aan een robuuste groenstructuur. Daarmee bedoelen we: een aaneengesloten groengebied met gevarieerd groen van voldoende kwaliteit. Dit is noodzakelijk voor een toename in biodiversiteit en voor een klimaatbestendige stad.

De hoeveelheid opgewekte zonnestroom in 2014 is goed voor het elektriciteitsgebruik van 1300

woningen.

Onze inzet

Gezond en veilig: een goed leefmilieu voor jong en oud

We monitoren de luchtkwaliteit via de landelijke [monitoringstool](#) en doen zelf aanvullende metingen.

Voor geluidwerende maatregelen bij woningen met een hoge geluidbelasting hebben we bij het Rijk subsidie aangevraagd.

We liggen goed op schema met het saneren en beheren van de vervuiling van onze bodem. De bezuinigingsmaatregel om de beschikbare middelen die gekoppeld zijn aan het "Convenant Bodem en Ondergrond 2016 - 2020" breder in te zetten dan voor het saneren van bodemverontreiniging. Bijvoorbeeld door op projectmatige basis ontwikkeling van innovatieve technieken als warmte-koude opslag, geothermie, energie uit asfalt etc. mede hieruit te financieren.

Klimaatbestendig: een veerkrachtige stad kan een stootje hebben

We anticiperen op de gevolgen van de klimaatverandering. Steden zijn gevoelig voor de gevolgen van klimaatverandering: overstromingen, droogte en hitte. Als we ons hierop goed willen voorbereiden, vraagt dit een gezamenlijke inzet van beheerders, overheden, private partijen en bewoners. Ook kijken we naar de mogelijkheden van [ecosysteemdiensten](#).

Afvalloos: afval bestaat niet

We werken aan een betere afvalscheiding. Al jaren hangt in Amersfoort het afvalscheidingspercentage rond de 53 procent. We [onderzoeken](#) hoe dit percentage substantieel kan stijgen. Door te achterhalen welke grondstoffen er vrijkomen bij huishoudens en waar deze opnieuw kunnen worden gebruikt willen we de kringloop van materialen zo veel mogelijk sluiten (de zogeheten 'circulaire economie').

We faciliteren lokale initiatieven voor de vermindering van zwerfvuil en zetten met scholen in op educatie. Deze inzet vindt plaats binnen het extra geld verkregen van het rijk.

CO2-neutraal: energievoorziening in eigen hand

We zetten in op energiebesparing en op duurzame energie. Zo werken we samen met partners en eigenaren om woningen energiezuiniger of zelfs energieneutraal te maken (zie [033Energie](#)). Bij nieuwbouw stimuleren we bouwpartijen om 'groen te bouwen' ([Groene Vergunning](#)).

We ontwikkelen en testen acht nieuwe diensten rond elektriciteitsnetten van de toekomst. We doen dit samen met onze projectpartners in het project [Smart Grid: rendement voor iedereen](#). Zie ook Programma Duurzaamheid en Innovatie.

Groene stad: groen midden in de samenleving

We [monitoren](#) hoe het staat met de bedreigde soorten in onze stad. Dit gebeurt met een systeem waarin ook vrijwilligers hun waarnemingen kunnen registreren. Met vrijwilligers, 033Energie en diverse ministeries zoeken we ook naar oplossingen voor problemen die bij isolatie ontstaan voor vleermuizen.

We voeren een lokaal actieprogramma uit rond duurzaam voedsel in de stad.

Samenwerking: Samen Duurzaam

Een klimaatbestendig, afvalloos, CO2-neutraal, groen, gezond- en veilig Amersfoort kunnen we alleen samen met andere partijen bereiken. Enkele belangrijke partners zijn: de woningcorporaties en woningeigenaren, de nieuw gevormde Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD), het Waterschap (waarmee we samenwerken in de [Natuurlijke Alliantie](#)) de provincie, vele groene organisaties en verenigingen en zeer veel particuliere initiatiefnemers.

Medio 2015 zal het Groene Huis van de stad zijn gerealiseerd in Schothorst, met een breder bereik van doelgroepen (naast het basisonderwijs ook buitenschoolse opvang en voortgezet onderwijs), een bredere inzet van vrijwilligers en een blijvende inzet van de groep Sociale Activering. Door de bezuinigingen op de budgetten voor samen duurzaam en educatie halveert de financiële inzet vanuit de gemeente. Dit wordt deels opgevangen door de inzet van vrijwilligers en deels door minder projecten op te starten. De

personele bezuinigingen op diervoorzorging betekent dat er nieuwe (vrijwillige) partners moeten worden gevonden om toch dieren te kunnen behouden op park Schothorst/Middeleeuwse Erf en dat de coördinatie van vrijwilligersinzet vanuit de gemeente in 2017 wordt beëindigd en er minder ondersteuning kan worden gegeven aan duurzame initiatieven door inwoners.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Overzicht Stedelijk beheer en milieu

Wethouder Menno Tigelaar

3. Stedelijk beheer en milieu

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Stedelijk beheer	40.235	42.275	39.191	37.876	37.889	37.874
Milieu	15.198	15.756	14.026	13.498	13.665	13.788
Totaal lasten	55.433	58.031	53.217	51.374	51.554	51.662
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Stedelijk beheer	6.331	6.445	5.491	5.852	5.864	5.875
Milieu	516	621	216	216	216	216
Totaal baten	6.847	7.066	5.707	6.068	6.080	6.091
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Stedelijk beheer	33.904	35.830	33.700	32.024	32.025	31.999
Milieu	14.682	15.135	13.810	13.282	13.449	13.572
Saldo programma 3	48.586	50.965	47.510	45.306	45.474	45.571
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	1.400	1.310	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	987	1.450	1.716	645	645	646
Saldo programma 3	48.999	50.825	45.794	44.661	44.829	44.925
(inclusief mutaties reserves)						
In de ramingen begrepen investeringen						
<i>Investerings met maatschappelijk nut</i>						

Herstelprogramma kademuren			295	295	295	295
<hr/>						
<hr/>						
Totaal aan investeringen	0	0	295	295	295	295

4. Sociaal Domein

wethouder Fleur Imming

Zorg, Wonen, Wijken

T. 14033, wethouderimming@amersfoort.nl

wethouder Menno Tigelaar

Werk en inkomen, Beheer, Milieu, Handhaving, Dienstverlening

T. 14033, wethoudertigelaar@amersfoort.nl

wethouder Bertien Houwing

Bestuurlijke ontwikkeling, Regionale samenwerking, Onderwijs, Diversiteit

T. 14033, wethouderhouwing@amersfoort.nl

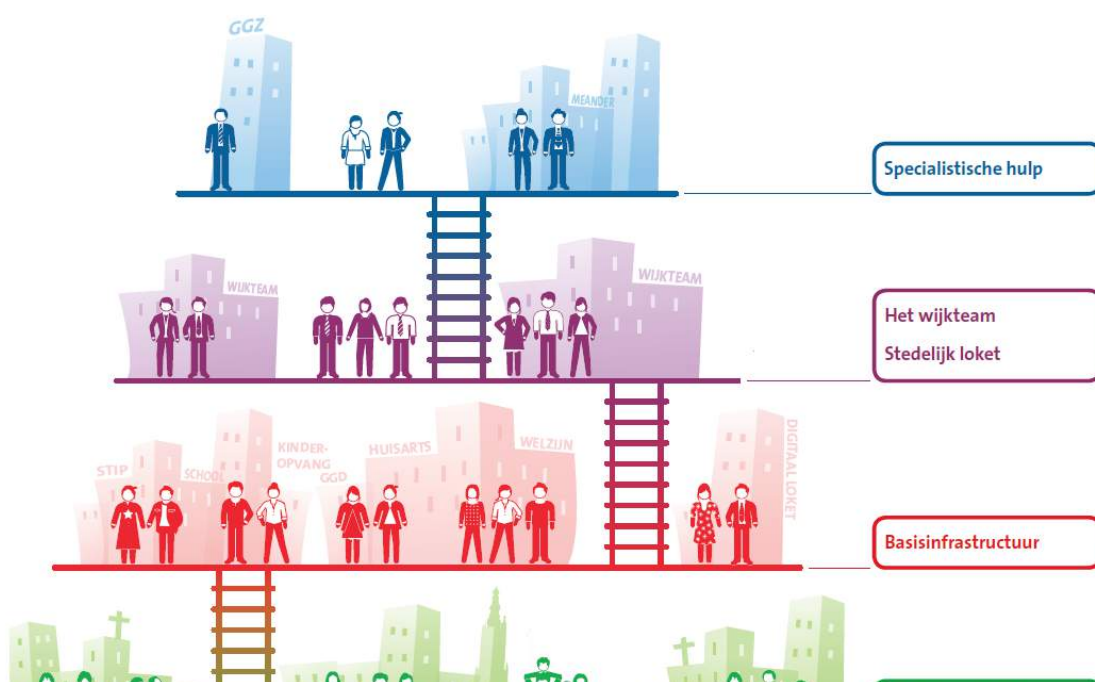
Ambitie

Vanaf 1 januari 2015 worden wij verantwoordelijk voor een aantal grote opgaven in het Sociaal Domein. De hulpverlening en de zorg wordt niet meer op landelijke overheid geregeld, maar op gemeentelijk niveau. Dichterbij de mensen dus die deze hulp en zorg nodig hebben. Onze ambitie is om deze zorg en ondersteuning samenhangend, vanuit het perspectief van de bewoners te organiseren. Deze overgang van taken deze transitie - willen we tevens gebruiken om de manier waarop de zorg en ondersteuning verleend wordt, aan te passen. We willen de eigen kracht van bewoners maximaal stimuleren en de samenwerking tussen partijen in de zorg en hulpverlening vergroten.

We starten in 2015 met een hoge ambitie. We willen zorg dichterbij, onder verantwoordelijkheid en zeggenschap van Amersfoorters zelf regelen. Effectiever én efficiënter. Om het nieuwe systeem te bouwen en ontwikkelen, en de beweging in het sociaal domein te kunnen maken, vraagt dat we met elkaar samenwerken en in gesprek blijven. We zullen met elkaar invulling moeten geven aan een nieuwe rol en taakverdeling tussen de gemeente, burgers en maatschappelijke partners.

We realiseren ons tegelijkertijd dat we, ook en misschien wel juist aan de start van een nieuwe manier van werken, steeds fouten zullen maken en dat incidenten blijven voorkomen. Onze reactie hierop is cliënt- en oplossingsgericht. We schieten daarbij niet meteen in de reflex van extra regels, ingrijpende systeemaanpassingen of beschuldigingen.

De nieuwe manier waarop we zorg en ondersteuning willen organiseren wordt goed weergegeven door een piramide van breed naar smal.

Waar ga ik naar toe voor informatie, hulp en ondersteuning?

Hulp uit eigen omgeving en mantelzorg

De brede basis in de zorgpiramide omvat de zelfredzaamheid en de hulp uit de eigen omgeving. Bijvoorbeeld ouders die elkaar helpen en ondersteunen bij opvoedingsvragen, of die als coach optreden voor een jongere met wie het tijdelijk wat minder gaat op school. We realiseren ons dat het inschakelen van hulp uit de eigen omgeving resulteert in een nog groter beroep dan nu op vrijwillige ondersteuning door familie, vrienden en buren. De ondersteuning van mantelzorgers krijgt dan ook extra aandacht. Zie het onderdeel [Basisinfrastructuur](#).

Kwaliteitsnormen

Omdat we altijd uitgaan van de Amersfoorter én zijn omgeving, willen we de ruimte die de nieuwe wettelijke kwaliteitskaders bieden gebruiken om de huidige kwaliteitsnormen te vernieuwen. Voor die vernieuwing gelden als uitgangspunten (1) dat de cliëntervaring centraal staat, (2) de administratieve lasten minimaal zijn en (3) elk type zorg en ondersteuning een andere invulling van de kwaliteitsnormen kan krijgen, passend bij de aard ervan.

Vangnetfunctie

We blijven zorgen voor mensen die dat nodig hebben. Als er in de eigen sociale omgeving niet voldoende ondersteuning voorhanden is (onderste trede van de piramide), of als de basishulp niet toereikend is (volgende trede van de piramide), dan zorgen we voor oplossingen. Dit is per definitie individueel maatwerk. Er zijn allerlei vormen van zorg en ondersteuning mogelijk, ook financieel.

2015: overgangs- en leerjaar

Het jaar 2015 is een overgangsjaar: we richten ons op de zorgcontinuïteit voor cliënten en gaan stapsgewijs richting de transformatie van het gehele systeem. Ook zijn in 2015 vanuit het rijk strakke financiële kaders meegegeven waardoor er nog geen volledig vrije keuze voor gemeenten is hoe het budget te verdelen over aanbieders en zorgvormen. Wij maken dan ook steeds een onderscheid tussen onze ambities voor 2015 en voor daarna.

2015 is met nadruk ook een leerjaar: het nieuwe stelsel ontwikkelt zich al lerend verder en we toetsen onze aannames over de zelfredzaamheid en draagkracht van inwoners in de praktijk.

Monitoren

We willen weten wat het effect is van al deze veranderingen op onze inwoners. We bekijken de gevolgen van de andere manier van werken in het sociaal domein, de decentralisaties en ook gewijzigde rijks- en lokaal beleid op aanpalende terreinen en de inwerkingtreding van het nieuwe systeem. Vallen er mensen *structureel* tussen wal en schip? Treden er effecten op die wij nu niet voorzien? We houden continu vinger aan de pols hoe het stelsel in opbouw functioneert zodat we kunnen bijsturen en aanpassen.

Daarom wordt in samenspraak met de Raad, professionals en cliënten een (deels landelijke) monitor opgezet.

Regionaal/bovenregionaal

Om de ondersteuning en zorg voor onze inwoners kwalitatief goed en financieel duurzaam te regelen, werken we samen met en in de regio, en voor sommige taken bovenregionaal en landelijk. We ontwikkelen gezamenlijk beleid en realiseren gezamenlijk inkoop van zorg.

Daarnaast heeft Amersfoort nog een andere relatie met de regio: de gemeenten in de Regio Amersfoort hebben Amersfoort gevraagd om als gastgemeente te fungeren voor de inkoop en de daaraan verbonden *backoffice*-taken.

Cliëntenparticipatie

Ten slotte willen we Amersfoorters optimale zeggenschap geven op alle niveaus van zorg en ondersteuning, ook - en met name -

dicht op de uitvoering. Cliëntenparticipatie in de beweging in het sociaal domein is daarmee méér dan deelname van inwoners aan het huidige beleidsproces. We willen de huidige wijze waarop we cliëntparticipatie hebben georganiseerd in de komende periode, startend in 2014, langzaam loslaten. Samen met cliënten gaan we op zoek naar nieuwe wijzen van organiseren.

Samenwerking

Om de beweging in het sociaal domein te kunnen maken, willen en moeten we intensief samenwerken met heel veel partijen: de inwoners, cliënten- en adviesraden, de zorgaanbieders, vrijwilligers-organisaties, bewonersinitiatieven, maatschappelijke partners, ondernemers en regiogemeenten.

Basisinfrastructuur

wethouder Fleur Imming

Zorg, Wonen, Wijken

T. 1403, wethouderimming@amersfoort.nl

wethouder Bertien Houwing

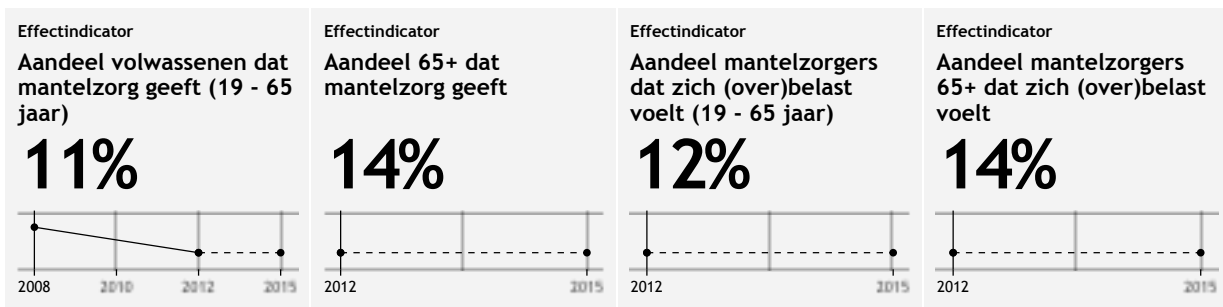
Bestuurlijke ontwikkeling, Regionale samenwerking, Onderwijs, Diversiteit

T. 14033, wethouderhouwing@amersfoort.nl

Ambitie

Onze ambitie is een sterke sociale basisinfrastructuur met laagdrempelige mogelijkheden voor (kwetsbare) burgers. Om elkaar te ontmoeten, informatie en advies te krijgen en op lichte wijze ondersteund en toegerust te worden. Wij willen dat deze infrastructuur bestaat uit familie, vrienden, buurtbewoners, mantelzorgers, vrijwilligers, verenigingen, sociaal werkers, scholen en sociale ondernemers. Een dergelijke hechte structuur in onze stad is nodig; deze zorgt voor de noodzakelijke veerkracht in basisondersteuning. Bovendien kunnen we via zo'n sociaal netwerk mogelijke problemen bij kwetsbare groepen voorkomen of vroegtijdig signaleren.

Wij streven naar een betere verdeling van verantwoordelijkheden tussen inwoners, maatschappelijke organisaties, sociale ondernemers en de gemeente. We richten ons op preventie en signaleren problemen zo vroeg mogelijk; zo proberen wij mensen zo lang mogelijk in hun kracht te houden en (specialistische) zorg te voorkomen. Wij willen dat Amersfoort een samenhangend aanbod van zorg- en welzijnsvoorzieningen biedt dat aansluit bij de mogelijkheden en behoeften van inwoners. Dat mag en kan per wijk verschillend zijn. Mensen worden ondersteund zodat zij zelfstandig kunnen (blijven) wonen en in het sociaal en maatschappelijk leven kunnen meedoen.

Voor 2015 streven wij er naar dat de indicatoren hetzelfde niveau hebben als de laatste meting in 2012.

Doelstellingen

Wij stimuleren initiatieven om collectieve vormen van ondersteuning op te zetten, zowel formele als informele initiatieven. Denk aan lichte vormen van dagbesteding, vervoer, training en begeleiding van vrijwilligers. Het kan gaan om initiatieven vanuit de Steun- en Informatiepunten (STIP's), maar ook bijvoorbeeld de Vrijwilligerscentrale, het Steunpunt en Netwerk Mantelzorg, opbouwwerk en sociaal ondernemers.

Wij kiezen in 2015 eerst voor continuïteit. Met de structureel gesubsidieerde instellingen die in 2014 diensten aanbieden in de sociale basisinfrastructuur, hebben we ook voor 2015 prestatieafspraken gemaakt; daarin is wel opgenomen dat zij zoveel mogelijk de samenwerking moeten zoeken met elkaar en met bewoners- en vrijwilligers(organisaties). En dat zij nieuwe concepten moeten ontwikkelen. Wij hebben drie functies omschreven waaronder het aanbod wordt geclusterd: informatie & advies, ontmoeting, (lichte) ondersteuning & toerusting

In 2016 bieden we ruimte aan 'nieuwe' organisaties en partijen (waaronder bewoners-initiatieven). Zo willen we de sociale basisinfrastructuur verder versterken. Dat kan en mag verschillen per wijk: we sturen op meer flexibiliteit, meer maatwerk, meer couleur locale.

Wij zorgen er voor dat Amersfoorters tijdig worden voorzien van juiste informatie en advies. Daartoe maken we laagdrempelige en toegankelijke plekken in de wijken mogelijk waar mensen terecht kunnen met vragen en problemen. We zorgen er ook voor dat bewoners digitaal en via het gemeentelijke klantcontactcentrum bij de gemeente terecht kunnen voor informatie en advies.

Wij streven naar open en prettige plekken in wijken voor ontmoetingen, waarbij we aansluiten bij natuurlijk ontstane en bestaande plekken. Dat kunnen straten, winkels en openbare gelegenheden zijn, maar ook activiteitscentra, verzorgingshuizen, kerken, scholen, (sport)verenigingen, wijkleer/ werkbedrijven of door corporaties beschikbaar gestelde ruimten. Bij (het beheer van) de publieke ruimte maar ook bij vergunningverlening houden we rekening met dit uitgangspunt.

Wij willen de stad ook fysiek zoveel als mogelijk toegankelijk maken en houden voor mensen met een fysieke beperking. Dat is voor mensen met een fysieke beperking belangrijk om optimaal te kunnen deelnemen aan de samenleving.

Wij willen de sociale basisinfrastructuur ook versterken door het realiseren van een levendig leer- en ontwikkelklimaat. Een goed pedagogisch klimaat draagt bij tot het voorkomen van problemen bij kinderen en jongeren.

Wij kiezen ervoor om mantelzorgers als specifieke groep te ondersteunen bij hun taak als die taak, tijdelijk, te zwaar is. En wij pakken dat samen met mantelzorgers en mantelzorgorganisaties op.

Onze inzet

Wij geven met alle betrokken partijen samen vorm aan de sociale basisinfrastructuur. We willen in samenspraak bepalen wat er nodig is om deze structuur te versterken. Daarom willen we beter zicht krijgen op het functioneren van de sociale basisinfrastructuur.

Wij brengen in 2015 per wijk in kaart hoe de bestaande sociale basis-infrastructuur eruit ziet en wat er nog nodig is. Op die manier bepalen we voor 2016 en daarna onze budgetten en inzet per buurt of per wijk. Daarbij willen we ruimte bieden aan inwoners om, indien gewenst, invloed te hebben op de besteding van middelen in hun omgeving.

Wij herijken de incidentele budgetten en subsidieregelingen in de sociale basisinfrastructuur. Een deel van de middelen maken we beschikbaar voor bewonersinitiatieven en innovatie. We willen niet vooral instellingen subsidiëren, maar partijen meer nodigen, faciliteren en samen laten werken. Zodat op wijkniveau nieuwe informele netwerken kunnen ontstaan en dat vanuit de STIP's en op andere plekken in de sociale basisinfrastructuur - zoals de Vrijwilligerscentrale, het Steunpunt en Netwerk Mantelzorg, opbouwwerk, sociaal ondernemers -collectieve (informele en formele) vormen van ondersteuning worden opgezet.

Wij versterken de netwerken en steunstructuren van onderop, door meer te verbinden. Daardoor kunnen kwetsbare burgers beter en blijvend meedoen en worden zij - met lichte vormen van (informele) zorg en ondersteuning minder - minder afhankelijk van specialistische zorg. Samen met de mantelzorgers ontwikkelen we instrumenten en middelen om hen te ondersteunen.

We benutten kansen om de stad voor mensen met beperkingen fysiek zo veel mogelijk toegankelijke te maken en houden. De belangrijkste looproutes die verschillende voorzieningen en wijken met elkaar verbinden, worden aangepast aan de richtlijnen 'voetpaden voor iedereen'. Nieuwbouwplannen voor kwetsbare groepen voldoen aan het Bouwbesluit en waar mogelijk aan aanvullende gemeentelijke toegankelijkheidseisen.

We werken we met de betrokken partijen aan een beter pedagogisch klimaat in de wijken. Dit vraagt onder andere een betere aansluiting van het speciaal en regulier onderwijs op de andere onderdelen van de sociale basisinfrastructuur.

We zetten in op het ondersteunen van mantelzorgers. Wij ontwikkelen in het komende jaar samen met mantelzorgers en mantelzorgorganisaties instrumenten en middelen om die ondersteuning praktisch vorm te geven en die aansluit bij de behoefte en bij wat al bestaat.

Samenwerking

Om de beweging in het sociaal domein te kunnen maken, willen en moeten we intensief samenwerken met heel veel partijen: de inwoners, cliënten- en adviesraden, de zorgaanbieders, vrijwilligers-organisaties, bewonersinitiatieven, maatschappelijke partners, ondernemers en regiogemeenten.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Ambulante zorg en ondersteuning inclusief wijkteams

wethouder **Fleur Imming**

Zorg, Wonen, Wijken

T. 14033, wethouderimming@amersfoort.nl

Ambitie

We streven naar slimmere, samenhangender zorg, dichtbij de inwoner. En daarmee moeten we een flinke kostenbesparing realiseren. We bouwen daarvoor verder aan een nieuwe infrastructuur in 2015. De wijkteams hebben daarin een cruciale rol: als regisseur in het systeem, als ondersteuner en als toegang tot gespecialiseerde zorg en ondersteuning. Als er in de sociale basisinfrastructuur geen oplossing is, kunnen Amersfoorters in hun eigen wijk een beroep doen op een [wijkteam](#).

Prestatie-indicator

Aandeel huishoudens dat gebruik maakt van wijkteams

Prestatie-indicator

Aandeel gespecialiseerde zorg dat doorverwezen is door wijkteam

Doelstellingen

We willen wijkteams die passen bij de wijk. Maatwerk en verschillen zijn mogelijk. Wijkteams stemmen hun functioneren en aanwezige kennis en hulp af op de vraag in de wijk. De verschillen tussen de wijkteams moeten wel (gefundeerd) toegeschreven kunnen worden aan die verschillen tussen wijken en niet aan willekeur of wildgroei.

Via het wijkteam kunnen mensen een beroep doen op specifieke voorzieningen of specialistische hulpverlening. Dit geeft de professionals in die teams veel beslismacht. Wij streven dan ook naar wijkteams met een uitstekend beoordelingsvermogen, deskundig en professioneel.

We ontwikkelen de werkwijze en de kwaliteit van de wijkteams verder, gedurende 2015. De wijkteams als 'nieuwe toegangspoort' werken integraal en generalistisch. Omdat dit een geheel nieuwe manier van werken is, willen we optimaal kunnen sturen op de ontwikkeling van de (kwaliteit van de) wijkteams, samen met professionals en cliënten. Ook de aansluiting met andere partners en domeinen ontwikkelen we verder.

We sturen op de inzet van middelen en houden de budgetten in de gaten. De wijkteams vormen de toegangspoort tot specifieke voorzieningen en specialistische hulp. Goede monitoring van toekenning en inzet is van belang om ervoor te zorgen dat we binnen de budgetten blijven.

We maken de doelstellingen concreet aan de hand van een aantal indicatoren. [Lees meer over de indicatoren van Ambulante zorg en ondersteuning inclusief wijkteam.](#)

Onze inzet

In 2015 zijn er in alle wijken wijkteams. In elk wijkteam werken circa dertien professionals, die met elkaar van alle markten thuis zijn, van arbeid tot zorg. Zij handelen vanuit een generalistische blik en een eenduidige werkwijze met ruimte voor hun eigen professionaliteit. Het is een bewuste keuze om professionals hun professionaliteit weer 'terug te geven', in plaats van protocollen leidend te laten zijn.

Voor complexe kwesties of gespecialiseerde kennis kunnen wijkteams een beroep doen op de expertisepool. Dat is een groep deskundige professionals die gerichte adviezen kan geven over de inzet van professionele hulp. De specialistische hulp wordt ingezet als onderdeel van het plan, gecoördineerd door het wijkteam, samen met het huishouden.

We toetsen de besluiten van wijkteams over toegang en toekenning van voorzieningen. Het werkproces van de wijkteams is uitvoerig beschreven en geautomatiseerd via [Mens Centraal](#). Via dit managementsysteem en via klanttevredenheidsonderzoek volgen we de inzet van de wijkteams en kunnen we waar nodig bijsturen.

We werken aan verschillende (door)ontwikkelvragen rond wijkteams. We kijken onder andere naar: het kunnen 'afschalen van de zorg' en de inzet van de sociale basisinfrastructuur; de samenwerking met huisartsen, onderwijs en werk en inkomen; de samenwerking met specialisten.

We kijken naar het beste organisatiemodel voor het verlenen van de zorg in de wijk. Wij hebben voor het overgangsjaar 2015 zorguren ingekocht bij de zorgaanbieders. De medewerkers blijven in dienst bij hun oude werkgever, maar leggen verantwoording af aan de leiding van de wijkteams en maken deel uit van de gemeentelijke organisatie. Voor de jaren daarna bekijken we welk organisatiemodel het meest geschikt is. Daarbij kijken we naar de kwaliteit en professionaliteit van de zorg en naar de noodzakelijke budgetsturing vanuit de gemeente.

We houden via de administratieve processen en toetsinstrumenten een continu scherp oog op de budgetten en besteding. We toetsen de prijs, de kwaliteit en de levertijd. Daarbij zijn de budgetten van het Rijk leidend en begrenzend. Bij dreigende overschrijding van de budgetten nemen we beheersmaatregelen - zoals het toestaan van wachtlijsten.

Samenwerking

Om de beweging in het sociaal domein te kunnen maken, willen en moeten we intensief samenwerken met heel veel partijen: de inwoners, cliënten- en adviesraden, de zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties, bewonersinitiatieven, maatschappelijke partners, ondernemers en regiogemeenten.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Specialistische zorg en ondersteuning

wethouder **Fleur Imming**
Zorg, Wonen, Wijken
T.14033, wethouderimming@amersfoort.nl

Ambitie

We willen de vraag naar specialistische zorg en specifieke voorzieningen verminderen. En tegelijkertijd garanderen we dat specialistische zorg en specifieke voorzieningen beschikbaar en betaalbaar blijven voor Amersfoorters die dat nodig hebben. We zoeken daarom altijd naar passende en zo min mogelijk belastende zorg voor de cliënt, tegen lagere kosten.

Effectindicator Aandeel jongeren dat gebruik maakt van Jeugdzorg *	Effectindicator Aandeel huishoudens dat gebruik maakt van voorzieningen WMO *	Effectindicator Aandeel huishoudens dat gebruik maakt van 4 of meer regelingen/vormen van ondersteuning *
---	--	--

Doelstellingen

We zorgen voor een specialistisch zorgaanbod en de beschikbaarheid van specifieke voorzieningen voor inwoners van Amersfoort. We willen een voorzieningenaanbod dat goed aansluit bij de zorgbehoeften op dit moment. We bevinden ons in een bijzondere fase van de veranderingen in het sociaal domein. De verwachting is dat de huidige behoefte aan specialistische zorg en voorzieningen geleidelijk zal verminderen, als de nieuwe organisatie van het sociaal domein zijn beslag krijgt. Dit is van belang, aangezien er steeds minder geld beschikbaar zal zijn voor deze vormen van zorg en ondersteuning.

De verwachting is dat de huidige behoefte aan specialistische zorg en voorzieningen geleidelijk zal verminderen.

Onze inzet

- We zorgen voor 2015 voor een specialistisch zorgaanbod en de beschikbaarheid van specifieke voorzieningen.
- We brengen de zorgconsumptie en de inzet van specifieke voorzieningen in beeld.

- We combineren dit inzicht met de verdere ontwikkeling van de sociale basisinfrastructuur en de wijkteams. Dit moet leiden tot vernieuwde vormen van specifieke (zorg)voorzieningen.
- We sturen op een zorgaanbod (qua prijs, kwaliteit en levertijd) die past bij de behoefte van de Amersfoorter.
- We gaan strategische partnerschapsrelaties aan met zorgaanbieders.

Samenwerking

Om de beweging in het sociaal domein te kunnen maken, willen en moeten we intensief samenwerken met heel veel partijen: de inwoners, cliënten- en adviesraden, de zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties, bewonersinitiatieven, maatschappelijke partners, ondernemers en regiogemeenten.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Bescherming en veiligheid

wethouder **Fleur Imming**
Zorg, Wonen, Wijken
T. 14033, wethouderimming@amersfoort.nl

Ambitie

We beogen een duurzame veiligheid voor iedereen in de thuissituatie. Waar de veiligheid van mensen in hun thuissituatie in het geding is, staat naast het bieden van zorg en ondersteuning de veiligheid voorop. Bij huiselijk geweld en kindermishandeling gaat het om geweld in afhankelijkheidsrelaties. Daar waar mensen niet meer in staat zijn om zich te handhaven, kunnen zij zichzelf in gevaar brengen.

In de sociale basisinfrastructuur en met ambulante ondersteuning zetten we in op preventie, signalering en het bieden van ondersteuning op vrijwillige basis. Waar de veiligheid in het geding is, zetten we in combinatie met ondersteuning zo nodig drang en dwangmaatregelen in om duurzame veiligheid te bewerkstelligen. Bijvoorbeeld bemoeizorg, jeugdbeschermingsmaatregelen of door samenwerking met woningbouwcorporaties, politie en justitie. Ook dan blijven we werken vanuit het principe een huishouden een plan.

We bieden opvang aan mensen die (tijdelijk) niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving en beschermd wonen of opvang behoeven. Dit om hen te ondersteunen en om ernstiger problemen en escalatie voor henzelf en de omgeving te voorkomen.

Effectindicator Aandeel meldingen AMHK op alle huishoudens *	Effectindicator Aandeel huishoudens met Jeugdreclassering en/of Jeugdbescherming *	Effectindicator Aandeel huishoudens dat gebruik maakt van opvang (incl. beschermd wonen en spoedopvang) *
---	---	--

Doelstellingen

Wij realiseren een sluitende keten van zorg en maatschappelijke dienstverlening. De gemeente wil kwetsbare mensen laagdrempelig hulp bieden bij psychosociale problematiek, om ernstiger problemen of escalatie van problemen te voorkomen.

Bij huishoudens waar sprake is van een combinatie van zorg met dwang- en drangmaatregelen, werken we vanuit het principe 'een huishouden, een plan'.

We beperken de instroom in de opvangvoorzieningen. Naast het beperken van de instroom, willen we de uitstroom en doorstroom bevorderen.

We bestrijden huiselijk geweld en kindermishandeling daadkrachtig en treden op als de veiligheid van het kind in het geding is. We zetten samen met onze partners (politie, hulpverlening, betrokkenen en hun omgeving) in op het voorkomen, eerder signaleren, stoppen en voorkomen van herhaling en intergenerationele overdracht van huiselijk geweld en kindermishandeling. We nemen maatregelen als de veiligheid van het kind niet langer is gewaarborgd.

Onze inzet

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

We stellen met alle gemeenten in de provincie Utrecht een regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling op. Daarin staat

hoe we ons gezamenlijke inzetten voor het voorkomen, signaleren en opvolgen van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling. En hoe we daarbij samenwerken met de veiligheidsketen.

We brengen samen met gemeenten in de provincie Utrecht het geïntegreerde Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling tot stand: **Veilig Thuis**. Dat ondersteunt de lokaal georganiseerde ambulante hulp en vormt een belangrijke schakel met politie, justitie, reclassering en het veiligheidshuis.

Opvang

We maken meer ambulante vormen van ondersteuning mogelijk die de instroom in de maatschappelijke opvang kunnen beperken en de uitstroom vergemakkelijken.

We laten het totale aanbod aan opvang (inclusief beschermd wonen) aansluiten bij de vraag van de diverse doelgroepen in ons centrumgemeentegebied.

We maken met gemeenten in ons centrumgemeentegebied afspraken over vroegsignalering, uitstroom uit de opvang en nazorg om terugval te voorkomen.

We maken met wijkteams afspraken over nazorg na uitstroom uit de opvang.

Dwang en drang

We implementeren samen met de gemeenten in de provincie Utrecht de dwang en drang-aanpak van de *Save-teams* die nauw samenwerken met de wijkteam.

We evalueren en ontwikkelen de samenwerkingsafspraken. We kijken naar de afspraken tussen wijkteams en dwang en drang-aanpak vanuit de SAVE-teams (jeugd), de aanpak voorkomen huisuitzetting (VIA en woonoverlast), specialistische bemoeizorg, de FAKT-teams (GGZ) en het veiligheidshuis. We maken met de politie afspraken over de samenwerking tussen wijkteams en de basisteams van de politie.

Bemoeizorg

We bespreken met ketenpartners en cliënten in de stad waar de grens ligt tussen zelfbeschikking en bemoeizorg, daar waar mensen een gevaar voor zichzelf vormen maar geen overlast veroorzaken. Hierbij betrekken we de landelijke wijziging van wetgeving voor gedwongen geestelijke gezondheidszorg (zie [Raadsinformatiebrief 136, 2013](#)).

Samenwerking

Om de beweging in het sociaal domein te kunnen maken, willen en moeten we intensief samenwerken met heel veel partijen: de inwoners, cliënten- en adviesraden, de zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties, bewonersinitiatieven, maatschappelijke partners, ondernemers en regiogemeenten.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Werk en inkomen

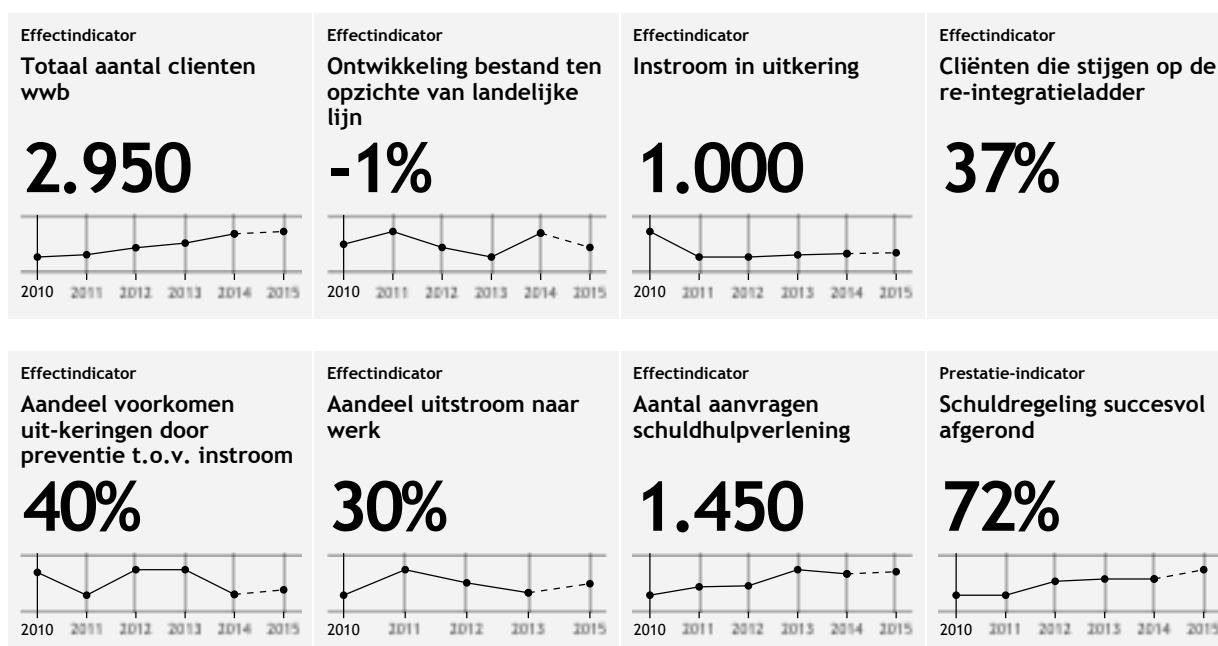
wethouder **Menno Tigelaar**

Werk en inkomen, Beheer, Milieu, Handhaving, Dienstverlening

T. 14033, wethoudertigelaar@amersfoort.nl

Ambitie

We streven naar een sociale stad, waarin iedereen meedoet, bij voorkeur op de 'gewone' arbeidsmarkt. Een stad waar we zelfredzaamheid en participatie van huishoudens met de laagste inkomens bevorderen en uitkeringsafhankelijkheid voorkomen. Een stad waar misbruik van sociale zekerheid wordt aangepakt en voorkomen. En een stad waar we een (tijdelijk) vangnet bieden aan burgers die niet op eigen kracht voor voldoende inkomen kunnen zorgen, of die de participatie in de maatschappij niet zelf kunnen organiseren.

Voor de totale uitstroom in de uitkering verwachten we in 2015 uit te komen op 1000 cliënten.

We streven er naar het aandeel voorkomen uitkeringen door preventie t.o.v. instroom voor 2015 te handhaven op 55%.

Voor het % cliënten dat stijgt op de re-integratieladder is ons streven in 2015 een percentage van 37% te halen.

Het aandeel uitstroom naar regulier werk streven wij er naar in 2015 uit te komen op 30% Zie ook de toelichting (+) bij de indicatoren.

Doelstellingen

De participatiewet is gedegen ingevoerd. De gemeente krijgt meer taken, in de ondersteuning en begeleiding van mensen met een arbeidsbeperking die niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen.

Mensen met een (grotere) afstand tot de arbeidsmarkt kunnen in een beschermde omgeving zinvol werk doen.

We voeren de gemeentelijke taken uit die voortvloeien uit het 'Sociaal Akkoord' met de rijksoverheid.

We richten ons op de preventie en aanpak van fraude. We bevorderen dat iedereen de wetten en regels naleeft en we controleren hierop. We zorgen voor een effectieve bestrijding van fraude.

We bieden een vangnet. Een vangnet is nodig voor inwoners die niet zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien of die

onvoldoende participeren in de samenleving.

We hebben een sluitende aanpak voor alle kwetsbaren in Amersfoort. Met deze aanpak voorkomen we dat alle kwetsbaren tussen wal en schip geraken.

Onze inzet

We ondersteunen, binnen de mogelijkheden die er zijn, de mensen die nu niet of onvoldoende deelnemen aan onze maatschappij. De arbeidsmarktregio Amersfoort stond er halverwege 2014 iets beter voor dan een jaar geleden. We hebben nog steeds te maken met een oplopende werkloosheid, maar inmiddels neemt ook het aantal vacatures toe. Dit biedt kansen en we ondersteunen mensen om die kansen te benutten.

We hebben goede instrumenten om re-integratie te bevorderen; indien nodig ontwikkelen we nieuwe instrumenten voor nieuwe doelgroepen. We doen dit in het kader van de [Participatiewet](#). We kiezen voor het beste instrument tegen de laagste kosten. Ons uitgangspunt is dat we iedereen die kan werken, ondersteunen bij het vinden van een baan. Wie dat (tijdelijk) niet kan, helpen we om actief mee te doen in onze samenleving. Al dan niet in een beschermde werkomgeving of met vrijwilligerswerk. We hebben hierbij extra aandacht voor ouderen.

We benaderen werkgevers in de regio actief en werken met hen samen. Dat is van groot belang om mensen aan het werk te helpen. We doen dit via het Werkgeversservicepunt (WSP). Het WSP ondersteunt werkgevers bij het zoeken van personeel, geeft advies over scholing en maakt afspraken over 'social return on investment'. Hiermee versterken we ook het economische klimaat. In het WSP werken, gemeenten, UWV, RWA, scholen, kenniscentra en werkgeversorganisaties nauw samen. Samen met de sociale partners richten we het 'Werkbedrijf' op. Daarmee realiseren we de komende jaren arbeidsplaatsen voor mensen met een arbeidsbeperking - de zogenaamde Garantiebannen.

We werken aan een ‘sluitende aanpak’ voor jongeren van 16-27 jaar. Dat wil zeggen dat we alle jongeren in beeld hebben en weten of ze op school zitten, aan het werk zijn of een andere vorm van dagbesteding hebben. Jongeren die tussen wal en schip’ (dreigen) te geraken, ondersteunen we op weg naar een opleiding, werk of zinvolle dagbesteding. Bijzondere aandacht hebben wij voor de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Bij de oplossing van knelpunten werken we samen met het onderwijs en werkgevers. We streven daarbij naar voldoende stageplekken, met name voor scholieren in het middelbaar beroepsonderwijs.

In ons participatiebeleid, waaronder de bestrijding van armoede, richten we ons in het bijzonder op kwetsbare inwoners die onvoldoende grip op eigen leven hebben. Voor inwoners die met hun inkomen onder het bestaansminimum komen, hebben we een financieel vangnet en bieden we schuldhulpverlening. Dit is maatwerk. Extra aandacht geven we daarbij aan de ontwikkeling van kinderen. We ontwikkelen daarnaast een samenhangend pakket van maatregelen voor chronisch zieken en gehandicapten.

We richten ons op de preventie en aanpak van uitkeringsfraude. Wij vinden het belangrijk dat uiteindelijk alleen die mensen een uitkering ontvangen, die deze echt nodig hebben. We zien erop toe dat mensen die een uitkering ontvangen, zich houden aan de verplichtingen die daarbij horen. Wij zien preventie - door duidelijke voorlichting en door optimale dienstverlening - als onze belangrijkste handhavingstaak. Waar toch sprake is van fraude, willen wij deze zo snel mogelijk opsporen, sanctioneren en de uitkering terugvorderen.

Samenwerking

Om de beweging in het sociaal domein te kunnen maken, willen en moeten we intensief samenwerken met heel veel partijen: de inwoners, cliënten- en adviesraden, de zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties, bewonersinitiatieven, maatschappelijke partners, ondernemers en regiogemeenten.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf ‘Maatregelen herstelbegroting’ onder het hoofdstuk ‘Financieel beeld’.

Overzicht Sociaal Domein

In de onderstaande tabel staan de cijfers bij het [programma Sociaal Domein](#).

4. Sociaal Domein

<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Basisinfrastructuur	14.441	9.894	11.533	11.181	10.559	10.313
Ambulante zorg en ondersteuning, incl. wijkteams	6.862	7.924	18.464	18.282	18.282	18.282
Specialistische zorg en ondersteuning	17.488	17.788	48.502	48.686	46.634	46.812
Bescherming en veiligheid	6.416	6.156	58.216	59.677	58.795	58.706
Werk en inkomen	90.756	97.324	97.624	100.193	102.540	104.282
Totaal lasten	135.963	139.086	234.339	238.019	236.810	238.395
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Basisinfrastructuur	3.435	3.332	405	405	405	405
Ambulante zorg en ondersteuning, incl. wijkteams	208	433	0	0	0	0
Specialistische zorg en ondersteuning	2.199	2.338	2.551	2.551	2.551	2.551
Bescherming en veiligheid		0	0	0	0	0
Werk en inkomen	71.987	78.794	45.367	48.108	49.955	51.793
Totaal baten	77.829	84.897	48.323	51.064	52.911	54.749
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Basisinfrastructuur	11.006	6.562	11.128	10.776	10.154	9.908
Ambulante zorg en ondersteuning, incl. wijkteams	6.654	7.491	18.464	18.282	18.282	18.282
Specialistische zorg en ondersteuning	15.289	15.450	45.951	46.135	44.083	44.261

Bescherming en veiligheid	6.416	6.156	58.216	59.677	58.795	58.706
Werk en inkomen	18.769	18.530	52.257	52.085	52.585	52.489
Saldo programma 4	58.134	54.189	186.016	186.955	183.899	183.646
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	3.306	1.773	6.462	682	682	682
Onttrekkingen reserves	2.524	1.636	1.054	0	0	0
Saldo programma 4	58.916	54.326	191.424	187.637	184.581	184.328
(inclusief mutaties reserves)						
In de ramingen begrepen investeringen						
Investeringen met een economisch nut						
zie programma 7						
Totaal aan investeringen	0	0	0	0	0	0

5. Onderwijs

Kinderen en jongeren in Amersfoort moeten kunnen opgroeien in een prettige omgeving, waarbij ze maximaal tot hun recht komen en verleid worden hun talenten maximaal te ontplooien. Om dit te bereiken voeren wij een onderwijsbeleid dat hier maximaal aan bijdraagt en willen we (onderwijs)huisvesting die kwalitatief onderwijs en de brede functie van de school ondersteunt.

Onderwijsbeleid

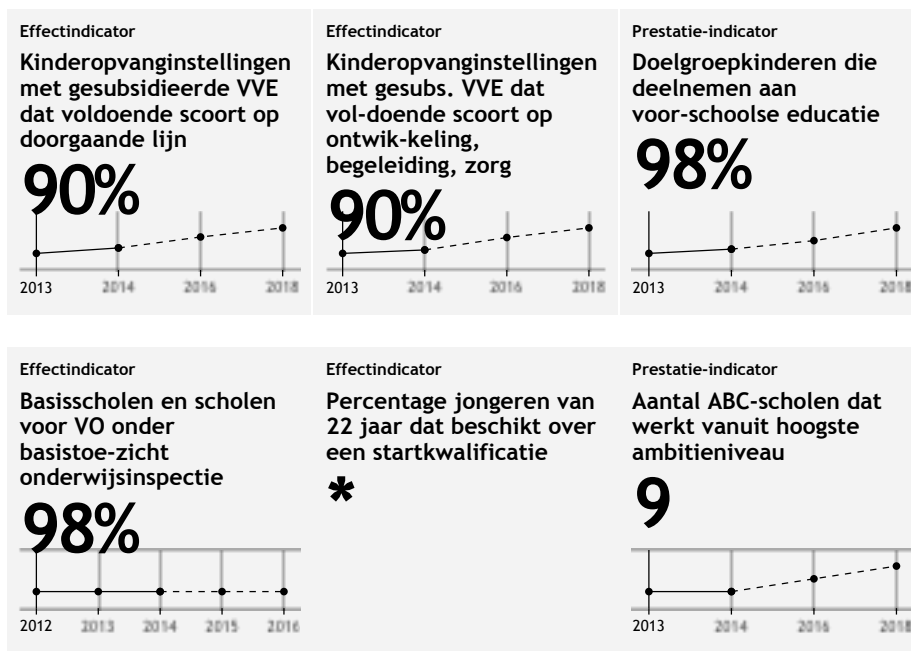

Bertien Houwing

Bestuurlijke ontwikkeling, Regionale samenwerking, Onderwijs, Diversiteit
T. 14033, wethouderhouwing@amersfoort.nl

Ambitie

Kinderen en jongeren in Amersfoort moeten kunnen opgroeien in een prettige en veilige omgeving, waarbij ze maximaal tot hun recht komen en verleid worden hun talenten maximaal te ontplooiën. Met een goed pedagogisch klimaat wordt bijgedragen aan het voorkomen van problemen en wordt de sociale basisstructuur in de stad versterkt. Typisch voor het Amersfoorts onderwijs is een passende plek voor elk kind, goede aansluiting op de arbeidsmarkt en een goede samenwerking met en tussen de partijen die betrokken zijn bij de ontwikkeling van kinderen (denk aan vormgeving en ontwikkeling van passend onderwijs en de jeugdzorg). Waar dit van toegevoegde waarde is, pakken we dit met de regiogemeenten op.

Doelstellingen

We zorgen voor een **doorgaande ontwikkelingslijn** van kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar, met extra aandacht voor de overgangsmomenten en [aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt](#).

We hebben een **goed functionerende zorgstructuur** voor kinderen en jongeren die dat nodig hebben. Hier wordt ook de link gelegd met passend onderwijs, de transitie jeugdzorg en de wijkteams.

Ons **pedagogisch klimaat haalt het maximale uit de jongeren**: een goed pedagogisch klimaat draagt bij aan het voorkomen van problemen en daarmee aan een versterking van de sociale basisstructuur in de stad. We stimuleren een klimaat waarbij kinderen en jongeren tot hun recht komen en worden aangesproken op hun talenten.

Elk kind krijgt onderwijs wat bij hem of haar past.

Onze inzet

Doorgaande ontwikkelingslijn

Overdrachts- en overstapmomenten zijn belangrijke en risicovolle momenten in de samenwerking. Wat is bijvoorbeeld het 'rendement' van voorschoolse educatie bij een kinderopvangorganisatie als de basisschool waar het betreffende kind naar toe gaat, hier niet op aansluit? Door overgangs- en opstapmomenten goed op elkaar te laten aansluiten, zorgen we ervoor dat elk kind en elke jongere meer haalt uit wat hij of zij geleerd en meegekregen heeft. Op de overgangsmomenten van kinderopvang tot volwasseneneducatie en de overstap naar de arbeidsmarkt is de komende jaren winst te halen.

We zetten in op:

- **Warme overdracht voorschoolse educatie tussen kinderopvang en basisschool:** (uitvoeren van) afspraken over de wijze van informeren die bij de overstap van kinderopvang naar basisschool 'mee gaat' met het kind.
- **Samenwerking voortijdig schoolverlaten na 2015 (einde [huidige convenant](#)).** Het huidige convenant, waarbij het veld en de gemeente nauw samenwerken, loopt in 2015 af. We borgen de samenwerking en blijven streven naar een afname van het aantal voortijdig schoolverlaters.
- **Concept Samenwerkingsverband VO/MBO/Gemeente over de ondersteuning van jongeren in kwetsbare posities,** met hierbij specifiek aandacht voor de (on)mogelijkheden van hen op de arbeidsmarkt. We kiezen voor een integrale aanpak vanuit onderwijs, economie en werk&inkomen. We concretiseren de te nemen acties en geven hier uitvoering aan.

Functionerende zorgstructuur

Een functionerende zorgstructuur is van belang om problemen te voorkomen, vroegtijdig te signaleren, om problemen snel aan te kunnen pakken en de passende zorg te bieden. Geen kind of jongere mag tussen wal en schip raken.

Het gaat hierbij om onderwijsgerelateerde 'problemen' zoals bijvoorbeeld een risico op taalachterstand en om niet-onderwijsgerelateerde zaken, zoals gedragsproblemen. Scholen en kinderopvangorganisaties hebben een belangrijke signalerende functie en/of kunnen kinderen passende zorg bieden. Binnen de jeugdzorg spelen zij een belangrijke rol in de zogenoemde sociale basisstructuur (zie '[Sociaal Domein](#)'). De komende jaren zullen in het teken staan van de samenwerking tussen Passend Onderwijs en Jeugdzorg en de samenwerking met de [wijkteams](#).

We zetten in op:

- **Externe zorgstructuur binnen kinderdagopvangorganisaties die voorschoolse educatie aanbieden (daarbij aandacht voor aansluiting sociale wijkteams en passend onderwijs)**
- **Opvangen van kinderen met een zorgvraag binnen de buitenschoolse opvang**
- **Goede aansluiting tussen ABC-scholen en sociale wijkteams**
- **Uitwerking van de ontwikkelagenda Passend Onderwijs-Jeugdzorg met betrekking tot de zorgstructuur**

Pedagogisch klimaat

Kinderen en jongeren in Amersfoort moeten kunnen opgroeien in een prettige omgeving, waarbij ze maximaal tot hun recht komen en worden aangesproken op hun talenten. Een goed pedagogisch klimaat draagt bij aan het voorkomen van problemen en daarmee aan een versterking van de sociale basisstructuur in de stad.

Verschillende partijen; kinderopvang, scholen en welzijn, in de stad hebben twee jaar geleden een start gemaakt met de

[Pedagogische Aanpak Amersfoort \(PAA\)](#). Deze aanpak wordt nu per ABC vertaald in passende activiteiten. Deze uitgangspunten moeten breder overgenomen worden, dit is een onderdeel van het scheppen van een goed pedagogisch klimaat. Het is van belang dat zoveel mogelijk organisaties die met kinderen en jongeren werken dezelfde uitgangspunten hanteren, dit zorgt voor eenduidigheid in aanpak.

We zetten in op:

- **Uitrol Pedagogische Aanpak Amersfoort binnen kinderopvangorganisaties, kinder- en jongerenwerk, basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs.**

Er is meer te doen

Hierboven hebben we een aantal belangrijke werkzaamheden voor de komende jaren beschreven, maar er is meer te doen. Denk hierbij aan het uitvoeren van de leerplichtwet en de rol van leerplicht ten opzichte van de wijkteams, de [Regionale Meld- en Coördinatiefunctie](#), waarbij we de versnippering van taken willen verminderen, en volwasseneneducatie met ondermeer de vormgeving van de coördinerende functie in de regio als gevolg van de nieuwe wetgeving. Daarnaast zullen we afwegingen moeten maken in het kader van de bezuinigingen die vanuit het rijk worden doorgevoerd. De hiervoor genoemde ambities zullen uitgangspunt zijn bij de keuzes die hieruit voortvloeien.

Samenwerking

De afgelopen jaren hebben we met betrokken partners intensief samengewerkt bij de totstandkoming van beleid. Of het nu gaat om de [Lokaal Educatieve Agenda](#) of de [ontwikkelagenda Passend Onderwijs-Jeugdzorg](#); zonder de partners in het veld was het er niet geweest. Om doelstellingen en ambities waar te kunnen maken, zetten we samen met het veld een volgende stap in de samenwerking. Niet alleen in het voortraject, maar ook bij de implementatie van beleid is een optimale samenwerking van cruciaal belang. Ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheden en (wettelijke) taken. Dit betekent onder andere (nog meer) investeren in de relatie over en weer, zoeken naar nieuwe 'werkvormen', vertrouwen in elkaar, elkaar aanspreken indien nodig en 'loslaten' als het kan of moet.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Onderwijsvoorzieningen

wethouder **Bertien Houwing**

Bestuurlijke ontwikkeling, Regionale samenwerking, Onderwijs, Diversiteit

T. 14033, wethouderhouwing@amersfoort.nl

Ambitie

Amersfoort als kennisstad beschikt over voldoende en adequate onderwijshuisvesting. De huisvesting ondersteunt de kwaliteit van het onderwijs en de brede functie van de school. Gemeente en schoolbesturen voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor goede huisvesting van scholen in de stad en leveren daarmee een bijdrage aan een aantrekkelijk woon- en werkklimaat.

Effectindicator Schoolgebouwen: functioneel	Effectindicator Schoolgebouwen: bouwkundig	Effectindicator Schoolgebouwen: duurzaamheid	Effectindicator Schoolgebouwen: beheer en exploitatie
*	*	*	*

Prestatie-indicator Meerjaren onderhouds-plan (MJOP) per school-gebouw	Prestatie-indicator Periodiek bijstellen MJOP per schoolgebouw
*	*

Doelstellingen

We maken een Integraal Huisvestingsplan: we willen met schoolbesturen komen tot een Integraal Huisvestingsplan zodat duidelijk is wat nodig is om de onderwijshuisvesting in de komende 20 jaar te optimaliseren.

We sturen op samenwerking in het veld: we willen de samenwerking op het gebied van onderwijshuisvesting tussen schoolbesturen onderling en met de gemeente versterken.

We zetten in op doordecentralisatie: we willen een overeenkomst sluiten met de schoolbesturen over de inzet van gemeentelijke en schoolbestuurlijke middelen om schoolgebouwen te vernieuwen en renoveren.

ABC-school De Bron in aanbouw

Onze inzet

Wij werken aan een Integraal Huisvestingsplan om onderwijshuisvesting te optimaliseren. Na een wijziging van de onderwijswetgeving op 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en vervangende nieuwbouw. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het totale onderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen. Alle (110) schoolgebouwen zijn in een nulmeting beoordeeld op vier onderdelen: bouwkundig, functioneel, duurzaam, beheer en exploitatie. Op het gebied van functionaliteit, duurzaamheid, beheer en exploitatie is meer inzet nodig dan alleen onderhoud en aanpassingen om schoolbesturen in staat te stellen kwalitatief goed onderwijs vorm te geven. Er is toenemende noodzaak tot vervangende nieuwbouw of ingrijpende renovatie. Voor schoolbesturen en ons is het Integraal Huisvestingsplan het middel om tot prioritering te komen in de aanpak van schoolgebouwen en de daarvoor gezamenlijk benodigde investeringen.

Als uitbreiding nodig is, pakken we dit integraal aan.

Wij willen een overeenkomst sluiten met de schoolbesturen om het Integraal Huisvestingsplan te realiseren. Wij onderzoeken met de schoolbesturen de mogelijkheden om een overeenkomst te sluiten tot doordecentralisatie. Dit betekent dat wij jaarlijks gedurende de looptijd van de overeenkomst een vast bedrag beschikbaar stellen aan schoolbesturen. Zij voegen dit samen met rijksmiddelen voor onderhoud, aanpassingen, beheer en exploitatie. Via doordecentralisatie worden schoolbesturen in staat gesteld volledige verantwoordelijkheid te nemen voor de realisatie van het Integraal Huisvestingsplan. Zij krijgen maximale zeggenschap over de relatie tussen investeringen en exploitatie. Het beoogde resultaat is een snellere verduurzaming van schoolgebouwen als bijdrage aan verhoging van de onderwijskwaliteit.

Wij blijven gymaccommodaties ter beschikking stellen. Wij stellen voldoende en kwalitatief goede gymzalen en sporthallen ter beschikking aan schoolbesturen zodat zij gymonderwijs kunnen laten geven door (vak)docenten. Gezien de relatie tussen onze accommodaties en het sportbeleid van de gemeente (sportverenigingen) blijft deze huisvestingstaak buiten de doordecentralisatie naar schoolbesturen.

Wij regelen leerlingenvervoer. Wij regelen het vervoer van leerlingen die zijn aangewezen op scholen voor speciaal onderwijs buiten Amersfoort of voor leerlingen die vanwege geloof of levensovertuiging aangewezen zijn op scholen buiten Amersfoort. De verwachting is dat passend onderwijs de komende jaren invloed gaat hebben op leerlingstromen, maar het is nog onduidelijk in welke mate en wat dit betekent.

Samenwerking

Wij werken samen met schoolbesturen aan duurzame schoolgebouwen. Het proces zoals wij dat met de schoolbesturen zijn

ingegaan, heeft geleid tot de overtuiging dat de vervangings- en renovatievraag alleen goed wordt opgelost door daar samen aan te werken. Samenwerking tussen schoolbesturen onderling en met de gemeente. Wij zijn daarin verantwoordelijk voor samenhang en samenwerking tussen beleidsterreinen zoals onderwijs, sport, ruimtelijke ordening, verkeer, duurzaamheid, milieu, vastgoed. Samenwerking leidt tot beter resultaat: kwalitatief goed onderwijs in optimale schoolgebouwen. Het levert ook een bijdrage aan de ruimtelijke ontwikkeling van de stad en het woon- en werkklimaat.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Overzicht Onderwijs

Wethouder Bertien Houwing

5.

Onderwijs

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Onderwijsbeleid	8.985	9.232	8.782	10.740	10.656	10.647
Onderwijsvoorzieningen	17.270	15.086	12.936	13.208	12.992	12.812
Totaal lasten	26.255	24.318	21.718	23.948	23.648	23.459
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Onderwijsbeleid	5.193	7.251	5.398	5.398	5.398	5.398
Onderwijsvoorzieningen	135	47	0	0	0	0
Totaal baten	5.328	7.298	5.398	5.398	5.398	5.398
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Onderwijsbeleid	3.792	1.981	3.384	5.342	5.258	5.249
Onderwijsvoorzieningen	17.135	15.039	12.936	13.208	12.992	12.812
Saldo programma 5	20.927	17.020	16.320	18.550	18.250	18.061
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	31	31	31	31	31	31
Onttrekkingen reserves	1.073	0	570	0	0	0
Saldo programma 5	19.885	17.051	15.781	18.581	18.281	18.092
(inclusief mutaties reserves)						
In de ramingen begrepen investeringen						
<i>Investeringen met een economisch nut</i>						

Modernisering schoolgebouwen			1.050		1.000	1.000
1e inrichting meubilair en onderwijsleerpakket			230			
Uitbreiding en verbouwing van het Johan van Oldenbarnevelt (JvO) gymnasium				5000		
Overige: zie programma 7						
Totaal aan investeringen	0	0	1.280	5.000	1.000	1.000

6. Sport

Sport en beweging dragen bij aan de gezondheid van ieder mens. We willen een gezonde, vitale stad zijn waar zoveel mogelijk Amersfoorters sporten en bewegen. We hebben sterke, brede, florerende sportverenigingen en zijn effectief en efficiënt in het gebruik van hun voorzieningen. Gezond leven gaat verder dan sport alleen en we leggen daarom verbinding met andere terreinen, zoals openbare ruimte en gezondheid.

Sport

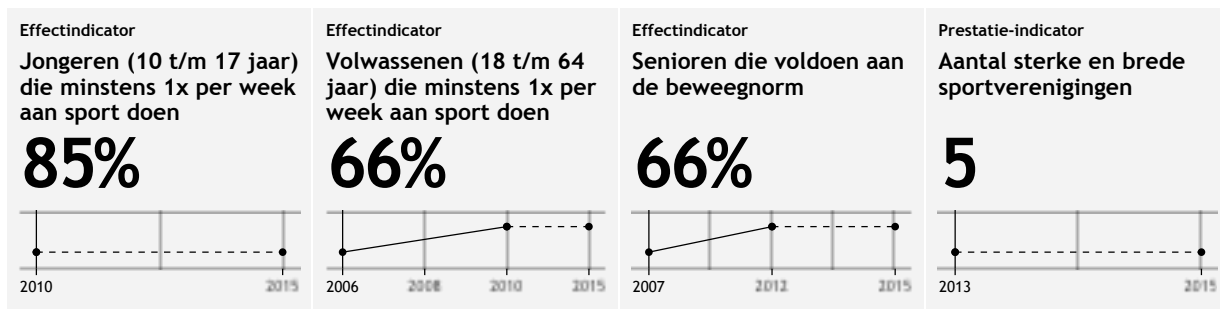

wethouder **Hans Buijtelaar**

Financiën, Verkeer en Ruimtelijke ontwikkeling, Sport
T. 14033, wethouderbuijtelaar@amersfoort.nl

Ambitie

Onze belangrijkste ambitie is dat zoveel mogelijk Amersfoorters sporten en bewegen voor een gezonde, vitale stad. Sport en beweging dragen bij aan de gezondheid van ieder mens. Samen met onze partners in de stad willen we deze ambitie waarmaken. Sterke en brede sportverenigingen floreren en zijn effectief en efficiënt in het gebruik van hun voorzieningen. Gezond leven gaat verder dan sport alleen en we leggen daarom verbinding met andere terreinen, zoals de openbare ruimte en gezondheid.

Doelstellingen

In ons sportbeleid [Amersfoort Flt](#) hebben we de volgende doelstellingen geformuleerd:

Zoveel mogelijk Amersfoorters zijn aan het sporten en bewegen. Ook jongeren, ouderen en mensen met een beperking.

We willen sterke en brede sportverenigingen. We zorgen voor continuïteit in sportverenigingen die ook een maatschappelijke rol vervullen. We willen verenigingen daarbij (meer) ruimte bieden om zelf ondernemend te zijn. Daarnaast zijn de verenigingen de 'kraamkamer' voor talentontwikkeling, prestatiesport en soms voor topsportontwikkeling. Wij zien talentontwikkeling als onderdeel van een sterke, brede sportvereniging.

We zetten in op efficiënt en effectief gebruik van sportverenigingen en sportfaciliteiten. We willen meer samenwerking en afstemming tussen sportverenigingen. Niet alleen lokaal, maar ook regionaal.

We denken sportinclusief. Gezond leven vraagt een verbinding tussen gezondheid en andere beleidsterreinen. Sport in het onderwijs, de openbare ruimte zo inrichten dat het uitnodigt om te bewegen, enzovoort.

We willen dat zoveel mogelijk kinderen aan sport kunnen doen.

Sportverenigingen vormen de kraamkamer voor talent.

Onze inzet

De pijlers van het sportbeleid zijn het sportstimulerings- en accommodatiebeleid.

We richten ons bij het **stimuleren van sporten en bewegen** vooral op jongeren en senioren ouder dan 65 jaar. Ook vinden we het van belang dat er voldoende sportverenigingen zijn die sport- en beweegaanbod voor sporters met een lichamelijke of verstandelijke beperking aanbieden.

Sterke verenigingen met een goed bestuur en een gezonde financiële positie zorgen voor continuïteit in het sportaanbod. Door het oppakken van andere maatschappelijke taken, zoals een aanbod voor de wijk (niet-leden) en de benoemde doelgroepen, kunnen verenigingen groeien naar brede verenigingen. **Wij ondersteunen en faciliteren verenigingen** voor zover mogelijk bij deze extra inzet met onze subsidieregelingen en de inzet van menskracht. Buurtsportcoaches en combinatiefunctionarissen spelen hierbij een belangrijke rol en vormen de verbindende schakel tussen wijk en verenigingen, maar ook tussen sportverenigingen onderling.

Verenigingen zijn de 'kraamkamer' voor de **talentontwikkeling**, prestatiesport en soms voor de topsportontwikkeling. Wij zien talentontwikkeling als onderdeel van een sterke, brede sportvereniging. Amersfoortse sporttalenten kunnen als 'rolmodel' ook mogelijk een rol spelen bij het sportstimuleringsbeleid en jongeren op het spoor zetten van een sportieve keuze. Onze investering in [sportcomplex Hogekwartier](#) biedt nieuwe kansen voor ontwikkeling van jonge zwem- en zandsporttalenten in Amersfoort.

We willen verenigingen binnen randvoorwaarden (meer) ruimte bieden om **zelf ondernemend** te zijn. Ook dit draagt bij aan de ontwikkeling van sterke, brede sportverenigingen. Waar mogelijk zoeken wij naar mogelijkheden van synergie door verdere samenwerking tussen verenigingen. Dit kan leiden tot verplaatsing van verenigingen. De herhuisvesting van Gym XL heeft prioriteit in het accommodatiebeleid.

Om zoveel mogelijk Amersfoorters te laten sporten en bewegen is het belangrijk dat ook de **gemeentelijke sportaccommodaties op orde** zijn. Wij zorgen dat de capaciteit van de accommodaties efficiënt en effectief worden ingezet.

We werken wachtlijsten zo veel mogelijk weg in samenspraak met de sportorganisaties en bieden activiteiten voor kinderen aan die op de wachtlijsten staan. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van één of meerdaagse sportactiviteiten.

Evenementen maken de stad aantrekkelijk en levendig. **Wij ondersteunen sportevenementen** die veel Amersfoorters in beweging zetten. Hardloopevenementen, zoals de marathon, zijn daarvoor bij uitstek geschikt. Wij willen Amersfoort als loopstad op de kaart zetten en ondersteunen initiatieven die daar aan bijdragen.

Samenwerking

Naast het sporten binnen verenigingen neemt het sportief gebruik van de openbare ruimte steeds verder toe. Samen met partners in de stad willen we dat ondersteunen en werken we aan onze ambities om inwoners letterlijk in beweging te krijgen. Bijvoorbeeld met de marathon, schoolkampioenschappen en [de beweeggrondjes](#).

Regionale afstemming en samenwerking bij het ontwikkelen van accommodaties en het (sportieve) gebruik van de openbare ruimte wordt steeds belangrijker. Daarom verkennen we de mogelijkheden en kansen voor samenwerking bij de realisatie van het nieuwe zwembad in Nijkerk.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Overzicht Sport

Wethouder Hans Buijtelaar

6. Sport

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Sport	7.718	6.672	6.652	8.492	7.331	7.063
Totaal lasten	7.718	6.672	6.652	8.492	7.331	7.063
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Sport	341	0	0	0	0	0
Totaal baten	341	0	0	0	0	0
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Sport	7.377	6.672	6.652	8.492	7.331	7.063
Saldo programma 6	7.377	6.672	6.652	8.492	7.331	7.063
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	32	2	752	-748	2	2
Onttrekkingen reserves	176	30	620	0	0	0
Saldo programma 6	7.233	6.644	6.784	7.744	7.333	7.065
(inclusief mutaties reserves)						
In de ramingen begrepen investeringen						
<i>Investerings met een economisch nut</i>						
zie programma 7						

Totaal aan investeringen	0	0	0	0	0	0
--------------------------	---	---	---	---	---	---

7. Ruimtelijke ontwikkeling

Amersfoort is een aantrekkelijke en vitale stad. In onze ruimtelijke ontwikkeling zoeken we een duurzame balans tussen een aantrekkelijk leefklimaat, economische dynamiek en een goede bereikbaarheid. De inrichting van de openbare ruimte zorgt ervoor dat mensen elkaar kunnen ontmoeten. Onze grondexploitaties ondersteunen de gewenste ruimtelijke projecten en gebiedsontwikkelingen. We benutten het gemeentelijk vastgoed optimaal voor de huisvesting van maatschappelijke organisaties, gebiedsontwikkeling en het bewaren van culturele waarden.

[Bekijk de uitgebreide cijfertabel bij dit programma.](#)

Ruimtelijke ontwikkeling

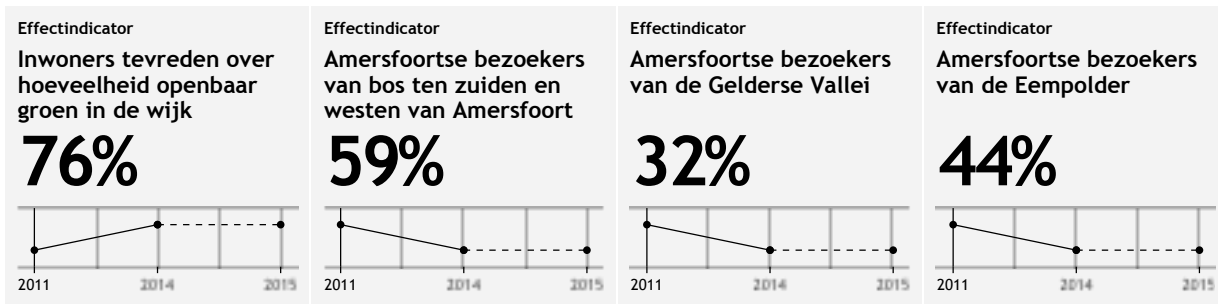

wethouder Hans Buijtelaar
Financiën, Verkeer en Ruimtelijke ontwikkeling, Sport
T. 14033, wethouderbuijtelaar@amersfoort.nl

Ambitie

Amersfoort is een aantrekkelijke en vitale stad. Om dit te bereiken en behouden, zoeken we een duurzame balans tussen een aantrekkelijk leefklimaat, economische dynamiek en een goede bereikbaarheid. Met het programma van Ruimtelijke Ontwikkeling werken we aan een stedelijke omgeving die waardevol is voor bewoners, bedrijven en bezoekers; een dynamisch, historisch stadshart en eromheen aangename groene woonwijken in een groene regio; een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers met multifunctionele werklocaties, ook in de wijken; een bereikbare stad met verbeterde infrastructuur. Amersfoort heeft een hoge belevingswaarde voor iedereen, jong en oud, nu en in de toekomst.

Amersfoort is een plek waar ontmoetingen tussen mensen vanzelfsprekend zijn. De publieke ruimte biedt voor mensen de mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. Vanuit de wijken zijn er optimale verbindingen met het groen in de stad en het landschap er omheen. Het programma De Groene Stad biedt met de groenblauwe structuur ruimte voor natuur, recreatie, sport en bewegen en stadslandbouw. In de stad geven wij ruimte aan initiatieven voor duurzame energie en spelen wij in op de gevolgen van klimaatverandering.

Doelstellingen

We streven naar een compact stedelijk leefmilieu in en rondom het Stadshart, met meer woningen en een gevarieerd voorzieningenaanbod.

We stimuleren diversiteit in de wijken en werken aan voldoende doorstroming, in levensloopbestendige wijken.

We versterken onze identiteit, met aandacht voor onze cultuurhistorie en monumenten.

We versterken een aantrekkelijk leefklimaat voor mens en dier, door een goed netwerk van voorzieningen en groene verbindingen.

We werken aan een goede functiemenging van wonen en werken. Zowel in de woonwijken als op de werklocaties.

Amersfoort geeft ruimte aan initiatieven om onze stad verder te ontwikkelen. We stellen ons open voor initiatiefnemers die een meerwaarde kunnen geven aan de stad en die bijdragen aan de diversiteit en duurzame ontwikkeling van Amersfoort en die daarmee waarde creëren, passend in de plek en context van de stad.

90 procent van de Amersfoorters is tevreden over de hoeveelheid groen in hun leefomgeving.

Onze inzet

Structuurvisie Amersfoort 2030 en Groene Stad

Twee belangrijke beleidskaders die wij hanteren, zijn de Structuurvisie Amersfoort 2030 en de Groene Stad. Zij zijn de basis voor veel activiteiten op het gebied van Ruimtelijke Ontwikkeling.

We werken vanuit de ruimtelijke sturingsfilosofie van de [Structuurvisie Amersfoort 2030](#) en een actueel planologische afwegingskader. Onze ruimtelijke ambities - de zogeheten Amersfoortse Principes - staan verder uitgewerkt in deze Structuurvisie. De principes zijn een uitnodiging én een uitdaging voor initiatiefnemers om zelf een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van Amersfoort.

Een tweede beleidskader is het [programma de Groene Stad](#). Hierin geven we ruimte aan natuur, recreatie, sport en bewegen, voedselproductie en gezondheid. Vanuit de wijken zijn er optimale verbindingen met het groen in de stad en het landschap er omheen. In de stad geven wij ruimte aan initiatieven voor duurzame energie en spelen wij in op de gevolgen van klimaatverandering. Bij de inrichting van het groen richten we ons met name op de kwaliteit van het groen voor gebruikers en natuur en minder op de kwantiteit van het groen, zoals bijvoorbeeld het aantal bomen.

Plannen en uitvoering

We gaan de ruimte in de stad intensiever en slimmer gebruiken. We maken de transformatie van leegstaande kantoren mogelijk en we zorgen ervoor dat een gebouw meer functies kan krijgen (functiemenging). We gaan slimmer om met onderwijshuisvesting, via het Integraal huisvestingsplan voor onderwijs en stimuleren efficiënt en effectief gebruik van de sportaccommodaties en zoeken naar mogelijkheden van synergie door verdere samenwerking tussen verenigingen.

We werken aan actuele en meer flexibele bestemmingsplannen. Door meer flexibiliteit kunnen we initiatiefnemers uitnodigen om zelf meer ontwikkelingen in de stad op te pakken (de zogeheten 'uitnodigingsplanologie'). We proberen bestemmingsplannen nóg globaler en flexibeler te maken, vooral voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen, winkel- en kantoorpanden.

We implementeren de nieuwe Omgevingswet. In 2018 wordt de nieuwe Omgevingswet het kader voor een nieuw en integraal ruimtelijk beleid. De omgevingswet maakt het omgevingsrecht toegankelijker, begrijpelijker en eenvoudiger. Daarvoor is door het rijk een grootscheepse stelselherziening in gang gezet. Wij bereiden ons voor op deze verandering en werken waar mogelijk nu al in de geest van de Omgevingswet ('Eenvoudig Beter').

We vernieuwen het welstandbeleid. We nemen het huidige beleid als uitgangspunt en we kijken naar de gewenste uiterlijke kwaliteiten van onze stad. Het gaat om een volledige herziening: de beleidskaders en uitgangspunten in de Welstandsnota, maar ook de manier waarop we welstand beoordelen. Daarbij kijken we ook naar de relatie met handhaving.

We geven burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties een prominente rol in de gebiedsontwikkeling en de inrichting van onze openbare ruimte. Ervaringen in de afgelopen jaren (Elisabeth-locatie, Westelijke Ontsluiting, Wagenwerkplaats) hebben de meerwaarde aangetoond van maatschappelijke participatie, burgerinitiatief en ondernemerskracht. Wij experimenteren de komende jaren onder andere met uitnodigingsplanologie, collectief opdrachtgeverschap en zelfbeheer.

We zorgen voor een goede inpassing van grote nieuwe infrastructuur.

We werken aan een actuele visie op de Groenblauwe Structuur. Eind 2015 eindigt het programma De Groene Stad. In de nieuwe visie verwerken we nieuwe maatschappelijke vraagstukken zoals klimaatbestendigheid, het groen op buurt- en wijkniveau, volkstuinen en stadslandbouw, sport en bewegen, ontwikkelingen in het landelijk gebied en de landbouw, en het behoud

van biodiversiteit.

Extra aandacht voor Vathorst

We verschuiven de aandacht in Vathorst meer naar de leefbaarheid in de wijk. Vathorst is een wijk waarin gewoond, gewerkt en gerecreëerd wordt. We besteden aandacht aan de fysieke ruimtelijke aspecten, maar ook extra aan de sociale en economische aspecten en de openbare ruimte. In het bijzonder aan de groene en recreatieve inrichting van bijvoorbeeld de Laakzone en een start in Vathorst Noord. In samenwerking met het OBV en particuliere initiatieven blijven we zoeken naar creatieve manieren om in Vathorst een zwembad te realiseren. Ook blijft er nog steeds een woningbouwopgave voor nieuwe woningen in Vathorst. We bieden meer ruimte voor bedrijven in bedrijvenpark Vathorst met een flexibeler vestigingsbeleid.

Wonen, groen, spelen en kunst komen samen in Vathorst

Samenwerking

De rol van de gemeente in de ontwikkeling van de stad is veranderd. Wij kunnen en willen onze ambities alleen samen met de stad waarmaken. De gemeente heeft niet langer de middelen en instrumenten om ontwikkelingen volledig op eigen kracht uit te voeren.

Dat willen we ook niet meer. De inwoners van Amersfoort willen meer invloed op hun leefgebied. De laatste jaren is steeds duidelijker geworden dat wij maar één van de partijen zijn die bezig zijn met de ontwikkeling van de stad.

Wij faciliteren, stimuleren en stellen randvoorwaarden waar dat moet, maar ondernemers, inwoners en maatschappelijke organisaties maken de stad. Zij zorgen ervoor dat Amersfoort een vitale stad is en blijft. Door minder regels en meer flexibiliteit, bieden we ruimte voor initiatieven uit de stad, die bijdragen aan duurzaamheid, diversiteit, waardecreatie en die passen in de plek en context van de stad.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Grondexploitatie

wethouder Pim van den Berg
Economie, Duurzaamheid, Cultuur, Stadshart
T. 14033, wethoudervandenber@amersfoort.nl

Ambitie

We ontwikkelen Amersfoort samen met de kracht van de stad. We ondersteunen de gewenste ruimtelijke projecten en gebiedsontwikkelingen met voornamelijk faciliterend en regisserend grondbeleid. Ieder project is uniek, we handelen daarom vanuit situationeel grondbeleid, en streven naar maatwerk per project. Wij zetten pas in op actief grondbeleid als onze ambities niet door andere partijen worden waargemaakt en we de risico's beheersbaar vinden. Dan zullen wij vastgoed aankopen om ontwikkelingen op gang te brengen.

Doelstellingen

We ondersteunen ontwikkelingen met grondbeleid op maat.

Bij gebiedsontwikkeling zoeken wij naar de (maatschappelijke) waardecreatie: naar meer en andere ontwikkelingsvormen vormen voor gebieden, die - vroeg of laat - rendement opbrengen.

We beheersen de risico's van de grondexploitatie.

Onze inzet

We werken met flexibele samenwerkings- en exploitatiemodellen die kunnen meebewegen met ontwikkelingen. Flexibiliteit is nodig om te kunnen inspelen op initiatieven en veranderingen in vraag en aanbod. Wij willen hierop aansluiten met flexibele contracten en sturing aan de hand van financiële scenario's. Als pilot gebruiken we de ontwikkeling van De Nieuwe Stad.

In het Oliemolenkwartier ligt De Nieuwe Stad, waar het bruist van de initiatieven.

We zetten in op nieuwe vormen van financiering waarbij (maatschappelijke) waardecreatie centraal staat. De financiering van gebiedsontwikkeling is veel meer geworden dan alleen grond- en vastgoedexploitatie. Bij ontwikkeling ontstaan er meer financiële stromen die waarde creëren; die willen we (leren) gebruiken. Door de financiering breder en voor een langere periode te bekijken, ontstaat daarbij binnen de beschikbare middelen meer ruimte voor duurzame ontwikkeling waarvan de waardecreatie soms pas op langere termijn rendement oplevert.

We beperken de risico's van de lopende grondexploitatie. Door in te spelen op de actuele ontwikkelingen op de vastgoedmarkt, te zoeken naar nieuwe samenwerkings- en ontwikkelingsvormen, voortdurende monitoring en goed risicomanagement verminderen

we de risico's van de grondexploitaties.

In de paragrafen [grondbeleid](#) en [risico's en weerstandsvermogen](#) wordt een toelichting gegeven over de stand van zaken van de grondexploitaties en het grondbeleid.

Samenwerking

Voor de gebiedsontwikkeling Vathorst werken wij samen met andere partijen in het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst en de VOF Podium. Hierover is meer informatie te vinden in de paragraaf [verbonden partijen](#). Bij de ontwikkeling van De Nieuwe Stad wordt nauw samengewerkt met de initiatiefnemers. Met faciliterend grondbeleid geven wij verder vorm aan de samenwerking met de stad.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Vastgoed

wethouder **Pim van den Berg**
Economie, Duurzaamheid, Cultuur, Stadshart
T. 14033, wethoudervandenberg@amersfoort.nl

Ambitie

Het gemeentelijk vastgoed wordt optimaal benut voor de huisvesting van maatschappelijke organisaties, gebiedsontwikkeling en het bewaren van culturele waarden.

Doelstellingen

We willen een vastgoedportefeuille die duurzaam is en op maat is.

We werken aan een efficiënt beheer met een zo hoog mogelijk financieel en/of maatschappelijk rendement.

We creëren in het gemeentelijk vastgoed ruimte voor (burger) initiatieven en zetten het vastgoed in als aanjager bij gebiedsontwikkeling.

Het Groene Huis, het nieuwe gebouw voor het CNME, wordt duurzaam gebouwd, ingericht en gebruikt.

Onze inzet

We voeren het beheer van ons gemeentelijk vastgoed strategisch en efficiënt uit. Hiervoor hebben we een reorganisatie van het vastgoedbeheer in gang gezet. De uitwerking en implementatie daarvan zal nog tot in 2015 door lopen. Ook bij de hercontractering van SRO BV wordt hierop gestuurd. We stellen een meerjarenonderhoudsplan vastgoed op waarin duurzaamheid een belangrijk element vormt. De financiële consequenties daarvan zullen wij in beeld zullen brengen.

We willen vanaf 2016 structureel € 1.000.000,- besparen. Besparing willen wij vinden door lagere kosten in het beheer door derden, het realiseren van meer opbrengsten en het reduceren van de totale vastgoedportefeuille. De structurele besparingsmogelijkheden worden beoordeeld en zo nodig heroverwogen na implementatie van het gereorganiseerde beheer en de de hercontractering van het beheer (begroting 2016).

Vastgoed dat niet langer nodig is voor beleidsdoelstellingen stoten we (gefaseerd) af. Om de kans op verkoop te vergroten zoeken we met potentiële kopers naar andere mogelijkheden van gebruik. Daarnaast worden ook de mogelijkheden voor tijdelijke verhuur/pacht bekeken.

We stellen criteria op voor het inzetten van gemeentelijk vastgoed bij burgerinitiatieven. Burgerinitiatieven vertegenwoordigen vaak een maatschappelijke waarde die moeilijk te meten en te wegen valt. Om te bepalen wanneer gemeentelijk vastgoed ingezet wordt voor burgerinitiatieven, zullen wij nadere criteria opstellen. Daarbij zal beleidsmatige afstemming plaats vinden met de na te streven structurele besparing op vastgoedbeheer.

Bij onderhoud of vervanging gaan we voor verduurzaming van het vastgoed. We brengen de duurzaamheidspotentie van het vastgoed in beeld en maken voor het nemen van investeringsbeslissingen duurzaamheidsscenario's.

We gaan het stadhuis renoveren. Hierbij maken we een integrale afweging op basis van ruimtebehoefte, duurzaamheid, het nieuwe werken en de loketfunctie.

Samenwerking

Het beheer en onderhoud van het gemeentelijk vastgoed gebeurt grotendeels door de SRO BV. Zie ook paragraaf [verbonden partijen](#).

Nadere informatie over vastgoed is te vinden in de paragraaf [onderhoud kapitaalgoederen](#).

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Overzicht Ruimtelijke ontwikkeling

Wethouders Hans Buijtelaar en Pim van den Berg

7. Ruimtelijke Ontwikkeling

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Ruimtelijke ontwikkeling (incl. Groene Stad)	5.344	4.677	5.025	4.244	3.554	3.281
Grondexploitaties	80.694	43.136	35.106	43.734	32.188	30.030
Vastgoed	458	18.338	19.731	21.607	20.116	20.315
Totaal lasten	86.496	66.151	59.862	69.585	55.858	53.626
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Ruimtelijke ontwikkeling (incl. Groene Stad)	128	136	0	30	30	30
Grondexploitaties	61.018	36.645	34.808	43.836	31.340	29.982
Vastgoed	1.172	7.763	7.070	5.096	8.736	5.417
Totaal baten	62.318	44.544	41.878	48.962	40.106	35.429
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Ruimtelijke ontwikkeling (incl. Groene Stad)	5.216	4.541	5.025	4.214	3.524	3.251
Grondexploitaties	19.676	6.491	298	-102	848	48
Vastgoed	-714	10.575	12.661	16.511	11.380	14.898
Saldo programma 7	24.178	21.607	17.984	20.623	15.752	18.197
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	150	150	150	0	0	0
Onttrekkingen reserves	374	2.225	34.199	650	0	0
Saldo programma 7	23.954	19.532	-16.065	19.973	15.752	18.197
(inclusief mutaties reserves)						
In de ramingen begrepen investeringen						
<i>Investerings met een economisch nut</i>						

Welzijn/wijkontwikkeling:						
aanpassingen wijkaccomodaties			100		100	
Onderwijs:						
ABC school liendert			8.000			
Sport:						
zwembad Hogeweg bouw		9.000	11.450	5.660		
zwembad Hogeweg duurzaamheid			1.000	800		
verv topplaag veld vv hooglanderveen		177				
vervanging topplaag veld cobu boys			177			
vervanging topplaag hoofdveld cjvv			177			
vervanging topplaag kunstv vop				177		
renovatie waterkunstgrasveld amhc			116			
tribune Midland				100		
toplaag kunstgras nieuwland					182	
toplaag kunstgras hoogland					182	
2 toplagen hc eemvallei					372	
investeringen sport i.v.m. wegwerken wachtlijsten		1.250	1.250			
Cultuur:						
revitalisering De Flint		800				
De Flint onderhoudskrediet		1.873	739	314	441	
vervanging/renovatie Flehite				1.606		
vervanging toneeltec		200				
St. Aegtenkapel meerjarig onderhoud		17	73	17	52	
Totaal aan investeringen	0	0	21.417	14.982	8.774	1.229

8. Wijken en wonen

Amersfoort heeft vitale buurten en wijken, waarin het prettig wonen, werken en recreëren is. We werken gebiedsgericht samen met bewoners, ondernemers en andere partijen aan de leefbaarheid. Het woonklimaat in onze stad is hoogwaardig, gevarieerd en toekomstvast en biedt voldoende variatie in woonmilieus.

[Bekijk de uitgebreide cijfertabel bij dit programma.](#)

Wijken

wethouder **Fleur Imming**

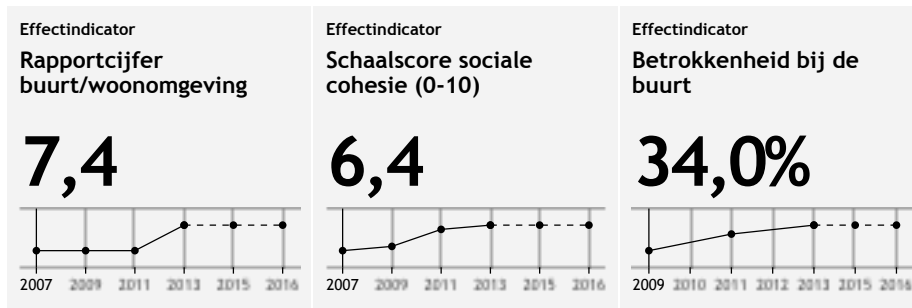
Zorg, Wonen, Wijken

T. 14033, wethouderimming@amersfoort.nl

Ambitie

Amersfoort bestaat uit vitale buurten en wijken, waarin het prettig wonen, werken en recreëren is. Waar de mensen de leefbaarheid en het leefgenot op buurt- en straatniveau positief waarderen.

Buurten beschikken over een goede sociale basisinfrastructuur, waar mensen een sociaal netwerk kunnen opbouwen. Zo kunnen buurtbewoners elkaar ondersteunen indien gewenst en elkaar aanspreken indien nodig. We willen de verantwoordelijkheid voor de buurt en de leefbaarheid delen met bewoners, instellingen en bedrijven, want grotere zeggenschap over de eigen leefomgeving leidt tot meer waardering voor de buurt. We willen daarom gebiedsgericht samenwerken in buurten en/of wijken, met en tussen inwoners, instellingen, bedrijven en gemeente.

Doelstellingen

We stimuleren een grotere betrokkenheid en verantwoordelijkheid van bewoners bij elkaar en bij hun directe leefomgeving.

We geven bewoners meer zeggenschap over hun directe (fysieke en sociale) leefomgeving.

Wat wij doen laten we meer bepalen door enerzijds de vraag/behoefte en anderzijds de inzet van bewoners.

We verbinden onze doelen met die van bewoners en ondernemers en laten ons waar mogelijk door hun doelen leiden, bijvoorbeeld op het gebied van initiatieven en basisinfrastructuur.

Waar nodig faciliteren we bewoners en ondernemers wanneer zij zelf iets in hun buurt, wijk of voor de stad willen doen.

Leden van de ontwerpgroep Van Randwijcklaan presenteren zelf hun plan aan de buurtgenoten.

Onze inzet

Samen met de stad ontwikkelen we in 2014-2015 een visie op gebiedsgericht samenwerken om bovengenoemde doelstellingen te concretiseren voor de komende vier jaar. We willen de afstand tussen gemeente en bewoners verkleinen door te zorgen voor een grotere nabijheid en door meer uit te gaan van de leefwereld en eigen inzet van bewoners en ondernemers. We willen meer ruimte geven aan de eigenheid van een buurt en aan eigen initiatief.

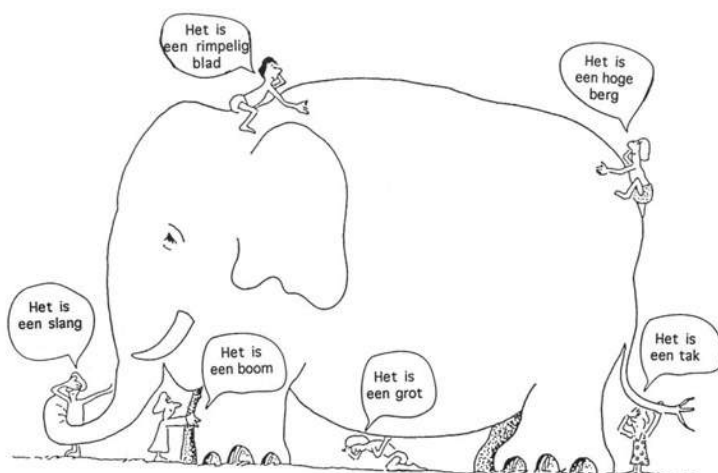
Hiertoe zullen we bijvoorbeeld een pilot uitvoeren om een gezamenlijke methodiek te ontwikkelen waarmee bewoners, ondernemers, formele wijkpartners en gemeente samen bepalen en uitvoeren wat het belangrijkste is voor een wijk. Door het toepassen van deze methodiek spelen we in op wat er leeft in de wijk en stemmen we af op wat bewoners zelf willen en kunnen doen. Hiermee accepteren we dat er verschillen zijn tussen wijken. Door de bezuiniging op het investeringsbudget kunnen we deze pilot niet financieel ondersteunen.

Als hulpmiddel om te bezien wat nodig is in een wijk maken we tweejaarlijks een wijkatlas. Hierin staan per wijk alle cijfermatige gegevens op het gebied van bevolking, wonen, werk en inkomen, gezondheid, sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid bij elkaar. Dit zijn deels objectieve cijfers en deels cijfers uit diverse stadsspeelingen.

Bij het opstellen en uitvoeren van stedelijk beleid zorgen we - waar nodig - voor maatwerk per wijk.

Om bewoners en ondernemers te stimuleren zelf actief te zijn in eigen buurt of wijk stellen we jaarlijks voor iedere wijk buurtbudget ter beschikking. In iedere wijk is een bewonersgroep die de initiatieven werft en buurtbudget toekent en dit verantwoordt aan de medewijkbewoners.

Daarnaast faciliteren we bewoners en ondernemers wanneer zij zelf iets in hun buurt, wijk of voor de stad willen doen waar dat nodig is. Afhankelijk van de situatie bestaat dit faciliteren uit het geven van erkenning bijvoorbeeld richting fondsen, het geven van ondersteuning ten aanzien van regelgeving en veiligheid, het delen van kennis en expertise, het in beeld brengen van andere betrokken belangen en het leggen van verbindingen naar andere partners. Tot slot kan faciliteren hulp betekenen op het gebied van communicatie en het bekendheid geven aan een goed initiatief.

Een goede samenwerking vraagt het in beeld brengen van alle belangen

Samenwerking

We werken samen aan de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijk met bewoners(groepen), ondernemers, onderwijs-, welzijns- en

zorginstellingen, woningcorporaties, (sport)verenigingen, kerken en moskeeën.

Om goed te kunnen inspelen op kansen en bedreigingen en verbindingen te leggen tussen verschillende partijen, schuiven we regelmatig aan bij de verschillende informele en formele wijkpartners en zijn we aanwezig bij netwerkbijeenkomsten en informatiebijeenkomsten die door wijkpartners worden georganiseerd.

Door de bezuiniging op het investeringsbudget kunnen we de samenwerking niet meer financieel ondersteunen.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

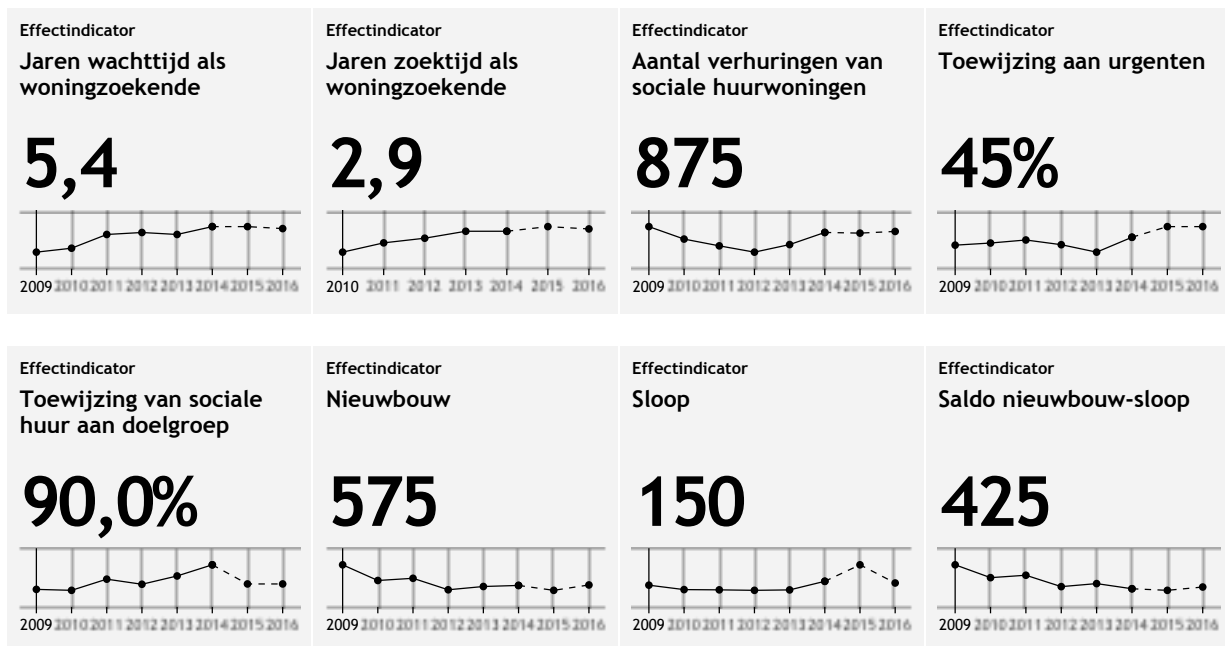
Wonen

wethouder **Fleur Imming**
Zorg, Wonen, Wijken
T. 14033, wethouderimming@amersfoort.nl

Ambitie

Amersfoort kent een hoogwaardig, gevarieerd en toekomstvast woonklimaat met diversiteit in woonmilieus. De (toekomstige) bewoners staan centraal en hebben zoveel mogelijk zeggenschap over hun woning en hun directe leefomgeving. Er is voldoende huisvesting voor huishoudens met een laag of middeninkomen. We stimuleren en faciliteren initiatieven uit de markt hiervoor, onder andere via subsidieverlening en kennisontwikkeling.

We willen dat de wachttijd en zoektijd voor woningzoekenden niet verder stijgt.

Verder streven we er naar dat de toewijzing urgenten niet verder stijgt en onder de 45% zal uitkomen. Het liefst zelfs niet meer dan 33,3% van het aanbod. Dit is ambitieus omdat alle signalen wijzen op een toename aan urgenten.

Doelstellingen

Er zijn sociale huurwoningen beschikbaar voor inwoners die gezien hun inkomen en gezinssituatie hiervoor in aanmerking komen.

We verbeteren het urgentieproces. Daarvoor evalueren we het urgentiebeleid en beoordelen we wat beter kan voor zowel individuele aanvragen als doelgroepen.

Samen met de corporaties kijken we welke mogelijkheden er zijn voor nieuwbouw buiten de afspraken zoals die gemaakt zijn voor Amersfoort Vernieuwt en Vathorst.

We bieden ruimte aan vernieuwend (collectief en/of particulier) opdrachtgeverschap.

We zijn goed voorbereid zijn op de scheiding van woning en zorg, die door het Rijk aangebracht is.

We maken wonen met (mantel)zorg mogelijk.

Bij nieuwbouw en herontwikkeling willen we woningen van goede kwaliteit. We stimuleren de levensloopbestendigheid en toegankelijkheid.

We maken plannen voor stadsvernieuwing voor de periode 2015-2020.

Onze inzet

Om voldoende sociale woningen beschikbaar te hebben voor de doelgroep maken we afspraken met de corporaties over het aanbod sociale huurwoningen. We bevorderen de doorstroom door een betere match tussen aanbod en vraag en we gaan woonfraude, zoals onderhuur en illegale bewoning tegen door invulling te geven aan het convenant woonfraude. Zo zorgen we dat woningen voor de doelgroep beschikbaar zijn en zetten we in op het terug dringen van de zoektijd voor actief woningzoekenden. Van woningcorporaties vragen we jaarlijks inzicht in hun financiële positie en hun investeringsprogramma met de daarbij behorende risico's en bespreken de keuzes voor inzet van middelen met de gemeente.

We meten de effecten van het lotingsysteem binnen de woonruimteverdeling. De uitkomsten daarvan nemen we mee in een evenwichtige verdeling tussen het aantal woningtoewijzingen aan urgenten en aan reguliere woningzoekenden. We stellen een nieuwe huisvestingsverordening op waarin de uitkomsten van de doelstelling zijn opgenomen.

Nieuwbouw

Bij nieuwbouw beoordelen we de (binnenstedelijke) locaties en plannen op hun potentie om ook sociale woningbouw mogelijk te maken.

Bij vernieuwend opdrachtgeverschap werken we aan bijzondere woonconcepten gericht op bijvoorbeeld samen-ouder-worden, duurzaamheid of levensbeschouwing. Bij deze vormen van opdrachtgeverschap staat de toekomstige eigenaar/bewoner centraal. Dat vergt een andere samenwerking tussen bewoner, ontwikkelaar, financier en gemeente. Samen met initiatiefnemers organiseren we een conferentie over vernieuwend opdrachtgeverschap, zelfbouw en zelfbeheer. De uitkomsten nemen we mee bij concrete aanvragen.

We hebben samen met alle partners in kaart gebracht wat de gevolgen zijn van de scheiding van woning en zorg voor onze inwoners. We willen gezamenlijk, ieder met de eigen kennis en vanuit de eigen verantwoordelijkheid, tot nieuwe oplossingen te komen. We starten een bewustwordingscampagne die gericht is op ouderen: is uw woning al klaar voor de toekomst? Dit doen we in samenwerking met ondernemers, provincie, regiogemeenten, EBU corporaties en zorgleveranciers. Gemeente en de woningcorporaties sluiten een convenant waarin Wmo-afspraken worden gemaakt over woningaanpassingen.

Om wonen met mantelzorg mogelijk te maken kijken we naar aanpassingen in bestemmingsplannen en het mogelijk aanpassen van de Basiseisen voor de woningbouw en woonomgeving. Zowel mantelzorgverleners als mantelzorgontvangers kunnen in aanmerking komen voor een urgentie voor een woning. Planologische belemmeringen nemen we zo mogelijk weg.

We voeren de laatste periode 2015-2020 van Amersfoort Vernieuwt uit. Bij het afronden van Amersfoort Vernieuwt

kijken we vooruit of voor deze binnenstedelijke vernieuwing een programmatische aanpak voor (delen van) de Amersfoortse wijken voor de komende jaren nog de passende vorm is. Samen met de Alliantie zetten we de geplande fysieke bouw- en renovatieprojecten voort.

Vathorst

Een wereld van verschil. Dat was en blijft onze ambitie voor Vathorst. Wel verschuiven we onze focus. Inmiddels wordt er al ruim 10 jaar gewoond in Vathorst en het aantal inwoners is gestegen naar circa 18.000. Vathorst is een jonge wijk met een diverse bevolkingssamenstelling. Het is een ideale wijk om carrière en gezin goed te kunnen combineren. En bij elke leeftijd of levensstijl horen passende voorzieningen zoals bijvoorbeeld scholen, speelgelegenheden, voldoende mogelijkheden om te recreëren en te sporten en te winkelen. In samenwerking met het OBV en particuliere initiatieven blijven we zoeken naar creatieve manieren om in Vathorst een zwembad te realiseren. Maar ook op andere gebieden willen we ontwikkelingen de ruimte geven die bijdragen aan een prettig leefklimaat in Vathorst. Dat doen we zeker niet altijd zelf; inwoners, bedrijven, belangenverenigingen, iedereen die het verschil wil maken in Vathorst willen we betrekken bij de resterende ontwikkeling van Vathorst in de brede zin des woords. Dat betekent dat naast de resterende bouwopgave de focus meer en meer komt te liggen op Vathorst als leefwijk.

De komende periode spelen er een aantal grote ontwikkelingen waar we bij betrokken zijn. Bijvoorbeeld de herhuisvesting van GymXL, de ontwikkeling van de Laakzone (die kan dienen als aanjager voor het recreatief gebied Vathorst Noord), de planvorming voor Laak 2 en de verkeersontsluiting. Maar ook zullen we betrokken zijn bij tal van kleinere projecten/ontwikkelingen.

Naast de sociale opgave is er ook een bouwopgave van ruim 2500 woningen. Met de Vathorst Beheer partijen hebben we het afgelopen jaar afspraken gemaakt die er voor hebben gezorgd dat er een sluitende grondexploitatie is vastgesteld. De komende jaren blijft monitoring belangrijk omdat er nog relatief veel duurdere woningen in de planning staan. We blijven de marktontwikkelingen nauwgezet volgen om zodoende in overleg met het Ontwikkelingsbedrijf en Vathorst Beheer een programma te kunnen realiseren dat aansluit bij de vraag, dat bijdraagt aan een gezonde financiële afronding van Vathorst en past binnen de totale ontwikkeling van de wijk.

De feitelijke ontwikkeling van Vathorst is in handen van het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV), een publiek-private samenwerking (PPS) van de gemeente met een vijftal private partijen, verenigd in Vathorst Beheer.

Samenwerking

Belangrijke partijen bij het halen van de wonendoelstellingen zijn de woningcorporaties. Met de woningcorporaties zijn daarom prestatieafspraken overeengekomen. Daarnaast zijn ook de huursvertegenwoordigers partijen die meedenken en ons van advies voorzien. We faciliteren initiatieven uit de stad, zoals bijvoorbeeld rondom het thema vernieuwend opdrachtgeverschap.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Overzicht Wijken en wonen

Wethouder Fleur Imming

8. Wijken en Wonen

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Wijken	5.318	5.660	1.624	1.599	1.589	1.553
Wonen	2.118	1.629	2.217	2.216	1.877	1.544
Totaal lasten	7.436	7.289	3.841	3.815	3.466	3.097
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Wijken	42	626	0	45	45	45
Wonen	514	397	479	479	479	479
Totaal baten	556	1023	479	524	524	524
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Wijken	5.276	5.034	1.624	1.554	1.544	1.508
Wonen	1.604	1.232	1.738	1.737	1.398	1.065
Saldo programma 8	6.880	6.266	3.362	3.291	2.942	2.573
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	355	0	0	0
Saldo programma 8	6.880	6.266	3.007	3.291	2.942	2.573
(inclusief mutaties reserves)						
In de ramingen begrepen investeringen						

Totaal aan investeringen	0	0	0	0	0	0
--------------------------	---	---	---	---	---	---

9. Mobiliteit

Amersfoort is een bereikbare en verkeersveilige stad binnen het regionale verkeers- en vervoersnetwerk van Midden Nederland. Er is een optimale balans tussen de verschillende vervoerswijzen auto, fiets en openbaar vervoer. In de keuzes en afwegingen die we maken nemen we expliciet onderwerpen als leefbaarheid en duurzaamheid mee.

[Bekijk de uitgebreide cijfertabel bij dit programma.](#)

Mobiliteit

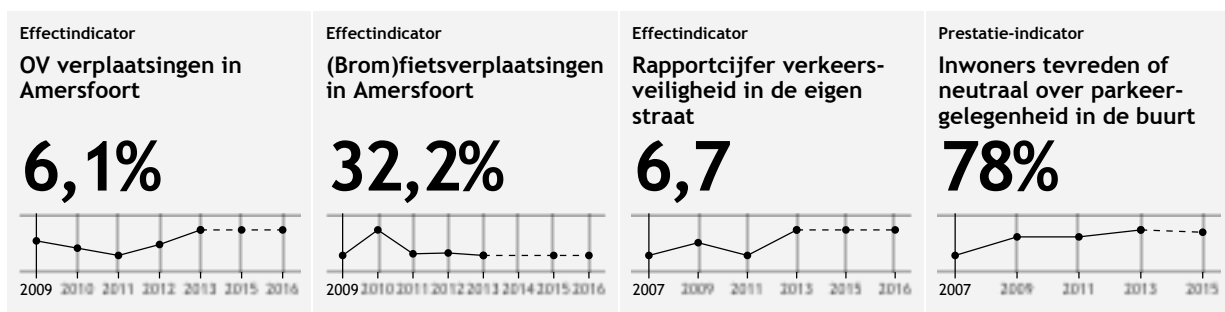
wethouder Hans Buijtelaar

Financiën, Mobiliteit en Ruimtelijke ontwikkeling, Sport

T. 14033, wethouderbuijtelaar@amersfoort.nl

Ambitie

Een bereikbare en verkeersveilige stad binnen het regionale verkeers- en vervoersnetwerk van Midden Nederland, waarbij leefbaarheid en duurzaamheid integraal onderdeel zijn van de afwegingen die we maken. We streven naar een optimale balans in de verschillende vervoerswijzen voor voetganger, fietser, automobilist en OV-gebruiker. De afzonderlijke verkeer- en vervoerssystemen worden optimaal ingericht en benut. Keuzevrijheid van de vervoerswijze staat hierbij voorop, maar door te verleiden proberen we deze keuze wel te beïnvloeden.

We streven er naar voor de komende jaren minstens hetzelfde te bereiken als de laatste metingen in 2013.

Doelstellingen

We werken gebiedsgericht. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de binnenstad, oudere en nieuwe stadsdelen, bedrijventerreinen en recreatiegebieden. Verkeerskundige vraagstukken op de Isselt vragen immers een andere aanpak dan bijvoorbeeld de binnenstad of een wijk als Zielhorst.

Het verder verbeteren van de bereikbaarheid van Amersfoort. Het wegennet van Amersfoort maakt onderdeel uit van een regionaal wegennet, waarbij ook de rijkswegen en provinciale wegen een belangrijke rol spelen. Samenwerking met onze regionale partners binnen VERDER en bij de projecten van Beter Benutten is daarom van groot belang. Waar mogelijk verbeteren we de doorstroming op het gemeentelijke- en regionale wegennet voor de fietser, het openbaar vervoer en de auto. Verkeer wordt geleid over logische routes, passend bij de aard van verplaatsing. Sluipverkeer wordt hiermee voorkomen, waardoor de verkeersveiligheid en leefbaarheid verbetert. Mobiliteitsgroei beheersen we door het stimuleren van de fiets en het openbaar vervoer.

We waarborgen verkeersveiligheid. Ieder ongeval is er één te veel. Naast het vergroten van de objectieve verkeersveiligheid (minder ongevallen) streven wij naar het vergroten van het gevoel van verkeersveiligheid. De meer kwetsbare groepen verkeersdeelnemers, fietsers en kinderen, hebben hierbij onze extra aandacht.

We verbeteren leefbaarheid. Sluipverkeer en parkeeroverlast gaan ten koste van de leefbaarheid. Om de leefbaarheid te vergroten zetten wij ons in om sluipverkeer (en daarmee samenhangend minder veiligheid op straat, geluidsoverlast) en parkeeroverlast te voorkomen.

Duurzaamheid in mobiliteit. Keuzevrijheid voor het vervoermiddel staat voorop. Door het bieden van alternatieven en door het versterken van de keten fiets/bus/trein zetten we in op het maken van bewuste keuzes voor de wijze van vervoer. Ook stimuleren wij het gebruik van de fiets voor verplaatsingen binnen de stad, en faciliteren wij innovatieve ontwikkelingen en duurzame initiatieven zoals elektrisch vervoer en autodelen. Bij de verdere ontwikkeling van de stad speelt de bereikbaarheid en nabijheid van openbaar vervoer een belangrijke rol.

We verwachten dat marktpartijen de plaatsing van laadpalen voor elektrische auto's zullen overnemen.

Onze inzet

Bereikbaarheid

De autobereikbaarheid borgen we door met toepassing van dynamisch verkeersmanagement het autoverkeer over de meest logische routes te geleiden. Daar waar mogelijk passen we groene golven toe. Ter vervolmaking van het netwerk worden in gang gezette projecten als Kersenbaan en Westelijke ontsluiting uitgevoerd. Ook de in VERDER opgenomen projecten voeren we uit (naast autobereikbaarheid ook voor fiets en openbaar vervoer). Voor de bereikbaarheid van het centrum krijgt bestemmingsverkeer prioriteit boven doorgaand verkeer, dat een goed alternatief krijgt geboden. Voor Vathorst onderzoeken we maatregelen die de toekomstige bereikbaarheid kunnen waarborgen. Heroverweging van de VERDER-maatregel aansluiting Heideweg/Rondweg-Oost en een toekomstvaste invulling van de VERDER-maatregel Ontsluiting Vathorst-West worden betrokken bij dit onderzoek.

De fietsbereikbaarheid vergroten wij door, samen met onze regionale partners, in te zetten op uitbreiding van de regionale fietsverbindingen/snelfietsroutes, waardoor rechtstreekse en comfortabele verbindingen ontstaan. Hiermee sluiten we aan bij de opkomst van de E-bike, waardoor grotere afstanden met hogere snelheid op de fiets kunnen worden afgelegd. Naast fietsbereikbaarheid is ook fietsparkeren een belangrijk onderwerp. Dat doen we door de fietsenstalling bij het Stationsplein uit te breiden en door meer stallingsmogelijkheden aan te bieden in en om het centrum en bij het Eemplein. Ook bij nieuwe ontwikkelingen borgen wij de toegankelijkheid en ruimte voor fietsen.

We waarborgen de doorstroming van het openbaar vervoer door vertragingen op de routes te voorkomen. Door het uitbreiden van de fietsparkeercapaciteit bij station(s) wordt het gebruik van de trein voor woon-werkverkeer aantrekkelijker. Ook zetten wij ons in voor extra fietsklemmen bij (regionale) bushaltes. We onderzoeken hoe het aanwezige railnet een grotere bijdrage kan leveren aan de interne en externe bereikbaarheid van Amersfoort.

We creëren meer ruimte voor fietsen bij de stations.

Verkeersveiligheid

Bij de (her)inrichting van wegen en fietspaden wordt ontworpen volgens het concept **Duurzaam Veilig**. Op dit moment zijn er geen black spots, maar als er sprake is van blackspots en/of concentraties van ongevallen dan wordt er een analyse gemaakt van de situatie en indien mogelijk nemen we passende maatregelen. Verder verbeteren we (het gevoel van) verkeersveiligheid door herinrichting van straten op het moment dat daar de mogelijkheden ontstaan door de uitvoering van beheer-/onderhoudsprojecten. De verkeersveiligheid rond scholen wordt verbeterd door uitvoering van het Uitvoeringsplan verkeersveiligheid bij scholen. Ten slotte zetten wij ons in voor Educatie en Voorlichting, waarbij ouderen en jongeren met name tot de doelgroep behoren.

Leefbaarheid

Door uitvoering van de bereikbaarheidsprojecten voor de auto wordt voorkomen dat er een reden is voor sluipverkeer. Het autoverkeer wordt immers over de voor hen meest logische routes geleid. Hierdoor verbetert de leefbaarheid in woonwijken. Daarnaast zetten wij ons in voor het beheersen van parkeerverlast. We stimuleren het concept van de deelauto. Ook kijken we naar flexibele toepassing van parkeernormen, in samenhang met door de markt aangedragen alternatieven. Waar nodig voeren we een parkeerregime in.

Op die plaatsen waar meerdere functies bij elkaar komen waardoor bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid conflicteren, gaan we in gesprek met belanghebbenden om te komen tot afspraken. De ruimte voor het treffen van maatregelen is uiterst beperkt. Vaak ligt de oorzaak van problemen echter in houding en gedrag, daarom zijn de afspraken vooral hierop gericht. Met elkaars inzet en het benoemen van elkaars verantwoordelijkheden streven we naar de oplossing.

Duurzaamheid in mobiliteit

Door het verhogen van comfort en het optimaliseren van/uitbreiden en vergroten van herkenbaarheid van de fietsinfrastructuur binnen de stad (en in relatie tot ons omringende gemeenten) stimuleren wij het korte- middellange afstandsfietsverkeer. De toename van het aantal elektrische fietsen (sneller en verder) betrekken wij hierbij. Daarnaast zetten wij ons in om innovatieve concepten uit de markt die bijdragen aan duurzame mobiliteit, samen met de markt toe te passen. Samen met andere overheden en partners stimuleren we elektrisch rijden en plaatsen we laadpalen voor elektrische auto's in de openbare ruimte. We streven hierbij een dekking naar behoefte van de gehele stad na, maar verwachten dat uiteindelijk marktpartijen het plaatsen van laadpalen over zal nemen. We reserveren plaatsen in de openbare ruimte voor deelauto's. Samen met de markt kijken wij wat nodig is voor bijvoorbeeld het op een centraal gelegen punt leveren van internetbestellingen, en het meervoudig gebruik van taxibusjes die worden ingezet voor vervoer van leerlingen van speciaal onderwijs/bso's.

% inwoners dat (zeer) tevreden of neutraal is over parkeergelegenheid in de buurt

Amersfoort	79%
Stadskern	59%
In de overige vergunninggebieden	61%
Buiten de vergunninggebieden	74%

Onze inzet in projecten is terug te vinden in verschillende programma's. Via onderstaande links zijn deze te raadplegen:

[Reserve Stedelijke Voorzieningen, compartiment bereikbaarheid](#)

[VerkeersOvereenkomst Vathorst](#)

[VERDER](#)

[Beter Benutten](#)

Samenwerking

Samenwerken aan bereikbaarheid is noodzakelijk om netwerken op elkaar aan te laten sluiten en optimaal te kunnen benutten. Daar waar mogelijk werken we samen met inwoners, organisaties en bedrijven in de stad.

Binnen VERDER werken we samen met gemeente Utrecht, Bestuur Regio Utrecht, Regio Amersfoort, Regio Utrecht West, Regio Utrecht Zuidoost, Gewest Gooi- en Vechtstreek, provincie Utrecht en Rijkswaterstaat aan oplossingen voor de mobiliteitsproblematiek in Midden-Nederland. De kennis en specialismen van de verschillende overheden zijn in VERDER gebundeld om zo tot het meest optimale resultaat te komen.

Met dezelfde partijen, aangevuld met verschillende partijen uit het bedrijfsleven (bijv. via de U15) en het ministerie van I&M werken we aan uitvoering van het programma Beter Benutten.

Uiteraard werken we ook nauw samen met de ons omringende gemeenten als Nijkerk, Soest en Leusden, we doen dit zowel op operationeel als op tactisch niveau. In verschillende projecten hebben we nauwe samenwerkingsverbanden met NS en ProRail.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Overzicht Mobiliteit

Wethouder Hans Buijtelaar

9. Mobiliteit

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Mobiliteit	12.019	9.721	8.872	8.006	7.943	7.997
Totaal lasten	12.019	9.721	8.872	8.006	7.943	7.997
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Mobiliteit	4.696	4.597	4.585	3.031	3.031	3.031
Totaal baten	4.696	4.597	4.585	3.031	3.031	3.031
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Mobiliteit	7.323	5.124	4.287	4.975	4.912	4.966
Saldo programma 9	7.323	5.124	4.287	4.975	4.912	4.966
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	8.403	5.703	3.103	2.000	1.500	1.500
Onttrekkingen reserves	7.108	2.492	9.700	8.500	1.500	1.500
Saldo programma 9	8.618	8.335	-2.310	-1.525	4.912	4.966
(inclusief mutaties reserves)						
In de ramingen begrepen investeringen						
<i>Investerings met maatschappelijk nut</i>						
voeding RSV/bereikbaarheid			6.700	8.500	1.500	1.500
Vervanging verkeersregelinstallaties			305	305	305	305
Totaal aan investeringen	0	0	7.005	8.805	1.805	1.805

10. Economie en duurzaamheid

We willen een economisch vitale en duurzame stad (en regio) zijn; een levenskrachtige economie die duurzaam en innovatief is. De verduurzaming van de stad versnellen we door in te zetten op innovatie en het versterken van (duurzame) bedrijvigheid.

[Bekijk de uitgebreide cijfertabel bij dit programma.](#)

Economie

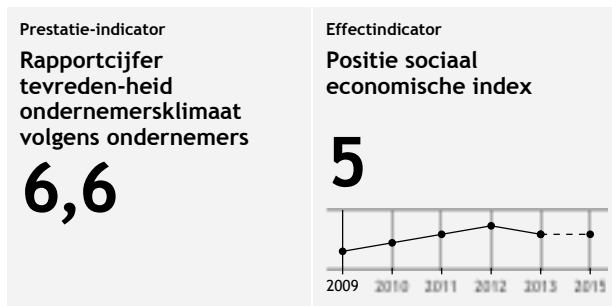
wethouder **Pim van den Berg**
Economie, Duurzaamheid, Cultuur, Stadshart
T. 14033, wethoudervandenber@amersfoort.nl

Ambitie

We willen economisch de meest vitale, duurzame stad (en regio) van Nederland zijn. Het behouden en waar mogelijk vergroten van onze economische dynamiek is een onmisbare voorwaarde voor een aantrekkelijk woon-, werk- en leefklimaat. We willen bovendien een innovatieve stad en regio zijn.

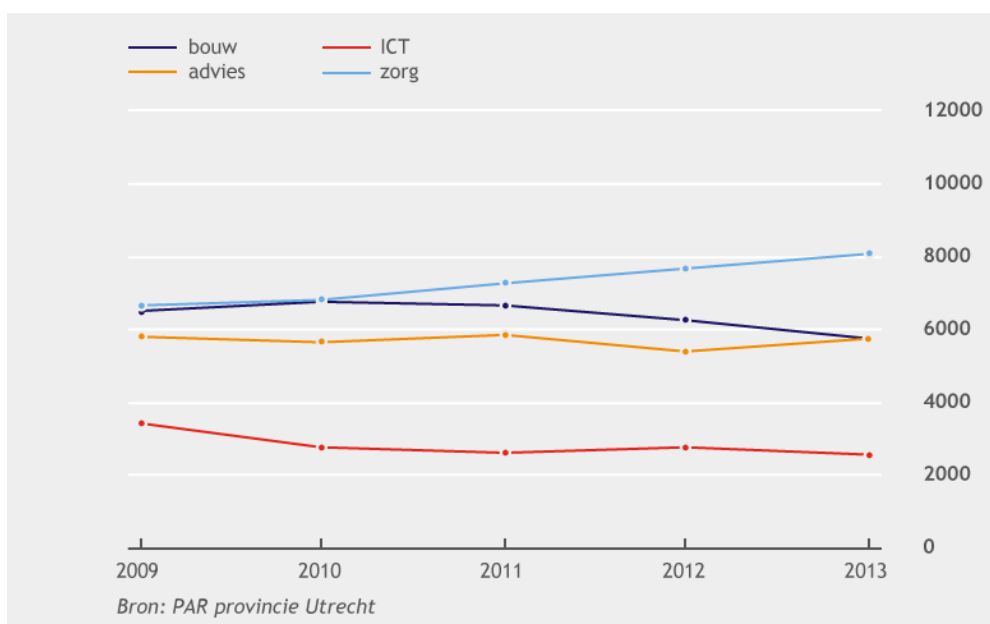
Doelstellingen

Vitaliteit: we streven naar een economie waarin (duurzaam) ondernemerschap kan bloeien - ondernemerschap in grote en kleinere bedrijven, kantoren, winkels, toerisme en ZZP'ers, maar ook bijvoorbeeld in zorginstellingen en culturele organisaties.

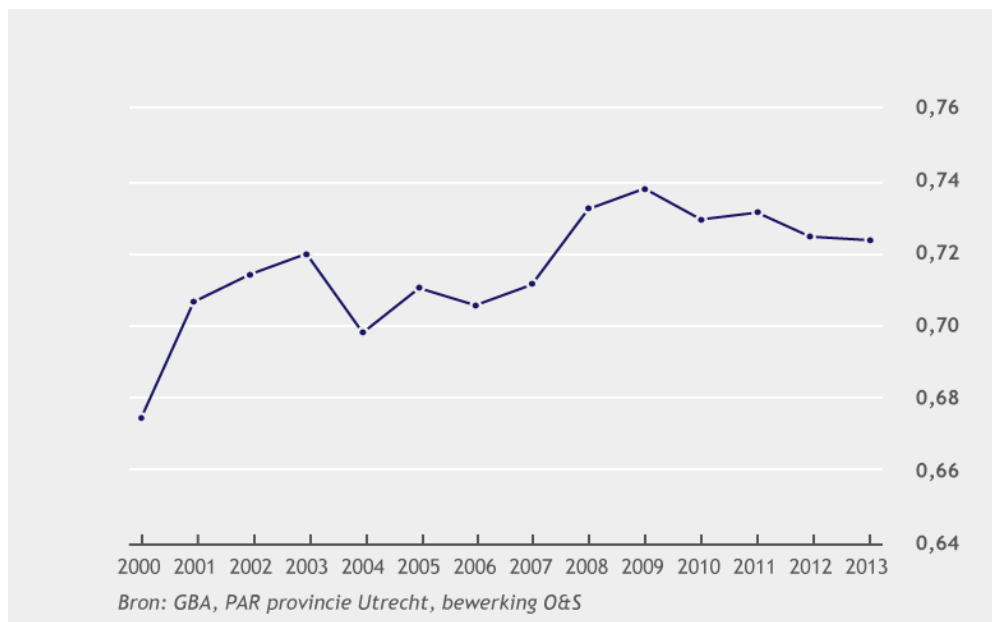

We streven naar een hoger rapportcijfer voor tevredenheid ondernemersklimaat. Het aandeel Amersfoortse Ruit in de totale werkgelegenheid willen we omhoog krijgen.

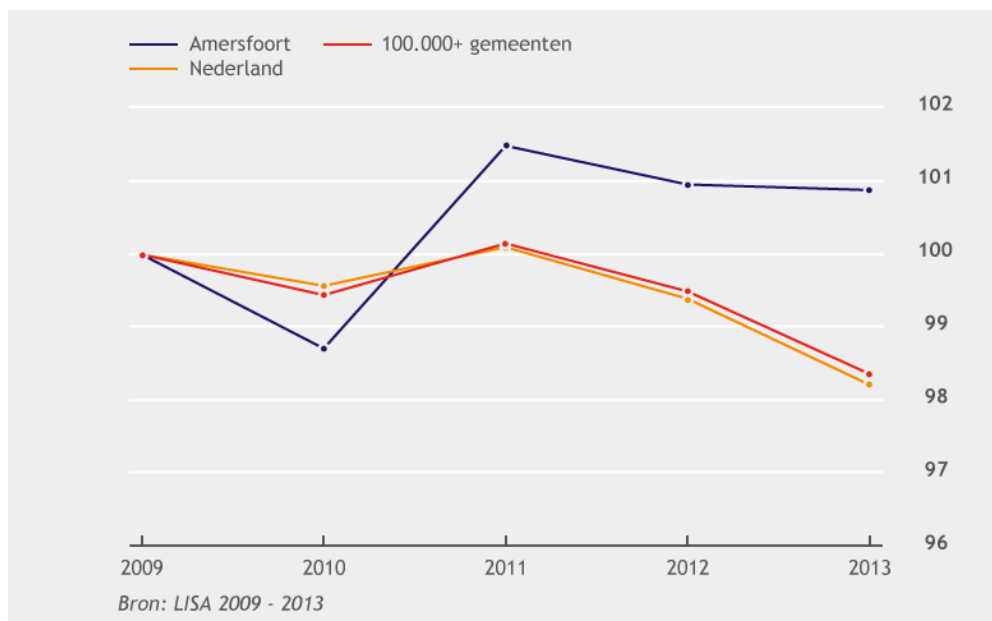
Duurzame economische dynamiek: we willen dat onze kennis- en netwerkeconomie zich verder doorontwikkelt en dat onze economie duurzamer en innovatiever wordt.

Balans tussen wonen en werken: we willen dat de ontwikkeling van de werkgelegenheid gelijke tred houdt met de algehele (bevolkings)ontwikkeling van de stad. Groei is daarbij geen doel op zich, we willen een stad voor wonen én werken zijn.

Economische koploper: we willen onze positie in de economische top van Nederland behouden.

Onze inzet

De economische agenda

De gewenste economische dynamiek kunnen we niet zelf realiseren; dat is aan de bedrijven en instellingen in onze gemeente. Wel kunnen we het ondernemersklimaat zo aantrekkelijk mogelijk maken en de economische randvoorwaarden verder verbeteren.

Onze economische agenda kent drie sporen: **smoel, rode looper en pijlers**.

Smoel: we zetten Amersfoort als aantrekkelijke regio volop in de schijnwerpers. We stralen uit dat regio Amersfoort een uitstekende plek is om te wonen, werken, vestigen en te recreëren. Dit doen we in de eerste plaats via [citymarketing](#). Bijzondere aandacht gaat uit naar campagnes voor [zakelijk toerisme en congressen](#), naast campagnes voor [toerisme](#), [wonen](#) en [ondernemen](#). Ook versterken we de acquisitie van bedrijven. We kijken naar nieuwe bedrijven in kansrijke kansrijke sectoren, zoals de Amersfoortse Ruit.

Volop ruimte voor events of congressen in onze stad.

Rode Loper: we staan klaar voor (nieuwe) bedrijven en onderhouden uitstekende relaties. We bouwen ons accountmanagement voor bedrijven verder uit. Bij accountmanagement hebben een geselecteerd aantal bedrijven één vaste contactpersoon binnen de gemeente. We blijven onze dienstverlening aan bedrijven verbeteren, aan de balie, telefonisch en met extra aandacht voor digitale dienstverlening en de invoering van een multidisciplinair bedrijventeam. Dit bedrijventeam maakt het mogelijk om complexere (vestigings)vragen integraler, beter en sneller te kunnen beantwoorden. Ook flexibel vestigingsbeleid is daarbij van belang: we willen alle ondernemers passende vestigingslocaties bieden en ruime mogelijkheden voor herinvulling van leegstaand vastgoed.

Het spreekt voor zich dat de activiteiten van 'Smoel' en 'Rode Loper' in elkaars verlengde liggen en elkaar versterken. Dit benaderen we dan ook niet als aparte onderdelen, maar we doen dit in samenhang.

Pijlers: we werken regionaal aan een beter innovatieklimaat en aan de versterking van *human capital*. Samen met het bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen werken we regionaal aan een vitale, duurzame economie. We proberen partijen met elkaar te verbinden zodat er meer samenwerking ontstaat. In de paragraaf Duurzaamheid en innovatie staat meer over het innovatieklimaat. Bij *human capital* (het menselijk kapitaal) gaat het om een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. We willen dat bedrijven meer passende arbeidskrachten vinden in onze regio, de uitval in het onderwijs verminderen en de kwaliteit van het onderwijs verhogen. De exacte aanpak wordt nog uitgewerkt.

Overige inzet

Via de economische agenda ontplooiën we activiteiten voor een optimaal vestigingsklimaat en gunstige economische omstandigheden. We werken op verschillende andere manieren aan goede randvoorwaarden die van Amersfoort een (economisch) aantrekkelijke stad maken. We zorgen er bijvoorbeeld voor dat het gemeentelijk beleid actueel blijft (bijvoorbeeld de Detailhandelsnota, Visie Werklocaties, Horecanota). We werken continu aan een aantrekkelijker binnenstad. Samen met winkeliers verbeteren we de wijkwinkelcentra. We stimuleren toerisme, organiseren de markten en de activiteiten in de haven. Voor markten en de haven zijn we bovendien de dagelijkse toezichthouder en vergunningverlener.

Samenwerking

Voor ons economisch beleid zijn de inbreng van ondernemers en economische partners cruciaal. We stemmen beleid af en wij voeren onze activiteiten altijd uit in samenwerking met veel partijen in de stad en in de regio, zoals de [Economic Board regio Utrecht](#) (EBU).

We werken met andere gemeenten samen (in Regio Amersfoort en binnen de provincie) en met bedrijven-kringen, binnenstadpartijen, winkeliersverenigingen en vertegenwoordigers van diverse sectoren, zoals horeca, toerisme en de 'maakindustrie'.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Duurzaamheid en innovatie

wethouder **Pim van den Berg**
Economie, Duurzaamheid, Cultuur, Stadshart
T. 14033, wethoudervandenber@amersfoort.nl

Ambitie

Wij willen de verduurzaming van de stad versnellen door het innovatieklimaat te verbeteren en we willen (duurzame) bedrijvigheid versterken. Op die manier werken we aan een economie waarin groei, versterking van de concurrentiekracht en een toename van de werkgelegenheid gecombineerd worden met een beter beheer van ruimte, natuur en een vermindering van de milieudruk. Door een integrale benadering vindt *geen afwenteling plaats* in de tijd (de rekening wordt niet betaald door generaties na ons) of in ruimte (ontwikkeling hier gaat niet ten koste van mensen elders).

Doelstellingen

Vanuit een faciliterende en stimulerende rol versterken wij het innovatieklimaat en de beweging in de stad naar een duurzame economie. Dit krijgt vorm door samenwerking met ondernemers, kennisinstellingen en organisaties aan concrete projecten in de driehoek economie, innovatie en duurzaamheid.

Onze inzet

Dit kan gaan om projecten waar we als gemeente nu al bij betrokken zijn, die interessant zijn om op te schalen naar regionaal niveau via de [Economic Board Utrecht](#) (bewezen koplopers) of die de moeite waard zijn om door te ontwikkelen met behulp van het stimuleringsfonds ([zie paragraaf Duurzaamheid](#)).

We richten ons in het bijzonder op het innovatieklimaat rond de clusters Advies, ICT, Bouw en Zorg (de zogeheten Amersfoortse Ruit).

Voorbeelden van projecten:

[CoLab diensteninnovatie](#) Doel van dit project is het creëren van nieuwe business. Het gaat hierbij om het ontwikkelen van nieuwe digitale diensten die een oplossing bieden voor maatschappelijke vraagstukken.

Het [project Smart Grids, rendement voor iedereen](#) loopt begin 2015 af. We kijken welke diensten het meest kansrijk zijn voor doorontwikkeling en opschaling en of het mogelijk is om de pilot te verdiepen richting bijvoorbeeld energieopslag.

[Energie neutraal renoveren](#) is renoveren voor de toekomst. Door het bedrijfsleven uit te dagen om voorbeeldconcepten te ontwikkelen voor verschillende typen woningen komt de grootschalige uitrol van energieneutrale renovaties dichterbij.

Op het vlak van duurzame innovaties treden wij als overheid op als vragende partij en zo nemen wij als overheid innovatieve producten, diensten of processen af om een kwalitatief beter of maatschappelijk wenselijker resultaat te verkrijgen. Hierdoor creëren wij (mede) een afzetmarkt voor bepaalde producten en diensten en vervullen wij een voorbeeldfunctie voor andere partijen. Dit gebeurt bijvoorbeeld in Colab bij 'zorg in de wijk' en de ontwikkeling van een cultuurhub.

Samenwerking

De overheid heeft bij duurzame innovaties een bescheiden faciliterende en stimulerende rol. Ondernemers, instellingen en organisaties in de stad en regio zijn immers de dragers en trekkers van de concrete projecten. Hierbij wordt vanzelfsprekend nauw samengewerkt deze ondernemers, instellingen en organisaties, maar ook met relevante netwerken zoals de Economic Board Utrecht.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Overzicht Economie en duurzaamheid

Wethouder Pim van den Berg

10. Economie en duurzaamheid

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Economie	3.721	3.289	3.803	4.832	4.555	4.544
Duurzaamheid en innovatie			250	250	0	0
Totaal lasten	3.721	3.289	4.053	5.082	4.555	4.544
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Economie	999	566	484	484	484	484
Duurzaamheid en innovatie						
Totaal baten	999	566	484	484	484	484
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Economie	2.722	2.723	3.319	4.348	4.071	4.060
Duurzaamheid en innovatie	0	0	250	250	0	0
Saldo programma 10	2.722	2.723	3.569	4.598	4.071	4.060
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo programma 10	2.722	2.723	3.569	4.598	4.071	4.060
(inclusief mutaties reserves)						
In de ramingen begrepen investeringen						

Totaal aan investeringen	0	0	0	0	0	0
--------------------------	---	---	---	---	---	---

11. Cultuur

In Amersfoort werken we aan een vitaal en sterk cultureel klimaat.

We verbinden hedendaagse cultuur en architectuur met cultureel en industrieel erfgoed, monumenten en archeologie. Daarmee versterken we de culturele identiteit en de aantrekkelijkheid van de stad. Dat draagt positief bij aan het woon- en werkprofiel van Amersfoort.

Een bruisend stadshart, zorg voor de monumenten 'boven en onder' de grond en het culturele erfgoed, diversiteit en verscheidenheid, actieve cultuurbeleving, een goede culturele basisinfrastructuur, samenwerking en talentontwikkeling voor jongeren zijn belangrijke ingrediënten om deze ambitie waar te maken.

Archief Eemland

wethouder Pim van den Berg
Economie, Duurzaamheid, Cultuur, Stadshart
T. 14033, wethoudervandenber@amersfoort.nl

Burgemeester Lucas Bolsius
Bestuurszaken en public affairs, Veiligheid, Dierenwelzijn
T. 14033, burgemeester@amersfoort.nl

Ambitie

‘Samen bouwen aan geschiedenis’: met Archief Eemland werken wij aan ons cultureel erfgoed en daarmee aan de identiteit van de stad. Door onze historische kennis en die van de Amersfoorters te bundelen vormen we een kenniscentrum dat midden in de stad staat.

We maken zoveel mogelijk gebruik van de nieuwe digitale mogelijkheden en combineren dat met persoonlijke aandacht en fysieke activiteiten op het gebied van dienstverlening, educatie en presentatie.

Bekendheid met Archief Eemland wordt eens per vier jaar gemeten. Het cijfer voor 2014 zal in de loop van 2015 bekend worden. Op basis hiervan bepalen we ons streven voor 2015 en verder. Uiteraard willen we onze bekendheid vergroten. Hetzelfde geldt voor het aantal bezoekers en deelnemers aan activiteiten en de digitale bezoekers.

Publieksarchivaris vertelt leerlingen over de geschiedenis van Amersfoort.

Doelstellingen

Archief Eemland bewaart lokale en regionale historie, maakt het toegankelijk en stimuleert mensen er kennis van te nemen, kennis aan toe te voegen en te delen met ons en met elkaar.

Wij groeien richting een netwerkorganisatie. We werken samen met lokale, provinciale en landelijke partners aan de maatschappelijke meerwaarde van Archief Eemland en aan het vergroten van enthousiasme voor geschiedenis en het versterken van de lokale identiteit van stad en regio.

Wij ontwikkelen ons binnen de gemeentelijke organisatie tot een strategische gespreks- en samenwerkingspartner als het gaat om duurzaam digitaal informatiebeheer.

Archief Eemland beheert de archieven van de gemeenten Amersfoort, Baarn, Eemnes, Leusden, Renswoude, Woudenberg en Soest. Ook de digitale archieven moeten we voor de toekomst veilig stellen, en in die gezamenlijke opgave versterken wij onze rol. Daarmee zetten wij ons dus niet alleen in voor het geheugen van de stad, maar ook voor die van de gemeentelijke organisaties. Dat geheugen is een belangrijke voorwaarde voor een transparante en (kosten-)efficiënte bedrijfsvoering.

Inzet

- Wij stimuleren het gebruik van onze nieuwe publieksruimten als werkplaats waar Amersfoorters zelf aan de slag kunnen met hun geschiedenis en als ontmoetingsplek voor iedereen die in het Eemhuis wil afspreken.
- Wij organiseren activiteiten voor jeugd en volwassenen bij voorkeur samen met andere partners binnen de stad.
- 80% van onze bezoeker is een digitale bezoeker. Wij onderhouden onze digitale diensten en producten en breiden deze uit op basis van de vraag van de klant, aan de hand van gerichte klantvraaganalyses.
- Wij formuleren een nieuw meerjarenbeleidsplan waarin onze ambities op de verschillende beleidsterreinen verwoord worden.
- Wij versterken op het onderwerp duurzaam beheer van digitale archieven en collecties, actualiseren ons informatiebeleidsplan en gaan ook op dat terrein strategische samenwerkingen aan met partners in de regio, provincie of elders.
- Wij zijn trots op de inzet van de ruim dertig vrijwilligers die zowel in de backoffice als in de frontoffice werkzaam zijn en versterken de coördinatie en professionele begeleiding daarvan.
- Het platform AmersfoortOpDeKaart heeft de potentie om uit te groeien tot dé digitale plek waarop Amersfoortse erfgoed informatie samenkomt. We zetten in op verdere versterking en promotie hiervan door een of meer onderwerpen te benoemen waarmee we erfgoedbreed inzetten.
- In 2015 organiseren we de E100 waarbij we 100 mensen uitnodigen in gesprek te gaan over de meerwaarde van Erfgoed voor de stad en de mogelijkheden om dit te versterken.

Bezoekers in de nieuwe publieksruimte van Archief Eemland.

Samenwerking

Sinds voorjaar 2014 is Archief Eemland gevestigd in het Eemhuis en werkt daar vanuit een nieuw publieksconcept. We werken samen

met Scholen in de Kunst, Bibliotheek Eemland en Kunsthal Kade om van het Eemhuis een bruisend cultuurhuis te maken. Een opgave die soms best ingewikkeld is en niet direct gerealiseerd, maar waar alle partijen hun schouders onder zetten, ook Archief Eemland.

Archief Eemland opereert in de brede erfgoedsector en werkt volop samen met collega-instellingen in het land aan branchebrede ontwikkelingen en een optimaal toegankelijke digitale collectie Nederland. Vanuit dat oogpunt zijn we trots op de realisatie van enkele innovatieve producten zoals [Het bewaren waard](#) waarmee wij landelijk voorloper zijn.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Monumentenzorg en archeologie

wethouder Hans Buijtelaar

Financiën, Verkeer en Ruimtelijke ontwikkeling, Sport
T. 14033, wethouderbuijtelaar@amersfoort.nl

Burgemeester Lucas Bolsius

Bestuurszaken en public affairs, Veiligheid, Dierenwelzijn
T. 14033, burgemeester@amersfoort.nl

Ambitie

Wij willen de historische identiteit en aantrekkelijkheid van onze stad versterken door het (gebouwd & archeologisch) erfgoed op een optimale wijze in stand te houden en waar mogelijk de kwaliteiten van het stadsbeeld te verbeteren.

Met archeologisch en bouwhistorisch onderzoek vergroten wij de kennis over de geschiedenis van Amersfoort en maken deze voor een breed publiek toegankelijk en beleefbaar.

Doelstellingen

Als goed 'rentmeester' dragen wij zorg voor ons (onroerend & archeologisch) erfgoed en voor de kwaliteit van het stadsbeeld als totaal. Daarbij werken wij actief samen met de stad.

Monumentenzorg: we willen waardevolle historische gebouwen en structuren op een samenhangende wijze in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren. Het onroerend cultureel erfgoed omvat monumenten, beeldbepalende panden, historische complexen, structuren en stadsgezichten. Deze zijn belangrijk voor de identiteit en de aantrekkelijkheid van onze stad en vormen in die zin ook een economische factor. Daarbij horen ook transformaties waarbij met respect voor de historische waarden nieuwe functies en wijzigingen worden ingepast (behoud door ontwikkeling).

Archeologie: we streven ernaar archeologische waarden in de bodem te behouden voor de generaties die na ons komen. Door ruimtelijke ontwikkelingen is dit lang niet altijd mogelijk. In die gevallen kiezen we voor behoud door middel van opgraven. De gemeentelijke kaart met archeologische waarden en verwachtingen is leidend bij de vraag in welke gevallen onderzoek noodzakelijk is. Ontwikkelaars en eigenaren krijgen advies en begeleiding bij aanvraag van een omgevingsvergunning.

Voor Monumentenzorg en archeologie zijn geen indicatoren benoemd. Wel geven de onderstaande kengetallen een goed beeld van de activiteiten op dit gebied.

Kengetallen

462	rijksmonumenten
174	gemeentelijke monumenten
523	beeldbepalende panden
5	archeologische rijksmonumenten
2	van rijkswege beschermde stads- en dorpsgezichten
13	gemeentelijke stads- en dorpsgezichten

Onze inzet

Als gemeente geven we op het gebied van archeologie en monumentenzorg uitvoering aan onze wettelijke taken (vanuit de Monumentenwet, de wet op de Archeologische Monumentenzorg en de daaraan verbonden gedecentraliseerde rijkstaken) en daarnaast aan het gemeentelijk erfgoedbeleid (op basis van de Amersfoortse Erfgoedverordening). We werken daarbij nauw samen

met betrokken partijen in de stad.

Het actuele monumentenbeleid van het rijk (Momo = Modernisering Monumentenzorg) richt zich onder meer op herbestemming van monumentale gebouwen en integratie van cultuurhistorie in ruimtelijke processen. Ook voor onze stad zijn dit belangrijke actuele onderwerpen.

Cultureel erfgoed: bij plannen en ontwikkelingen die verband houden met cultureel erfgoed (gebiedsontwikkeling, herbestemming, verbouwing, restauratie etc.) zijn wij aanspreekpunt en zijn onze (wettelijke) taken gericht op informeren, begeleiden, adviseren & onderzoeken, kaders stellen, inspireren, faciliteren en het toetsen van plannen. Hiermee kunnen veel van de geformuleerde doelstellingen worden gerealiseerd. De integratie van cultuurhistorie in RO-processen vormt ook een van de speerpunten van het rijksbeleid. Zie hiervoor ook het [programma RO](#). Op basis van ontwikkelingen en geformuleerde ambities actualiseren wij de uitgangspunten voor het gemeentelijke erfgoedbeleid voor de periode 2016-2020.

Archeologie: bij ontwikkelingen en bouwactiviteiten doen wij samenhangend archeologisch onderzoek. Het Archeologisch Centrum heeft veel kennis over de ontstaans- en ontwikkelingsgeschiedenis van Amersfoort. Hierdoor kunnen onderzoeken met elkaar in verband worden gebracht en kan de integrale kennis steeds verder worden uitgebouwd en beheerd. Dit draagt bij aan een efficiënt en resultaatgericht archeologisch onderzoek in Amersfoort.

Wij besteden aandacht aan belangrijke momenten van de stedelijke geschiedenis. Actueel is een actieve deelname aan de herdenkingsjaren van de Eerste Wereldoorlog in samenwerking met binnen- en buitenlandse partners (in relatie tot het Belgenmonument).

We steken meer energie in educatie. Archeologie spreekt de jeugd aan. Educatie krijgt meer aandacht in de vorm van bijvoorbeeld bezoeken van leerlingen aan opgravingen en het open depot. Ook het maken van lessen voor het onderwijs hoort hierbij.

Monumentenzorg: wij zorgen er voor dat onze monumentenlijst representatief en actueel is. Wij selecteren en beschermen representatieve panden uit iedere ontwikkelingsfase van de stad om zo de identiteit te versterken en de ontwikkelingsgeschiedenis tastbaar te maken. Ook in de komende periode wordt de monumentenlijst geactualiseerd met onder meer representatieve gebouwen uit de wederopbouwperiode, historische boerderijen en industrieel erfgoed.

Herbestemming van monumentaal vastgoed vormt voor ons een belangrijk speerpunt omdat een passende bestemming van cruciaal belang is voor de instandhouding van historische gebouwen. Door bij de herbestemming van erfgoed de cultuurhistorische waarden en de transformatiemogelijkheden in kaart te brengen dragen wij actief bij aan succesvolle herbestemming. Zie ook programma's [RO](#), [Economie](#), [Wonen](#), [Onderwijs](#) en [Vastgoed](#)

Wij werken aan kwaliteitsverbetering van het erfgoed en stadsbeeld. Periodiek monitoren we de kwaliteit van ons erfgoed door onder meer onderzoek naar de bouwkundige staat van monumenten en inventarisatie van 'slechte plekken' in de beschermde stadsgezichten. Dit vormt de basis voor initiatieven gericht op kwaliteitsverbetering waarbij we samenwerking zoeken met eigenaren en andere partijen in de stad. Zie ook de programma's [RO](#) en [Vergunningen, toezicht & handhaving](#).

Voor monumenten in gemeentelijk eigendom treden we op als een goede "rentmeester". Monumenten in eigendom van de gemeente zijn vaak de iconen van de stad (de Koppelpoort, Onze Lieve Vrouwetoren, stadsmuren etc.). Wij zorgen dat deze monumenten in goede staat zijn en blijven. De restauratie van het Belgenmonument bereiden wij op dit moment voor. Bij verkoop van monumenten in gemeentelijk bezit, brengen wij de cultuurhistorische waarden in beeld en waarborgen we de instandhouding hiervan. Zie ook het [programma Vastgoed](#).

We verbinden uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid en cultureel erfgoed. Monumenten hebben door de eeuwen heen bewezen dat ze duurzaam zijn. Hergebruik en duurzaam materiaalgebruik sluiten aan bij de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen. Op het gebied van energieverbruik zijn er vaak verbetermogelijkheden. Zie ook programma [Duurzaamheid](#). Wij willen eigenaren stimuleren om ingrepen op het gebied van [duurzaamheid bij monumenten](#) nauw aan te laten sluiten bij de historische waarden. Wij zullen eigenaren op dit gebied adviseren omdat dit maatwerk vereist.

Samenwerking

Voor een goede erfgoedzorg werken wij nauw samen met de stad en met onze 'erfgoedpartners'. Monumentenzorg kent een breed draagvlak in de samenleving en de waardering voor de historische stad is groot. Om onze doelstellingen op dit gebied te bereiken is een goede en intensieve samenwerking met burgers en partijen uit de stad noodzakelijk. Initiatieven vanuit de stad die aansluiten bij onze doelstellingen willen we waar mogelijk omarmen en faciliteren

Regelmatig voeren wij overleg met externe erfgoedpartners, zoals Siesta, de Oudheidkundige Vereniging Flehite, Stadsherstel Midden-Nederland, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Nationaal Restauratie Fonds (NRF), provincie Utrecht, Federatie

Grote Monumentengemeenten (FGM), Steunpunt Monumentenzorg & Archeologie (STAMU) etc. Doel daarvan is afstemming van initiatieven en samenwerking gericht op onze erfgoed-doelstellingen. Binnen de gemeente werken de erfgoedpartners op dit gebied nauw samen in de erfgoed-connectie.

Wij werken samen met gemeenten in de regio op het gebied van beleid en uitvoering. Dit doen wij op basis van samenwerkingsovereenkomsten.

Door samenwerking met de stad bevorderen wij participatie. Denk hierbij aan amateurverenigingen, vrijwilligers, organisaties als de Waterlijn en het Gilde.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

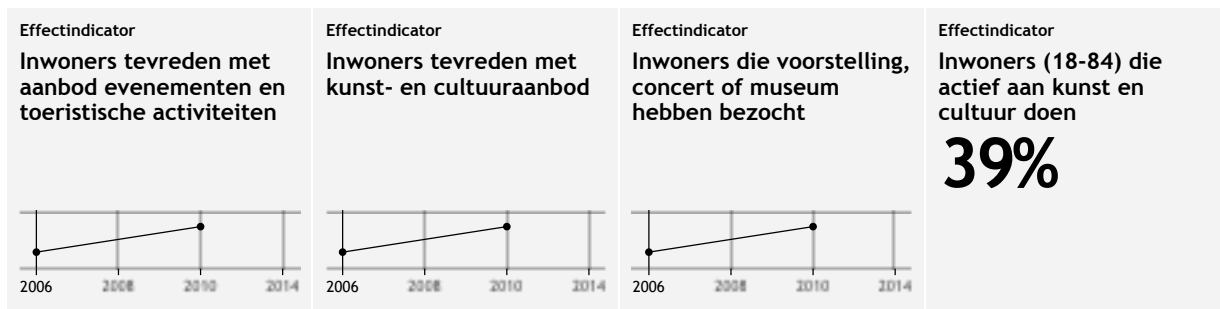
Kunst en cultuur

wethouder **Pim van den Berg**
Economie, Duurzaamheid, Cultuur, Stadshart
T. 14033, wethoudervandenber@amersfoort.nl

Ambitie

Kunst en cultuur leveren een bijzondere bijdrage aan het economische klimaat en de aantrekkingskracht van de stad. Amersfoort is een cultureel ondernemende stad. Samenwerking tussen cultuurmakers, culturele organisaties en andere partners in de stad zorgen voor een vitaal cultureel klimaat. Culturele, sportieve en andere evenementen zijn dragers voor een bruisende stad. Naast diversiteit en brede cultuurbeleving vinden we ruimte voor kiemkracht, creativiteit en vernieuwing belangrijk.

U ziet nog geen streefwaarden voor 2015 en verder. De cijfers worden eens in de vier jaar gemeten. Laatste meting was in 2014. De cijfers voor 2014 zullen in de loop van 2015 bekend worden. Op basis van deze cijfers worden de streefwaarden bepaald voor 2015 en verder.

Doelstellingen

Zorgdragen voor toekomstbestendige en financieel weerbare culturele basisinstellingen. Zij zijn belangrijke en duurzame peilers van de culturele infrastructuur.

Een bruisend stadhart. Festivals en (sport)evenementen voegen energie toe en maken de stad tot podium.

Ruimte voor talentontwikkeling van jonge mensen, met nadruk op cultuureducatie op scholen.

Versterking van de samenwerking met de provincie en de stad Utrecht. Waaronder ook het verkennen van samenwerking van cultuur met andere domeinen (horeca, detailhandel, onderwijs, monumentenzorg, cultureel erfgoed, toerisme, sport en welzijn).

Onze inzet

Voor een levendig cultureel klimaat ondersteunen we meerdere (verschillende) initiatieven met **incidentele en meerjarige subsidies**. We vragen advies aan de Brede Adviesgroep Cultureel Klimaat (BACK) over het toekennen van incidentele en meerjarige subsidies. In 2016 bereiden we de verstrekking van meerjarige subsidieperiode 2017-2020 voor.

Naast onze rol als subsidieverstrekker richt onze inzet zich vooral op het bevorderen van de samenwerking met en in het culturele veld, het leggen van verbindingen, faciliteren, makelen en stimuleren, en kennis- en informatiedeling.

In de prestatieafspraken met de basisinstellingen leggen we de (gezamenlijke) inzet vast. We onderzoeken en ondersteunen ontwikkelingen zoals samenwerkingsmogelijkheden en transities die de toekomstbestendigheid verbeteren. Aan een verdergaande samenwerking of mogelijke fusie tussen de theaters De Flint en De Lieve Vrouw is een bezuinigingstaakstelling verbonden. Daarbij moet nog onderzocht worden in hoeverre de taakstelling op de theaters kan worden gerealiseerd door een verdergaande samenwerking of fusie, zonder dat dit juist ten koste zal gaan van de toekomstbestendigheid en/of de programmering. Beide partijen zullen hierbij op hun verzoek ondersteund worden bij de berekening van de financiële consequenties van de verschillende vormen van samenwerking. We faciliteren dat partijen hulp krijgen van een onafhankelijke procesbegeleider indien zij daarom vragen. Parallel hieraan brengen we de dreigende financiële problemen van de Lieve Vrouw als gevolg van achterstallig onderhoud in kaart en rapporteren over het proces van samenwerking alsmede de financiële kwesties aan de Raad voordat onomkeerbare besluiten genomen worden. Indien dit leidt tot financiële consequenties komt er een dekkingsvoorstel vanuit de begroting cultuur.

In het licht van de nieuwe bezuinigingstaakstelling moet **Scholen in de Kunst** de reeds ingezette transitie scherp doorzetten: focus op cultuureducatie binnen het onderwijs, het kostendekkend aanbieden van vrijetijdsaanbod en een flexibilisering van de organisatie. We willen alle Amersfoortse kinderen de gelegenheid bieden om in zijn of haar schoolloopbaan kennis te maken met kunst en cultuur. We onderzoeken mogelijkheden om het vrijetijdsaanbod meer over te laten aan de markt. Oog voor talentontwikkeling en doorstroom naar amateurkunstgezelschappen zijn daarbij belangrijke aspecten.

We voeren de nieuwe beleidsvisie op evenementen uit (besluitvorming 2015). Samen en in goede afstemming met de evenementenorganisaties en andere partners (zoals horeca en hulpdiensten) zorgen we voor een integrale en samenhangende benadering (cultuur, sport en zakelijke evenementen) en professionalisering.

We willen de komende periode talentontwikkeling nadrukkelijker ondersteunen. Dat doen we door verbindingen te stimuleren tussen cultuureducatie, -productie en expositie en te onderzoeken welke prikkels daarvoor nodig zijn. We vragen de culturele organisaties daarbij te helpen.

We blijven alert op kansen waar kunst in de openbare ruimte een toegevoegde waarde kan zijn. De overheid als opdrachtgever heeft een voorbeeldfunctie en kan als aanjager fungeren voor talent.

We werken, samen met provincie en stad Utrecht, aan de ambities uit het Cultuurpact. Dat is gericht op een samenhangende aanpak en inzet van middelen gericht op cultuureducatie, erfgoed, culturele infrastructuur en cultuurtoerisme, uitmondend in aantal specifieke deelovereenkomsten. Daarbij verkennen we ook de mogelijke meerwaarde van verbindingen (cross-overs) tussen cultuur en andere domeinen (welzijn, sport, onderwijs, economie).

Extra aandacht voor Stadshart

Ons Stadshart wordt steeds aantrekkelijker door nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen: De Nieuwe Stad, langs de oevers van de Eem, de Zonnehof en Wagenwerkplaats. We vergroten de levendigheid met culturele activiteiten en evenementen, versterken de economische vitaliteit met horeca en winkels en verbeteren de verbindingen tussen de verschillende onderdelen in het Stadshart.

Straattheaterfestival Spoffin trekt jaarlijks tienduizenden bezoekers.

Samenwerking

De samenwerking en de contacten met het culturele veld (culturele basisinstellingen, culturele en evenementenorganisaties, kunstenaars en andere cultuurmakers) zijn veelvormig. We hebben frequent bestuurlijk overleg met de culturele basisinstellingen, we stimuleren samenwerking en verbinden cultuurmakers en organisaties, we organiseren symposia voor kennisdeling, we faciliteren en denken mee om initiatieven van de grond te krijgen en willen goed geïnformeerd zijn over wat er in de stad op cultureel gebied gebeurt.

Daarnaast zijn er contacten en zetten we stappen in de samenwerking met de provincie Utrecht (Cultuurpact) en de stad Utrecht.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Overzicht Cultuur

Burgemeester Lucas Bolsius en wethouder Pim van den Berg

11.

Cultuur

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Archief Eemland	1.550	1.461	1.429	1.414	1.412	1.407
Monumentenzorg en archeologie	1.148	1.126	1.088	1.079	1.087	1.081
Kunst en cultuur	18.001	15.125	14.833	14.939	14.763	14.690
Totaal lasten	20.699	17.712	17.350	17.432	17.262	17.178
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Archief Eemland	208	292	272	272	272	272
Monumentenzorg en archeologie			0	0	0	0
Kunst en cultuur	1.020	104	395	395	395	395
Totaal baten	1.228	396	667	667	667	667
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Archief Eemland	1.342	1.169	1.157	1.142	1.140	1.135
Monumentenzorg en archeologie	1.148	1.126	1.088	1.079	1.087	1.081
Kunst en cultuur	16.981	15.021	14.438	14.544	14.368	14.295
Saldo programma 11	19.471	17.316	16.683	16.765	16.595	16.511
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	4.338	63	58	55	52	49
Onttrekkingen reserves	707	182	200	75	90	90
Saldo programma 11	23.102	17.197	16.541	16.745	16.557	16.470

(inclusief mutaties
reserves)

In de ramingen begrepen
investeringen

*Investeringen met een
economisch nut*

[zie programma 7](#)

Totaal aan investeringen	0	0	0	0	0	0
---------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

12. Financiën en belastingen

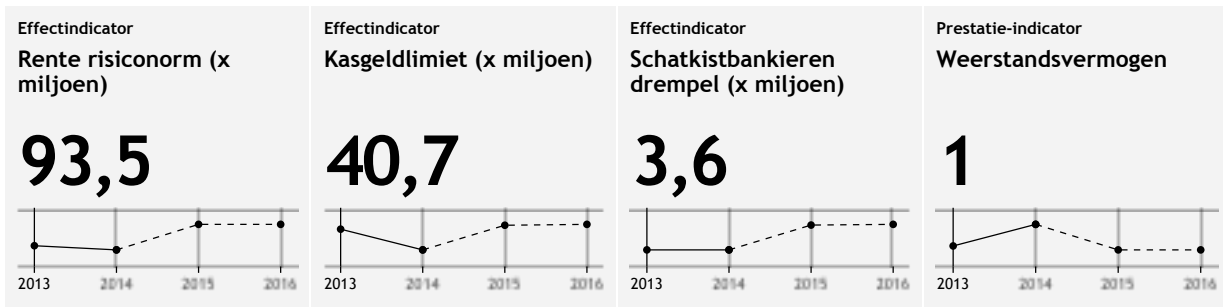

wethouder Hans Buijtelaar

Financiën, Verkeer en Ruimtelijke ontwikkeling, Sport
T. 14033, wethouderbuijtelaar@amersfoort.nl

Ambitie

We willen een financieel gezonde gemeente en voeren hiervoor een degelijk financieel beleid. Wij streven naar een in meerjarenperspectief sluitende gemeentebegroting.

Doelstellingen

Wij maken een meer transparante gemeentebegroting.

Op het gebied van de gemeentebelasting hebben we de volgende doelstellingen:

- De riool- en afvalstoffenheffing zijn maximaal kostendekkend.
- Het totale lasten-niveau voor de burger beweegt zich rondom het landelijk gemiddelde.

We zorgen voor een goed beheer van onze financiële middelen (liquiditeitenbeheer). We lenen tegen minimale rentekosten en risico's. Dat doen we binnen de kaders van het Treasurystatuut en de wet FIDO.

Er komt een onafhankelijke financiële audit om te kijken waar we efficiënter kunnen werken; we kijken in het stadhuis, bij subsidieverstrekking en bij de verbonden partijen. De audit geeft inzicht in de financiële huishouding, zodat we op een transparante manier verantwoording kunnen afleggen aan raad en inwoners.

We voeren de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten uit.

We bereiden ons voor op de Vennootschapsbelastingplicht voor Overheidsbedrijven. Deze nieuwe belasting gaat gelden vanaf 1 januari 2016.

Er komt een nieuw en gefundeerd beleid voor garantstellingen. Het uitgangspunt is dat de gemeente een financiële garantstelling kan verlenen, op het moment dat dit vanuit het publiek belang nodig is, maar er geen andere instantie in een garantie kan voorzien.

We maken een transparante begroting

Onze inzet

Door vernieuwing toe te blijven passen in de P&C-documenten zorgen we ervoor dat de planning & control documenten helder en up-to-date zijn. Hierdoor is de gemeenteraad in staat om de kaderstellende en controlerende functie optimaal uit te voeren.

De financiële audit geven we efficiënt en praktisch vorm. We brengen de efficiencyverhogingen intern (binnen de gemeentelijke organisatie en bestuur) en extern (voor burgers) in beeld. Via de jaarrekening leggen wij verantwoording af over deze audit.

Wij verwerken de voorstellen van de commissie-Depla in onze begroting. De commissie adviseerde onder andere over meer transparantie in de begroting en jaarrekeningen. We zijn hier zelf al volop mee bezig. Daarnaast maken medewerkers van onze gemeente deel uit van de werkgroepen die mee denken over de uitvoering van deze adviezen om ze zo goed mogelijk in de praktijk brengen. Zo zorgen we ervoor dat deze adviezen op een goede manier en met een 'zachte landing' in onze begroting terecht komen.

We inventariseren in 2015 welke overheidsbedrijven onder de Vennootschapsbelastingwet gaan vallen. Ook inventariseren we de financiële consequenties hiervan.

Voor onze inzet rond garantstellingen / leningen verwijzen wij naar de paragraaf [Treasury](#).

Voor de doelstellingen en meer informatie over liquiditeitenbeheer en de financieringsbehoefte verwijzen we naar de paragraaf [Treasury](#).

Meer informatie over de lokale lasten staat in de paragraaf [Lokale lasten](#).

Voor de begroting 2016 leggen we aan de Raad voor hoe wordt omgegaan met niet uitgegeven budgetten. Dit voorstel bevat in elk geval:

- hoe vaak een inventarisatie van niet uitgegeven budgetten wordt uitgevoerd
- de criteria voor het laten vervallen van een budget.

Onderzoeken met behulp van welke methodiek(en) de OZB-verhoging voor inwoners en bedrijven geminimaliseerd kan worden indien er structurele overschotten zijn. De onderzoeksuitkomsten worden in de tweede helft van 2015 besproken met de raad. Ten behoeve van inzicht hiertoe met ingang van de jaarrekening 2015 jaarlijks de structurele overschotten inzichtelijk te maken en te delen met de raad.

Maatregelen

In deze versie van de online conceptbegroting (beschikbaar als pdf) worden de maatregelen centraal opgesomd in de paragraaf 'Maatregelen herstelbegroting' onder het hoofdstuk 'Financieel beeld'.

Algemene baten en lasten

De ambities en doelstellingen van dit deelprogramma staat bij 12. Financiën en belastingen; dit deelprogramma is financieel-technisch van aard.

Algemene uitkering Gemeentefonds

De ambities en doelstellingen van dit deelprogramma staat bij 12. Financiën en belastingen; dit deelprogramma is financieel-technisch van aard.

Belastingen en heffingen

De ambities en doelstellingen van dit deelprogramma staat bij [12. Financiën en belastingen](#) en in de paragraaf [Lokale lasten](#); dit deelprogramma is financieel-technisch van aard.

Geldleningen en beleggingen

De ambities en doelstellingen van dit deelprogramma staat bij [12. Financiën en belastingen](#) en in de paragraaf [Treasury](#); dit deelprogramma is financieel-technisch van aard.

Overzicht Financiën en belastingen

Wethouder Hans Buijtelaar

12. Financiën en Belastingen

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
Algemene baten en lasten	8.518	2982	-1.128	-1.760	-5.155	-8.373
Algemene uitkering gemeentefonds	0	0	-1603	-893	2038	5915
Belastingen en heffingen	3.103	4488	4.123	4.045	4.095	3.752
Geldleningen en beleggingen	13.017	12.837	4.420	4.034	4.139	4.006
Totaal lasten	24.638	20.307	5.812	5.426	5.117	5.300
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
Algemene baten en lasten	7.604	3.855	2.054	3.477	3.680	3.716
Algemene uitkering gemeentefonds	154.700	159.482	262.875	264.035	258.356	255.008
Belastingen en heffingen	56.396	60.447	61.338	68.112	68.880	72.212
Geldleningen en beleggingen	25.344	25.520	16.472	12.883	12.688	12.236
Totaal baten	244.044	249.304	342.739	348.507	343.604	343.172
Saldo (exclusief mutaties reserves)						
Algemene baten en lasten	914	-873	-3.182	-5.237	-8.835	-12.089
Algemene uitkering gemeentefonds	-154.700	-159.482	-264.478	-264.928	-256.318	-249.093
Belastingen en heffingen	-53.293	-55.959	-57.215	-64.067	-64.785	-68.460
Geldleningen en beleggingen	-12.327	-12.683	-12.052	-8.849	-8.549	-8.230
Saldo programma 12	-219.406	-228.997	-336.927	-343.081	-338.487	-337.872
(exclusief mutaties reserves)						
Toevoegingen reserves	15.593	29.603	71.618	21.102	9.579	5.793
Onttrekkingen reserves	28.847	36.088	34.259	14.068	4.871	2.746

Saldo programma 12	-232.660	-235.482	-299.568	-336.047	-333.779	-334.825
(inclusief mutaties reserves)						
In de ramingen begrepen investeringen						
<i>Investerings met een economisch nut</i>						
Facilitaire zaken:						
- inventaris alg. ruimten			156	156		
- telefoon/databekabeling				50		
- keukenapp.					20	
- portofoons					22	
- databekabeling			75		75	
totaal facilitaire zaken			231	206	117	0
ICT:						
autonome groei 2015			160			
autonome groei 2016				156		
autonome groei 2017					150	
autonome groei 2018						150
- Uitwijkvoorziening					215	
- KA-servers			154	150	150	150
- microsoft licenties						
- internet					178	
- scanapparatuur			100			150
- externe toegangsfaciliteit				165		
- netwerk backbone				1.617		
- website/cms					246	
- identity en accesmanagement				100		
- infrastructuur basisregistraties				250		
- midoffice						
- mobiele telefonie				101		
- enterprise storage					900	
- infosystemen GAP						124
- informatiebeveiliging			51	49	49	45
- werkplekken			685			
- tablets				350		

totaal ICT			1.150	2.938	1.888	619
Overigen:						
- geofisia			61			
- basisregistratie personen				186		
- bestuurlijke informatiesystemen					50	
- klantcontactstelsysteem					75	
- GPS				20		
totaal overigen			61	206	125	0
Totaal aan investeringen						
	0	0	1.442	3.350	2.130	619

Financieel beeld

Het 'Financieel Beeld' geeft de achtergronden, analyse, uitgangspunten en overzichten van deze Begroting vanuit financieel perspectief, en bestaat uit de volgende onderdelen:

Macro-economische / financiële beschouwingen

Na jaren van economische krimp, is er nu sprake van een voorzichtig herstel van de Nederlandse economie. Het Centraal Planbureau en diverse grote banken voorspellen een bescheiden, maar aanhoudende economische groei voor de komende jaren. Ondanks dat de opkomende economieën in Zuid-Amerika en Azië momenteel een groeivertraging laten zien, trekt de economie in de Verenigde Staten weer aan, wat ook effect heeft op de economische situatie van Europa en Nederland. De (nieuwe) handelsoorlog tussen enerzijds Rusland en anderzijds West-Europa en de Verenigde Staten lijken daar weinig aan af te doen. De huizenverkopen zitten weer in de lift omhoog, huizen staan minder lang te koop voordat ze verkocht worden en in sommige regio's van het land is ook het prijsherstel zichtbaar: daar stijgen zowel de vraag- als ook de transactiepreisen.

Voor 2014 verwacht het Centraal Planbureau een economische groei van 0,75% en voor 2015 een groei van 1,25%. Net als in de rest van Europa is de inflatie in Nederland laag. De werkgelegenheid reageert vertraagd op het herstel van de economie. Daardoor zal de werkloosheid pas in 2015 licht dalen van 650.000 naar 605.000 personen. De verwachting is dat deze trend zich ook in Amersfoort laat zien. Bedrijven benutten eerst hun aanwezige productiecapaciteit, voordat ze weer nieuwe mensen aannemen. Het aantal mensen met een bijstandsuitkering zal naar verwachting eerst nog licht stijgen, en vervolgens een dalende tendens laten zien.

Het overheidstekort zal in 2014 uitkomen op 2,9% van het Bruto Binnenland Product (BBP). De norm is 3%. Daar blijft Nederland dus een fractie onder. Voor 2015 is de verwachting dat het overheidstekort zal dalen naar 2,2% van het BBP. Dat komt door de verder aantrekkende economische groei en de tekortreducerende maatregelen, vooral in de zorg.

Ondanks deze verbeterde economische vooruitzichten, is er nog geen reden voor een jubelstemming. De gemeentelijke financiën blijven onder druk staan. Dat komt onder meer door aanhoudende rijksbezuinigingen die via de 'trap op, trap af' systematiek doorwerken naar het gemeentefonds. Want als het Rijk meer geld uit geeft, stijgt ook de bijdrage uit het gemeentefonds. Maar als het Rijk bezuinigt, daalt de bijdrage uit het gemeentefonds. En dat laatste is nu al jaren het geval.

Daarnaast heeft het Rijk de afgelopen jaren, buiten de afspraken om, extra geld uit het gemeentefonds gehaald, wat geleid heeft tot een substantieel en structureel lagere uitkering uit het gemeentefonds. Zo is er bijvoorbeeld de opschalingskorting (gemeenten moeten meer samenwerken en herindelen zodat er grotere gemeenten ontstaan) die oploopt tot een korting van € 925 miljoen op het gemeentefonds in 2025. Hier staan geen wegvallende taken tegenover. We moeten dus dezelfde taken blijven uitvoeren met minder geld. Dat betekent dat gemeenten en dus ook Amersfoort, verder moeten bezuinigen om toch een sluitende begroting te kunnen presenteren.

Verder spelen er nog andere ontwikkelingen. Het kabinet wil met ingang van 2016 vennootschapsbelasting (Vpb) gaan heffen van overheidsbedrijven. Tot nog toe waren die 'vrijgesteld van Vpb, tenzij'. Vanaf 2016 zijn ze 'belast, tenzij'. Dit betekent dat gemeenten niet alleen alle potentiële overheidsbedrijven in kaart moeten brengen, maar ook een fiscale winst- en verliesrekening moeten opstellen van deze overheidsbedrijven.

De fiscale waarderingsgrondslagen lopen echter niet synchroon met de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) -richtlijnen waar gemeenten zich aan moeten houden. Dat betekent een extra administratieve last voor gemeenten. We moeten niet alleen de BBV richtlijnen voor afschrijving en waardering volgen, maar ook de fiscale afschrijvings- en waarderingsgrondslagen in acht nemen.

Daarnaast moeten gemeenten conform het baten- en lastenstelsel een sluitende meerjarenbegroting presenteren op grond van het BBV, maar zijn we vanwege de Wet Houdbare Overheidsfinanciën ook verplicht te sturen op kasstromen die niet teveel uit de pas lopen met ons aandeel in het overheidstekort. Dat leidt dus tot extra administratieve lasten want we moeten ons aan deze drie rijksregels houden, die op sommige punten strijdig met elkaar zijn. Daarnaast zorgt deze tegenstrijdige regelgeving voor minder transparantie, minder efficiency en moeten we afwegen welke regels prioriteit dienen te krijgen. De in gang gezette versobering van de Planning & Control in Amersfoort komt hiermee zwaar onder druk te staan.

De meerjarenbegroting 2015 - 2018

Financieel beeld herstelbegroting 2015-2018

Inleiding

Zoals bekend hebben wij u eind september vorig jaar een (sluitende) begroting voor 2015 gepresenteerd, met een oplopend tekort voor 2016 en volgende jaren. Overeenkomstig het coalitieakkoord was het onze intentie om halverwege de coalitieperiode een mid-termreview uit te voeren, gekoppeld aan een kerntakendiscussie, waarvan de oplossingsrichtingen zouden moeten worden vertaald in de begroting 2017 en de daarop volgende meerjarenramingen.

De provincie heeft daarop aangegeven dat dit scenario te lang duurt en dat er naar hun oordeel geen sprake is van een reëel en structureel sluitende begroting, voor hetzij het komende begrotingsjaar (2015), hetzij voor het laatste jaar van de meerjarenraming (2018). De discussie spitste zich met name toe over de vraag of de bereikbaarheidsinvesteringen als incidenteel, danwel als structureel moeten worden geclassificeerd. Dat maakt een omvangrijke ombuigingsoperatie aan de orde, gelet op de uitkomsten van de meerjarenraming. Daar komt bij dat de taakstellingen voor onderwijshuisvesting en vastgoed nog niet voldoende niet voldoende concreet en plausibel zijn ingevuld in tijden van haalbaarheid, hardheid en tijdigheid.

Daarnaast gaf de begroting in de ogen van de provincie onvoldoende een totaalbeeld en samenhang van de financiële situatie van Amersfoort. In de voorliggende begroting is onvoldoende aangetoond dat de reserve afdekking kapitaallasten op termijn voldoende ruimte biedt om gedurende de volle looptijd van de betreffende investeringen dekking te bieden voor (het betreffende gedeelte van) de kapitaallast. Een ander punt van zorg is de beperkte eigen vermogenspositie waardoor in de toekomst mogelijk tegenvallers en risico's (sociaal domein en grondexploitaties) niet meer kunnen worden opgevangen, hetgeen zich manifesteert in een oplopende verslechtering van de weerstandsratio waardoor deze ratio uitkomt onder het door vastgestelde beleidsuitgangspunt van 1,0 over de jaren 2016 en 2018. Daar komt bij dat de relatief omvangrijke schuldenpositie de flexibiliteit in de begroting beperkt.

Achtereenvolgens gaan wij in op de verschillende aspecten, zoals die hierboven zijn genoemd:

- Allereerst presenteren wij de ontwikkeling van het begrotingsbeeld vanaf de stand van het coalitieakkoord (maart 2014 tot en met april 2015). Op deze wijze geven wij invulling aan het presenteren van het totaal beeld en de samenhang van de financiële positie van de gemeente Amersfoort.
- Vervolgens geven wij aan hoe het pakket aan bezuinigings- en inkomstenverhogende maatregelen tegemoet komt aan de geldende financiële opgave. Voor een meer gedetailleerd overzicht verwijzen wij naar de voorstellen die zijn ingediend.
- Aanvullend daarop stellen wij voor om een aantal reserves breder in te zetten, namelijk ook aan te wenden voor de dekking van de implementatie- en frictiekosten van de bezuinigingen, zodat wij op deze wijze de daarmee gepaard gaande risico's kunnen opvangen.
- Actualisatie van de huidige investeringsplanning leidt ertoe dat er binnen de begroting de eerste jaren kapitaallasten vrijvallen. Dit draagt bij aan de vergroting van de budgettaire ruimte.
- Vooruitlopend op de wijziging van de verslagleggingsvoorschriften stellen wij voor om de bereikbaarheidsinvesteringen te activeren. Wij dragen daarvoor een concrete structurele dekking aan. Dit heeft mede als bijkomend effect dat de hierdoor vrijvallende RSV-middelen aan de saldireserve kunnen worden toegevoegd.
- Gelet op de huidige financiële situatie zien wij mogelijkheden om de reserve afdekking kapitaallasten op te heffen en toe te voegen aan de saldireserve. Ook voor de structurele budgettaire effecten dragen wij een concrete structurele dekking aan. Uit oogpunt van transparantie en vereenvoudiging is dit een belangrijke stap voorwaarts.
- Vanuit de saldireserve is er daarmee ruimte om de reserve *Wijkse voorzieningen Vathorst* aan te vullen, zodat daarmee de negatieve stand kan worden gecompenseerd.

Uit de ijkpunten zal blijken dat ook de schuldpositie van Amersfoort verder afneemt. Overigens zijn op dit moment voorstellen in voorbereiding om te bezien of door middel van de verkoop van doorgeleende gelden (ambtenarenhypotheek en woningbouwleningen) de bruto schuld verder kan worden afgebouwd. Deze voorstellen hebben mede tot gevolg dat meerjarige ontwikkeling van het weerstandratio boven de door ons gestelde norm van 1 blijft.

Herstelbegroting 2015: Financieel beeld tot en met april 2015

De begroting 2015 die thans voorligt is een bijzondere begroting, omdat in dit document niet alleen de financiële vertaling wordt gemaakt van de ontwikkelingen tot en met de meicirculaire van het voorafgaande begrotingsjaar, maar ook alle ontwikkelingen worden meegenomen die tot en met eind april 2015, dus het lopende begrotingsjaar, hebben plaatsgevonden.

Er zijn drie momenten waarop een actualisatie is gepresenteerd van het financiële beeld:

- Bij de presentatie van de begroting (eind september 2014)
- Bij de presentatie van de uitkomsten van de septembercirculaire (november 2014)
- Bij de actualisatie van de financiële opgave (januari en maart 2015)

Oorspronkelijke vertrekpunten begroting 2015

De begroting 2015, zoals die in oktober 2014 is gepresenteerd, ging uit van de volgende vertrekpunten:

- De budgetten in de begroting 2015 worden niet bijgesteld voor loon- en prijsinflatie (budgettaire nullijn). De hiervoor gereserveerde middelen vallen vrij en worden ingezet ter dekking van de financiële opgave.
- De budgetten in de begroting 2016 worden bijgesteld met 0,5% voor loon- en prijsinflatie. De hiervoor gereserveerde middelen vallen vrij en worden ingezet ter dekking van de financiële opgave.
- De invulling van de onderwijsstaakstelling ad € 2,2 miljoen voor 2015 dekken we door hiervoor de Onderuitputting (we geven minder uit dan begroot) van de kapitaallasten in 2014 en 2015 binnen de onderwijsbegroting te gebruiken. In de begroting 2016 presenteert ons College een structurele invulling van de onderwijsstaakstelling.
- In de begroting doen we voorstellen die in lijn liggen met de in de vastgestelde Kaderbrief beschreven richting, over de aanwending van de in de begroting opgenomen stelpost voor grondexploitatie en vastgoed.
- Van het rekeningsaldo 2013 is een bedrag van € 6,2 miljoen aangewend ter dekking van de prioriteiten van het coalitieakkoord.
- Voor de jaren 2014/2015 zijn in de begroting de volgende budgetten opgenomen voor de prioriteiten voortvloeiende uit het coalitieakkoord.

Na verwerking van deze uitgangspunten gaf de begroting 2015 het volgende beeld:

Meerjarenbeeld

		(bedragen x € 1 miljoen)			
Na de presentatie van de begroting bestaand beleid hebben zich nog een aantal aanvullende ontwikkelingen voorgedaan. Daarover is de raad via separaat geïnformeerd.	Omschrijving	2015	2016	2017	2018
	Financiële opgave (Coalitieakkoord 2014))	-2,4	-7,2	-13,1	-17,4
	Mei-circulaire 2014	-0,1	0,7	0,4	0,7
	Dekkingsmaatregelen (nullijn)	4,2	7,7	7,7	7,7
De septembercirculaire van het gemeentefonds liet een lagere groei van de rijksuitgaven zien in 2014, 2015 en 2016, zoals u eerder al is gemeld (RIB 2014-117 "Gevolgen septembercirculaire"	Inzet rekeningsaldo	3,4	2,8	0	0
	Prioriteiten coalitieakkoord	-4,6	-3,8	p.m.	p.m.
	Begroting bestaand beleid	0,0	-0,7	0,5	0,4
	Totaal	0,5	-0,5	-4,5	-8,6

van 3 november 2014). Dat betekent ook een lager gemeentefondsaccres in die jaren. Ons nadeel bedraagt ongeveer € 1,3 mln. in 2015 en € 0,2 mln. in 2016. De jaren na 2016 laten een lichte stijging zien, maar die is vrij minimaal en bovendien is de tijdshorizon relatief groot.

In de nieuwe verdeling van de budgetten van de participatiewet krijgen we minder geld dan verwacht. Dit levert in 2015 een nadeel op van € 3,3 mln. ten opzichte van de begroting. Dat nadeel loopt in de jaren erna op tot € 5,5 mln. Dit effect kan meevallen door een door het Rijk in te stellen vangnet- regeling. Of en in welke mate wij daar gebruik van kunnen maken, is op dit moment nog niet bekend; deze cijfers zijn dan ook voorlopige schattingen. Bovendien vindt er op grote schaal een lobby plaats over het door het rijk voorgestelde 'objectieve verdeelmodel'.

Er bestaat een risico dat de taakstelling op het gebied van onderwijs als gevolg van de uitname van €256 mln. (landelijk) uit het gemeentefonds niet bij het onderwijsveld neergelegd kan worden. Daar is in de begroting wel van uit gegaan. De schoolbesturen hebben aangegeven mogelijkheden te zien tot een deel van dit bedrag. Mocht een verdere invulling niet haalbaar zijn, dan resteert een deel van de opgave. De omvang van de totale taakstelling is € 2,2 mln. In de begroting is ook een taakstelling opgenomen t.b.v.

de verkoop van maatschappelijk vastgoed. Dit zou structureel € 1 mln. moeten opleveren. Gezien op de gevoerde discussies m.b.t. af te stoten vastgoed, is het niet zeker of dit gehaald gaat worden. Vooralsnog gaan we ervan uit dat tenminste een deel van dit bedrag onzeker is.

Deze ontwikkelingen resulteerden in de volgende meerjarige financiële opgave voor de jaren 2015-2019, vastgesteld op 3 maart 2015:

	2015	2016	2017	2018	2019
Stand begroting 2015 (november)	0,5	-0,5	-4,5	-8,6	-8,6
Ontwikkelingen Septembercirculaire	-1,3	-0,2	0,4	1,0	1,0
Ontwikkelingen WWB	-3,3	-3,2	-4,3	-5,4	-5,4
Taakstelling Vastgoed		-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Taakstelling Onderwijs		-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Totaal financiële opgave	-4,1	-7,1	-11,6	-16,2	-16,2
Structurele dekking prioriteiten coalitieakk.	-2,5	-3,3	-2,7	-2,7	-2,7
Financiële opgave (stand 3 mrt 2015)	-6,6	-10,4	-14,3	-18,9	-18,9

Naderhand hebben zich nog een aantal ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn op de financiële opgave. Met name door het preventief toezicht is de uitvoering van de coalitieambities stil komen te staan, omdat voor deze uitgaven geen provinciale goedkeuring wordt verkregen, zolang het preventief toezicht nog van kracht is. Ten aanzien de herverdeling van de WWB-middelen is inmiddels gebleken dat we voor de jaren 2017 en 2018 gebruik kunnen maken van de vangnetregeling. De budgettaire effecten die hiermee gepaard gaan kunnen we inzetten ter verlichting van de financiële opgave. Daarnaast stellen wij voor om een reserve evenementen in het leven te roepen en daaraan een bedrag van € 0,3 miljoen te doteren.

	2015	2016	2017	2018	2019
Financiële opgave (stand 3 mrt 2015)	-6.6	-10.4	-14.3	-18.9	-18.9
Verschuiven coalitieambities	2.1	-2.1			
Belgenmonument uit saldo jaarrekening		0.6			
Incidentele reservering evenementen	-0.3				
Verzoek ondernemers citymarketing		-0.3	-0.3	-0.3	-0.3
Verdeelmodel WWB			0.4	1.5	1.5
Totaal	-4.9	-12.1	-14.2	-17.7	-17.7

Om invulling te geven aan deze financiële opgave is een bezuinigingsoperatie opgestart. Over dit traject is de raad separaat geïnformeerd. De uitkomsten van deze operatie zijn verwerkt in deze begroting. Na verwerking van de bezuinigingsvoorstellen ziet het financiële beeld er als volgt uit:

	2015	2016	2017	2018	2019
Financiële opgaven incl. coalitie -ambities en wensen	-4,9	-12,1	-14,2	-17,7	-17,7
Bezuinigingen					
Bezuinigingsmaatregelen Raad	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Bezuinigingsmaatregelen, excl. Precario en OZB	4,4	7,5	9,6	10,4	10,4
Woonlasten					
OZB		2,3	2,3	3,6	3,6
Precario		2,3	2,3	3,6	3,6
Reserve					
Incidentele onttrekking saldi reserve	0,4				
Saldo begroting 2015-2018	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Voorziening Podium in relatie tot risicoreservering grondexploitaties, vastgoed en SGB

Al enkele jaren, ondermeer bij de Tussenbalans in 2012, maar al in de jaren daarvoor, is geweest op een potentieel risico ten aanzien van de Kantorenlocatie Podium. Zodra er meer duidelijkheid zou ontstaan over de concrete omvang van het risico, is de vraag aan de orde of hiervoor een verliesvoorziening in de jaarrekening moet worden getroffen. Met de rechterlijke uitspraak van enkele maanden geleden, is het geen risico meer dat er een afboeking op Podium plaats moet vinden, maar een feit. Op basis van de huidige inzichten op basis van de gerechtelijke uitspraak is dit ingeschat op € 6 miljoen.

Voor het overige hoeven er momenteel geen aanvullende voorzieningen te worden getroffen. Vorig jaar nog is de grondexploitatie Vathorst uitgebreid aan de orde geweest. In de jaarrekening 2013 is hiervoor een voorziening van bijna € 9 miljoen getroffen. De grondexploitatie Vathorst kent over 2014 zelfs een voordeel. De risico's zijn daarmee voldoende afgedekt. Het treffen van een aanvullende voorziening is dan ook niet aan de orde. De provincie heeft ons nog gewezen op de risico's die gepaard gaan met de afwikkeling van SBG. In de overhevelingsvoorstellen is een bedrag van € 140.000 opgenomen ten behoeve van de desintegratiekosten die in 2015 nog zullen worden gemaakt. Daarmee is dit risico voldoende afgedekt. Doordat Vathorst nu een voordeel laat zien en Podium middels een voorziening afgedekt is, valt daarmee het bedrag dat hiervoor in de risicoreservering geraamd is (oplopend naar € 3,5 miljoen) vrij.

Opheffen reserve afdekking kapitaallasten

Zowel in de gesprekken met de commissie Begroting en Verantwoording, als met de vertegenwoordigers van de provincie is de afgelopen jaren de systematiek van de reserve afdekking kapitaallasten veelvuldig aan de orde geweest. De reserve is geen uniek Amersfoorts fenomeen, maar tien jaar geleden min of meer noodgedwongen in het leven geroepen vanwege de wijziging van de verslagleggingsvoorschriften. Investerings in gebouwen moesten vanaf toen verplicht worden geactiveerd, ook als daar alleen incidentele dekkingsmiddelen voorhanden waren. Met behulp van deze reserve konden grote onevenwichtigheden in de begroting worden voorkomen. Dit ging echter ten koste van de transparantie vanwege de complexiteit van deze systematiek. Dat is ook de reden waarom we de afgelopen jaren zijn gestart met een verdere afbouw van deze reserve.

Het is niet mogelijk om deze middelen in te zetten ten behoeve van de bezuinigingstaakstelling, aangezien het hier incidentele middelen betreft. En op grond van het BBV en de begrotingsrichtlijnen van de provincie is het niet toegestaan structurele lasten te dekken met incidentele baten, wat de vrijval van deze reserve feitelijk is. Het is wel toegestaan om de reserve over te hevelen naar de Saldireserve. De reserve afdekking kapitaallasten kent ultimo 2014 een saldo van € 34 miljoen. In 2015 en volgende jaren wordt er nog voor in totaal € 14 miljoen aan middelen in deze reserve gestort. Daarom zou overwogen kunnen worden om deze reserve nu helemaal af te bouwen door de middelen in deze reserve over te hevelen naar de saldireserve.

De jaarlijkse afschrijvingslast die hieruit gedekt wordt, loopt op naar € 1,7 miljoen in 2018. Ten behoeve van beheer en onderhoud van (maatschappelijk) vastgoed en het maatschappelijk vastgoed zelf, is een bedrag van € 1,4 miljoen aflopend naar € 0,5 miljoen nodig. In totaal is er structureel € 3,5 miljoen beschikbaar. Daar is momenteel al € 0,6 miljoen gebruikt vanwege de afboeking bij de jaarrekening 2013.

Het activeren van de bereikbaarheidsinvesteringen

In december, toen de accountant om een second opinion werd gevraagd inzake de discussie over het al dan niet structureel sluitend zijn van de begroting, deed de accountant in de vergadering van de commissie Begroting en Verantwoording de suggestie om de nieuwe bereikbaarheidsinvesteringen te activeren. Er is toen een concept-raadsvoorstel gemaakt, waarin die gedachte is uitgewerkt. Hiermee wordt vooruitgelopen op wijzigingen van het BBV die hoogstwaarschijnlijk vanaf het jaar 2017 voor gaan schrijven dat ook

investeringen met een maatschappelijk nut voortaan geactiveerd moeten worden. Zouden we die beleidslijn nu al kunnen toepassen in Amersfoort, zowel voor de (herstel)begroting 2015 als voor de begroting 2016, dan betekent dat dat er in 2015 voor € 5,1 miljoen en in 2016 voor € 8,5 miljoen geactiveerd gaat worden en in 2017 en 2018 ook nog € 1,5 miljoen. Uitgaande van een looptijd van deze investeringen van 25 jaar, betekent dit een structurele jaarlast van € 0,7 miljoen (afschrijvingen). Dat betekent wel dat er 16 miljoen kan worden overgeheveld naar de Saldireserve vanuit RSV. Dat betekent overigens wel dat er dekking moet worden gevonden voor de afschrijvingslasten van deze investeringen.

Dat levert het volgende plaatje op:

	2015	2016	2017	2018	2019
Huidige geraamde onttrekking res afdekking kap last	0,9	1,1	1,4	1,7	1,7
Reeds ten laste vd stelpost (agv jaarrek 13)	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Bereikbaarheid 2015 activeren: afs last		0,2	0,2	0,2	0,2
Bereikbaarheid 2016 activeren: afs last			0,3	0,3	0,3
Bereikbaarheid 2017 activeren: afs last				0,1	0,1
Bereikbaarheid 2018 activeren: afs last					0,1
Nodig voor beheer/onderhoud	0,9	0,6	0,3	0	0
Maatschappelijk vastgoed	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Totaal	2,9	3	3,3	3,4	3,4
Beschikbaar	2,5	3	3,5	3,5	3,5
Resteert	-0,4	0	0,2	0,1	0,1

Het tekort in 2015 kan afgedekt worden door het voordeel dat resteert bij de jaarrekening 2014 ter grootte van een kleine € 3 miljoen (de vrijval uit reserves en kredieten) hiervoor in te zetten.

In deze opzet wordt dan het saldo van de reserve afdekking kapitaallasten in de Saldireserve gestort. Zolang er niet onttrokken hoeft te worden aan de Saldireserve, kunnen we in bovenstaand overzicht de rente-effecten buiten beschouwing laten.

Aanvullen van de reserve wijkse voorzieningen Vathorst

Zoals bekend gaat de reserve wijkse voorzieningen Vathorst door een dal. Dit wordt met name veroorzaakt door het feit dat het groeitempo van Vathorst sinds 2008 fors achter is gebleven bij de planning. De reserve wordt gevoed met de inkomsten uit de OZB en Algemene Uitkering die de gemeente ontvangt vanwege Vathorst. Volgens de huidige planning zou de reserve rond 2025 weer uit de rode cijfers zijn, omdat er vanaf 2020 in toenemende mate wordt gedoteerd aan deze reserve. In achtereenvolgende Kadernota's is ruimschoots aandacht geschonken aan die problematiek. Op dit moment bedraagt de reserve ongeveer € 6 miljoen negatief en dit loopt naar verwachting op tot ruim € 9 miljoen. Op het moment dat de reserve afdekking kapitaallasten en de bereikbaarheidsinvesteringen in de Saldireserve overgeheveld zijn, is er voldoende ruimte om de Wijkse voorzieningen Vathorst aan te vullen tot dit bedrag.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de geplande voeding/onttrekking op basis van een realisatie van 150 woningen per jaar.

@@

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Geplande voeding	-1,3	-1,0	-0,7	-0,3	0,1	0,4	0,7	1,1	1,4	1,8	2,1	2,5

De dotaties die vanaf 2020 waren voorzien, of zoveel eerder indien er sprake zal zijn van een hoger groeitempo van Vathorst, kunnen dan achterwege blijven en ten gunste komen van de algemene middelen of ten gunste van de Saldireserve.

Samenvoeging Sociale reserve en reserve WMO

Om beter voorbereid te zijn om de risico's in het Sociaal Domein op te vangen stellen we voor de sociale Reserve en de reserve WMO samen te voegen en ten laste van de saldireserve met € 5,4 miljoen aan te vullen, zodat deze reserve per heden een stand kent van € 10 miljoen. Indien zich een toename van risico's voordoet, zal het college aan de raad een voorstel doen teneinde de reserve sociaal domein te handhaven op een minimaal risicodekkend niveau, aangevuld met een buffer van 25%.

In de risicorapportage die minimaal 2 keer per jaar (bij de zomerrapportage en bij de jaarrekening) aan de raad wordt gepresenteerd, zal het college uitdrukkelijk aandacht besteden aan risico's in het sociaal domein. Daarnaast zal het college een efficiënte methodiek uitwerken waarmee de raad bij de zomerrapportage en jaarrekening meer gedetailleerd dan nu gebeurt geïnformeerd wordt over de gerealiseerde inkomsten & uitgaven ten opzichte van begrote budgetten en de status van de risico's en de ingezette & beschikbare mitigerende maatregelen. Deze uitgewerkte methodiek zal het college in het 3e kwartaal van 2015 met de raad delen.

Ontwikkeling saldireserve

Onderstaand overzicht geeft een beeld van het verloop van de saldireserve na verwerking van de voorstellen:

	2015	2016	2017	2018	2019
Stand 1 januari	14,5	52,6	60,1	64,3	66,1
Reguliere begroting	-2,7	-4,5	0,6	0,6	0,0
Prioriteiten coalitieakkoord (rek 2013)	2,5	2,5			
Jaarrekening 2014: onttrekking cf raadsvoorstel vastgestelde bestemmingsvoorstellen	-2,0				
Jaarrekening 2014: stortingen cf raadsvoorstel vastgestelde bestemmingsvoorstellen	4,7				
Reserve afdekking kapitaallasten per 1/1	34,5				
Reserve afdekking kapitaallasten, vrijval toekomstige dotaties	9,6	2,1	2,8		
Bereikbaarheid	5,1	8,5	1,5	1,5	
Wijkse voorzieningen Vathorst	-6,0				
Wijkse voorzieningen Vathorst	-1,3	-1,0	-0,7	-0,3	
Reserve Sociaal Domein	-5,4				
Bodempelden breder inzetten dan alleen bodemsanering	-0,3				
Resultaat herstelbegroting	-0,5				
Financiële effecten aangenomen moties en amendementen	-0,1	-0,1			
Stand 31 december	52,6	60,1	64,3	66,1	66,1

Resterende risico's in relatie tot beschikbare weerstandscapaciteit

De resterende risico's met betrekking tot Podium, Trapezium en Vathorst zijn beheersbaar, maar ook onzeker. Op zich is dat niet erg, want de Saldireserve, de grootste bron voor de beschikbare weerstandscapaciteit, is groot genoeg om deze risico's mee op te vangen. De Saldireserve neemt toe met ruim €50 miljoen, waardoor de weerstandsratio naar huidige inzichten boven de 2 uit gaat komen. Dat is voldoende boven de norm van 1 die in onze Raad is afgesproken.

Meicirculaire gemeentefonds

In de Kaderbrief zijn de hoofdlijnen van de effecten van de Meicirculaire van het gemeentefonds 2014 al zoveel als mogelijk meegenomen. De circulaire was op het moment van schrijven van de Kaderbrief echter nog niet helemaal doorgerekend en geanalyseerd. Daarvoor was de tijd tussen het verschijnen van de meicirculaire en de Kaderbrief te kort. Inmiddels is de meicirculaire wel helemaal geanalyseerd en doorgerekend. Dat heeft geleid tot een kleine bijstelling van de meerjarencijfers. In de jaren 2017 en 2018 blijkt Amersfoort ongeveer € 100.000 meer uit het gemeentefonds te ontvangen dan bij de Kaderbrief was ingeschat. De extra inkomsten zijn meegenomen in de cijfers van deze Begroting 2015-2018.

De taakmutaties die in de meicirculaire vermeld staan, zullen we via een begrotingswijziging verwerken. De effecten van de septembercirculaire, die onlangs verschenen is, zijn niet in deze begroting verwerkt. Daarvoor was de tijd te kort. De gevolgen van de septembercirculaire naar aanleiding van Prinsjesdag, en hoe we daarmee om gaan, zullen door het college in een afzonderlijke RaadsInformatiebrief aan de raad worden gemeld.

Los van de financieel-inhoudelijke gevolgen van de circulaires, schenkt de meicirculaire ook aandacht aan het rapport Vernieuwingscommissie Besluit Begroting en Verantwoording dat onder leiding van de Eindhovense wethouder Depla is opgesteld. Dat rapport bevat adviezen om de transparantie van de begroting en jaarstukken voor de raad te vergroten. Amersfoort is ook al begonnen met het vergroten van de transparantie en inzichtelijkheid met de begroting die u nu leest en bekijkt.

Het rapport van de commissie Depla gaat in op zeven onderwerpen, die ieder om een nadere uitwerking vragen. Er is inmiddels een plan van aanpak opgesteld om tot concrete uitwerkingen van deze adviezen te komen. Voor zover de adviezen gaan leiden tot een aanpassing van wet- en regelgeving zouden de aanpassingen waar mogelijk moeten ingaan voor het begrotingsjaar 2016. De meicirculaire 2015 zal naar verwachting meer details hierover bevatten.

IJkpunten Financiële Positie

Naast de begroting 2014, ontving de gemeenteraad de nota [IJkpunten Financiële Positie](#). In deze nota stelde het college voor om een aantal kengetallen te benoemen en die meerjarig te volgen om zodoende een beter beeld te krijgen van hoe stabiel, weerbaar en wendbaar onze begroting is.

Bij de jaarrekening 2013 zijn de scores op deze ijkpunten zoveel mogelijk geactualiseerd aan de hand van de laatst bekende cijfers. Dat is nu voor de begroting 2015 ook weer gedaan. In de tabel hieronder staan de scores bij de begroting 2014 en de jaarrekening 2013. Op die manier ontstaat een meerjarig geheel zodat ook trends en ontwikkelingen zichtbaar kunnen worden.

Wat opvalt aan de scores voor de begroting 2015 ten opzichte van de voorgaande scores, is dat de ijkpunten die uitgedrukt worden in een percentage ten opzichte van het begrotingstotaal, gedaald zijn. De reden hiervoor is dat vanwege de decentralisaties ons begrotingsvolume is toegenomen. Dit leidt dan tot een daling van bepaalde scores van de ijkpunten.

Momenteel zijn nog niet alle cijfers beschikbaar. Sommige ijkpunten zijn ook gebaseerd op rekening-gegevens. Daar waar deze nog niet bekend zijn, zijn de rekeningcijfers van 2013 of de begrotingscijfers van 2014 gebruikt. Zodra de gegevens beschikbaar zijn, en uiterlijk bij de jaarrekening 2014, krijgt onderstaande tabel een 'update'.

	Ijkpunt	Score Beg 2014	Score Rek 2013	Score Beg 2015	Wettelijk of niet
Weerbaarheid					
<i>Weerstandsvermogen</i>	> 1,00	0,73	1,2	2,5	Eigen ijkpunt
<i>Reserves stand ultimo jaar</i>		€ 84 mln.	€ 102 mln.	€ 83,5 mln.	Eigen ijkpunt
Stabiliteit					
<i>Structureel begrotingssaldo</i>	> € 0 mln.	€ 1,9 mln.	-€ 3,9 mln.	€ 0,5 mln.	Wettelijke norm
<i>Volatiliteit</i>	< 47,5%	43,2%	43,0%	43,0% (1)	Eigen ijkpunt
<i>EMU-saldo</i>	€ -18 mln.	€ -3 mln.	€ 27,4 mln.	€ -3 mln.	Wettelijke norm
Flexibiliteit					
<i>Belastingen</i>					
Kostendekkendheid leges	< 100%	100%	100%	100%	Wettelijke norm
Onbenutte belastingcap	€ 7,4 mln.	€ 7,4 mln.	€ 7,4 mln.	€ 6,8 mln.	Wettelijke norm
Lastendruk tov landelijk	€ 5,6 mln.	€ 5,6 mln.	€ 5,6 mln.	€ 4,6 mln. (1)	Eigen ijkpunt
<i>Schuld</i>					
Netto schuldquote VNG	< 130%	175%	165%	165% (1)	Advies VNG
Netto schuldquote A'foort	< 130%	106%	99%	99% (1)	Eigen ijkpunt
Bruto Rentequote	< 5%	5,70%	5,2%	3,4%	Eigen ijkpunt
Netto Rentequote	< 2,5%	2,50%	2,4%	1,6%	Eigen ijkpunt

Renterisiconorm	< € 79 mln.	€ 15 mln.	€ 40 mln.	€ 28	Wettelijke norm
Kasgeldlimiet	< € 33,7 mln.	€ 28,9 mln.	€ 35,3 mln.	€ 35 mln.	Wettelijke norm
<i>Bedrijfsvoering en exploitatie</i>					
Kapitaallastenquote	< 10%	9,40%	7,0%	8,0%	Eigen ijkpunt
Vast personeelquote	< 15%	13,50%	12,5%	11,1%	Eigen ijkpunt
Flexibel personeelquote	< 5%	4,80%	4,8%	4,8% (1)	Eigen ijkpunt
Structurele subsidiequote	< 15%	14,60%	14,8%	12,1%	Eigen ijkpunt
Incidentele subsidiequote	< 2,5%	2,60%	4,0%	4,0% (1)	Eigen ijkpunt
Investerings/schulden	< 60%	55%	54%	54% (1)	Eigen ijkpunt

(1) cijfers op basis van de begroting 2014 of jaarrekening 2013.

Reserves en voorzieningen

Hieronder staat de meerjarige ontwikkeling van de reserves en de voorzieningen op hoofdlijnen. Kijk voor meer details bij het [Uitgebreide overzicht van reserves en voorzieningen](#).

Reserves	Saldo begin 2014	Saldo begin 2015	Saldo begin 2016	Saldo begin 2017	Saldo begin 2018	Saldo begin 2019
A. Reserve ter afdekking van risico's	7.860.278	49.023.026	84.494.135	92.113.335	96.470.895	98.407.695
B. Reserves ivm meerjarig beleid	5.102.325	3.025.919	13.952.027	14.352.027	14.942.027	15.532.027
C. Reserves voor beleidsprioriteiten	19.433.679	18.005.163	9.802.068	4.263.607	4.915.607	6.109.307
D. Egalisatie reserves	1.216.830	984.830	734.830	734.830	734.830	734.830
E. Financieel- technische reserves	66.703.511	56.223.476	15.782.135	13.035.135	12.175.508	11.529.522
F. Overige reserves	1.695.615	2.300.615	3.400.615	3.400.615	3.400.615	3.400.615
Totaal reserves	102.012.238	129.563.029	128.165.810	127.899.549	132.639.482	135.713.996
Voorzieningen	Saldo begin 2014	Saldo begin 2015	Saldo begin 2016	Saldo begin 2017	Saldo begin 2018	Saldo begin 2019
Onderhoudsegalisatie	27.923.700	14.758.420	10.760.610	11.066.979	11.287.089	12.471.045
Middelen derden	459.842	13.198.042	8.170.016	6.870.160	8.351.772	7.144.844
Verplichtingen, verliezen, risico's	14.291.419	20.717.299	20.915.731	20.973.731	20.973.109	20.972.487
Totaal voorzieningen	42.674.961	48.673.761	39.846.358	38.910.871	40.611.971	40.588.377

Investeringsen

In onderstaand overzicht zijn de investeringsbedragen opgenomen en niet de kapitaallasten (rente en afschrijving) van de investeringen.

OVERZICHT INVESTERINGEN PER PROGRAMMA

(bedragen x € 1.000)

1. Bestuur en dienstverlening

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Investeringsen met een economisch nut				
Stemmachines	195			
Modernisering GBA	313			
Audiovisuele middelen raadszaal				217
PC's raadsleden				33
Verkiezingen raad				200
Totaal aan investeringen	508	0	0	450

2. Veiligheid en handhaving

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Totaal aan investeringen	0	0	0	0

3. Stedelijk beheer en milieu

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Investeringsen met maatschappelijk nut				
Herstelprogramma kademuren	295	295	295	295
Totaal aan investeringen	295	295	295	295

Voor de uitgaven via het fonds openbare ruimte (riolering, groen, wegen, water en verlichting) wordt

verwezen naar de paragraaf onderhoud
kapitaalgoederen.

4. Sociaal Domein

	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017
Investerings met een economisch nut				
zie programma 7				
Totaal aan investeringen	0	0	0	0

5. Onderwijs

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Investerings met een economisch nut				
Modernisering schoolgebouwen	1.050		1.000	1.000
1e inrichting meubilair en onderwijsleerpakket	230			
uitbreiding en verbouwing van het Johan van Oldenbarnevelt (JvO) gymnasium		5.000		
Totaal aan investeringen	1.280	5.000	1.000	1.000

6. Sport

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Investerings met een economisch nut				
zie programma 7				
Totaal aan investeringen	0	0	0	0

7. Ruimtelijke ontwikkeling

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Investerings met een economisch nut				
Welzijn/wijkontwikkeling:				
aanpassingen wijkaccomodaties	100		100	

Onderwijs:				
ABC school Liendert	8.000			
Sport:				
zwembad Hogeweg bouw	9.000	11.450	5.660	
zwembad Hogeweg duurzaamheid		1.000	800	
verv. toplaag veld vv hooglanderveen	177			
vervanging toplaag veld cobu boys		177		
vervanging toplaag hoofdveld cjv		177		
vervanging toplaag kunstv vop			177	
renovatie waterkunstgrasveld amhc		116		
tribune Midland			100	
toplaag kunstgras nieuwland				182
toplaag kunstgras hoogland				182
2 toplagen hc eemvallei				372
investeringen sport i.v.m. wegwerken wachtlijsten	500	2.000		
Cultuur:				
revitalisering De Flint	800			
De Flint onderhoudskrediet	1.873	739	314	441
vervanging/renovatie Flehite			1.606	
vervanging toneeltec	200			
St. Aegtenkapel meerjarig onderhoud	17	73	17	52
Totaal aan investeringen	20.667	15.732	8.774	1.229

8. Wijken en wonen

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Totaal aan investeringen	0	0	0	0

9. Mobiliteit

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Investeringen met een economisch nut				
voeding RSV/bereikbaarheid / Verder	6.700	8.500	1.500	1.500
Vervanging verkeersregelinstallaties	305	305	305	305
Totaal aan investeringen	7.005	8.805	1.805	1.805

10. Economie en duurzaamheid

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Totaal aan investeringen	0	0	0	0

11. Cultuur

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Investerings met een economisch nut				
zie programma 7				
Totaal aan investeringen	0	0	0	0

12. Financiën en belastingen

	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Investerings met een economisch nut				
Facilitaire zaken:				
- inventaris alg. ruimten	156	156		
- telefoon/databekabeling		50		
- keukenapp.			20	
- portofoons			22	
- databekabeling	75		75	
totaal facilitaire zaken	231	206	117	0
ICT:				
autonome groei 2015	160			
autonome groei 2016		156		
autonome groei 2017			150	
autonome groei 2018				150
- Uitwijkvoorziening			215	
- KA-servers	154	150	150	150
- microsoft licenties				
- internet			178	
- scanapparatuur	100			150
- externe toegangsfaciliteit		165		
- netwerk backbone		1.617		

- website/cms				246
- identity en accesmanagement		100		
- infrastructuur basisregistraties		250		
- midoffice				
- mobiele telefonie		101		
- enterprise storage			900	
- infosystemen GAP				124
- informatiebeveiliging	51	49	49	45
- werkplekken	685			
- tablets		350		
totaal ICT	1.150	2.938	1.888	619
Overigen:				
- geofisia	61			
- basisregistratie personen		186		
- bestuurlijke informatiesystemen			50	
- klantcontactstelsysteem			75	
- GPS		20		
totaal overigen	61	206	125	0
Totaal aan investeringen	1.442	3.350	2.130	619
TOTAAL GENERAAL	31.197	33.182	14.004	5.398

Subsidies

De gemeente Amersfoort heeft een structurele subsidierelatie met ruim 100 instellingen en verleent daarnaast ongeveer 300 incidentele subsidies per jaar. Het wettelijk kader is vastgelegd in de [Algemene subsidieverordening 2015 \(ASV\)](#) en de nadere subsidieregelingen.

Subsidiestaat structurele subsidies

Subsidies worden verstrekt op basis van de in de gemeentebegroting opgenomen programma's. Onderstaand een overzicht van de voorgenomen maximale structurele subsidies voor 2015

Naam instelling	Maximaal
Programma 4 Sociaal Domein	
NVBS Afdeling Gooi Eemland	€ 540
PCOB	€ 600
GGMD	€ 700
Seniorenvereniging Ons Genoegen	€ 1.500
Seniorensociëteit Hoogland	€ 2.520
Anonieme Alcoholisten	€ 2.800
Belangenvereniging Hooglanderveen	€ 3.000
Protestants Sociaal Recreatief Ouderenwerk	€ 4.000*
Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen	€ 5.000*
Vereniging Dorpsbelangen Hoogland	€ 5.000
Speeltuinvereniging Wagenspeelplaats	€ 6.500
Speeltuinvereniging Vriendenkring	€ 7.490
Speeltuinvereniging Rivierenwijk	€ 7.520
Speeltuinvereniging Het Soesterkwartier	€ 8.000
Speeltuinvereniging Het Kruiskampkwartier	€ 8.030
LFB	€ 10.568
Cliëntenraad WMO	€ 12.700*
Seniorenraad Amersfoort	€ 14.900
Cliëntenraad Wsw	€ 17.000
Cliëntenraad SZ	€ 19.700
Prago Avondschoon	€ 24.800
Stichting Scouting Platform Amersfoort	€ 25.000
Speel-O-theek Eemland	€ 25.900
SRO	€ 27.000

Gehandicapten en Patiëntenplatform (GPPA)	€ 29.500*
Slachtofferhulp Nederland	€ 33.700
Stichting Present Amersfoort	€ 35.400
Birkhoven Zorggoed	€ 38.500*
Stichting Timon	€ 41.700
Stichting Het Burgerweeshuis Amersfoort	€ 50.000
Stichting Matchpoint	€ 52.156
Amfors groep	€ 55.700
Stichting Aanzet	€ 55.700
Stichting Cliënten Contact Eemland	€ 58.400
GGZ Centraal	€ 85.700
MEE Utrecht, Gooi & Vecht	€ 87.400
Jeugdcultuurfonds Utrecht	€ 90.000
Artikel 1 Midden Nederland	€ 96.100
RIAGG Amersfoort e.o.	€ 109.900
Stadsboerderij de Vosheuvel	€ 120.754
SRO: Natuurboerderij De Brinkhorst	€ 144.919
NVA	€ 180.000
Jeugdsportfonds Utrecht	€ 258.750
Centrum voor Wonen, Zorg & Welzijn	€ 287.700
Versa Welzijn	€ 364.733
RWA (reïntegratie)	€ 550.000
Stichting Ravelijn	€ 796.600
Stichting Victas	€ 2.145.879
Stadsring 51	€ 2.209.976
Stichting Kwintes	€ 3.547.490
Welzin	€ 6.229.377
RWA (WSW) (Rijkssubsidie)	€ 22.321.800
Programma 5 Onderwijs	
SRO Amersfoort (Gymlokalen)	€ 140.000
Sovee	€ 1.870.425
Programma 6 Sport	

ASF	€ 5.100
SRO Amersfoort	€ 4.751.743
Programma 10 Economie en duurzaamheid	
Stichting Levende Historie	€ 58.710
Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort	€ 247.400
Programma 11 Cultuur	
Oranjevereniging Hooglanderveen	€ 900
Stichting Oranje comité Hoogland	€ 1.050
Regionale Omroepvereniging De Golfbreker	€ 9.400
Amersfoortse Oranje Vereniging	€ 10.100
Amersfoortse Contact Commissie	€ 10.500
Stichting Mediagroep Eemland, Vallei en Amersfoort	€ 85.400
Stichting Evenementen & Congressen	€ 163.100
Stichting Cultureel Podium De Kelder	€ 527.500
Theater Film Cafe De Lieve Vrouw	€ 659.600
Theater en Congrescentrum De Flint NV	€ 1.597.500
Amersfoort in C	€ 2.333.426
Scholen in de Kunst	€ 3.518.632
Stichting Bibliotheken Eemland	€ 3.972.001

* Worden individueel nog geïnformeerd over mogelijke wijzigingen.

Overzicht subsidieregelingen en subsidieplafonds

De volgende subsidieregelingen en bijbehorende subsidieplafonds zijn voor 2015 van toepassing:

Nr.	Naam regeling	Doel/Activiteiten	Doelgroep, subsidieplafond
1.	Subsidieregeling Bodemsanering bedrijfsterreinen 2008	Sanering van de bodem van een bedrijfsterrein dat gebruikt wordt en in gebruik blijft.	Zowel rechtspersonen als natuurlijke personen. Subsidieplafond 2015: geen.

			Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling Bodemsanering bedrijfsterreinen 2008
2.	Subsidieregeling deskundigheidsbevordering vrijwilligers 2013	Scholing en deskundigheidsbevordering van vrijwilligers.	Organisaties op het hele maatschappelijke terrein, uitgezonderd religieuze instellingen waarvan het doel het stimuleren van het geloof is en politieke partijen, die (ook) met vrijwilligers werken. Subsidieplafond 2015: € 11.200 Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling deskundigheidsbevordering vrijwilligers 2013
3.	Subsidieregeling diversiteit	Aandacht voor diversiteit in het onderwijs door activiteiten en projecten subsidie te stimuleren, als onderdeel van het bredere doel optimale ontwikkelkansen voor ieder kind. De basis ligt in de Lokale Educatieve Agenda die deel uitmaakt van het programma Operatie Amersfoort Jong II 2012-2015.	Project vindt plaats in Amersfoort en bij de uitvoering van de activiteiten of het project is ten minste één onderwijsinstelling betrokken. Subsidieplafond 2015: € 65.000 Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling diversiteit
4.	Subsidieregeling voorschoolse educatie Amersfoort 2013	Voorschoolse educatie toegankelijk maken voor niet VE-geïndiceerde kinderen waarvan de ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag.	Kindercentrum zoals bedoeld in de Wet Kinderopvang, anders dan gastouderopvang. Subsidieplafond 2015: € 2.515.000 Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling voorschoolse educatie Amersfoort 2013
5.	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Amersfoort 2007	<ul style="list-style-type: none"> • • Beschikbaar stellen van geld om voldoende ruimte (capaciteit) beschikbaar te hebben om alle leerlingen onderwijs te kunnen laten volgen. • Aanpassing aan gebouwen als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe onderwijskundige inzichten. <p>Onderhoud en aanpassingen zijn vanaf 1-1-2015 een wettelijke taak van schoolbesturen PO/SO/VO.</p>	Schoolbesturen. Subsidieplafond 2015: capaciteit € 730.000 Zie Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Amersfoort 2007

Nr.	Naam regeling	Doel/Activiteiten	Doelgroep, subsidieplafond
6.	Subsidieregeling sportvoorzieningen 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten van aanleg, nieuwbouw, verbouwing, uitbreiding, 'upgrading' en aankoop van sportaccommodaties, incl. gebouwen/lokaliteiten gebruikt als bestuurs- en vergaderruimte, kantine, tribune, als kleedwasaccommodatie, de kosten van aankoop, aanleg, 'upgrading' en uitbreiding van veldverlichting en dug-outs; • Kosten van (aanpassing van) voorzieningen gericht op het (mede) geschikt maken voor de gehandicaptensport van sportaccommodaties; • Kosten duurzaam sportinventaris. 	<p>Vereniging of stichting die is aangesloten bij een door NOC*NSF erkende sportbond, die zonder winstoogmerk activiteiten organiseert, initieert en/of stimuleert op het terrein van sportbeoefening, binnen Amersfoort en voor de inwoners van Amersfoort.</p> <p>Subsidieplafond 2015: € 325.000</p> <p>Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling sportvoorzieningen 2010</p>
7.	Subsidieregeling sporttechnisch jeugd kader 2014	Kosten van sporttechnisch jeugd kader.	<p>In Amersfoort gevestigde verenigingen of instellingen die ingeschreven staan bij de KvK en die lid zijn van een bij NOC*NSF aangesloten sportbond.</p> <p>Subsidieplafond 2015: € 130.000 (inclusief uitvoeringskosten SRO)</p> <p>Voor de verdeelregels zie: Subsidieregeling sporttechnisch jeugd kader 2014</p>
8.	Subsidieregeling bijzondere sportevenementen 2008	<p>Organiseren van bijzondere sportevenementen zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nationale of internationale kampioenschappen voor de hoogste afdeling van de desbetreffende tak van sport; • Wedstrijden, toernooien, demonstraties: <ul style="list-style-type: none"> ◦ waaraan nationale of internationale topteams of topatleten deelnemen; ◦ die een eenmalig karakter hebben en van dermate hoog niveau zijn, dat deze van een belangrijke propagandistische waarde voor de betreffende tak van sport zijn. 	<p>In Amersfoort gevestigde verenigingen of instellingen die ingeschreven staan bij de KvK en die lid zijn van een bij NOC*NSF aangesloten sportbond.</p> <p>Subsidieplafond 2015: € 54.300</p> <p>Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling bijzondere sportevenementen 2008</p>

9.	Subsidieregeling grootschalige sportevenementen 2012	Mogelijk maken van grootschalige sportevenementen binnen de gemeente.	Organisatoren van grootschalige sportevenementen. Subsidieplafond 2015: € 100.000 Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling grootschalige sportevenementen 2012
----	---	--	--

Nr.	Naam regeling	Doel/Activiteiten	Doelgroep, subsidieplafond
10.	Subsidieregeling jongeren en studentenhuisvesting 2013	Realiseren van huisvesting met bij jongeren en studenten passende huurprijzen. De subsidie is een bijdrage in onrendabele investeringen bij nieuw te bouwen woningen of verbouw van bestaande woningen of kantoorpanden tot onzelfstandige kamers, zelfstandige 1-kamerwoningen of zelfstandige woningen.	Jongeren en studenten. Subsidieplafond, gerekend vanaf de begroting 2003: € 4.500.000. Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling jongeren en studentenhuisvesting 2013
11.	Subsidieregeling Buurtbudget 2014	Activiteiten die tot doel hebben: <ul style="list-style-type: none"> • Het behoud en de verbetering van de leefbaarheid en sociale cohesie; • Mogelijk maken dat bewoners meedoen; • Zorgen dat bewoners zich betrokken voelen bij de buurt(bewoners). Structurele kosten zijn niet subsiabel.	Bewonersorganisaties die rechtspersoon zijn en die voldoen aan de gestelde eisen. Subsidieplafond 2015: € 331.200 Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling Buurtbudget 2014
12.	Subsidieregeling incidentele subsidie cultureel klimaat	Incidentele activiteiten of producten die bijdragen aan de ontwikkeling en versterking van het cultureel klimaat op het gebied van de beeldende kunst & vormgeving en podiumkunst.	Rechtspersonen en individueel beeldend kunstenaars voor de organisatie op het gebied van beeldende kunst en vormgeving en podiumkunst. Subsidieplafond 2015: beeldende kunst/vormg. € 30.000 podiumkunst € 50.000 Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling incidentele subsidie cultureel klimaat

13.	Subsidieregeling meerjarige subsidies cultureel klimaat 2013	Subsidies voor terugkerende activiteiten en meerjarige voorzieningen op het gebied van beeldende kunst en vormgeving, podiumkunst, culturele festivals en evenementen.	Rechtspersonen voor de organisatie van beeldende kunst en vormgeving, podiumkunst, culturele festivals, evenementen. Subsidieplafond 2015: beeldende kunst/vormg. € 78.400 podiumkunst € 176.700 culturele festivals en evenementen € 272.500 Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling meerjarige subsidies cultureel klimaat 2013
-----	--	--	--

14.	Subsidieregeling incidentele subsidies amateurkunst 2013	Activiteiten of producten in verenigingsverband gericht op de voorbereiding van voorstellingen op het gebied van muziek , zang, dans, toneel en beeldende kunst, waarbij de activiteiten of producten, niet beroepsmatig, gericht zijn op de presentatie aan het publiek.	Subsidieplafond 2015: € 14.800 (wordt uitgevoerd door Scholen in de Kunst) Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling incidentele subsidies amateurkunst 2013
-----	--	---	---

Nr.	Naam regeling	Doel/Activiteiten	Doelgroep, subsidieplafond
15.	Subsidieregeling structurele subsidie voor amateurkunst- verenigingen 2013	Activiteiten in verenigingsverband gericht op de voorbereiding van voorstellingen op het gebied van muziek, zang, dans, toneel en beeldende kunst waarbij de activiteiten, niet beroepsmatig, gericht zijn op enigerlei vorm van presentatie aan de voorstelling aan het publiek.	Rechtspersonen met als voornaamste doel de beoefening van amateurkunst in verenigingsverband. Subsidieplafond 2015: € 159.800 (wordt uitgevoerd door Scholen in de Kunst) Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling structurele subsidie voor amateurkunstverenigingen 2013
16.	Huursuppletierregeling voor amateurkunst- verenigingen 2013	Amersfoortse amateurkunst- verenigingen een huursuppletie te bieden voor het huren van een zaal van de Flint.	Subsidieplafond 2015: € 14.000 Voor verdeelregels zie: Huursuppletierregeling voor amateurkunstverenigingen 2013

17. Subsidieovergangsregeling presentatie Armando Collectie 2012	Het mogelijk maken van de overgang van het exposeren van de Collectie van de Armando Stichting en de Kerncollectie van de gemeente Amersfoort naar het Museum Oud Amelisweerd. De Raad heeft op 6 december 2011 de subsidieverloop voor de jaren 2012-2021 vastgesteld.	Subsidieplafonds in de periode van voorliggende meerjarenbegroting: 2015 € 100.000 2016 € 75.000 2017 € 90.000 2018 € 90.000
Zie Subsidieovergangsregeling presentatie Armando Collectie 2012		
18. Subsidieregeling lokale journalistieke producties & media-innovatie	Subsidie voor lokale journalistieke producties en media-innovatie.	Subsidieplafond 2015: € 38.900 Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling incidentele subsidie lokale journalistieke producties & media-innovatie
19. Subsidieregeling monumenten en beeldbepalende panden, Amersfoort 2013	De kosten voor het treffen van voorzieningen voor: <ul style="list-style-type: none"> • restauratie van rijksmonumenten met grote monumentale waarde en waarbij tevens sprake is van een restauratie-urgentie; • gemeentelijke monumenten; • beeldbepalende gebouwen. 	Zowel rechtspersonen als natuurlijke personen die eigenaar zijn van een monument of beeldbepalend gebouw in Amersfoort. Subsidieplafond 2015: € 75.300 Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling monumenten en beeldbepalende panden, Amersfoort 2013

Incidentele baten en lasten

Op grond van het besluit Begroting en Verantwoording presenteren we een overzicht van incidentele baten en lasten bij de begroting. De bedoeling van dit voorschrift is om inzicht te krijgen in de variabele posten in de begroting. Onder de structurele baten en lasten wordt in ieder geval verstaan die baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting, meerjarenraming en jaarrekening worden opgenomen. Indien de structurele lasten gedekt worden door structurele baten, is er sprake van een "materieel" begrotingsevenwicht. Dit is ook met name van belang voor de provinciale toezichthouder, die het begrotingssaldo corrigeert voor de incidentele posten. In onderstaand overzicht geven wij aan in hoeverre er sprake is van een materieel begrotingsevenwicht, ofwel in hoeverre de structurele lasten ook gedekt worden door structurele baten.

	bedragen x € 1.000			
Omschrijving	2015	2016	2017	2018
saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-499	-797	4.740	3.074
Overzicht saldo incidentele baten en lasten per programma				
1. Bestuur en dienstverlening				
Bestuurlijke ontwikkeling en deregulering				
02.1 Verhogen van de leges voor uittreksels via internet (van 5 euro naar 12,50 euro), rekening houd met voorziene teruglopende vraag naar uittreksels.		0	0	0
2. Veiligheid en handhaving				
Toezicht en handhaving				
(projecten BAG/WOZ)	200	200		
3. Stedelijk beheer en milieu				
Milieu				
(projecten klimaat, geluid en bodembescherming)	770	395	645	646
07.2 Het deel van het budget uit het fonds voor de Duurzaamheidslening terughalen.	-80			
2015-077A "Niet bezuinigen op duurzaamheid, deel 1"	80			
07.10 Bodemgelden die de gemeente van het Rijk (ISV) ontvangt tot 2020 breder inzetten dan alleen voor bodemsanering, maar voor bredere bodem- en ondergrondmaatregelen.	-300	-300	-300	-300

4. Sociaal domein

2015-095A "Een Oranje appeltje smaakt naar meer"	20	20		
2015-073A "Stadsring51/Res ipsa Loquitur"	50	50		
2015-130A "Verlichting van bezuinigingen op PactSamSam"			10	
2015-083A "VVE -ook voor kinderen met ouders zonder kinderopvangtoeslag"			110	

7. Ruimtelijke ontwikkeling

Ruimtelijke ontwikkeling en grondexploitaties				
(projecten Amersfoort Vernieuwt, reserve ruimtelijke investeringen en groen blauwe structuur)	1.330	500	800	
15.5 Intensiveren van gebruik van tijdelijk leegstaand vastgoed en ongebruikte terreinen.			-15	-15
15.8 Reserve onderhoud vastgoed monumenten omzetten in een onderhoudsvoorziening	-1.000			

8. Wijken en wonen

Wonen (investeringen studentenhuysvesting/RSV I)	650	650	325	
--	-----	-----	-----	--

10. Economie en duurzaamheid

2015-127A "Stichting Levende Historie"			10	
Totaal incidentele lasten en baten	1.720	1.630	1.455	331
Structureel begrotingsaldo	1.221	833	6.195	3.405

Uitgangspunten begroting

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan deze begroting:

- De loonkosten 2015 zijn ongewijzigd ten opzichte van die van de begroting 2014, dat wil zeggen dat de loon/prijsbijstelling 0% bedraagt;
- Het loongevoelige deel van de gesubsidieerde instellingen is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2014, dat wil zeggen: de loonbijstelling van de subsidies bedraagt 0%;
- De prijzen van de gemeentelijke uitgaven 2015 zijn ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2014. Dat wil zeggen, de prijsbijstelling bedraagt 0%.
- Het prijsgevoelige deel van de gesubsidieerde instellingen is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2014. De prijsbijstelling van de subsidies bedraagt dus 0%.
- Alle ramingen zijn in constante prijzen. De bedragen van de jaarschijven 2016 tot en met 2018 zijn gebaseerd op het loon- en prijspeil van 2015.
- De rente over de nieuwe investeringen bedraagt 4,5%.
- De rente-omslag over de activa per januari 2015 bedraagt 4,5%.
- De gehanteerde rente bij de grondexploitaties bedraagt 4%.
- De prognose voor de woningbouw is als volgt: in 2014 worden 450 nieuwe woningen opgeleverd; in 2015 ook 450 woningen en in de jaren 2016 en 2017 jaarlijks 575 woningen.
- Voor de afschrijving van de activa zie de paragraaf [Onderhoud kapitaalgoederen](#).
- Voor de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen onderscheiden we drie voorzieningen:
 1. Een voorziening voor wachtgeld c.a. vanwege de reorganisatie per 1 januari 1997;
 2. Een voorziening voor wachtgeld van ex-wethouders;
 3. Een voorziening voor pensioenen van wethouders.
- Aangezien de overige jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen jaarlijks van vergelijkbaar volume zijn, zijn hiervoor geen voorzieningen gevormd maar zijn deze via de begroting afgedekt.

Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen

Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen 2015-2018

<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>	Rekening 2013	Rekening 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
01. Bestuur en dienstverlening	25.142	25.579	23.507	23.202	23.287	22.905
02. Veiligheid en handhaving	17.123	16.458	17.642	17.317	17.244	17.241
03. Stedelijk beheer en milieu	55.433	58.031	53.137	51.374	51.554	51.662
04. Sociaal Domein	135.963	145.179	234.269	237.939	236.810	238.395
05. Onderwijs	26.255	24.372	21.718	23.838	23.648	23.459
06. Sport	7.718	6.671	6.652	8.492	7.331	7.063
07. Ruimtelijke ontwikkeling	86.496	40.985	59.862	69.585	55.858	53.626
08. Wijken en wonen	7.436	7.289	3.830	3.792	3.443	3.074
09. Mobiliteit	12.019	9.721	8.872	8.006	7.943	7.997
10. Economie en duurzaamheid	3.721	4.918	4.053	5.072	4.555	4.544
11. Cultuur	20.699	17.712	17.350	17.432	17.262	17.178
12. Financiën en belastingen	24.638	33.206	5.812	5.426	5.117	5.300
Totaal lasten	422.643	390.121	456.704	471.475	454.052	452.443
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)						
01. Bestuur en dienstverlening	3.251	3.869	3.262	3.117	3.114	3.111
02. Veiligheid en handhaving	2.765	2.799	2.682	2.819	2.856	2.841
03. Stedelijk beheer en milieu	6.847	7.066	5.707	6.068	6.080	6.091
04. Sociaal Domein	77.829	85.957	48.323	51.064	52.911	54.749
05. Onderwijs	5.328	7.351	5.398	5.398	5.398	5.398
06. Sport	341	0	0	0	0	0
07. Ruimtelijke ontwikkeling	62.318	38.239	41.878	48.962	40.106	35.429

08. Wijken en wonen	556	397	479	524	524	524
09. Mobiliteit	4.696	4.597	4.585	3.031	3.031	3.031
10. Economie en duurzaamheid	999	566	484	484	484	484
11. Cultuur	1.228	396	667	667	667	667
12. Financiën en belastingen	244.044	255.910	342.739	348.545	343.622	343.190
Totaal baten	410.202	407.147	456.204	470.679	458.793	455.515

Saldo (exclusief mutaties reserves)

01. Bestuur en dienstverlening	21.891	21.710	20.245	20.085	20.173	19.794
02. Veiligheid en handhaving	14.358	13.659	14.960	14.498	14.388	14.400
03. Stedelijk beheer en milieu	48.586	50.965	47.430	45.306	45.474	45.571
04. Sociaal Domein	58.134	59.222	185.946	186.875	183.899	183.646
05. Onderwijs	20.927	17.021	16.320	18.440	18.250	18.061
06. Sport	7.377	6.671	6.652	8.492	7.331	7.063
07. Ruimtelijke ontwikkeling	24.178	2.746	17.984	20.623	15.752	18.197
08. Wijken en wonen	6.880	6.892	3.351	3.268	2.919	2.550
09. Mobiliteit	7.323	5.124	4.287	4.975	4.912	4.966
10. Economie en duurzaamheid	2.722	4.352	3.569	4.588	4.071	4.060
11. Cultuur	19.471	17.316	16.683	16.765	16.595	16.511
12. Financiën en belastingen	-219.406	-222.704	-336.927	-343.099	-338.505	-337.890

Saldo exclusief mutaties reserves **12.441** **-17.026** **500** **816** **-4.741** **-3.072**

Saldo exclusief mutaties reserves 12.441 -17.026 500 816 -4.741 -3.072

 Toevoegingen reserves 33.253 40.936 82.174 23.122 11.846 8.056

 Onttrekkingen reserves 41.796 44.102 82.674 23.938 7.105 4.984

Saldo inclusief mutaties reserves **3.898** **-20.192** **0** **0** **0** **0**

Maatregelen Herstelbegroting

Maatregelen per programma en deelprogramma

In dit (eenmalige) onderdeel van de programmabegroting zijn de door het college voorgestelde maatregelen doorgerekend per programma en deelprogramma. Per maatregel is (voor zover beschikbaar) een toelichting op de maatregelen opgenomen. De rest van de toelichtingen zijn aankomende dagen gereed, besproken met de portefeuillehouders en worden in de herstelbegroting voor de raad opgenomen.

Er zijn twee soorten maatregelen opgenomen in de overzichten, maatregelen en overige maatregelen. Daarnaast zijn de coalitieambities inzichtelijk gemaakt per programma. De maatregelen hebben soms effect op de programma totalen, soms op de stand van reserves en voorzieningen. De effecten op de programmatotalen zijn weergegeven bij de programma's 1 t/m 12. De effecten van de maatregelen en de overige maatregelen zijn op de reserves zijn weergegeven bij de "Mutaties reserves". De totale effecten van de maatregelen, overige maatregelen en het coalitieakkoord is in de vorm van een totaal overzicht weergegeven.

De nummering bij deze maatregelen verwijst gedeeltelijk naar de overzichten van geïnventariseerde mogelijke maatregelen (in het kader van de keuzeruimte), opgenomen in de mindmaps en excelbestanden die op 18 maart 2015 werden gepresenteerd op www.amersfoort.nl/financien.

1. Bestuur en dienstverlening

Maatregelen Algemeen bestuur

Schrappen van de reservering voor uitvoering van de voorstellen van commissie Dijkstal over beloningen van wethouders. De adviescommissie Beloning en rechtspositie ambtelijke en politieke topstructuur (de commissie Dijkstal) gaf in 2004 ondermeer het dringende advies "het inkomen passend te maken bij het belang en de verantwoordelijkheid van het ambt en toereikend om de aantrekkelijkheid van het ambt te blijven waarborgen". De Tweede Kamer gaf bij bespreking aan eventueel een motie (de Dijkstalmotie) te willen indienen om (een aantal van) de aanbevelingen van de commissie te laten uitvoeren. Als deze motie zou worden aangenomen en uitgevoerd had dit direct financiële gevolgen voor de lokale overheid. De inschatting is dat het risico dat de Dijkstalmotie alsnog wordt aangenomen gering is, de reservering kan daarmee worden opgeheven.

Het representatiebudget wordt gehalveerd. Dat zal leiden tot versobering en vermindering van bijeenkomsten en attenties, terwijl representatieve taken toch kunnen doorlopen.

Bestuurlijke ontwikkeling en deregulering

Geen maatregel voorgesteld.

Maatregelen Dienstverlening

Alleen nog werken op afspraak bij Burgerzaken. Deze maatregel is n.a.v. extern onderzoek. Om te bepalen of dit echt een bezuiniging zal opleveren dient er nog een onderzoek uitgevoerd te worden waarbij de ervaringen van andere gemeenten meegenomen moeten worden. Inbedding van deze maatregel zal daarna in de organisatie verder tot uitvoering komen.

Efficiency door innovatie. Met de invoering van de wet digitale dienstverlening mogen een aantal klantprocessen digitaal afgehandeld worden. De randvoorwaarden moeten hiervoor nog wel gerealiseerd worden - denk hierbij aan technische voorzieningen, koppelvlakken, zaakstelsel, e-herkenning etc. - en staan nog niet in het Gemeentelijk InformatiePlan. De invoering van de gemoderniseerde GBA brengt meer efficiency; naar verwachting moet dit in 2019 ingevoerd zijn.

Het introduceren van een telefoonmenu waarbij klanten kiezen voor een vraagdomein. Op dit moment handelt het KCC bijna 50% van alle telefonische vragen zelfstandig af. Dus zonder dat een collega op een vakafdeling moet worden geraadpleegd, er moet worden doorverbonden of een terugbelnotitie gemaakt. Dit verschilt sterk per werkveld: van de Burgerzaken-vragen bijvoorbeeld wordt 83% direct beantwoord, bij vragen over sociale zekerheid slechts 17%. Zo veel mogelijk vragen in één keer goed op het KCC beantwoorden is prettig voor de klant en het scheelt in de kosten. De besparing zit 'm in het feit dat klanten sneller worden geholpen en er minder relatief duur klantcontact nodig is met vakambtenaren. Per werkveld wordt bekeken welke vragen direct door het KCC kunnen worden beantwoord en wat voor besparing hiermee kan worden gerealiseerd. Dit vraagt wel om de introductie van een telefoonmenu. Klanten moeten dan kenbaar waar hun vraag over gaat ("belastingen") en krijgen dan direct een KCC medewerker aan de lijn die inhoudelijk expert is. Zo kunnen meer klanten direct op het KCC worden geholpen.

Het verrichten van taken voor derden door het KCC (ROVA, SRO, RWA en regiogemeenten). Door ook voor 'derden' klantcontacten af te gaan handelen kan geld worden bespaard of kunnen inkomsten worden gegenereerd. Vanuit het perspectief van de klant is het vaak bovendien ook wel zo logisch: één ingang voor alle producten en diensten, ook voor de taken die we uit hebben besteed.

Dwingende kanaalsturing. Sturen op het maximaal digitaal bedienen van burgers in plaats van persoonlijk contact via het KCC. Amersfoort werkt hard aan het verder digitaliseren van producten en diensten. Zelfbediening via internet is goedkoop, het scheelt dure contacten aan telefoon of balie. Dit vraagt vervolgens wel dat er dan actief wordt gestuurd op kanaalgebruik. Dus dat we klanten actief verleiden om een product of dienst digitaal af te nemen en eerst op de website te kijken voordat er wordt gebeld. De mensen die minder computervaardig zijn blijven wij helpen wij aan de telefoon, of aan de balie. Met 'dwingende kanaalsturing' willen we vooral de groep die best in staat is zaken digitaal te regelen, maar uit gewoonte gebruik maakt van duurdere kanalen als telefoon en balie, bewegen om vaker online zaken met ons te doen.

Juist door vol in te zetten op digitaal klantgemak voor producten en diensten die in grote volumes worden afgenomen ontstaat er ruimte voor klantcontacten die om meer persoonlijk contact en maatwerk vragen.

Zaterdagopenstelling alleen in de piekmaanden. De meeste burgers komen in deze periode vooral voor reisdocumenten waardoor wij medewerkers efficiënt in kunnen zetten. Op de andere zaterdagen hoeft het pand niet open. Dit bespaart overhead kosten (receptie, beveiliging, bode, opstartkosten en afsluitkosten).

Verhogen van de leges voor uittreksels via internet (van 5 euro naar 12,50 euro), rekening houdend met voorziene teruglopende vraag naar uittreksels. Digitale BRP Uittreksels kosten € 5,00 per stuk. Als een klant aan de balie komt of een postverzoek hiervoor doet betaalt de burger € 12,50. Voorstel is om dit gelijk te trekken. De werkzaamheden zijn gelijk; deze ongelijkheid is in het leven geroepen om digitaal aanvragen te bevorderen.

Incidentele maatregel

<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>			2015	2016	2017	2018
Lasten						
(exclusief toevoegingen reserves)						
01. Bestuur en dienstverlening			23.750	23.324	23.479	23.321
Herstelbegroting						
<i>Concrete maatregelen</i>						
01 Algemeen bestuur						
1	S	Halvering van het representatie budget van het college	-50	-50	-50	-50
2015-079A		"Woon Advies Commissie (WAC)"	-11	-23	-23	-23
7	S	Schrappen van de reservering voor uitvoering van de voorstellen van commissie Dijkstal over beloningen van wethouders.	-41	-41	-41	-41
02 Publieke dienstverlening						
2	S	Efficiency door innovatie (inzet van ICT applicaties en de voorziene GBA modernisering)				-125
7	S	Dwingende kanaalsturing: sturen op het maximaal digitaal bedienen van burgers in plaats van persoonlijk contact via het KCC.			-100	-200
9	S	Aanpassen van de zaterdagopenstelling van Burgerzaken aan de	-5	-24	-24	-24

geconstateerde vraag (tijdens
piektijden ca dertien weken
half april tot half juli 2 uur
langer open - en negen
maanden dicht op zaterdag).

<i>Overige maatregelen</i>					
<u>Programmaonderdeel</u>					
01 Algemeen bestuur					
	Structurele verlaging budgetten van Raad, Rekenkamercommissie en Griffie, én bezuinigingen op fractievergoedingen (ronde 7 april 2015)	-78	-78	-78	-78
<i>Coalitieambities</i>					
<u>Programmaonderdeel</u>					
01 Algemeen bestuur					
	Bestuurlijke vernieuwing	-25	25	100	100
	Deregulering	-45	45		
	Totaal maatregelen	-254	-145	-215	-440
	Herstelbegroting 01. Bestuur en dienstverlening	23.496	23.179	23.264	22.881
	<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>	2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)					
	01. Bestuur en dienstverlening	3.262	3.109	3.109	3.109
Herstelbegroting					
<i>Concrete maatregelen</i>					
<u>Programmaonderdeel</u>					
02 Publieke dienstverlening					
10	I Verhogen van de leges voor uittreksels via internet (van 5 euro naar 12,50 euro), rekening houd met voorziene teruglopende vraag naar uittreksels.		8	5	2
	Totaal maatregelen		8	5	2
	Herstelbegroting 01. Bestuur en dienstverlening	3.262	3.117	3.114	3.111

2. Veiligheid en handhaving

Maatregelen Sociale veiligheid

Geen cameratoezicht invoeren op het Eemplein. Aangezien het Eemplein qua voorzieningen steeds meer tot de stadskern gerekend kan worden, was in de begroting voorzien in uitbreiding van het cameratoezicht om hetzelfde niveau van toezicht als in de binnenstad te realiseren.

Aangezien er nog geen (financiële) verplichtingen zijn aangegaan voor cameratoezicht op het Eemplein, is deze bezuinigingsmaatregel een reële mogelijkheid.

NB: Hierbij moet wel worden opgemerkt dat binnenkort voor het Eemplein een beheerplan wordt opgesteld waarin bekeken wordt

welke maatregelen op het gebied van beheer nodig zijn. Veiligheid zal een belangrijk onderdeel van dit beheerplan zijn.

Stoppen met inhuur van externen voor communicatie rond veiligheidspreventie, zoals woninginbraak én de taak intern uitvoeren, wat leidt tot een halvering van het budget. Een groot deel van onze veiligheidsaanpak bestaat uit het voorlichten/informereren/communiceren en het stimuleren van bewoners. Soms vindt dit plaats in de vorm van campagnes (“haal zelf uw auto leeg, voordat een ander dat doet”, weekendarrangement, “gejatte fiets, je ziet het zo”, anti-vandalismecampagnes etc.), soms in de vorm van preventiebijeenkomsten (bijv. woninginbraken waarin bewoners worden aangesproken op hun eigen rol in het tegengaan van woninginbraken en waarin hen handelingsperspectief wordt geboden). En soms in de vorm van een project (bijv. het “donkere dagen offensief”, “voetjesacties” etc).

Dit alles vergt veel uitvoeringscapaciteit en specifieke expertise op veiligheidscommunicatiegebied, die wij extern inhuren. Wil onze veiligheidsaanpak effectief zijn, blijft die expertise en uitvoeringscapaciteit nodig.

Indien de benodigde expertise en uitvoeringscapaciteit binnen de gemeentelijke organisatie zelf beschikbaar is, kunnen we stoppen met de inhuur van een externe veiligheidscommunicatiespecialist en levert dit een besparing op van 20.000 euro.

Beëindigen van de bijdrage aan de veiligheid van Valleilijn. Deze bijdrage is de afgelopen 2 jaar al niet geëffectueerd en kan structureel worden geschrapt.

Verlagen van de bijdrage aan BOPZ-online (digitaal systeem voor inbewaringstellingen en huisverbod). Dit betreft technische ruimte: de feitelijke kosten voor deelname aan het BOPZ-online systeem (o.a. abonnement en investeringskosten) zijn structureel ca 8.000 euro lager dan begroot.

Verlagen van de reservering voor Oud en Nieuw. Ook dit betreft technische ruimte: in 2013 en 2014 is dit deel (ca 20.000 euro) van het totale budget (50.000 euro) niet uitgegeven. Het totale Budget kan op basis van deze historie structureel worden verlaagd met 20.000 euro.

Efficiënter coördineren van jeugdgroepoverleggen (minder overleggen/samenvoegen en frequentie beperken). De afgelopen jaren is het aantal jeugdgroepen dat in de jeugdgroepoverleggen wordt besproken en wordt voorzien van een plan van aanpak afgenomen van 21 in 2009 naar ca 11 in 2015.

Aangezien de caseload per jeugdgroepoverleg is afgenomen, kan een aantal jeugdgroepoverleggen worden samengevoegd (schaalvergroting) en/of de vergaderfrequentie worden verlaagd.

Daarnaast is door de coördinatoren van de jeugdgroepoverleggen de afgelopen jaren geïnvesteerd in het verder doorontwikkelen van de aanpak. Inmiddels is de aanpak voldoende ontwikkeld en kan deze tijdsinvestering worden teruggebracht.

Dit betekent dat de totale tijdsinvestering door de coördinatoren kan worden teruggebracht van 49 uur naar 31 uur. Dit levert een besparing op van 18 uur (=0,5 fte).

Verlagen van het budget voor maatregelen rond jeugdoverlast (Jeugd en Veiligheid), met 1/3 (budget was 15.000, wordt 10.000 euro). De afgelopen jaren is geïnvesteerd in het optimaliseren van de samenwerking tussen de verschillende partners en in deskundigheidsbevordering. Het basisniveau van deskundigheid is daarmee op peil, maar dit vergt nog wel incidenteel onderhoud. Aangezien initiële kosten hoger zijn dan onderhoudskosten kan dit budget structureel met 1/3 worden teruggebracht.

Maatregelen Fysieke veiligheid

Het huidige lokaal maatwerk-deel dat de gemeente afneemt van de Veiligheidsregio Utrecht beëindigen. Het basispakket dat de VRU levert biedt voldoende ruimte om een aantal taken uit het lokaal maatwerk-deel in op te nemen. Het onderdeel rood-blaue surveillance is de afgelopen jaren niet geëffectueerd en kan worden geschrapt. De rood-blaue surveillance tijdens oud en nieuw kan worden gedekt uit het budget oud en nieuw.

De gemeente verkleint een reservering voor crisisbeheersing. Door efficiënte benutting van de beschikbare middelen (minder externe inhuur, intergemeentelijke samenwerking) kan de reservering verkleind worden.

De gemeente doet onderzoek naar het overdragen van beheer en/of eigendom van brandweerkazernes aan de VRU. Dit stelt de VRU in staat om voor alle uitruklocaties in haar verzorgingsgebied eenzelfde niveau van beheer en onderhoud te hanteren, ter ondersteuning van de uitrukfunctie.

Maatregelen Vergunningen, toezicht en handhaving

Een financiële vergoeding vragen voor de toets op vergunningsvrij bouwen. Er wordt nu geen vergoeding gevraagd voor ondersteuning bij vergunningaanvragen. Als het tot een vergunning komt ontvangt de gemeente leges. Indien niet vergunningsplichtig staat er geen vergoeding tegenover de geleverde werkzaamheden. De gemeente zou dit wel kunnen doen en een financiële vergoeding vragen voor de toets op vergunningsvrij bouwen.

Synergie effect tussen BAG (Basisregistraties Adressen en Gebouwen) en WOZ (waardering onroerende zaken); onderzoek efficiency met lean six sigma project. Gebouwregistratie raakt vele partijen: Geo, WOZ, Burgerzaken, VTH. Op het gebied van toezicht/inspectie bij Belastingen en VTH valt verdere efficiency te halen. Vergunningsvrije bouwzaken doorgeven aan belastingen (WOZ), mutatiedetectie door WOZ in BAG, gereedmeldingen bouw etc. Door de wijd verspreide belangen en een effectief proces cruciaal.

Verlagen van de bijdrage van de gemeente voor de RUD (regionale uitvoering dienst) met 10%. Deze maatregel leidt tot minder milieucontroles/handhaving bij bedrijven. Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de wettelijke eisen. De gemeente (of RUD) controleert dit. Het kan zijn dat er bij minder controles meer overtredingen worden begaan. Dit geldt uiteraard voor alle vormen van voorwaarden voorschrijven en de intensiteit van controles.

De kosten van vergunningverlening voor gastouderopvang worden gedekt door de kostendekkenheid voor de leges voor bouwvergunningen te verhogen. Daarnaast wordt ingezet op het efficiënter werken bij de uitvoering van de toetsing om hier geld mee te besparen.

(bedragen x € 1.000,-)		2015	2016	2017	2018
Lasten					
(exclusief toevoegingen reserves)					
02. Veiligheid en handhaving		17.765	17.621	17.492	17.489
Herstelbegroting					
<i>Concrete maatregelen</i>					
03 Fysieke veiligheid					
2	S		-15	-59	-59
		Het huidige lokaal maatwerk-deel dat de gemeente afneemt van de Veiligheidsregio Utrecht beëindigen.			
3	S	-20	-20	-20	-20
		De gemeente verkleint een reservering voor crisisbeheersing.			
4	S				PM
		De gemeente draagt de twee brandweerkazernes in beheer en/of eigendom over aan de VRU.			
04 Vergunningen, toezicht en handhaving					
6	S		-88	-88	-88
		Verlagen van de bijdrage van de gemeente voor de RUD (regionale uitvoerings dienst) met 10%.			
05 Sociale veiligheid					
1	S	-60	-60	-60	-60
		Geen cameratoezicht invoeren op het Eemplein			
2	S	-10	-20	-20	-20
		Stoppen met inhuur van externen voor communicatie rond veiligheidspreventie, zoals woninginbraak, én de taak			

intern uitvoeren, wat leidt tot een halvering van het budget.

3	S	Beëindigen van de bijdrage aan de veiligheid van Vallei-lijn.	-5	-5	-5	-5
4	S	Verlagen van de bijdrage aan BOPZ-online (digitaal systeem voor inbewaringstellingen en huisverbod).	-8	-8	-8	-8
5	S	Verlagen van de reservering voor Oud en Nieuw . Technische ruimte (in 2013 en 2014 is dit deel (ca 20.000 euro) van het totale budget (50.000 euro) niet uitgegeven	-20	-20	-20	-20
9	S	Efficiënter coördineren van jeugdgroepoverleggen. (minder overleggen/samenvoegen en frequentie beperken) Verlagen van het budget voor maatregelen rond jeugdoverlast (Jeugd en Veiligheid), met 1/3 (budget was 15.000, wordt 10.000 euro)		-68	-68	-68

Coalitieambities

Programmaonderdeel

05 Sociale veiligheid

	Veiligheid en leefbaarheid in wijken			100	100
Totaal maatregelen		-123	-303	-248	-248
Herstelbegroting 02. Veiligheid en handhaving		17.642	17.318	17.245	17.242

(bedragen x € 1.000,-)

	2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)				
02. Veiligheid en handhaving	2.682	2.694	2.731	2.716
Herstelbegroting				
<i>Concrete maatregelen</i>				
Programmaonderdeel				
04 Vergunningen, toezicht en handhaving				
2 S Gemeente vraagt financiële vergoeding voor toets op vergunningsvrij bouwen.		125	125	125
2015-129A "Kostendekkendheid gastouderopvang"		18	18	18
Totaal maatregelen		143	143	143
Herstelbegroting 02. Veiligheid en handhaving	2.682	2.837	2.874	2.859

3. Stedelijk beheer en milieu

Maatregelen Stedelijk beheer

Onze bijdrage aan het kringloopcentrum verlagen. Met de overblijvende bijdrage kunnen we de sociale component wat betreft arbeidsplaatsen, zoals werkervaringsplekken en re-integratietrajecten, naar verwachting grotendeels behouden.

Groen en straatmeubilair versoberen; heesters en hagen worden gras, luxere borden en afzetpaaltjes soberder en banken en afvalbakken vervangen we deels niet meer.

Van groenafval biomassa maken, hiermee besparen we stortkosten.

Op het moment van vervanging halen we houten fietsbruggen (deels) en vlonders weg. Tenzij deze liggen aan fietsroutes die veel gebruikt worden of conflicteren met de uitgangspunten uit het fietsstimuleringsplan, dan worden de fietsbruggen vervangen door een nieuwe brug of een andersoortige passende verbinding. Voor het belang en gebruik van fietsroutes zullen wij vooral naar het fietsnetwerk in het Verkeers- en Vervoerplan kijken.

De levensduur van lichtmasten verder oprekken en lichtmasten sober vervangen (met standaard lichtmasten).

Op het moment van renovatie of groot onderhoud asfalt in woonstraten vervangen door betonklinkers. Deze bezuinigingen zullen invloed hebben op het beeld in de beleving van de leefomgeving. Bij onze keuzes streven we ernaar de gevolgen zo beperkt mogelijk te houden en geven we prioriteit aan functionaliteit boven luxe, zo blijven we lichtmasten wel vervangen, maar doen we dat soberder (standaard) en brengen we als verharding in woonstraten betonklinkers aan in plaats van asfalt. We brengen de mogelijkheid van waterdoorlatende klinkerverharding nader in beeld met onze ervaringen in Vathorst. Hier loopt al een uitgebreid project met waterdoorlatende klinkerverharding dat wij op onderdelen nog in uitvoering hebben. Op basis hiervan kunnen we overleggen over de wenselijkheid van een extra pilot en over een vervolg als het gaat om de wenselijkheid van en de mogelijkheden voor toepassing op grotere schaal.

De overheadkosten van de gemeente worden doorbelast aan het crematorium en de begraafplaats (CBA).

Maatregelen Milieu

Budget Samen Duurzaam: per 2016 verlaging van het budget waardoor er minder duurzame initiatieven door inwoners kunnen worden ondersteuning. Dit sluit aan bij ons onze leidraad dat krachtige burgers geen ondersteuning van de gemeente nodig hebben. De ondersteuning op dit punt kan worden ingevuld door het netwerk van inwoners dat de afgelopen jaren is opgebouwd.

Budget Educatie: per 2016 bijna halveren naar € 30.000 waardoor er minder exposities in het Groene huis kunnen worden gerealiseerd.

Diervverzorging Schothorst: per 2016 een bezuiniging van € 30.000. Als er geen (vrijwillige) partners worden gevonden die deze taak willen overnemen verdwijnen de dieren van het Middeleeuwse Erf/landgoed Schothorst.

(bedragen x € 1.000,-)		2015	2016	2017	2018
Lasten					
(exclusief toevoegingen reserves)					
03. Stedelijk beheer en milieu		53.647	52.284	52.631	52.905
Herstelbegroting					
<i>Concrete maatregelen</i>					
06 Stedelijk beheer incl. Crematorium, Begraafplaatsen en Archeologie					
1	S	Verlagen van de gemeentelijke bijdrage aan het kringloopcentrum.	-148	-148	-148
8	S	Versoberen van groen en straatmeubilair als banken, afzetpaaltjes, afvalbakken en borden.	-50	-100	-150

9	S	Stortkosten besparen door biomassa te maken van groenafval.		-50	-100	
11	S	Houten fietsbruggen en vlonders weghalen op het moment van vervanging.	-15	-40	-65	
14	S	De levensduur van lichtmasten verder oprekken, lichtmasten sober vervangen (alleen nog standaard lichtmasten) en deels niet meer vervangen (op het moment dat vervanging nodig is).	-42	-84	-125	
15	S	Asfalt in woonstraten vervangen door betonklinkers (op het moment van (op het moment van renovatie of groot onderhoud).	-250	-250	-250	
07 Milieu						
1	S	Verlagen van het budget 'Samen Duurzaam', de bijdrage aan lokale duurzaamheidsinitiatieven (geen personeel). Het totale budget is € 75.000	-30	-30	-30	-30
4	S	Geen eigen dieren houden op landgoed Schothorst		-30	-30	-30
5	S	Verlagen budget CNME Educatie. Totaal budget is € 50.000		-20	-20	-20
6	S	CNME (officieel "Team Milieucommunicatie") in personeel de komende jaren op natuurlijke wijze laten krimpen (afvloeiing niet vervangen).		-125	-125	-125
2	I	Het deel van het budget uit het fonds voor de Duurzaamheidslening terughalen.	-80			
2015-077A		"Niet bezuinigen op duurzaamheid, deel 1"	80			
10	I	Bodemgelden die de gemeente van het Rijk (ISV) ontvangt tot 2020 breder inzetten dan alleen voor bodemsanering, maar voor bredere bodem- en ondergrondmaatregelen.	-300	-300	-300	-300
Coalitieambities						
Programmaonderdeel						
06 Stedelijk beheer incl. Crematorium, Begraafplaatsen en Archeologie						
		Herstel bomenareaal	-100	100	100	100
Totaal maatregelen			-430	-910	-1.077	-1.243

Herstelbegroting 03. Stedelijk beheer en milieu	53.217	51.375	51.555	51.662
---	--------	--------	--------	--------

(bedragen x € 1.000,-)	2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)				
03. Stedelijk beheer en milieu	5.707	5.718	5.730	5.741
Herstelbegroting				
<i>Concrete maatregelen</i>				
<u>Programmaonderdeel</u>				
06 Stedelijk beheer incl. Crematorium, Begraafplaatsen en Archeologie				
16 S Kosten overhead gemeente toerekenen aan het crematorium en begraafplaats (CBA).		350	350	350
Totaal maatregelen		350	350	350
Herstelbegroting 03. Stedelijk beheer en milieu	5.707	6.068	6.080	6.091

4. Sociaal Domein

Maatregelen Basisinfrastructuur

Opnieuw vormgeven van en bezuinigen op de beperkte sociale basisinfrastructuur. Dit is te realiseren met efficiencymaatregelen bij de huidige partners. Deze maatregel wordt uitgevoerd in combinatie met en in relatie tot de overige maatregelen uit dit deelprogramma. De consequenties hangen af van de vraag of het mogelijk blijkt om de bezuinigingen op te vangen met efficiencymaatregelen door bijv. samenvoegen van organisaties. Indien dit niet mogelijk blijkt kunnen de volgende risico's optreden:

- * Beperking omvang SBI, oa vrijwilligerswerk, maatschappelijk-, buurt- en jongerenwerk;
- * Risico en faillissement organisaties en/of ontslag medewerkers gesubsidieerde organisaties
- * Risico is dat bestaande netwerken niet meer functioneren en opnieuw moeten worden opgebouwd.
- * Er minder middelen zijn om inwoners te kunnen ondersteunen om anderen te ondersteunen.
- * Er een groter beroep wordt gedaan op de inwoners van de stad om mee te denken in de inrichting en uitvoering van taken in de Sociale basisinfrastructuur.

Huur opzeggen per 30 september 2018 van het pand 'De nieuwe Roef'. Consequentie is dat het wijkteam en de informatie- en adviesfunctie een nieuw onderkomen moeten vinden. Dit lijkt mogelijk binnen de wijk.

Stoppen met het financieren van de SRO voor het bemiddelen tussen vraag en aanbod van maatschappelijk vastgoed (Makelpunt). Het Makelpunt is gestart als compenserende maatregel bij het opheffen van de wijkcentra om bewoners(initiatieven) te ondersteunen bij het vinden van nieuwe ruimtes: hier wordt minder gebruik van gemaakt dan verwacht.

Zo snel mogelijk verkopen van gemeentelijke panden die onvoldoende renderen. Hiermee valt (onder meer) het gereserveerde budget op dit deelprogramma voor onder andere compensatie van huur vrij. Deze maatregel past binnen het gemeentelijk beleid om de hoeveelheid maatschappelijk vastgoed terug te brengen. Consequentie is dat huidige tijdelijke huurders een nieuw onderkomen moeten vinden indien de verkoop slaagt. Indien verkoop onverhoopt niet slaagt, kan de bezuiniging niet op dit onderdeel worden gerealiseerd.

Op budget voor het incidenteel subsidiëren van de huurkosten van welzijnsorganisaties bezuinigen. Consequentie is dat welzijnsorganisaties geen subsidie krijgen voor tijdelijke huur van ruimten voor welzijnsactiviteiten.

Opheffen van de reservering voor algemeen maatschappelijk werk. Geen ruimte voor uitbreiding algemeen maatschappelijk werk.

Het opheffen van de steun- en informatiepunten in de huidige vorm en een deel van het budget benutten (€300.000) voor het onderbrengen van laagdrempelige informatie- en adviesfunctie in de wijken. De steun- en informatiepunten (nu: STIP's) als zelfstandige vorm vervallen. Zoals opgenomen in het meerjarig beleidskader sociaal domein is in alle wijken wel een laagdrempelig informatie- en adviesfunctionaliteit nodig. We kijken per wijk waar we de informatie- en adviesfunctie beleggen. Deze zal als onderdeel van de nieuwe vormgeving van de sociale basisinfrastructuur met het resterende budget worden gerealiseerd.

Bezuinigen op de gemeentelijke bijdrage aan doelgroepenvervoer. Deze maatregel is onderdeel van de bundeling/stroomlijning en gepaard gaande efficiencyvoordelen voor meerdere vervoersvoorzieningen (onderwijs, Wmo etc.) uit diverse financieringsbronnen. Risico is dat de veronderstelde efficiencyvoordelen niet in de praktijk kunnen worden gerealiseerd.

De verbindingsofficier op ABC-school Liendert niet van start laten gaan. Om de verbinding tussen wijk, welzijn en ABC school te waarborgen was het voornemen om een "verbindingsofficier" op de ABC-school te subsidiëren. Deze functie is nog niet vervuld en er zijn geen formele toezeggingen gedaan. Derhalve kan deze taak worden wegbezuinigd. Risico is - indien deze activiteiten niet door formele of informele partijen worden opgepakt er minder welzijnsactiviteiten op scholen en in de wijk Liendert worden uitgevoerd.

In de jaren 2015 en 2016 stellen we maximaal 50.000 euro extra beschikbaar voor sociaal juridische dienstverlening. Na afloop van deze incidentele financieringsperiode zal een evaluatie plaatsvinden. Afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie volgt eventueel een voorstel om deze financiering structureel dekkend te maken.

Maatregelen Ambulante zorg en ondersteuning inclusief wijkteams

Beëindigen financiering van procescoördinator verwijzindex (0,67fte). Deze bezuiniging kan worden gerealiseerd doordat deze functie per 2015 is belegd bij de wijkteams.

Opheffen van een reservering voor lokale jeugdhulp. Dit bedrag was gereserveerd voor het doen van incidentele projecten voor jeugdhulp. Consequentie van deze bezuiniging is dat geen budget meer beschikbaar is voor incidentele projecten voor zorginstellingen.

Opheffen van een subsidiepost algemeen voor incidentele financiering voor diverse gezondheidszorgprojecten. Dit bedrag was gereserveerd voor incidentele projecten. Consequentie van deze bezuiniging is dat geen budget meer beschikbaar is voor incidentele projecten voor zorginstellingen.

Specialistische zorg en ondersteuning

Geen maatregelen.

Maatregelen Bescherming en veiligheid

Verminderen van het aantal fte binnen het programma Sociaal Domein met 5 fte. Deze maatregel heeft betrekking op het gehele programma Sociaal Domein. Het gaat hier om het per 1/1/2018 beëindigen van de (taken van) 5 fte, aangesteld in verband met de extra/nieuwe taken die vanuit de decentralisatie zijn overgekomen. Aanname is dat tegen die tijd een belangrijk deel van de transformatie is afgerond en de formatie kan worden verminderd. Indien dit niet het geval is kan consequentie van deze maatregel zijn: dat innovatie, beleidsontwikkeling en dienstverlening voor cliënten wordt beperkt. Dat aantal zorgaanbieders dient te worden teruggebracht en daarmee keuzevrijheid burgers wordt beperkt. Over de uitwerking van maatregelen dient overleg plaats te vinden met regiogemeenten, aangezien een deel van de uitgevoerde werkzaamheden (o.a. gezamenlijke inkoop) worden uitgevoerd voor en gefinancierd door de regiogemeenten.

Maatregelen Werk en inkomen

Besparingen op de bedrijfsvoering Sociale Zekerheid. De bezuinigingen worden bereikt door efficiëntiemaatregelen te treffen, zonder dat dit ten kosten gaat van de resultaten.

Verlagen van de financiële facilitering van Pact Sam Sam en de sociale banken. Pact sam sam ontvangt maximaal € 50.000 per jaar structurele subsidie voor ondersteuning van fondsen en hulpverlenende instellingen lokaal, ter bevordering samenwerking en ondersteuning vrijwilligers. Jaarlijks geeft Pact Sam Sam circa € 20.000 - €25.000 uit. Bij aanvang van de subsidie (2012) is uitgegaan dat op termijn de deelnemende instellingen financieel kunnen bijdragen, als uiting van het zien van meerwaarde van de samenwerking. Voorstel subsidie terugbrengen tot circa € 20.000. Voor de jaren 2015 en 2016 zal Pact Sam Sam, los van de begrote subsidie, € 10.000 (extra) incidentele subsidie ontvangen. De hoogte van de totale subsidie aan Pact Sam Sam wordt in 2016 geëvalueerd en de raad zal hierover geïnformeerd worden.

Sociale banken: naast subsidie in de huisvestingslasten is eind 2013 in het vooruitzicht gesteld een subsidie van € 50.000 voor coördinatie en vrijwilligersondersteuning van drie banken gezamenlijk. € 50.000 is al eerder ingevuld: 24 uur coördinatie voedselbank. Voor de extra € 50.000 zal € 30.000 gebruikt worden voor extra ondersteuning, waaronder een conciërge. Daarnaast zal voor de jaren 2015 en 2016 een incidenteel budget van 20.000 euro per jaar worden gebruikt om alsnog binnen een jaar een bedrijfsleider aan te stellen voor Voedselfocus, die ook de opdracht krijgt om gewenste dienstverlening en voorzieningen te regelen voor de gezamenlijke banken. In 2016 zal deze subsidie worden geëvalueerd. Afhankelijk van de uitkomsten zal een besluit over structurele dekking vanaf de begroting 2017-2020 moeten worden genomen.

<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>		2015	2016	2017	2018	
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)						
04. Sociaal Domein		234.369	238.798	238.594	240.409	
Herstelbegroting						
<i>Concrete maatregelen</i>						
<u>Programmaonderdeel</u>						
08 Werk en inkomen						
6	S	Verlagen van de financiële facilitering van Pact Samsam en de sociale banken. Pact samsam is een samenwerkingsverband van partijen in de stad tegen armoedebestrijding.		-50	-50	-50
2015-095A		"Een Oranje Appeltje smaakt naar meer"	20	20		
2015-130A		"Verlichting van bezuinigingen op PactSamSam"		10		
10	S	Besparingen op de bedrijfsvoering Sociale Zekerheid (SZ).		-365	-700	-700
11 Ambulante zorg						
1	S	Beëindigen financiering van procescoördinator verwijsindex (0,67FTE)		-63	-63	-63
2	S	Opheffen van een reservering voor lokale jeugdhulp.		-109	-109	-109
3	S	Opheffen van een subsidiepost algemeen waaruit incidentele financiering voor diverse gezondheidszorgprojecten.		-10	-10	-10
12 Basisinfrastructuur						
1	S	Bezuinigingen op en opnieuw vormgeven van de beperkte sociale basisinfrastructuur. Dit te realiseren door alle bestaande regelingen, subsidiebeschikkingen en		-500	-500	

uitvoering door huidige partners stop te zetten en opnieuw vorm te geven door beperkt aan tal partners [bijv. door subsidietender].

3	S	Huur opzeggen per 30 september 2018 van het pand 'De nieuwe Roef'.			-30
4	S	Stoppen met het financieren van de SRO voor het bemiddelen tussen vraag en aanbod van maatschappelijk vastgoed (Makelpunt).	-40	-80	-80
5	S	Zo snel mogelijk verkopen van gemeentelijke panden die onvoldoende renderen. Hiermee valt (ondermeer) het gereserveerde budget op dit deelprogramma voor andere andere compensatie van huur vrij.			-200
6	S	Budget voor het incidenteel subsidiëren van de huurkosten van welzijnsorganisaties bezuinigen.	-40	-40	-40
7	S	Opheffen van de reservering voor algemeen maatschappelijk werk.	-52	-52	-52
8	S	De verbindingsofficier op ABC-school Liendert niet van start laten gaan.	-80	-80	-80
9	S	9 a + b het opheffen van de stips of het onderbrengen van de informatie en adviesfunctie in de wijkteams. 9A: Opheffen STIPS en deel van het budget benutten (€300.000) voor voor laagdrempelige info en adviesfunctie bij wijkteams.	-150	-150	-150
10	S	Vijf procent bezuinigen op de gemeentelijke bijdrage aan doelgroepenvervoer (binnen SBI). Deze maatregel is onderdeel van de bundeling/stroomlijning en gepaard gaande efficiencyvoordelen voor meerdere vervoersvoorzieningen (onderwijs, wmo etc) uit diverse financieringsbronnen. Komt terug op diverse begrotingen (Onderwijs,- specialistische zorg).		-50	-50

2015-073A	"Stadsring51/Res ipsa Loquitur"	50	50		
Coalitieambities					
Programmaonderdeel					
08 Werk en inkomen					
	Arbeidsmarkgerichte maatregelen voor jongeren	-100	100	100	100
Totaal maatregelen		-30	-779	-1.784	-2.014
Herstelbegroting 04. Sociaal Domein		234.339	238.019	236.810	238.395

(bedragen x € 1.000,-)		2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)					
04. Sociaal Domein		51.623	54.264	56.811	58.649
Herstelbegroting					
<i>Concrete maatregelen</i>					
Programmaonderdeel					
08 Werk en inkomen					
9	S Het vangnet BUIG van het Rijk gebruiken. Een beroep doen op het vangnet BUIG, waardoor het ingeboekte risico afneemt.			400	1.500
<i>Overige maatregelen</i>					
Programmaonderdeel					
08 Werk en inkomen					
	Herverdeling WBB	-3.300	-3.200	-4.300	-5.400
Totaal maatregelen		-3.300	-3.200	-3.900	-3.900
Herstelbegroting 04. Sociaal Domein		48.323	51.064	52.911	54.749

5. Onderwijs

Maatregelen Onderwijsbeleid

Het financieel verwerken in de begroting van de al gerealiseerde efficiëntieslag (aanbesteding en aanscherping verordening tot het wettelijk minimum). Voor leerlingenvoer heeft deze maatregel geen direct effect aangezien het hier gaat om een reeds gerealiseerde beleidswijziging waarvan de financiële effecten nu worden ingeboekt.

Maatregelen Onderwijsvoorzieningen

In 2016 een definitief besluit te nemen over het al dan niet voortzetten van de financiering van niet-geïndiceerde kinderen voor VVE waarvan de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Het college voert voor maart 2016 in samenwerking met de sector en het basisonderwijs een evaluatie/onderzoek uit met daarin de volgende aspecten:

- Een(kwantitatief) onderzoek te doen naar de groepssamenstelling VE en de effecten daarvan
- Een (kwalitatief) onderzoek te doen naar de effecten voor kinderen van bezoek aan een vorm van kinderopvang bij instroom op een basisschool
- De mogelijkheden voor een andere financieringsstructuur

De uitgangspunten van deze evaluatie worden in een Ronde voorgelegd aan de woordvoerders onderwijs. Waarna een definitief

besluit wordt genomen over VVE en hoe om te gaan met deze leeftijdsgroep, mede vanuit het feit of de financiering VVE vanuit het Rijk wel of niet doorgaat.

Het verminderen van het budget (wegens onderuitputting) voor de kapitaallasten MFA de Bron (ABC-school). Geen gevolgen. Het betreft onderuitputting van het inmiddels opgeleverde gebouw.

Het opheffen van de reservering voor het invoeren van het ABC-concept voor VO-scholen. Er is geen budget meer om de (mogelijkheden voor) de ontwikkeling van het ABC-concept voor VO-scholen. Het budget is 1 jaar ingezet (4 jaar ingeboekt); in overleg met de VO-scholen in de andere jaren niet nodig om in te zetten.

- A. Afschaffen van het budget voor gemeentelijke monitoren van onderwijsbeleid (bijv. VO, HBO). € 25.000.
- B. Afschaffen van het budget voor PR en communicatie voor het terugdringen van voortijdige schoolverlaters. € 18.000.
- C. Afschaffen van het implementatiebudget voor het overstapinstrument Intergrip van VMBO naar MBO (reeds geïmplementeerd). € 15.000 en
- D. Reduceren van het budget voor monitoren en evalueren van de uitvoering van de LEA (volledig budget 70.000). € 50.000.

A: De effecten van beleid worden niet meer gemonitord.

B: Minder budget beschikbaar. Scholen nemen dit over.

C: Geen gevolgen: dit betrof een implementatie die is afgerond.

D: Sterk verminderd monitoren op de effecten van onderwijsachterstandsbeleid.

Stoppen met de subsidie voor het organiseren van scholentochten (gericht op ouders om kennis te maken met de wijk).

Scholentochten worden niet meer gefinancierd via gemeentelijke subsidie. Doel van de subsidie is door het bezoeken en verstrekken van informatie over scholen in de wijk bevorderen dat scholen (meer) een afspiegeling van de wijk worden.

Het financieel verwerken in de begroting van de al gerealiseerde efficiëntyaakstelling op het gebied van leerlingenvervoer (uitvoering door SRO, verwerkt in de prestatieafspraken). Geen gevolgen.

			2015	2016	2017	2018
		<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>				
Lasten						
(exclusief						
toevoegingen						
reserves)						
05. Onderwijs			22.145	22.238	21.973	21.769
Herstelbegroting						
<i>Concrete maatregelen</i>						
<u>Programmaonderdeel</u>						
13 Onderwijs						
1	S	Het financieel verwerken in de begroting van de al gerealiseerde efficiëntieslag (aanbesteding en aanscherping verordening tot het wettelijk minimum).	-200	-200	-200	-200
3	S	Het verminderen van het budget (wegens onderuitputting) van kindplaatsen voor niet-geïndiceerde kinderen voor vve en kinderen van ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag.		-110	-110	-110
2015-083A		"VVE -ook voor kinderen met ouders zonder kinderopvangtoeslag"		110		
4	S	Stoppen met financiering van kinderen voor niet-geïndiceerde		-200	-200	-200

kinderen voor vve en geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Voor ouders van kinderen met een indicatie blijven kindplaatsen beschikbaar.

5	S	Het verminderen van het budget (wegens onderuitputting) voor de kapitaallasten MFA de Bron (ABC-school)	-100	-100	-100	-100
7	S	Het opheffen van de reservering voor het invoeren van het ABC-concept voor VO-scholen.	-52	-52	-52	-52
8	S	A. Afschaffen van het budget voor gemeentelijke monitoren van onderwijsbeleid (bijv. VO, HBO). € 25.000 B. Afschaffen van het budget voor PR en communicatie voor het terugdringen van voortijdige schoolverlaters. € 18.000 C. Afschaffen van het implementatiebudget voor het overstapinstrument Intergrip van VMBO naar MBO (reeds geïmplementeerd). € 15.000 D. Reduceren van het budget voor monitoren en evalueren van de uitvoering van de LEA (volledig budget 70.000). € 50.000.	-75	-108	-108	-108
10	S	Stoppen met de subsidie voor het organiseren van scholentochten (gericht op ouders om kennis te maken met de wijk).		-15	-15	-15
11	S	Het financieel verwerken in de begroting van de al gerealiseerde efficiëncytaakstelling op het gebied van leerlingenvervoer (uitvoering door SRO, verwerkt in de prestatieafspraken)		-50	-50	-50
25.1	S	Extra kosten wegens het verhogen van OZB op eigendomspanden van de gemeenten en inschatting voor extra kosten voor extra bezwaren.		35	35	50

Overige maatregelen

Programmaonderdeel

13 Onderwijs

		Aframen taakstelling onderwijs		2.200	2.200	2.200
		Kapitaallasten Johan van Oldenbarnevelt		200	200	200

Coalitieambities

Programmaonderdeel

13 Onderwijs				
Combinatiefunctionarissen				
			75	75
Totaal maatregelen	-427	1.710	1.675	1.690
Herstelbegroting 05. Onderwijs	21.718	23.948	23.648	23.459

(bedragen x € 1.000,-)

	2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)				
05. Onderwijs = Herstelbegroting	5.398	5.398	5.398	5.398

6. Sport

Maatregelen Sport

De gemeente verkoopt grond (aantrekkelijk voor woningbouw) waar nu sportaccommodaties op liggen ten behoeve van woningbouw. Op deze manier wordt een verlaging van onderhoudskosten gerealiseerd en een incidentele opbrengst uit grondverkoop. Daarnaast leidt de woningbouw tot structurele opbrengsten uit ozb en algemene uitkering van het Rijk. Het indikken van het accommodatielandschap leidt tot een effectievere en efficiëntere inzet van de beschikbare middelen en draagt bij aan de realisatie van de 'stip op de horizon' die we voor het sportbeleid hebben neergezet: namelijk de ontwikkeling van een aantal grote, multifunctionele complexen. Dit is mogelijk door concentratie en bundeling van huidige accommodaties. Bij de verkoop wordt verduidelijkt om welke velden het gaat, en op welke manier groen en recreatie in de betreffende wijk gecompenseerd gaan worden. Bij de intentie tot verkoop wordt dit vooraf aan de Raad voorgelegd, inclusief de mening van de bewoners.

De gemeente heft de reservering op voor meerjarige sportvoorzieningen zoals lichtinstallaties en duurzaam sportmateriaal.
Incidentele maatregel

(bedragen x € 1.000,-)

	2015	2016	2017	2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)				
06. Sport	7.552	7.557	6.966	6.683

Herstelbegroting

Concrete maatregelen

Programmaonderdeel

14 Sport

25.1	S	Extra kosten wegens het verhogen van OZB op eigendomspanden van de gemeenten en inschatting voor extra kosten voor extra bezwaren.	35	35	50
------	---	--	----	----	----

Coalitieambities

Programmaonderdeel

14 Sport

		Buurtsportcoaches		180	180
--	--	-------------------	--	-----	-----

Sportevenementen	-150	150	150	150
Investeringen t.b.v. wachtlijsten sport (fasering)	-750	750		
Totaal maatregelen	-900	935	365	380
Herstelbegroting 06. Sport	6.652	8.492	7.331	7.063

(bedragen x € 1.000,-)	2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)				
06. Sport = Herstelbegroting	0	0	0	0

7. Ruimtelijke ontwikkeling

Maatregelen Ruimtelijke ontwikkeling

Schrappen van het budget voor bijzondere planologische procedures. Dit budget is ooit gereserveerd ter dekking van die planologische procedures waar geen GREX aan was gekoppeld, zoals zogenaamde 'artikel 19-procedures'. 'Artikel 19' bestaat niet meer, afgelopen jaren hebben we ook geen gebruik meer gemaakt van dit budget. Dit budget kan worden geschrapt.

Versobering van het budget voor uitspraken vanuit de Raad van State. Dit budget is bedoeld om te kunnen voldoen aan uitspraken van de Raad van State, bijvoorbeeld het doen van een nader onderzoek ter onderbouwing van een bestemmingsplan of het inschakelen van extra deskundigheid. Het gaat hier om bestemmingsplannen die worden gemaakt in het kader van de wettelijk voorgeschreven actualisering. De verwachting is dat dit budget structureel met € 17.000 kan worden versoberd, gelet op het aantal (1 à 2 per jaar) en de aard van de te actualiseren bestemmingsplannen (woonwijken).

De haalbaarheidstoets kostendekkend. Deze maatregel ziet op het verhogen van het bedrag dat betaald moet worden voor het uitvoeren van de haalbaarheidstoets. De haalbaarheidstoets is bedoeld om initiatiefnemers in korte tijd inzicht te geven in de haalbaarheid en de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de door hen gewenste ontwikkeling. Op dit moment is deze haalbaarheidstoets niet kostendekkend. Door het verhogen van het bedrag dat de aanvrager moet betalen voor het uitvoeren van de haalbaarheidstoets kan dat € 20.000 opleveren (uitgaande van 20 aanvragen per jaar).

Verhoging van de doorberekening van de plankosten met 10 procent. Deze maatregel ziet op het verhogen van het bedrag dat betaald moet worden voor een bestemmingsplan of Wabo projectbesluit voor het realiseren van de gevraagde ontwikkeling. Een verhoging met 10% kan € 10.000 opleveren.

Maatregelen Grondexploitaties en Vastgoed

Reserve onderhoud vastgoed monumenten omzetten in een onderhoudsvoorziening. De opbrengsten van in het verleden verkochte objecten zijn gereserveerd voor het onderhoud aan de Monumenten, de actualisatie van het MJOP heeft ertoe geleid dat € 1.000.000 kan vrijvallen. Reserve neemt af, echter door actualisatie blijkt reserve nog voldoende.

Incidentele maatregel

Het verkorten van de periode waarover de gemeente onderhoud van de multifunctionele accommodaties berekent (Laak, Bron en het Eemhuis). Bezuiniging € 70.000,- per jaar. Door het verkorten van de periode waarover het onderhoud wordt berekend, wordt niet gespaard voor grotere onderhoudsposten die zich na een periode van 15 jaar aandienen. De gemiddelde storting in het onderhoudsfonds kan daardoor de komende 15 jaar lager zijn dan eerder geraamd. Na 15 jaar moet de gemeente dekking zoeken voor groot onderhoud.

Verhoging van de huur van gemeentelijke panden aan commerciële partijen zoals kinderopvang om waar mogelijk naar een marktconforme huur te komen (verhogingen verschillen per contract en functie). Voordeel oplopend naar € 85.000,- per jaar. In sommige accommodaties is het huurniveau afgelopen jaren niet aangepast naar markthuurl. Dit zal de komende jaren worden opgehoogd voor zover mogelijk binnen bestaande contractafspraken.

Het planschadebudget verkleinen. Bezuinigingsvoordeel € 50.000,- per jaar. De planschade die ontstaat door wijzigingen in bestemmingsplannen wordt inmiddels meer verhaald op de aanvragers/veroorzakers van de bestemmingsplanwijziging. Bovendien is de artikel 19 procedure afgeschaft. Hierdoor kan het gemeentelijke budget voor het opvangen van deze schadeclaims verlaagd worden.

Intensiveren van gebruik van tijdelijk leegstaand vastgoed en ongebruikte terreinen. Leegstaand vastgoed wordt momenteel vaak ingevuld met een huisoppasdienst of de maatschappelijke oppasdienst. Deze wijze van beheren kosten geld. Wij zullen meer inzetten op vormen van tijdelijk beheer die geld opleveren en leegstand tegen gaan. Consequentie kan wel zijn dat vastgoed minder snel beschikbaar is voor toekomstige bestemmingen. Voordeel € 15.000,-.

Voordeel oplopend naar € 85.000,- per jaar. In sommige accommodaties is het huurniveau afgelopen jaren niet aangepast naar markthuur. Dit zal de komende jaren worden opgehoogd voor zover mogelijk binnen bestaande contractafspraken.

Incidentele maatregel

Reserve ruimtelijk investering RRI. Dit betreft een onderuitputting van de reserve ruimtelijke investeringen die incidenteel ingezet kan worden.

Incidentele maatregel

<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>			2015	2016	2017	2018
Lasten						
(exclusief						
toevoegingen						
reserves)						
07. Ruimtelijke ontwikkeling			60.013	68.686	54.959	52.652
Herstelbegroting						
<i>Concrete maatregelen</i>						
<u>Programmaonderdeel</u>						
15 Grondexploitatie & Vastgoed						
1	S	Het verkorten van de periode waarover de gemeente onderhoud van de vier multifunctionele accommodaties berekent (Laak, Bron en het Eemhuis).	-70	-70	-70	-70
4	S	Het planschadebudget verkleinen (totale budget € 98.000).	-50	-50	-50	-50
25.1	S	Extra kosten wegens het verhogen van OZB op eigendomspanden van de gemeenten en inschatting voor extra kosten voor extra bezwaren.		50	50	125
16 Ruimtelijke ontwikkeling & Monumentenzorg						
2	S	Schrappen van het budget voor bijzondere planologische procedures.	-14	-14	-14	-14
3	S	Versobering van het budget voor uitspraken vanuit de Raad van State. (totale budget van € 27.000.)	-17	-17	-17	-17
<i>Overige maatregelen</i>						
<u>Programmaonderdeel</u>						
15 Grondexploitatie & Vastgoed						
		Aframen taakstelling vastgoed		1.000	1.000	1.000

Totaal maatregelen	-151	899	899	974
Herstelbegroting 07. Ruimtelijke ontwikkeling	59.862	69.585	55.858	53.626

<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>				
	2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)				
07. Ruimtelijke ontwikkeling	40.878	50.906	42.027	37.322
Herstelbegroting				
<i>Concrete maatregelen</i>				
<u>Programmaonderdeel</u>				
15 Grondexploitatie & Vastgoed				
2 S	Verhoging van de huur (verhogingen verschillen per contract en functie.) van gemeentelijke panden aan commerciële partijen zoals kinderopvang waar mogelijk naar een marktconforme huur te komen.	10	30	85
5 I	Intensiveren van gebruik van tijdelijk leegstaand vastgoed en ongebruikte terreinen.	15	15	15
8 I	Reserve onderhoud vastgoed monumenten omzetten in een onderhoudsvoorziening	1.000		
16 Ruimtelijke ontwikkeling & Monumentenzorg				
6 S	De haalbaarheidstoets kostendekkend maken (20 aanvragen x 1000 euro extra).	20	20	20
7 S	Verhoging van de doorberekening van de plankosten met 10 procent.	10	10	10
<i>Overige maatregelen</i>				
<u>Programmaonderdeel</u>				
15 Grondexploitatie & Vastgoed				
	Opheffen kapitaallastenreserve	-1.999	-1.996	-2.023
Totaal maatregelen	1.000	-1.944	-1.921	-1.893
Herstelbegroting 07. Ruimtelijke ontwikkeling	41.878	48.962	40.106	35.429

8. Wijken en wonen

Maatregelen Wijken

Het gefaseerd afschaffen van het investeringsbudget (programmakosten) Wijken. Behalve de subsidies voor Hoogland en Hooglanderveen (respectievelijk 5000,- en 3000,- euro, die gelabeld zullen worden toegevoegd aan het buurtbudget, zijn er geen langlopende verplichtingen. Het gefaseerd afschaffen van het investeringsbudget kan een stimulans zijn voor andere partijen in de stad om de betreffende samenwerkingsactiviteiten financieel te ondersteunen, zo niet dan komen ze te vervallen.

Maatregelen Wonen

Het overdragen van eigendom en beheer aan corporaties van het laatste woonwagenveld (De Birk). Op dit moment zijn we de

herinrichting en eigendomsoverdracht van woonwagencentrum de Birkte aan het voorbereiden. De huidige verwachting is dat dat in 2016 tot afronding komt. Daardoor ontstaat ruimte om het beheerbudget vanaf 2017 te laten vervallen.

Leges vergunningen tijdelijke verhuur. Op dit moment zijn de leges voor deze vergunning niet kostendekkend (€ 75). Door een wel kostendekkend tarief te hanteren, worden de opbrengsten verhoogd.

Het budget voor woonruimteverdeling anders besteden, zoals meer werkzaamheden overdragen naar woningcorporaties (per saldo effect van minder inkomsten en minder uitgaven). Bij de invoering van de regionale woonruimteverdeling eind 2014, zijn we met de woningcorporaties een efficiëntere manier van werken overeengekomen. Daarmee is de gemeentelijk bijdrage aan de woonruimteverdeling lager geworden en is het bedrag van € 29.000,- beschikbaar gekomen. Deze bezuiniging heeft daarmee geen invloed op de uitvoering van de woonruimteverdeling.

<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>		2015	2016	2017	2018	
Lasten						
(exclusief						
toevoegingen						
reserves)						
<hr/>						
08. Wijken en wonen		3.890	3.892	3.595	3.256	
<hr/>						
Herstelbegroting						
<i>Concrete maatregelen</i>						
<hr/>						
<u>Programmaonderdeel</u>						
<hr/>						
17 Wijken						
<hr/>						
2	S	De gemeente schaft gefaseerd het budget voor investeringsbudget wijken (programmakosten) af.	-20	-48	-76	-106
<hr/>						
18 Wonen						
<hr/>						
2	S	Het budget voor woonruimteverdeling anders besteden, zoals meer werkzaamheden overdragen naar woningcorporaties (per saldo effect van minder inkomsten en minder uitgaven).	-29	-29	-30	-30
<hr/>						
4	S	Stoppen met de volledige financiële bijdrage aan de gemeentelijke woonadviescommissie (advisering aan ontwikkelaars over o.a. bovenwettelijke maatregelen ten aanzien van de kwaliteit van woningen).	-11	-23	-23	-23
<hr/>						
2015-079A		"Woon Advies Commissie (WAC)"	11	23	23	23
<hr/>						
7	S	Het overdragen van eigendom en beheer aan corporaties van laatste woonwagencentrum (De Birkte).			-23	-23
<hr/>						
Totaal maatregelen			-49	-77	-129	-159
<hr/>						
Herstelbegroting 08. Wijken en wonen			3.841	3.815	3.466	3.097
<hr/>						

(bedragen x € 1.000,-)		2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)					
08. Wijken en wonen		479	479	479	479
Herstelbegroting					
<i>Concrete maatregelen</i>					
<u>Programmaonderdeel</u>					
18					
Wonen					
8	S	Leges vergunningen tijdelijke verhuur , (wettelijke verplichting welke niet kan vervallen, maximaal kostendekkend maken. 2 uur per vergunning: (208 euro x 220 vergunningen).		45	45
Totaal maatregelen			45	45	45
Herstelbegroting 08. Wijken en wonen		479	524	524	524

9. Mobiliteit

Maatregelen Mobiliteit

Bijgestelde investeringskosten van het parkeerroute-informatiesysteem (PRIS) als gevolg van eerdere besluitvorming aanpassen in de begroting. De kapitaallast daalt hierdoor met vijftig procent. In 2016 is dat een verlaging van de kosten van € 72.000, in 2017 en 2018 respectievelijk € 67.000 en € 62.000.

Stoppen met verzamelen van parkeerdata. In de overeenkomsten met parkeerexploitanten is vastgelegd dat de gemeente parkeerdata verzamelt. Door te stoppen met het verzamelen van data vervallen de bijbehorende baten van de parkeerexploitanten en kan ook het contract met Parkeerservice Amersfoort evenredig worden aangepast. Dat is een structurele bezuiniging van € 67.000.

Kosten parkeeronderzoeken van projecten ten laste brengen aan de initiatiefnemer. Door deze kosten bij de initiatiefnemer (projectontwikkelaars etc.) in rekening te brengen, kan structureel € 20.000 worden bezuinigd.

Deels stoppen met kleine verkeersmaatregelen. Jaarlijks krijgt de gemeente diverse verzoeken om verkeerssituaties aan te passen om de verkeersveiligheid te vergroten, bebording aan te passen, drempels aan te leggen, verbeteringen voor het fietsverkeer aan te brengen, aanpassingen aan te brengen ten behoeve van mensen met een lichamelijke of fysieke beperking etc. We doen dit alleen nog binnen projecten of bij groot onderhoud.

Aanpassen waarde nieuwe contract Parkeerservice Amersfoort in de begroting. Het nieuwe contract van Parkeerservice Amersfoort is lager dan begroot. Door aanpassen van de nieuwe waarde van het contract zijn er in 2015 en 2016 € 184.000 minder lasten en in 2017 en 2018 € 144.000 minder lasten.

(bedragen x € 1.000,-)		2015	2016	2017	2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)					
09. Mobiliteit		14.294	15.926	8.743	8.705
Herstelbegroting					
<i>Concrete maatregelen</i>					
<u>Programmaonderdeel</u>					
19 Mobiliteit					

1	S	De bijgestelde investeringskosten van het parkeerroute-informatiesysteem (PRIS) aanpassen in de begroting, als gevolg van eerdere besluitvorming (de kapitaallasten dalen met vijftig procent).	-72	-67	-62
2	S	Stoppen met het verzamelen van parkeerdata, zoals nu vastgelegd in de overeenkomsten met parkeerexploitanten.	-67	-67	-67
3	S	De kosten voor parkeeronderzoek gerelateerd aan projecten ten laste laten komen aan de projectontwikkelaar.	-10	-20	-20
10	S	Stoppen met het plaatsen van borden en drempels op verzoek van inwoners of op eigen initiatief (alleen nog binnen projecten of bij groot onderhoud).	-38	-75	-75
14	S	Waarde nieuwe contract met Parkeerservice Amersfoort aanpassen in de begroting	-184	-184	-144
15	S	Begin 2014 heeft de gemeenteraad besloten om incidenteel € 100.000 in te zetten voor het realiseren van 40 oplaadpalen ten behoeven van elektrische auto's. In de begroting was dit abusievelijk als een structureel budget opgenomen.		-55	-55
<i>Overige maatregelen</i>					
<u>Programmaonderdeel</u>					
19 Mobiliteit					
		Activeren van de bereikbaarheidsinvesteringen Kapitaallasten	206	748	1.128
		Aframen uitvoeringsprojecten Bereikbaarheid / Verder	-5.147	-8.500	-1.500
<i>Coalitieambities</i>					
<u>Programmaonderdeel</u>					
19 Mobiliteit					
		Verkeersveiligheid rond scholen	-50	50	
		Verkeersonderzoek Vathorst	-200	200	
Totaal maatregelen			-5.422	-7.920	-800
Herstelbegroting 09. Mobiliteit			8.872	8.006	7.943
					7.997

(bedragen x € 1.000,-)	2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)				
09. Mobiliteit = Herstelbegroting	4.585	3.031	3.031	3.031

10. Economie en duurzaamheid

Maatregelen Economie

De REO stopt met bestaan. De REO heeft de gemeente sinds 2010 gevraagd en ongevraagd adviezen geleverd, zoals over accountmanagement, acquisitie, werklocaties, arbeidsmarkt, innovatie, duurzaamheid en leegstand. Deze adviezen zijn grotendeels vertaald in onze Economische Agenda. De regionale samenwerking heeft meer vorm gekregen door de adviezen van de REO. Ook heeft de REO bijgedragen aan netwerkvorming rond economische projecten met partners. De laatste jaren is de REO steeds meer regionaal gaan opereren. Doordat er vanuit de regiogemeenten geen zicht is op financiering van de REO is besloten om de REO niet langer alleen vanuit de gemeente Amersfoort te financieren.

De toeristische subsidie aan Stichting Levende Historie stopt. De subsidie aan de stichting was vooral bestemd voor ontwikkeling van nieuwe projecten. In 2014 werd het project Historie aan de Eem afgerond. Met een andere opzet van bestaande projecten (beperking kosten en verhogen inkomsten door heffen toegangsprijs) moet Levende Historie zichzelf kunnen bedruipen. De Stichting Levende Historie ontvangt een incidentele subsidie krijgt van 10.000 euro om i.s.m. Het Gilde de tekorten te kunnen opvangen als verlaging van de entreprijs onverhoopt niet mocht leiden tot een verhoging van de bezoekersaantallen en een verhoging van de totale entreekosten.

Duurzaamheid en innovatie

Geen maatregelen voorgesteld.

(bedragen x € 1.000,-)	2015	2016	2017	2018
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)				
10. Economie en duurzaamheid	4.278	4.350	2.808	2.797
Herstelbegroting				
<i>Concrete maatregelen</i>				
<u>Programmaonderdeel</u>				
20 Economie (excl. Duurzaamheid)				
5 S	De Raad voor Economische Ontwikkeling stopt met bestaan.		-45	-45
6 S	De toeristische subsidie aan de Stichting Levende Historie stopt.		-58	-58
2015-127A	"Stichting Levende Historie"		10	
<i>Coalitieambities</i>				
<u>Programmaonderdeel</u>				
20 Economie (excl. Duurzaamheid)				
	Grootschalige evenementen/congressen		150	150
	Economische agenda		-375	375
			1.000	1.000

Citymarketing			150	150
Duurzaamheidsagenda	-150	150	250	250
Inwilligen verzoek ondernemers citymarketing	300	300	300	300
Totaal maatregelen	-225	732	1.747	1.747
Herstelbegroting 10. Economie en duurzaamheid	4.053	5.082	4.555	4.544

(bedragen x € 1.000,-)	2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)				
10. Economie en duurzaamheid = Herstelbegroting	484	484	484	484

11. Cultuur

Maatregelen Archief Eemland

De archiefinspectie is losgekoppeld van Het Utrechts Archief en er is een gemeentearchivaris aangesteld. Deze gemeentearchivaris is bevoegd inspecties uit te voeren.

De nieuwe directeur werkt minder uren. Bij de werving van de nieuwe directeur voor het Archief Eemland is de vacature gesteld op 32 uren in plaats van 36. Dit betekent dat de directeur strategische keuzes maakt voor deelname aan overleggen.

Monumentenzorg en archeologie

Geen maatregelen voorgesteld.

Maatregelen Kunst en cultuur

Besparen op directie, bestuur en organisatiekosten door samenwerking en/of fusie van Theater De Flint en Theater De Lieve Vrouw. Door bijvoorbeeld administratieve processen en inkoop te bundelen en daarmee een shared service te creëren voor de beide theaters kunnen besparingen worden gerealiseerd. Door in de back-office zaken te combineren blijft er ruimte om de eigen identiteit en programmering van de theaters te behouden. Beide partijen zullen hierbij op hun verzoek ondersteund worden bij de berekening van de financiële consequenties van de verschillende vormen van samenwerking. We faciliteren dat partijen hulp krijgen van een onafhankelijke procesbegeleider indien zij daarom vragen. Parallel hieraan brengen we de dreigende financiële problemen van de Lieve Vrouw als gevolg van achterstallig onderhoud in kaart en rapporteren over het proces van samenwerking alsmede de financiële kwesties aan de Raad voordat onomkeerbare besluiten genomen worden. Indien dit leidt tot financiële consequenties komt er een dekkingsvoorstel vanuit de begroting cultuur.

Stopzetten van het budget voor onvoorziene uitgaven. Inwoners in de stad zullen hier niet direct iets van merken. Wel kan het zo zijn dat de gemeente financieel niet in staat is om in te spelen op onverwachte vragen om incidentele financiering vanuit het culturele veld.

Niet opnieuw inzetten van subsidies van vrijgevallede middelen van oefenruimtes Zwaikom. Inwoners in de stad zullen hier niet direct iets van merken. Hierdoor zijn er geen extra middelen meer beschikbaar voor het realiseren van beleidsdoelstellingen, zoals talentontwikkeling en/of ondersteuning kwetsbare culturele organisaties.

(bedragen x € 1.000,-)	2015	2016	2017	2018
Lasten (exclusief toevoegingen)				

reserves)						
11. Cultuur			17.560	17.539	17.429	17.345
Herstelbegroting						
<i>Concrete maatregelen</i>						
<u>Programmaonderdeel</u>						
21 Kunst en cultuur						
1	S	Subsidie voor het onderdeel vrijetijdsaanbod (incl. muziek) door Scholen in de Kunst beëindigen.			0	0
2	S	Besparen op directie-, bestuur- en organisatiekosten door samenwerking en/of fusie van Theater De Flint en Theater De Lieve Vrouw.			-100	-100
9	S	Stopzetten van het budget voor onvoorziene uitgaven	-38	-75	-75	-75
10	S	Vrijgevallen middelen door het stopzetten van subsidies voor oefenruimtes niet opnieuw inzetten.		-60	-60	-60
22 Archief Eemland						
1	S	De archiefinspectie is losgekoppeld van Het Utrechts Archief en er is een gemeentearchivaris aangesteld.	-60	-60	-60	-60
2	S	De nieuwe directeur werkt minder uren.	-12	-12	-12	-12
<i>Coalitieambities</i>						
<u>Programmaonderdeel</u>						
21 Kunst en cultuur						
		Amateurkunstverenigingen			40	40
		Evenementen algemeen	-100	100	100	100
Totaal maatregelen			-210	-107	-167	-167
Herstelbegroting 11. Cultuur			17.351	17.432	17.262	17.178

<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>	2015	2016	2017	2018
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)				
11. Cultuur = Herstelbegroting	667	667	667	667

12. Financiën en belastingen

Maatregelen Financiën en belastingen

OZB verhogen naar het landelijk gemiddelde. Zie voor een uitgebreide toelichting de paragraaf lokale lasten.

Precario nutsbedrijven. Zie voor een uitgebreide toelichting de paragraaf lokale lasten.

Maximaliseren van het toerekenen van de beheerkosten (beheer, onderhoud en groot onderhoud) van wegen en watergangen aan de rioolheffing. Binnen de rioolheffing worden nog niet alle kosten van de gemeentelijke watertaken die aan de heffing worden toegerekend ook daadwerkelijk aan de rioolheffing toegerekend. Is ruimte om nog € 2.25 mln. extra toe te rekenen aan de rioolheffing, waardoor de rioolheffing naar kostendekkingniveau worden opgetrokken. Deze maatregel wordt qua lastendruk voor inwoners en bedrijven grotendeels opgevangen door een verlaging van de kostenbasis als gevolg van het wegvallen van de kapitaallasten per 2016.

Toerekenen van kosten van straatreiniging aan afvalstoffenheffing. Straatreinigen kost jaarlijks 2,5 mln. euro. Hiervan rekenen we 800.000 euro toe aan de rioolheffing (dit is al maximaal) en 700.000 euro aan de afvalstoffenheffing. Op basis van jurisprudentie mag de toerekening aan de afvalstoffenheffing maximaal 40% en dus 1 mln. euro zijn, wat berekent dat we 300.000 euro hier extra aan toe zouden kunnen rekenen. Aan de kostenbasis afvalstoffenheffing wordt sinds enige jaren 25% van de veegkosten/straatreiniging toegevoegd. In een arrest van de Hoge Raad (begin 2014) inzake de afvalstoffenheffing gemeente Duiven is bepaald dat 40% van de veegkosten mag worden toegerekend aan de afvalstoffenheffing. Het optrekken van de toerekening van 25% naar 40% geeft ruimte ter grootte van € 0,3 mln. Jaarlijkse kosten voor straatvegen € 2,5 mln. 40% daarvan is €1 mln, huidige toerekening € 0,7 mln.

Het terugdraaien van een eerder genomen besluit tot lastenverlichting (miv 2016) voor de rioolheffing. Het ging hierbij om een bedrag van € 1,6 miljoen. De resterende rioolheffing wordt verdeeld over eigenaren en gebruikers, waarbij eigenaren de gehele lastenverlichting toegedeeld krijgen. Dit mag wettelijk niet toegerekend worden aan de rioolheffing, en wordt toegerekend via het verhogen van het OZB-tarief voor hetzelfde bedrag. De verhoging van het OZB-tarief komt bij de eigenaren terecht. Bij de Tussenbalans in 2012 is besloten om van die lastenverlichting € 0,7 miljoen te verrekenen via de OZB. De resterende € 0,9 is niet teruggehaald via de OZB. Overwogen zou kunnen worden om dat alsnog te doen. In de rioolheffing vervallen met ingang van 2016 de kapitaallasten als kostenpost. Vanwege het kostendekkingcriterium dat de rioolheffing kent daalt bij een daling van de kosten ook de opbrengst. Dat houdt een lastenverlichting in. Bij de meerjarenbegroting 2015-2018 is besloten om € 0,7 mln over te hevelen naar de OZB en € 0,9 mln door te voeren als lastenverlichting. Met deze maatregel wordt ook de € 0,9 mln. toegevoegd aan de OZB.

Maximaal digitaal werken via Mijn Overheid, de Berichtenbox (vanaf 2018 verplicht). Mijn Overheid en de Berichtenbox ondersteunt de digitale dienstverlening aan inwoners en bedrijven. In het Gemeentelijk informatieplan 2015 zijn concrete stappen voorzien om de ingebruikname verder vorm te geven. Hierdoor is het mogelijk om een besparing te realiseren op porto, drukwerk en inpakkosten (repro) voor o.a. de afdeling Belastingen, VTH en Sociale Zekerheid.

Kostendekkend doorberekenen van de kosten van vergunningverlening voor gastouderopvang. Bij de begrotingsbehandeling in november 2014 is door de raad besloten om de legestarieven gastouderopvang minder dan kostendekkend vast te stellen. Met de nieuwe maatregel wordt voor zo'n 80 vergunningaanvragers per jaar de leges verhoogd van € 154,62 naar het kostendekkende tarief van € 383,41. De maatregel dekt een tekort van € 18.000.

Areaalbudgetten versoberen. In het coalitieakkoord van 2013 is afgesproken dat de areaaluitbreiding voor personeel voor de periode 2014 tot en met 2016 zou worden ingezet voor de realisatie van de coalitieambities. In 2017 is dit budget weer beschikbaar. In het kader van de bezuinigingen is het meest logisch om eerst de post voor personele uitbreiding te schrappen, alvorens in te leveren op bestaande capaciteit.

Inleveren vacatureruimte fiscaal jurist en teamleider. Het betreft hier inleveren van bestaande vacatureruimte. De werkzaamheden zijn binnen de afdeling ingebed.

Inleveren 1 FTE heffingsambtenaar WOZ te effectueren in 2016. Deze fte ontstaat door natuurlijk verloop en kan geëffectueerd worden door efficiencyverbetering als gevolg van een Lean Six Sigma traject.

Schrappen budget externe inhuur. Tot nu toe werd er externe capaciteit ingehuurd voor het afdoen van bezwaar en beroep en kwijtscheldingsverzoeken. Schrappen van dit budget vanaf 2016 zal tot gevolg hebben dat de afdoeningstermijnen verlengd worden, maar wel binnen de (wettelijke) kaders blijven.

Anders inrichten van processen. Door processen anders in te richten als gevolg van een Lean Six Sigma traject kan in 2018 een fte ingeleverd worden.

(bedragen x € 1.000,-)

2015 2016 2017 2018

**Lasten
(exclusief
toevoegingen
reserves)**

12. Financiën en belastingen	7.722	6.708	3.483	54
------------------------------	-------	-------	-------	----

Herstelbegroting

Concrete maatregelen

Programmaonderdeel

23 Financiën en belastingen

1	S	Extra kosten wegens het verhogen van OZB op eigendomspanden van de gemeenten en inschatting voor extra kosten voor extra bezwaren.	35	35	35
7	S	Toevoegen van kabels en leidingen voor gas, elektra en water aan de precariobelasting.	0	0	0
7	S	Toevoegen van kabels en leidingen voor gas, elektra en water aan de precariobelasting.	-50	-50	-50
10	S	Maximaal digitaal werken via Mijn Overheid, de Berichtenbox (vanaf 2018 verplicht).	-10	-25	-40
13	S	Areaalbudgetten versoberen		-500	-500
15	S	Inleveren vacatureruimte fiscaal jurist en teamleider	-250	-250	-250
16	S	Inleveren 1FTE heffingsambtenaar WOZ te effectueren in 2016.			-125
17	S	Schrappen budget externe inhuur	-57	-114	-114
18	S	Anders inrichten van processen			-125

Overige maatregelen

Programmaonderdeel

23 Financiën en belastingen

Aframen financiële opgave	-500	500	4.511	8.620
Aframen risicoreserving GREX / Vastgoed	-1.028	-1.468	-1.972	-2.205

Coalitieambities

Programmaonderdeel

23 Financiën en belastingen

Financiële audit	-75	75		
Totaal maatregelen	-1.910	-1.282	1.634	5.246
Herstelbegroting 12. Financiën en belastingen	5.812	5.426	5.117	5.300

(bedragen x € 1.000,-)

2015 2016 2017 2018

Baten (exclusief onttrekkingen reserves)

12. Financiën en belastingen	343.956	339.284	333.528	329.794
------------------------------	---------	---------	---------	---------

Herstelbegroting*Concrete maatregelen*Programmaonderdeel

23 Financiën en belastingen

1	S	Extra kosten wegens het verhogen van OZB op eigendomspanden van de gemeenten en inschatting voor extra kosten voor extra bezwaren.	2.251	2.288	3.613
4	S	Maximaliseren van het toerekenen van de beheerkosten (beheer, onderhoud en groot onderhoud) van wegen en watergangen aan de rioolheffing.	-20	2.250	2.250
5	S	Toerekenen van kosten van straatreiniging aan afvalstoffenheffing. Straatreinigen kost jaarlijks 2,5 mln. euro. Hiervan rekenen we 800.000 euro toe aan de rioolheffing (dit is al maximaal) en 700.000 euro aan de afvalstoffenheffing. Op basis van jurisprudentie mag de toerekening aan de afvalstoffenheffing maximaal 40% en dus 1 mln. euro zijn, wat berekent dat we 300.000 euro hier extra aan toe zouden kunnen rekenen.	300	300	300
7	S	Toevoegen van kabels en leidingen voor gas, elektra en water aan de precariobelasting.	0	0	0
7	S	Toevoegen van kabels en leidingen voor gas, elektra en water aan de precariobelasting.	2.251	2.288	3.613
20	S	Kostendekkend doorberekenen van de kosten van vergunningverlening voor gastouderopvang.	18	18	18
2015-129A		"Kostendekkendheid gastouderopvang"	-18	-18	-18

*Overige maatregelen*Programmaonderdeel

23 Financiën en belastingen

Opheffen kapitaallastenreserve		1.999	1.996	2.023
Activering Bereikbaarheidsinvesteringen rentelasten	103	372	553	579
Budgettair effect septembercirculaire	-1.300	-200	400	1.000
Totaal maatregelen	-1.217	9.223	10.075	13.378
Herstelbegroting 12. Financiën en belastingen	342.739	348.507	343.603	343.172

**Saldo
(exclusief
mutaties
reserves)**

01. Bestuur en dienstverlening	20.234	20.062	20.150	19.770
02. Veiligheid en handhaving	14.960	14.481	14.370	14.382
03. Stedelijk beheer en milieu	47.510	45.307	45.475	45.571
04. Sociaal Domein	186.016	186.955	183.899	183.646
05. Onderwijs	16.320	18.550	18.250	18.061
06. Sport	6.652	8.492	7.331	7.063
07. Ruimtelijke ontwikkeling	17.984	20.623	15.752	18.196
08. Wijken en wonen	3.362	3.291	2.942	2.573
09. Mobiliteit	4.287	4.975	4.912	4.966
10. Economie en duurzaamheid	3.569	4.598	4.071	4.060
11. Cultuur	16.684	16.765	16.595	16.511
12. Financiën en belastingen	-336.927	-343.081	-338.486	-337.873

Overige maatregelen

Overige maatregelen zijn maatregelen die niet zijn voortgekomen uit de participatie. Deze maatregelen zijn beschreven onder Financieel beeld onderdeel Meerjarenbegroting 2015-2018.

Gemeentelijke organisatie

Bij de inventarisatie aan keuzeruimte lag de focus op het schrappen van gemeentelijke taken en is ook de daarmee samenhangende formatie in beeld gebracht die dan kan worden bezuinigd. In totaal gaat het om een structurele bezuiniging van € 1.363.000. We hebben de directie gevraagd om deze opgave de komende jaren op te pakken en de organisatie in zijn geheel robuust te maken/houden met een evenwichtige bezetting.

Mutaties reserves

<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>	2015	2016	2017	2018
Saldo exclusief mutaties reserves	649	1.017	-4.740	-3.074
Toevoegingen reserves	26.920	11.086	9.624	6.234
Herstelbegroting				
<i>Overige maatregelen</i>				
<u>Programmaonderdeel</u>				
04. Sociaal Domein				
Dotatie aanvullen sociale reserve	5.400			

14 Sport					
	Opheffen kapitaallastenreserve (dotaties terugdraaien)	-500	-2.000		
15 Grondexploitatie & Vastgoed					
	Opheffen kapitaallastenreserve (dotaties terugdraaien)	-9.088	-139	-2.820	
23 Financiën en belastingen					
	Dotatie Algemene Reserve, coalitieakkoord structureel	2.500	2.500		
	Dotatie Algemene Reserve	44.128	2.139	2.820	
	Dotatie Algemene Reserve activering Bereikbaarheid investerings	5.147	8.500	1.500	1.500
	Dotatie wijkse voorzieningen Vathorst aanvullen	7.367	1.036	722	323
	Dotatie reserve Evenementen	300			
	Totaal maatregelen	55.254	12.036	2.222	1.823
	Herstelbegroting Toevoegingen reserves	82.174	23.122	11.846	8.057
	<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>	2015	2016	2017	2018
	Onttrekkingen reserves	34.184	23.975	7.781	6.229
Herstelbegroting					
<i>Concrete maatregelen</i>					
<u>Programmaonderdeel</u>					
14 Sport					
5	I De gemeente heft deels de reservering op voor meerjarige sportvoorzieningen zoals lichtinstallaties en duurzaam sportmateriaal (1/3 regelingen).	250			
15 Grondexploitatie & Vastgoed					
7	I Reserve ruimtelijk investering RRI	700			
17 Wijken					
3	I De gemeente heft het restant van de reservering voor Amersfoort vernieuwt op.	355			
<i>Overige maatregelen</i>					
<u>Programmaonderdeel</u>					
04. Sociaal Domein					
	Opheffen kapitaallastenreserve (afschrijving terugdraaien)	-183	-183	-183	-183
	Vrijval kapitaallastenreserve	1.054			
2015-095A	"Een Oranje appeltje smaakt naar meer"	20	20		
2015-130A	"Verlichting van bezuinigingen op PactSamSam"		10		
2015-073A	"Stadsring51/Res ipsa Loquitur"	50	50		

2015-083A	"VVE -ook voor kinderen met ouders zonder kinderopvangtoeslag"	110			
13 Onderwijs					
	Opheffen kapitaallastenreserve (afschrijving terugdraaien)	-18	-18	-18	-18
	Vrijval kapitaallastenreserve	570			
14 Sport					
	Opheffen kapitaallastenreserve (afschrijving terugdraaien)	-82	-207	-269	-269
	Vrijval kapitaallastenreserve	370			
15 Grondexploitatie & Vastgoed					
	Opheffen kapitaallastenreserve (afschrijving terugdraaien)	-643	-685	-927	-1.100
	Vrijval kapitaallastenreserve	32.447			
21 Kunst en cultuur					
	Vrijval kapitaallastenreserve	100			
23 Financiën en belastingen					
	Onttrekking saldi reserve, aanvulling sociale reserve	5.400			
	Onttrekking saldi reserve, aanvulling wijkse voorzieningen vathorst	7.367	1.036	722	323
	Bodemgelden die de gemeente van het Rijk (ISV) ontvangt tot 2020 breder inzetten dan alleen voor bodemsanering, maar voor bredere bodem- en ondergrondmaatregelen.	300			
2015-077A	"Niet bezuinigen op duurzaamheid, deel 1"	80			
2015-127A	"Stichting Levende Historie"	10			
	Onttrekking saldi reserve (resultaat herstelbegroting)	502	20		
Totaal Maatregelen		48.639	164	-674	-1.246
Herstelbegroting Onttrekkingen reserves		82.823	24.139	7.107	4.983
Saldo inclusief mutaties reserves		0	0	0	0

(bedragen
x €
1.000,-)

	2015	2016	2017	2018
Financiële opgaven incl. coalitie -ambities en wensen	-4,9	-12,1	-14,2	-17,7
Bezuiniging Raad	0,1	0,1	0,1	0,1

Acceptabele maatregelen, excl. Precario en OZB	4,3	7,5	9,6	10,4
Financiële effecten aangenomen moties en amendementen	-0,2	-0,2	0,0	0,0
Saldo voor OZB en Precario	-0,6	-4,7	-4,6	-7,2
Onttrekking saldi reserve	0,5	0,0		
Onttrekking saldi en sociale reserve aangenomen moties en amendementen	0,2	0,2		
OZB		2,3	2,3	3,6
Precario		2,3	2,3	3,6
Sluitende begroting	0,0	0,0	0,0	0,0

Risicomanagement en weerstandsvermogen

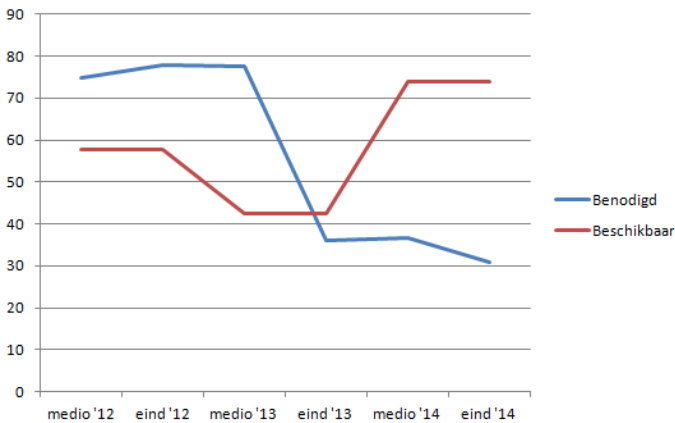
wethouder Hans Buijtelaar

Financiën, Verkeer en Ruimtelijke ontwikkeling, Sport
T. 14033, wethouderbuijtelaar@amersfoort.nl

Ambities

Op basis van het Beleid voor Risicomanagement wil de gemeente inzicht krijgen in de risico's die zij loopt en daarmee eventuele risico's afdekken. We streven ernaar dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid. Amersfoort wil het risicobewustzijn van medewerkers in de organisatie verder stimuleren en maatregelen treffen ter voorkoming of beperking van risico's. Daarnaast beoordeelt de gemeente het weerstandsvermogen. Het risicovermogen geeft inzicht in hoeverre de gemeente in staat is ("voldoende vet op de botten heeft") om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen.

Weerstandscapaciteit

Onze inzet

Ter voorbereiding op de jaarafsluiting voeren we een uitgebreide risico-inventarisatie uit. Hiervoor voeren we gesprekken met afdelingshoofden. Daarnaast maken we voor de begroting een update van deze inventarisatie. Risico's met financiële effecten worden meegenomen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit. Buiten de P&C-cyclus is ons risicomanagent ingericht per thema, zoals grote fysieke projecten, sociaal domein, verbonden partijen of subsidies. Ook zoeken we aansluiting met lean six sigma. Bewustwording van risico's is een belangrijke stap in het beheersen van risico's. Regelmatig moeten we stilstaan bij onze doelstellingen van beleid of van een afdeling, programma of project. En nadenken welke risico's het bereiken van deze doelstellingen in de weg staan. Pas als we onze risico's kennen, kunnen we ook gepaste maatregelen treffen. Hierdoor zijn we als organisatie beter in staat onze doelstellingen te bereiken.

Benodigde weerstandscapaciteit

Ons risicoprofiel bepaalt onze benodigde weerstandscapaciteit. Dit is het bedrag dat nodig is om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Hieronder staat een overzicht van de belangrijkste risico's. Het gaat hier om de belangrijkste risico's gerangschikt naar financiële impact. De kans dat het risico optreedt bepaalt samen met het financiële gevolg de impact van het risico op het risicoprofiel. De financiële impacts van alle risico's tellen op tot de totaal benodigde weerstandscapaciteit.

Deze *benodigde* weerstandscapaciteit bedraagt, bij een zekerheidspercentage van 90%, € 31,0 miljoen. Dit betekent dat we met 90% zekerheid kunnen zeggen dat het totale risicobedrag tussen de 0 en € 31,0 miljoen euro uitkomt. Dit bedrag hebben we maximaal nodig om onze risico's financieel op te vangen.

Toelichting overzicht:

“Kans” is kans van optreden in %, “Verw” is verwacht financieel gevolg in mln €, “Max” is maximaal financieel gevolg in mln €, “Impact” is het aandeel van het risico in de benodigde weerstandscapaciteit in mln €

Risico's

	Risico	Kans	Verwachting	Max	Impact
	Risico's Beweging Sociaal domein	Kans	Verw	Max	Impact
1	Specialistische zorg, bescherming en veiligheid				4,8
	Toename aanvragen PGB	70		1,5	
	Onjuiste/onvoldoende zorg ingekocht	70		2,5	
	Verschillen in verwijsgedrag tussen gemeenten	70		1,5	
	Onvoldoende innovatie huishoudelijke hulp	70		1,5	
	Invoering nieuwe objectieve verdeelmodellen	70		1,5	
	Invlechting SBG-organisatie in zorgloket	90		1,5	
	ICT niet tijdig gereed voor monitoring	70		0,15	
2	Werk en Inkomen				1,8
	Bijdrage RWA/Amfors	90		2	
	Stapelning van effecten bij kwetsbare groepen	70		0,75	
	Ontwikkeling bijstandsvolume	50		0,75	
	Invoering verdeelmodellen bijstand/participatiewet	30		0,75	
3	Wijkteams en ambulante zorg				0,8
	Doorverwijzing door wijkteams	70		1,5	
	BTW op inkoop zorg	30		2	
	Totaal Risico Beweging Sociaal domein (in top 10)				7,4
	Risico's Projectenrapportage	Kans	Verw	Max	Impact
4	Deelneming OBV Vathorst	90	5,5	11	6
	Vorming risicovoorziening voor opvang resterende risico's (zie RIB 2013-141)				
5	Lichtenberg	65	0,9	3,7	1,2
	Herontwikkelen voormalig ziekenhuisterrein de Lichtenberg. Kans op tekort grondexploitatie.				

6	Hogeweg-Nieuwbouw Zwembad/Sportcomplex				0,8
	Gecontracteerde marktpartij gaat failliet	30	1,0	1,5	
	Sportcomplex later opgeleverd	30	0,46	0,75	
	Exploitatie past niet binnen middelen	30	1,4	1,5	
7	Maatweg Herinrichting Maatweggebied:				0,7
	Kosten dijkverzwaring	50	0,5	0,75	
	Verlaagde/vertraagde grondopbrengst	90	0,3	0,75	
	Verlies van (deel)subsidies	50		0,15	
8	Wieken-Vinkenhoef	42	0	2,4	0,4
	Kans op tekort grondexploitatie. Het gaat om vier deexploitaties.				
9	Bedrijvenpark Vathorst	27	0	0	0,2
	Realisatie van het circa 45 ha. grote bedrijvenpark Vathorst:				
	Vertraagde tot geen grondverkoop (bedrijventerreinkavels en geluidswalkavels).				
	Herontwikkeling van bestaande plannen en concepten door veranderende planconcepten				
	Lagere grondprijzen				
	Totaal risico's Projectenrapportage (in top 10)				9,3
	Overig risico top 10	Kans	Verw	Max	Impact
10	Algemene uitkering gemeentefonds	50	0	3,75	0,7

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Amersfoort bestaat uit:

- Algemene en bestemmingsreserves, behalve:
 - De post "exploitatie stadhuiscomplex" die de kosten van dit complex afdekt.
 - Reserve voorziening onderhoud
 - De algemene dekkingsreserve. De rente hierover wordt namelijk gebruikt als dekkingsbron voor de begroting.
 - Reserve dekking kapitaallasten. Deze dekt de kapitaallasten van de investeringen.
 - Deel van de saldireserve dat gereserveerd is voor de post onderuitputting.
- Bezuinigingsmogelijkheden van maximaal de structurele rente op reserves en voorzieningen.

De reserve voorziening onderhoud is een nieuwe reserve, voorheen was dit een voorziening. Deze reserve wordt gebruikt om voor het onderhoud van de openbare ruimte. De reserve exploitatie stadhuiscomplex staat inmiddels op nul. Deze komt dan ook niet

meer terug in het overzicht.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat dus uit reserves die we kunnen inzetten om de financiële gevolgen van de risico's te kunnen opvangen.

Beschikbare weerstandscapaciteit in miljoen €

Stand reserves per 1-1-2015	119,0
Af: Reserve voorziening onderhoud	2,3
Af: Algemene dekkingsreserve	5,3
Af: Reserve dekking kapitaallasten	34,5
Af: Buffer onderuitputting	0
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	76,9

Dit betekent dat we € 76,9 miljoen aan reserves hebben om de risico's financieel af te dekken.

Indicator

Als indicator gebruiken we het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is de *beschikbare* weerstandscapaciteit gedeeld door de *benodigde* weerstandscapaciteit. Met andere woorden: het bedrag dat we aan reserves beschikbaar hebben om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen, gedeeld door de het bedrag dat we op basis van ons risicoprofiel nodig hebben. Deze ratio moet groter of gelijk zijn aan 1. In dat geval is de beschikbare weerstandscapaciteit minstens even groot als de benodigde.

Het weerstandsvermogen bij deze begroting bedraagt 2,5.

Onderstaande figuur laat het verloop van de benodigde (risicoprofiel) en beschikbare (reserves). weerstandscapaciteit zien. Voor een goede vergelijkbaarheid gebruiken we voor de weerstandscapaciteit steeds de stand bij de jaarrekening.

Weerstandscapaciteit	medio '12	eind '12	medio '13	eind '13	medio 14	eind '14
Benodigd	74,9	78,0	77,5	36,0	36,6	31,0
Beschikbaar		57,7		42,6		76,9

Bedrijfsvoering

wethouder Bertien Houwing

Bestuurlijke ontwikkeling, Regionale samenwerking, Onderwijs, Diversiteit
T. 14033, wethouderhouwing@amersfoort.nl

wethouder Menno Tigelaar

Werk en inkomen, Beheer, Milieu, Handhaving, Dienstverlening
T. 14033, wethoudertigelaar@amersfoort.nl

wethouder Hans Buijtelaar

Financiën, Verkeer en Ruimtelijke ontwikkeling, Sport
T. 14033, wethouderbuijtelaar@amersfoort.nl

gemeentesecretaris Herke Elbers

gemeentesecretaris/ algemeen directeur
T. 14033, gemeentesecretaris@amersfoort.nl

Ambitie

We hebben een adequate en efficiënte bedrijfsvoering. Hiermee zijn wij in staat de maatschappelijke opgaven waaraan wij werken te faciliteren en de dienstverlening aan de bewoners en bedrijven in de stad op goed niveau te houden.

Doelstellingen

We hebben een dienende ambtelijke organisatie; de organisatie werkt voor ons bestuur en onze stad. De komende jaren werken we met de organisatie de samenwerking met de stad verder uit. We richten ons steeds meer op het werken met de stad en vragen om dienstverlening die deze werkwijze ondersteunt. De opgave is om management en professionals in deze ontwikkelopgave te ondersteunen.

We vergroten inzetbaarheid, mobiliteit en effectiviteit van medewerkers in de ambtelijke organisatie: in het licht van de maatschappelijke opgaven kijken directie en management naar de inzetbaarheid van medewerkers en zorgen ze ervoor dat medewerkers hun talenten en capaciteiten kunnen inzetten en ontwikkelen en zo hun werk optimaal kunnen doen.

We willen dat de gemeente Amersfoort een aantrekkelijke werkgever is. Een goede en aantrekkelijke werkgever zijn, betekent het kunnen werken in een organisatie waarin iedereen er op zijn of haar manier mag zijn, iedereen zijn talenten en vaardigheden kan inzetten en ontwikkelen.

We zorgen voor betrouwbare en innovatieve informatietechnologie, waarmee we digitale diensten en digitale samenwerking kunnen leveren en ondersteunen.

Juridische kwaliteit van ons gemeentelijk handelen is in onze organisatie verankerd.

We hebben een doelmatige, rechtmatige en duurzame inkoopfunctie.

We bereiden plannen voor ten behoeve van de verbouw / renovatie van het stadhuis.

Onze inzet

Omdat de samenleving voortdurend verandert en andere vragen en wensen heeft, willen we een ambtelijke organisatie die blijvend kan inspelen op die veranderingen. Daarvoor wordt in 2015 de hoofdstructuur van de organisatie aangepast. De sectoren verdwijnen en daarvoor in de plaats komt een directiestructuur. Er komen daarbij passende ontwikkelprogramma's voor leidinggevenden en medewerkers. Het gaat erom dat de juiste mens op de juiste plek in de organisatie zit om zo te kunnen werken aan de opgaven waar we als bestuur en stad voor staan. Waar nodig worden bestaande Organisatie- en Ontwikkelplannen aangepast en worden medewerkers in de nieuwe structuur geplaatst. Herplaatsingskandidaten worden begeleid.

We willen dat erzo min mogelijk hinder wordt ondervonden van bestaande regels om medewerkers flexibel te kunnen inzetten. We

vinden duurzame inzetbaarheid van medewerkers belangrijk. Daartoe wordt in 2015 de rechtspositionele regeling algemene dienst vastgesteld en verder uitgewerkt.

De gemeente, als werkgever, stelt haar medewerkers in staat om betrokken, gezond en vitaal langer door te werken. Daartoe worden mogelijkheden en belemmeringen in kaart gebracht. Het stimuleren van mobiliteit en het binden van talentvolle medewerkers door het bieden van voldoende ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden horen hier voor ons ook bij.

De balans tussen werk/privé maken directie en managers mogelijk door ruimte te geven aan flexibiliteitswensen: onder meer met mogelijkheden voor thuiswerken, flexwerken, flexibele werktijden, mantelzorg. De 'CAO van de toekomst' die door sociale partners wordt ontwikkeld, moet hier meer ruimte aan geven. Ook in de huisvesting wordt gezocht naar mogelijkheden voor een andere manier van werken, zonder dat daarbij sprake is van een grootschalige renovatie.

De informatievoorziening voor onder andere het sociaal domein is in 2015 zodanig vorm gegeven dat dit de samenwerking tussen de verschillende partijen ondersteunt. Hiertoe wordt een datawarehouse ontwikkeld waarmee we inzicht krijgen in beleidsvraagstukken over het zorggebruik, de verdeling van zorg, e.d. Op het gebruik van informatievoorzieningen van de gemeente door externe partners wordt een visie ontwikkeld.

Innoveren met nieuwe technologie doen we samen met de stad onder de naam Amersfoort Smart City (link naar document met achtergrondinformatie). Er worden 2 pilots uitgevoerd om met ICT woninginbraken terug te dringen en de zelfredzaamheid in de zorg te bevorderen (link naar relevante programma's). Gemeentelijke data wordt waar mogelijk als 'open data' beschikbaar gesteld om innovatie in de stad te ondersteunen.

Voor het digitaal tijd- en plaatsonafhankelijk (samen)werken binnen de ambtelijke organisatie wordt een nieuw Document management- en zaakstelsel ingevoerd. Met apps wordt de mobiele toegang tot informatie voor medewerkers vergemakkelijkt.

De juridische kwaliteit van ons gemeentelijk handelen wordt door de ambtelijke organisatie geborgd met een periodiek juridisch kwaliteitszorgoverleg. Het jaarplan "Juridische kwaliteitszorg" vormt hiervoor de basis. Dit jaarplan biedt een overzicht van projecten zoals implementatie nieuwe (gemeentebrede) regelgeving en de ontwikkeling van juridische standaarden en toetsing van juridische kwaliteit bestuurlijke stukken.

Medewerkers in de organisatie worden door interne specialisten ondersteund bij het behalen van goede inkoopresultaten. Deze specialisten dragen eraan bij dat aanbestedingen resulteren in goede prijs-kwaliteitverhoudingen, waarbij rekening wordt gehouden met de kansen voor het MKB en Social Return.

Met de nieuwe hoofdstructuur van onze organisatie wordt de controlfunctie van sectoren omgevormd naar een centrale eigenstandige controlfunctie die toegesneden is op een directiestructuur.

Verbonden partijen

Ambities

We willen een stabiele bedrijfseconomische ontwikkeling van de verbonden partijen. De gemeente streeft naar een bevordering van de *good governance* van de verbonden partijen en borgt de marktconformiteit van prijs-kwaliteit van diensten/producten van verbonden partijen.

Doelstellingen

We laten uitvoering van beleid zoveel mogelijk over aan externe partijen, waar nodig creëren we randvoorwaarden. Met andere woorden: extern tenzij... De precieze organisatievorm van de uitvoering kan verschillen, maar de randvoorwaarde is eenduidig: een optimale borging van het publieke belang.

Samen met partners werken we aan een stad waar het prettig wonen, leven, werken en recreëren is. We staan in dienst van de inwoners.

Onze inzet

Als aandeelhouder en deelnemer willen we een actieve rol vervullen. Minimaal twee keer per jaar vindt er overleg plaats met de directie van de verbonden partijen. De gemeente bepaalt en monitort binnen haar bevoegdheden de strategische koers van een bedrijf volgens het Amersfoortse deelnemingenbeleid. Wij maken als opdrachtgever in enkele gevallen gebruik van de juridische mogelijkheid om opdrachten onderhands te gunnen aan onze verbonden partijen (inbesteding). Amersfoort toetst daarbij de marktconformiteit van de aanbidding van de verbonden partij. Wij doen dit bijvoorbeeld door een onafhankelijke contra expertise te laten uitvoeren op de offerte van de verbonden partij. Een andere manier om de marktconformiteit te toetsen, is om een deel van het werkpakket aan te besteden.

Bestuurlijke ontwikkelingen

- **De Flint:** in de zomer 2014 is het Masterplan De Flint uitgevoerd. Er is geïnvesteerd in de foyers en de horeca. Op langere termijn voorziet het plan in de *upgrading* van het gebied aan de Coninkstraat. Verder wordt gewerkt aan een nieuwe invulling van de stadszaal zodat deze beter kan worden gebruikt voor zowel culturele instellingen als voor de commerciële verhuur.
- **RWA/Amfors:** op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. In deze wet worden de WWB (Wet Werk en Bijstand), de WAJONG en de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) samengevoegd. Met deze wet komt een einde aan de sociale werkvoorziening in de oude vorm. Dit heeft gevolgen voor de wijze waarop het huidige sociale werkvoorzieningsbedrijf is georganiseerd. De betrokken wethouders Sociale Zaken bereiden in regionaal verband de implementatie van de Participatiewet voor. Zij hebben een inventarisatie gemaakt van instrumenten en voorzieningen die moeten worden ingezet ter ondersteuning bij het aan het werk krijgen en houden van de (nieuwe) doelgroep van de Participatiewet. Op basis hiervan wordt in het najaar 2014 bepaald bij welke uitvoeringsorganisaties de taken op het gebied van de Participatiewet worden belegd en welke rol RWA-Amfors hierin gaat krijgen. Amfors geeft in de tussentijd uitvoering aan het bedrijfsplan 2012-2015. De afgelopen jaren zijn verbeteringen gerealiseerd in de kostenstructuur, maar de omzetontwikkeling blijft achter bij de prognoses. In het jaarplan Amfors 2015 worden de commerciële omzetambities bijgesteld en wordt voor het overige vastgehouden aan de koers zoals uitgezet in het bedrijfsplan.
- **Servicebureau gemeenten (SBG):** in 2013 is in regioverband doorgesproken over het organiseren van taken die in het kader van de drie decentralisaties op de gemeenten afkomen en welke taken gezamenlijk opgepakt kunnen worden. In dat verband is eind 2013 afgesproken dat onderzocht zou worden of een aantal zogenaamde beleidsarme (back-office) taken verbonden aan de uitvoering van de AWBZ/WMO-taken zouden kunnen worden verricht via een gastheerconstructie door de gemeente Amersfoort. Het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein heeft als resultante daarvan begin 2014 besloten (zie ook [Raadsinformatiebrief 2014-40](#)):
 1. **Regionaal samen te werken in 2015 door binnen de regio door één gemeente een aantal beleidsarme taken te verrichten voor alle gemeenten in de Regio Amersfoort.** Het betreft taken op het terrein van de jeugdzorg en specifieke taken die nu nog binnen de AWBZ en straks onder de WMO 2015 vallen. De beleidsarme taken zijn: inkoop en contractering, backoffice ondersteuning (administratie, registratie), beheer digitaal loket/beheer informatie- en administratiesystemen en kwaliteits- en budgetbewaking/verzorging stuurinformatie en beheersmaatregelen.

2. De gemeente Amersfoort als uitvoerende gemeente aan te wijzen. Met het wegvallen van Wmo-taken en de overdracht van de taken van de afdeling Leefomgeving aan de RUD, heeft het dagelijks bestuur van het SB|G aan de deelnemende gemeenten laten weten weinig bestaansrecht voor het SB|G meer te zien. Het dagelijks bestuur heeft aangegeven het huidige SB|G per 1 januari 2015 op te heffen. In de aanloop naar dit besluit is (de vertegenwoordiging van) het personeel nauw betrokken geweest. Met het collegebericht van 11 april 2014 (2014-38) bent u hierover geïnformeerd. Om het management van het SB|G in deze fase te ondersteunen, heeft het dagelijks bestuur besloten om het volledige mandaat voor de aansturing van de organisatie bij een externe projectleider neer te leggen. Vooruitlopend op de formele opdracht tot afbouw heeft de projectleider de stappen en de voorbereidingen die moeten worden getroffen, geïnventariseerd om hieraan op een zorgvuldige wijze invulling te kunnen geven. Er wordt voor gezorgd dat de OR van het SB|G bij de te nemen (formele) stappen in het vervolgtraject goed wordt meegenomen. Besluitvorming binnen het SB|G en de deelnemende gemeenten over de programmering van de afbouw wordt in eind 2014 verwacht. Er zal alles aan worden gedaan om de financiële schade zoveel mogelijk te beperken. Op basis van reële inschattingen van de financiële gevolgen, zullen we zoveel mogelijk al bij de gemeentelijke jaarrekening 2014 voorzieningen treffen om deze voor de toekomst te kunnen opvangen.

- **Recreatieschap:** op basis van de Koersnotitie van de Stuurgroep Toekomst Recreatie(schappen) heeft het Algemeen Bestuur van het schap op de vergadering van 4 juli 2013 besloten tot het opstellen van een [Plan van Aanpak Liquidatie recreatieschap](#). Op 4 maart 2014 heeft de raad ingestemd met het opheffen van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijngebied. De gemeenschappelijke regeling zal per 1 januari 2018 daadwerkelijk worden opgeheven. Daarmee kan de feitelijke opheffing gefaseerd plaats vinden zodat de eigendommen, rechten en verplichtingen van het recreatieschap kunnen worden onder gebracht bij rechtsopvolgers, dan wel geleidelijk kunnen worden afgebouwd en worden beëindigd.
- **Gebiedscoöperatie OGEN.** [Dit is een tijdelijke deelneming, beperkt tot de jaren 2014-2015](#). In deze periode betaalt de gemeente wel lidmaatschapskosten, maar zijn er verder geen vermogensbelangen in de coöperatie. Deze organisatie zorgt al jaren voor de uitvoering van projecten in het landelijk gebied van de Gelderse Vallei, Eemland, Heuvelrug en Kromme Rijn met als doel het bevorderen van de vitaliteit en kwaliteit gebied.
- **Gebruikerscoöperatie Eemhuis:** in juni 2014 is deze coöperatie opgericht om het facilitair beheer van het Eemhuis te verzorgen. Het Archief van gemeente Amersfoort neemt deel aan deze coöperatie als een van de gebruikers van het Eemhuis.

Overzicht van de verbonden partijen

In de een aantal gevallen zijn de jaarrekeningen over 2013 nog niet vastgesteld. In onderstaand overzicht is uitgegaan van de vastgestelde cijfers over 2013, tenzij anders aangegeven.

(bedragen x € 1.000,-)

Verbonden partij	Rechtsvorm	Belang	Resultaat 2013	Eigen Vermogen eind 2013	Vreemd vermogen eind 2013
NV SRO	Naamloze vennootschap	50%	€ 1.200	€ 8.190	€ 13.856
NV De Flint let op: (gebroken) boekjaar van juni 2013 tot juni 2014.	Naamloze vennootschap	100%	€ 16	€ 368	€ 1.985
NV ROVA	Naamloze vennootschap	15%	€ 5.437	€ 26.239	€ 54.387
NV REMU-Houdstermaatschappij	Naamloze vennootschap	5%	€ 7.2	€ 1.442	€ 13
Parkeerservice Amersfoort Holding NV (cijfers 2012)	Naamloze vennootschap	100%	€ 634	€ 7.842	€ 1.965

ParkeerService Coöperatie UA	Coöperatie UA	1/14	€ 388	€ 1.070	€ 1.810
Vitens NV	Naamloze vennootschap	2,62%	€ 39.300	€ 438.000	€ 1.383.000
Amfors Holding	Besloten vennootschap	52%	€ -266	€ 2.913	€ 3.888
NV NUON Energy	Naamloze vennootschap	0,007%	€ -419.000	€ 2.922.000	€ 3.435.000
Alliander (netwerk)	Naamloze vennootschap	0,007%	€ 288.000	€ 3.375.000	€ 4.273.000
Bank Nederlandse Gemeenten	Naamloze vennootschap	0,5%	€ 283.000	€ 3.430.000	€ 127.753.000
Grondexploitatiebedrijf Amersfoort BV	Besloten vennootschap	100%	€ 7	€ 97	€ 17
Ontwikkelingsbedrijf Vathorst CV	Commanditaire vennootschap	50%	€ 0	€ 45	€ 142.322
Ontwikkelingsbedrijf Vathorst BV	Besloten vennootschap	50%	€ 17	€ -274	€ 295
VOF Podium (cijfers 2011)	Vennootschap onder Firma	33,3%	€ -31	€ 5.434	€ 1.178
Stichting Citymarketing regio Amersfoort	Stichting	3/10	€ -58	€ 331	€ 174
Servicebureau gemeenten	Gemeenschappelijke regeling	51%	€ 13	€ 171	€ 14.315
GGD Midden Nederland	Gemeenschappelijke regeling	16%	€ 1.090	€ 2.576	€ 10.889
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	Gemeenschappelijke regeling	12%	123	330	€ 9.333
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	Gemeenschappelijke regeling	8,7%	€ 3.299	€ 5.422	€ 48.178
Recreatieschap	Gemeenschappelijke regeling	5,78%	€ 147	€ 628	€ 997
RWA	Gemeenschappelijke regeling	70%	€ 0	€ 0	€ 18.658
Gebiedscoöperatie OGen	Coöperatie				
Gebruikerscoöperatie Eemhuis	Coöperatie	¼	€ 0	€ 0	€ 0

Verbonden partij

Verplichte afdekking van het tekort

Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal

Risico's afgedekt door andere partners

Overige risico's bij faillissement

Monitoring

NV SRO	Nee, de aandeelhouder	- Aandelenkapitaal van €	N.V.T.	- Exploitatie en	Beoordeling
--------	-----------------------	--------------------------	--------	------------------	-------------

Verbonden partij	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring
(Amersfoort)	van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	45.000,-; - Wachtgeldverplichtingen voor een deel van het personeel bij faillissement of betalingsonmacht - Gezamenlijke inspanningsverplichting bij calamiteiten waaronder gerekend wordt een substantiële wijziging van het takenpakket SRO als gevolg van een verandering in de afname van producten / diensten door de gemeente Amersfoort.		beheer van de accommodaties komen weer voor rekening van de gemeente; - De gemeente loopt het risico dat de betreffende voorzieningen door de financiële druk slecht worden onderhouden.	begroting en jaarrekening Beoordeling nakomen van (inclusief het voldoende r houden van voorziening
NV De Flint (Amersfoort)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	- Aandelen kapitaal van € 45.000,-; - Achtergestelde lening van € 90.756 - Wachtgeldverplichtingen voor deel van het personeel bij faillissement of betalingsonmacht;	N.V.T.	- Exploitatie en beheer van het theater komt weer voor rekening van de gemeente; - De gemeente loopt het risico dat het theater door de financiële druk slecht wordt onderhouden; - Voor de prestaties moet een andere exploitant voor het theater worden gezocht.	Beoordeling begroting en jaarrekening Beoordeling nakomen van (inclusief het voldoende r houden van theater).
Verbonden partij	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring
NV ROVA (Zwolle)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	- Aandelenkapitaal van € 174.032,-; - Opgebouwd vermogen in ROVA is omgezet in een achtergestelde lening waarvan per 31 december 2013 nog een bedrag van afgerond € 2,7 miljoen resteert.	Deelnemende gemeenten hebben een evenredig pakket aan aandelen.	Voor de uit te voeren prestaties moet een andere leverancier worden gezocht.	Beoordeling begroting en jaarrekening Beoordeling nakomen van prestaties.
NV REMU Houdstermaatschappij (Utrecht)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	De vennootschap heeft in 2003 haar aandelen in REMU NV in eigendom overgedragen aan NV ENECO.	N.V.T.		Na afwikkel verkoop aan NV in 2007, rol van de Houdstermaatschappij zich thans t

Verbonden partij	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring
					belangenbe het kader v; eventueel n ENECO te o vergoeding vindt overle Eneco over privatiserin;
Verbonden partij	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring
ParkeerService Amersfoort Holding NV (Amersfoort)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	- Aandelenkapitaal van € 4.995.000,-;	N.V.T.	- Voor de uitvoering van het contract moet een andere leverancier worden gezocht; - Er bestaat het risico dat onder de financiële druk de garages slecht worden onderhouden.	Goedkeuring en jaarversl • Beoordeling nakomen va
ParkeerService Coöperatie UA	Nee, de gemeente is niet aansprakelijk voor schulden van de coöperatie	Jaarlijkse Lidmaatschapsbijdrage van € 20.000 welke wordt verrekend met DVO ParkeerService NV heeft een lening verstrekt aan de coöperatie. Hierop vindt een jaarlijkse aflossing plaats in tien termijnen. In 2013 heeft een de laatste aflossing plaatsgevonden.	N.V.T.	Voor de uitvoering van het contract moet een andere leverancier worden gezocht; - Er bestaat het risico dat onder de financiële druk de garages slecht worden onderhouden.	Goedkeuring en jaarversl Beoordeling nakomen va
Vitens NV (Utrecht)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Aandelenkapitaal van € 131.691,-			
Amfors BV	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Aandelenkapitaal van € 18.000		Voorzieningen in het kader van de WSW in de regio moet bij andere partijen worden ingekocht/afgenomen	Zie opmerking 'bestuontwikkelin
Verbonden partij	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring

Verbonden partij	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring
NUON energy	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Aandelenkapitaal van € 18.000			Aandeel NU verkocht in en zal per 1 geheel zijn overgedrage Vattenfall
Alliander (Amsterdam)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Aandelenkapitaal van € 45.000,-			
Bank Nederlandse Gemeenten (Den Haag)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Aandelenkapitaal van € 680.550,-			
Grondexploitatie-bedrijf Amersfoort BV (Amersfoort)	Nee, de aandeelhouder van een besloten vennootschap is niet aansprakelijk voor de schulden van de BV.	- Aandelenkapitaal van € 45.000,-; - Via deze BV wordt deelgenomen in Vathorst CV en VOF Podium; - Garantie van € 1,2 miljoen ten behoeve van de deelneming in VOF Podium; - Gemeente staat garant voor de nakoming van de verplichting van de BV in VOF Podium (met verhaalrecht van 2/3 op de partners in VOF).	Zie 4 ^e aandachtspunt vorige kolom.	NN.V.T.	
<i>Verbonden partij</i>	<i>Verplichte afdekking van het tekort</i>	<i>Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal</i>	<i>Risico's afgedekt door andere partners</i>	<i>Overige risico's bij faillissement</i>	<i>Monitoring</i>
Ontwikkelingsbedrijf Vathorst CV (Amersfoort) Zie ook Ontwikkelingsbedrijf Vathorst BV	De beherend vennoot, Ontwikkelingsbedrijf Vathorst BV, is aansprakelijk voor de schulden van de CV.	Participatie via grondexploitatiebedrijf Amersfoort BV (stille vennoot) en via Ontwikkelingsbedrijf Vathorst BV (beherend vennoot)		1. De vennootschap kan niet aan haar verplichtingen voldoen wat leidt tot een bijstortingsplicht voor de gemeente 2. Niet realiseren van het geplande afzettempo wat leidt tot een langere doorloop en hogere faserings- en rentekosten. 3. Realisatie geplande grondopbrengsten, voornamelijk in het duurdere	Goedkeuring en grondexp

Verbonden partij	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring
				woningsegment.	
Ontwikkelingsbedrijf Vathorst BV (Amersfoort)	Nee, de aandeelhouder van een besloten vennootschap is niet aansprakelijk voor de schulden van de BV.	- De gemeente is samen met Ontwikkelings-bedrijf Vathorst CV een financieringsovereenkomst tot een maximum van € 175 miljoen aangegaan met BNG, waarvan per heden € 80 miljoen is opgenomen door Ontwikkelings-bedrijf Vathorst CV. Voor deze € 80 miljoen staat de gemeente borg; - Aandelenkapitaal van € 9.000,-; - Via deze BV wordt deelgenomen in Ontwikkelingsbedrijf Vathorst CV.	De private partners hebben gezamenlijk eveneens een aandelenkapitaal van € 9.000,- ingebracht.	- Er is sprake van een niet afgemaakte wijk. Wellicht moet een nieuwe grondexploitatie worden opgestart, met een mogelijk tekort, c.q. grote risico's; - De gemeente kan de aangekochte gronden niet inbrengen in de grondexploitatie. De aanwezige boekwaarde moet (gedeeltelijk) als verlies worden afgeboekt.	Goedkeuring en grondexploitatie Van te voren omschreven aandeelhouders moeten aan gemeente worden voorgelegd.
VOF Podium (Amersfoort)	Hoofdelijke aansprakelijkheid van Grondexploitatiebedrijf Amersfoort BV met een verhaalsrecht van 2/3 deel op de private partners.	- Zie grondexploitatiebedrijf Amersfoort BV; - Gemeente staat borg voor een lening opgenomen door VOF Podium ad € 19 miljoen.	Hoofdelijke aansprakelijkheid van de private partners met een verhaalsrecht van 1/3 deel op Grondexploitatiebedrijf Amersfoort BV.	De gemeente is weer verplicht om de gronden ten behoeve van de kantorenlocatie van OBV af te nemen, met als risico geen kostendekkende ontwikkeling van de gronden.	Beoordeling exploitatiecijfer jaarverslag.
Servicebureau gemeenten	Ja, de deelnemers in een gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Beoordeling jaarrekening
<i>Verbonden partij</i>	<i>Verplichte afdekking van het tekort</i>	<i>Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal</i>	<i>Risico's afgedekt door andere partners</i>	<i>Overige risico's bij faillissement</i>	<i>Monitoring</i>
GGD Midden Nederland	Ja, de deelnemers in een gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Beoordeling jaarrekening
Afvalverwijdering Utrecht	Ja, de deelnemers in een	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage.	Andere gemeenten	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Beoordeling jaarrekening

Verbonden partij	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreckte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring
(Nieuwegein)	gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		nemen naar evenredigheid deel.		
Veiligheidsregio Utrecht (Utrecht)	Ja, de deelnemers in een gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Beoordeling jaarrekenin
Recreatieschap (Utrecht)	Ja, de deelnemers in een gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Beoordeling jaarrekenin
Regionaal werkvoorzieningschap Amersfoort en omstreken (RWA) (Amersfoort)	Ja, de deelnemers in een gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.	Bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling. Door verslechtering van het operationeel resultaat kan Amfors minder bijdragen in het subsidietekort van RWA. Hierdoor stijgt de verplichte bijdrage van de gemeente Amersfoort aan RWA in 2014 van € 524.000,- naar € 960.000,-. De gemeentelijke begroting 2014-2018 biedt dekking voor een tekort van € 600.000. Dat betekent dat € 360.000 aanvullende dekking moet worden gevonden. Wij nemen dit mee bij de zomerrapportage 2014 en betrekken daarbij het verwachte positieve saldo op de Inkomensvoorzieningen bijstand binnen het programma Werk en Inkomen.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Beoordeling jaarrekenin

Risico's

Alle risico's zoals hierboven genoemd, zijn meegenomen in de risico-inventarisatie - zie de paragraaf [Risicomanagement en weerstandsvermogen](#).

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente zet zich in voor veilige, groene en leegbare openbare ruimte. Amersfoort geeft uitvoering aan verschillende beheerplannen (groen en civiel) en er vinden onderhoudsmaatregelen plaats aan de kapitaalgoederen, zoals bruggen, riolering, wegen en verlichting.

Context en achtergronden

Voor het onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte zetten we in op veiligheid, functionaliteit en het voorkomen van kapitaalvernietiging.

Levensduurverlengend onderhoud

We werken vanuit de beschikbare beheer- en onderhoudsbudgetten aan levensduurverlengend onderhoud. Dat betekent dat we met aandacht voor beheer en onderhoud vervangingsinvesteringen proberen uit te stellen. Over het algemeen geeft dat per saldo besparingen. Door uitstel van vervanging kan de kwaliteit van de voorziening teruglopen. De grens bepalen we aan de hand van de criteria: veiligheid, functionaliteit en kapitaalvernietiging. Zolang de veiligheid en de functionaliteit niet in het geding zijn en er geen sprake is van kapitaalvernietiging, kunnen vervangingsinvesteringen in principe worden uitgesteld.

Voor onderdelen van de openbare ruimte zijn door landelijke kennisinstituten, zoals CROW, RIONED en NSVV, gestandaardiseerde kwaliteitsnormen opgesteld. Deze normen gebruiken we als toetsingskader. De levenscyclus van onderdelen bepalen we door de levensduur en het gebruik; de slijtage die is geconstateerd uit inspecties. Als we de ondergrens van veiligheid, functionaliteit en kapitaalvernietiging hanteren, zal de waardering van de beeldkwaliteit afnemen. Per onderdeel hebben we bekeken wat de gevolgen zijn van uitstel van vervangingsinvesteringen en waar de grens ligt voor het nog verder uitstellen.

Zo hanteren we voor riolering de basiskwaliteit als ondergrens. Vanwege volksgezondheid en milieuzorg hanteren we dit als minimum. Voor beschoeiing langs oevers hanteren we de basiskwaliteit als bovengrens. Zelfs als de beschoeiing helemaal is vergaan, is er veelal nog geen sprake van een onveilige situatie of verlies van functionaliteit van de vijver of watergang. Ook kapitaalvernietiging is niet aan de orde: het vernieuwen van de beschoeiing kost evenveel als de beschoeiing bijna versleten is of helemaal is vergaan. Uiteraard heeft niet tijdig vervangen wel gevolgen voor de beeldkwaliteit: de oever zal er anders uit gaan zien dan het oorspronkelijke ontwerp.

Gebouwen

Onderhoud gebouwen met een maatschappelijke functie

De gemeente heeft de regie over het beheer van een groot aantal panden met een maatschappelijke functie. Daarbij moet gedacht worden aan o.a. sporthallen, sportparken, zwembaden en panden waarin voornamelijk gesubsidieerde instellingen hun taken uitvoeren. Het beheer en de exploitatie zijn (deels) uitbesteed aan SRO Amersfoort NV. Hiervoor zijn huurovereenkomsten opgesteld waarin ook zaken als staat van onderhoud en exploitatierisico zijn opgenomen.

Daarnaast heeft de gemeente het economisch claimrecht op de onderwijsgebouwen voor primair, speciaal en voortgezet onderwijs. De gemeente is vanuit de onderwijswetgeving tot 1 januari 2015, verantwoordelijk voor het onderhoud aan de buitenkant van de gebouwen van het primair- en speciaal onderwijs. Na een wijziging van de onderwijswetgeving op 1 januari 2015 zijn alle schoolbesturen verantwoordelijk voor het totale onderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en vervangende nieuwbouw. Meer hierover kunt u vinden in programma 5.

Monumentaal of beeldbepalend vastgoed

De uit 2005 daterende nota "Permanent beheer van private gemeente eigendommen op orde" ligt ten grondslag aan het uit te voeren beleid. De gemeente heeft circa 25 monumentale objecten in eigendom, o.a. de OLV-toren en Monnikendam. Het betreft met name objecten die een cultuurhistorische en/of maatschappelijke functie binnen de gemeente hebben. De exploitatie van deze groep panden kan door hun kenmerkende karakter niet kostendekkend gebeuren.

Dit komt vooral door het specialistische onderhoud en het niet- of slechts gedeeltelijk kunnen verhuren van deze objecten. Om het

tekort op de exploitatie in deze groep te verkleinen is een structurele bijdrage in de begroting gereserveerd. Bovendien wordt de instelling van een onderhoudsvoorziening voorbereid.

Voorziening Openbare Ruimte

Eind 2014 is in het Meerjarenuitvoeringsprogramma (MJP) 2015-2018 de projecten in onze openbare ruimte omschreven die we volgens plan deze vier jaar uitvoeren en die we financieel kunnen dekken vanuit de Voorziening Openbare Ruimte. Deze voorziening, exclusief riolering, kan daarna (2018/2019) worden opgeheven.

De vervolgstap hierop is "Toekomstig beheer in beeld". De komende jaren brengen we kwantitatief en kwalitatief de vraag in beeld voor wat betreft de inrichting van onze openbare ruimte en de fysieke veiligheid ervan. Het betreft de onderdelen bomen/groen, verharding/wegen, kunstwerken (bruggen, viaducten en tunnels) en verlichting. Uitgangspunt is om vanaf 2019:

- ons dagelijks beheer en onderhoud te dekken vanuit de jaarlijkse onderhoudsbudgetten in de begroting
- middel en grote meerjarige projecten (met name renovatie) te dekken vanuit een nieuw te vormen egalisatievoorziening Openbare Ruimte;
- toekomstige vervangingsinvesteringen meerjarig in beeld te brengen, af te wegen bij de begroting, daarna te activeren en de structurele kapitaallasten op te nemen in de begroting.

Voor riolering is dit toekomstbeeld bekend. Het meerjarige [Gemeentelijk Rioleringsplan](#) met bijbehorende financiële dekking is door uw raad vastgesteld en in de begroting en meerjarenramingen 2015-2018 opgenomen.

Overzicht Voorziening Openbare ruimte

(bedragen x € 1.000,-)

	2015	2016	2017	2018
VOEDING				
• Riolering	4.160	4.160	4.160	4.160
• Groen	867	842	742	742
• Wegen	2.985	3.385	3.385	3.385
• Water (bagger)	611	611	611	611
• Verlichting	587	605	618	617
Totaal Voeding	9.210	9.603	9.516	9.515
ONTTREKING				
• Riolering	9.802	6.225	3.432	6.109
• Groen	1.075	555	495	520
• Wegen	6.080	3.384	3.309	2.034
• Water (bagger)	831	609	730	1.024
• Verlichting	610	588	600	593
Totaal Onttrekking	18.398	11.361	8.566	10.280
Saldo				
Stand per 1 januari	16.830	7.642	5.884	6.834

Onderhoud gebouwen en installaties Stadhuiscomplex

Door middel van een voorziening worden de kosten van groot onderhoud van het stadhuiscomplex over de jaren heen geëgaliseerd. Uitgangspunten van het beheer van de gebouwen en installaties zijn soberheid en doelmatigheid. Hiervoor is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Dit plan is bedoeld om prognoses te maken voor het groot onderhoud op korte, middellange en lange termijn (tot 15 jaar). Zo kunnen we de functionaliteit van het gebouw en zijn voorzieningen waarborgen en is de besteding van beschikbare middelen beter te beheersen. Op deze manier voldoen we ook aan de door het ABP in de huurovereenkomst opgenomen voorwaarde dat voor de kantoorgebouwen meerjaren onderhoudsplannen worden opgesteld en uitgevoerd.

In 2011 en 2012 zijn plannen ontwikkeld over de huisvesting van de ambtelijke organisatie. Op verzoek van de Raad zijn een aantal scenario's uitgewerkt die varieerden van renovatie van de gebouwen Stadhuisplein 1 en 3 en Molenstraat 2 tot huisvesting in een nieuw gebouw. Onderdeel van de plannen vormde de overgang naar een innovatief (flexibel) huisvestingsconcept en het uitvoeren van maatregelen die leiden tot meer duurzaamheid en CO2-neutraliteit.

In het coalitieakkoord 2013-2014 was al over het stadhuis bepaald dat de komende periode alleen de hoogstnoodzakelijke onderhoudsmaatregelen en aanpassingen uitgevoerd worden. Daarnaast is opgenomen dat er door concentratie van ambtelijke diensten aan het Stadhuisplein en afstoten van decentrale panden kosten kunnen worden bespaard. In het collegeprogramma 2013-2014 is aangegeven dat wij mogelijkheden zien om met ingang van 2015 Arbeidsintegratie in het stadhuis te huisvesten. Dit levert een meeropbrengst op van € 150.000 structureel. De incidentele taakstelling voor 2014 is binnen de gemeentebrede huisvestingbudgetten gerealiseerd.

Uit nader onderzoek is onlangs gebleken dat het huisvesten van Arbeidsintegratie inclusief het werkgeversservicepunt (WSP) op korte termijn niet mogelijk is. Hierover zal de Raad in een raadsinformatiebrief geïnformeerd worden. Door de verhuizing van Handhaving Openbare Ruimte(=HOR) naar het stadhuiscomplex zal de structurele taakstelling ad € 150.000 wel gerealiseerd worden.

In het coalitieakkoord 2014-2018 is bepaald dat "in de komende periode de raad een besluit zal moeten nemen over de toekomst van het stadhuis. Wegens de sterke veroudering van het gebouw kan renovatie niet lang meer worden uitgesteld. Het college krijgt de opdracht een renovatie voor te bereiden die sober en doelmatig is. De reductie van energiekosten en meer mogelijkheid door flexibel werken moeten ertoe leiden dat de renovatie op termijn budgetneutraal wordt gerealiseerd".

Het college heeft inmiddels opdracht gegeven om een plan van aanpak op te stellen voor de renovatie van het stadhuis die aan de criteria van bovenstaand coalitieakkoord voldoet. Vervolgens zal dit plan van aanpak ter besluitvorming aan de Raad worden voorgelegd.

Treasury

wethouder Hans Buijtelaar

Financiën, Verkeer en Ruimtelijke ontwikkeling, Sport

T. 14033, wethouderbuijtelaar@amersfoort.nl

Ambitie

Wij streven naar de optimale financiering van de gemeentelijke uitgaven (op korte en lange termijn). Om deze 'treasury'-functie goed uit te voeren, kijken we nauwgezet naar de liquiditeitsontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland. Onze treasury-functie voeren wij uit binnen de normen van de [Wet FIDO](#) en het [Treasurystatuut](#).

Doelstellingen

De gemeente Amersfoort weegt steeds af welke investeringen er op korte en lange termijn moeten plaatsvinden. Het is vervolgens de taak van treasury om deze investeringen te financieren. We hanteren de volgende doelstellingen:

We zorgen voor voldoende financiering op de korte en lange termijn; wij kunnen te allen tijde aan onze betaalverplichtingen voldoen.

We beheersen de risico's die aan financiële transacties verbonden zijn; het betreft het renterisico, het koersrisico en het debiteurenrisico.

We beperken de rentekosten van de leningen zoveel mogelijk.

We beperken de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Onze inzet

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Om vooral de financieringsrisico's te beperken, staan in de Wet FIDO twee instrumenten: **rente-risiconorm** en de **kasgeldlimiet**. Dit zijn de indicatoren voor ons treasury-beleid.

Effectindicatoren (bedragen x € 1.000)

		Realisatie	Streefwaarden	Streefwaarden	Streefwaarden	Streefwaarden
Omschrijving	Bron	2013	2015	2016	2017	2018
Renterisiconorm	Wet FIDO	40.000	< 91.400	< 94.300	< 90.800	< 90.500
Kasgeldlimiet	Wet FIDO	35.300	< 38.800	< 40.100	< 38.600	< 38.400
Schatkistbankieren drempel	Wet FIDO	0,0	< 3.400	< 3.500	< 3.400	< 3.400

Renterisiconorm

De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximum gesteld aan het renterisico op de langlopende leningportefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast.

Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De renterisiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningportefeuille. Op een begrotingstotaal in 2015 van € 457,0 miljoen bedraagt de renterisiconorm voor onze

gemeente € 91,4 miljoen. In 2015 vindt voor € 27,5 miljoen aan aflossingen en renteherziening van bestaande leningen plaats. Er is theoretisch nog ruimte voor het aantrekken van nieuwe langlopende leningen voor € 63,9 miljoen.

Verwacht renterisico (bedragen x € 1.000)

	2015	2016	2017	2018
1 Omvang begroting	457.004	471.838	454.415	452.743
2 Renterisiconorm 20 % (van 1)	91.400	94.300	90.800	90.500
3 Aflossingen en renteherzieningen (netto)	27.500	28.000	26.900	25.300
4 Ruimte onder de renterisiconorm (2-3)	63.900	66.300	63.900	65.200

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenten hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mogen financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (exclusief de stortingen in de reserves). Voor Amersfoort bedraagt de limiet in 2015 € 38,8 miljoen.

Wij proberen de kasgeldlimiet optimaal te benutten vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld (bijv. daggeld en kasgeld) vrijwel altijd lager is dan van langlopende leningen.

Berekende kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)

	2015	2016	2017	2018
1 Omvang begroting	457.004	471.838	454.415	452.743
2 Kasgeldlimiet 8,5% (van 1)	38.800	40.100	38.600	38.400

Koersrisico

Het koersrisico hangt sterk samen met het renterisico en heeft betrekking op (tussentijdse) koersdalingen van verhandelbare schuldtitels. Wij zijn niet in het bezit van deze schuldtitels en dus is het koersrisico niet aanwezig.

Debiteurenrisico

Onder debiteurenrisico wordt hier verstaan het risico dat uitgezette geldleningen niet worden terugontvangen van marktpartijen. Conform de bepalingen van de Wet HOF (Houdbare Overheids Financiën) mogen wij overtollige geldmiddelen alleen bij de schatkist beleggen. Derhalve speelt dit risico hier niet.

Schatkistbankieren

De Wet HOF verplicht de lagere overheden alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen, om zo het overheidstekort binnen de grenzen van Europese doelstellingen te brengen en te houden. De Wet biedt, onder bepaalde voorwaarden, (lagere) overheden de mogelijkheid elkaar leningen te verstrekken. Dit kan voor beide partijen leiden tot gunstige rentecondities. Deze mogelijkheid zal bij het toekomstig aantrekken van langlopende geldleningen worden betrokken.

Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet een drempelbedrag opgenomen. Hiermee kan een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden. Tot een begrotingstotaal van € 500 miljoen is het drempelbedrag bepaald op 0,75% met een minimum van € 250.000. Voor begrotingstotalen boven € 500 miljoen geldt een additionele drempel van 0,2% over dat deel dat de € 500 miljoen overstijgt.

Voor Amersfoort geldt als drempel voor 2015 0,75% van € 457,0 miljoen is € 3,4 miljoen.

Wij mogen dus een positief rekening-courantsaldo hebben van € 3,4 miljoen, voordat wij moeten beleggen in de schatkist. Gelet op onze rekening-courantpositie, alsmede het drempelbedrag, gaan wij er vanuit dat in 2015 geen storting in de schatkist zal worden gedaan.

Berekende drempel schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)

		2015	2016	2017	2018
1	Omvang begroting	457.004	471.838	454.415	452.743
2	Drempel 0,75% (van 1)	3.400	3.500	3.400	3.400

Rente

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een rente voor nieuwe investeringen van 4,5%. Voor de grondexploitatie wordt een rekenrente van 4% gehanteerd. Bij de totstandkoming van deze tekst (september 2014) bedroeg de rente voor langlopende geldleningen (looptijd 20 jaar; rentevast) rond de 2,0%. In de verwachting dat het (lichte) economische herstel zich verder zal voortzetten, zijn wij in de begroting 2015-2018 uitgegaan van een geleidelijke stijging van de tarieven op de geld- en kapitaalmarkt.

Verwachte rentepercentages

	2015	2016	2017	2018
Geldmarkt rente	0,4	0,6	0,8	0,8
Kapitaalmarkt rente	2,5	2,75	3,0	3,25

Rentevisie

De Nederlandse economie ontwikkelt zich gematigd. De verwachting is dat het in 2014 ingezette herstel ook in 2015 doorzet. Onder invloed van het gematigde herstel verwachten wij een (licht) oplopende rente op zowel de geld- als kapitaalmarkt.

Opgenomen geldleningen 2015

Omvang	Omvang	Einde looptijd	Rente	Naam relatie
01-01-2015	31-12-2015		%	
9.129.062,28	8.844.776,16	2039	2,02	nv Bank Nederlandse Gemeenten
1.052.770,13	965.039,29	2026	4,01	nv Bank Nederlandse Gemeenten
1.361.340,60	907.560,38	2017	5,91	RABOINT
2.339.246,00	2.130.569,12	2023	5,4	nv Bank Nederlandse Gemeenten
4.827.960,22	4.725.860,01	2018	5,46	nv Bank Nederlandse Gemeenten
5.098.963,33	4.990.558,94	2018	5,42	ING Insurance Eurasia NV
3.306.458,28	3.011.255,90	2023	5,38	nv Bank Nederlandse Gemeenten
529.410,23	491.595,21	2028	5,36	nv Bank Nederlandse Gemeenten
2.123.691,44	1.887.725,73	2023	4,73	nv Bank Nederlandse Gemeenten
2.123.691,44	1.887.725,73	2023	4,64	nv Bank Nederlandse Gemeenten
14.653.734,61	13.909.150,74	2028	5,06	Nederlandse Waterschapsbank N.V.
17.300.446,81	0	2015	5,045	nv Bank Nederlandse Gemeenten
10.785.883,30	10.290.724,85	2029	5,125	nv Bank Nederlandse Gemeenten
11.525.192,16	10.485.554,32	2023	5,13	nv Bank Nederlandse Gemeenten
1.304.618,14	1.217.643,60	2029	5,43	nv Bank Nederlandse Gemeenten
2.420.161,10	1.210.080,52	2016	5,36	Nederlandse Waterschapsbank N.V.
440.000,00	385.000,00	2022	5,13	nv Bank Nederlandse Gemeenten
4.999.999,96	3.333.333,29	2017	4,558	Nederlandse Waterschapsbank N.V.

9.000.000,00	8.000.000,00	2023	4,435	Nederlandse Waterschapsbank N.V.
1.398.150,00	1.242.800,00	2023	4,608	Nederlandse Waterschapsbank N.V.
9.000.000,00	8.000.000,00	2023	4,625	Nederlandse Waterschapsbank N.V.
11.000.000,00	10.000.000,00	2025	3,66	Nederlandse Waterschapsbank N.V.
9.000.000,00	8.250.000,00	2026	4,213	nv Bank Nederlandse Gemeenten
124.702.030,02	118.968.603,38	2036	4,52	nv Bank Nederlandse Gemeenten
13.000.000,00	12.000.000,00	2027	4,543	Nederlandse Waterschapsbank N.V.
14.000.000,00	13.000.000,00	2028	4,509	nv Bank Nederlandse Gemeenten
9.000.000,00	8.000.000,00	2023	4,85	nv Bank Nederlandse Gemeenten
17.500.000,00	14.000.000,00	2019	4,13	nv Bank Nederlandse Gemeenten
15.000.000,00	14.000.000,00	2029	4,34	nv Bank Nederlandse Gemeenten
14.666.666,40	13.333.333,00	2025	3,52	Nederlandse Waterschapsbank N.V.
16.000.000,00	15.000.000,00	2030	3,735	Nederlandse Waterschapsbank N.V.
12.000.000,00	10.500.000,00	2022	2,53	nv Bank Nederlandse Gemeenten
18.000.000,00	16.000.000,00	2023	1,875	nv Bank Nederlandse Gemeenten
18.000.000,00	16.000.000,00	2023	1,88	Nederlandse Waterschapsbank N.V.
8.695,79	8.695,79	2099	7,5	Caritasver. parochie St. Martinus
4.348,12	4.348,12	2099	7,5	Caritasver. St. Joseph
4.348,12	4.348,12	2099	7,5	Diakonie N. H. Gemeente
12.750.000,00	12.000.000,00	2031	3,45	nv Bank Nederlandse Gemeenten

Uitgezette geldleningen 2015

Omvang	Omvang	Einde looptijd	Rente %	Naam relatie
01-01-2015	31-12-2015			
43.260,41	39.932,69	2027	6,05	Veiligheidsregio Utrecht
794.115,31	741.174,28	2029	5,43	Veiligheidsregio Utrecht
9.128.693,23	8.848.032,98	2039	2,12	Portaal Eemland
1.052.770,13	965.039,29	2026	4,05	Portaal Eemland
2.351.859,54	2.142.921,59	2023	5,5	De Alliantie
4.845.606,52	4.744.483,99	2018	5,56	De Alliantie
5.117.723,83	5.010.353,75	2018	5,52	De Alliantie
3.324.315,18	3.028.740,87	2023	5,48	Portaal Eemland
2.123.691,44	1.887.725,73	2023	4,83	De Alliantie
2.123.691,44	1.887.725,73	2023	4,74	De Alliantie
14.726.436,35	13.983.339,59	2028	5,16	De Alliantie
17.371.303,23	0	2015	5,145	De Alliantie
10.835.117,92	10.341.436,91	2029	5,225	De Alliantie
11.588.665,03	10.547.601,68	2023	5,23	De Alliantie
189.755,71	175.159,11	2027	6,05	Servicebureau Gemeenten
423.528,12	393.276,10	2028	5,36	Servicebureau Gemeenten
113.444,97	105.881,96	2029	5,43	Servicebureau Gemeenten

440.000,00	385.000,00	2022	5,13	Servicebureau Gemeenten
495.000,00	440.000,00	2023	4,608	Servicebureau Gemeenten
503.039,73	0	2015	4,586	De Alliantie
90.756,06	45.378,04	2016	5,75	Theater en Congrescentrum De Flint
210.754,45	190.009,07	2023	3	NV Afoortse Maatsch Tot Stadsherstel
695.409,13	631.492,24	2024	1,86	NV Afoortse Maatsch Tot Stadsherstel
249.730,37	230.520,34	2027	6,05	Servicebureau Gemeenten
105.881,96	98.318,95	2028	5,36	Servicebureau Gemeenten
397.057,73	370.587,22	2029	5,43	Servicebureau Gemeenten
903.150,00	802.800,00	2023	4,608	Servicebureau Gemeenten
2.042.011,00	1.361.340,68	2017	6,75	ROVA Regie BV

EMU-saldo

De Europese afspraken die in de Wet HOF zijn vastgelegd, gaan over de reductie van het begrotingstekort en de staatschuld. Het Rijk en de medeoverheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor de gezamenlijke gemeenten is bepaald op een negatief EMU-saldo van 0,38% van het BBP (Bruto Binnenlands Product). De sanctie bij overschrijding van de norm, die in de Wet is opgenomen, wordt in deze kabinetsperiode niet toegepast. Op dit moment is het technisch niet mogelijk de berekening van het EMU-saldo voor de begrotingen 2015 en 2016 te maken. De reden hiervoor is de vertraging in de samenstelling van de jaarrekening 2014 en de korte periode tussen de jaarrekening 2014 en de herstelbegroting 2015.

Lokale lasten

wethouder **Hans Buijtelaar**

Financiën, Verkeer en Ruimtelijke ontwikkeling, Sport

T. 14033, wethouderbuijtelaar@amersfoort.nl

Doelstellingen

- Verhogen van OZB-inkomsten met € 3,6 mln. in de periode 2016-2018;
- Extra toerekenen € 0,3 mln. straatvegen aan de afvalstoffenheffing;
- Maximaliseren van de beheerkosten wegen en watergangen aan de rioolheffing ad € 2,25 mln.;
- Terugdraaien lastenverlichting € 0,9 mln. rioolheffing in 2016;
- Invoeren precario ondergrondse infrastructuur nutsbedrijven, oplopend tot € 3,6 mln. in 2018.

Belastingopbrengst 2015-2018

In onderstaande tabel treft u in de kolommen 'Bedrag 2015' en 'Bedrag 2016' de bedragen aan die in de begroting 2015-2018 zijn opgenomen. De OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing vormen samen het begrip 'woonlasten'. Daarnaast treft u de mutaties aan ten gevolge van de maatregelen in het kader van de herstelbegroting voor de jaren 2016 tot en met 2018.

Afzonderlijk zijn ook de bedragen ten aanzien van de precariobelasting opgenomen. Deze vallen niet onder het begrip 'woonlasten', maar ze zijn wel van invloed op de (overige) lasten van inwoners en bedrijven. De bedragen hieronder zijn exclusief inflatie en areaal.

Belasting / heffing (in mln.)	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Mutatie 2016	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Opbrengst 2018
Onroerende zaakbelasting	34.9	35.6	2.3	0.0	1.3	39.20
Afvalstoffenheffing (veegkosten verwerken in kostenbasis)	14.2	14.2	0.3	0.0	0.0	14.50
Rioolheffing (beheer watergangen opnemen in kostenbasis)	11.2	9.6	2.25	0.0	0.0	11.85
Totaal woonlasten	60.3	59.4	4.85	0.0	1.3	65.55
Precariobelasting	0.0	0.0	2.3	0.0	1.3	3.60

In de hierna volgende lastenplaatjes zijn de effecten gepresenteerd op basis van het prijspeil 2015. Daaraan ligt een aantal overwegingen ten grondslag:

- a. We hebben als referentiepunt genomen het lastenplaatje zoals dat recent is opgesteld door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). Ook dat lastenplaatje is gebaseerd op het prijspeil 2015;
- b. Bij de Kadernota die op 8 juli 2014 door de raad is vastgesteld is besloten om de OZB voor 2016 met 2% te verhogen, als gevolg van de inflatie, en dit budget in te zetten ten gunste van de algemene middelen. Voor de jaren daarna is evenwel nog geen besluit genomen over de hoogte van de inflatoire bijstelling. Dat geschiedt jaarlijks bij de Kadernota op basis van de prognoses die worden afgegeven bij de Macro-Economische Verkenningen (in het najaar) en het Centraal Economisch Plan in het voorjaar;
- c. Ook de kostenbases voor afvalstoffenheffing en riool zijn gebaseerd op het prijspeil 2015. Daardoor ook de tariefstelling van deze heffingen. De afgelopen jaren kon overigens op deze onderdelen de inflatoire bijstelling geheel of gedeeltelijk achterwege blijven als gevolg van kostenbesparingen;

- d. Voor een uniform beeld hebben wij hier daarom ook het lastenplaatje voor de jaren na 2015 gepresenteerd exclusief de verhoging voor de inflatie;
- e. Bij de begroting 2016 en de belastingvoorstellen die in het najaar worden gepresenteerd zal de inflatiecomponent voor 2016 vanzelfsprekend wel worden verwerkt.

Woonlasten

Ieder jaar vergelijkt het COELO de woonlasten van alle gemeenten. Onder de woonlasten verstaat het COELO de onroerende-zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De precariobelasting wordt daarbij buiten beschouwing gelaten. De vergelijking van Amersfoort met andere gemeenten geeft het volgende beeld:

Woonlasten 2015 per huishouden (meerpersoons)	
Amersfoort	638
Landelijk gemiddelde	716
Gemiddelde G32	678
Gemiddelde Utrechtse gemeenten	693

In Amersfoort betaalt een meerpersoonshuishouden per jaar gemiddeld € 78 minder aan woonlasten dan in een gemiddelde Nederlandse gemeente. Met het optrekken van de woonlasten komen deze in Amersfoort in 2018 nog niet uit op dat landelijk gemiddelde.

De gecombineerde maatregelen leiden, los van de inflatoire correcties, tot de volgende lastenontwikkeling per categorie belastingplichtigen:

Mutatie eenpersoonshuishoudens

Eenpersoonshuishoudens	2015	2016	Mutatie	2017	Mutatie	2018	Mutatie
OZB-gebruikersdeel	0	0		0		0	
Rioolheffing-gebruikersdeel	50	53	+5,8%	53	0%	53	0%
Afvalstoffenheffing	194	198	+2,1%	198	0%	198	0%
Lasten huurders	244	251	+2,9%	251	0,0%	251	0,0%
OZB-eigenarendeel	285	310	+8,6%	310	0%	320	+3,4%
Rioolheffing-eigenarendeel	63	67	+5,8%	67	0%	67	0%
Lasten eigenaren / bewoners	592	628	+6,1%	628	0,0%	638	+1,6%

Mutatie meerpersoonshuishoudens

Meerpersoonshuishoudens	2015	2016	Mutatie	2017	Mutatie	2018	Mutatie
OZB-gebruikersdeel	0	0		0		0	
Rioolheffing-gebruikersdeel	50	53	+5,8%	53	0%	53	0%
Afvalstoffenheffing	240	245	+2,1%	245	0%	245	0%

Lasten huurders	290	298	+2,7%	298	0%	298	0%
OZB-eigenarendeel	285	310	+8,6%	310	0%	320	+3,4%
Rioolheffing-eigenarendeel	63	67	+5,8%	67	0%	67	0%
Lasten eigenaren / bewoners	638	675	+5,8%	675	0,0%	685	+1,5%

Mutatie bedrijven

Niet woningen (bedrijven)	2015	2016	Mutatie	2017	Mutatie	2018	Mutatie
OZB-gebruikersdeel	1.452	1.577	+8,6%	1.577	0%	1.630	+3,4%
Rioolheffing-gebruikersdeel	360	381	+5,8%	381	0%	381	0%
Lasten huurders	1.812	1.958	+8,1%	1.958	0,0%	2.011	+2,7%
OZB-eigenarendeel	1.777	1.930	+8,6%	1.930	0%	1.989	+3,4%
Rioolheffing-eigenarendeel	486	514	+5,8%	514	0%	514	0%
Lasten eigenaren	2.263	2.444	+8,0%	2.444	0,0%	2.503	+2,4%

Afvalstoffenheffing

De kostenbasis afvalstoffenheffing wordt verhoogd met € 0,3 mln., zijnde een extra opname van de kosten van straatvegen. Deze toerekening wordt ineens in 2016 doorgevoerd en leidt tot een verhoging van de aanslag afvalstoffenheffing van 2,1%, ofwel € 5 per (meerpersoons)huishouden.

Rioolheffing

In 2016 vervallen de kapitaallasten in de kostenbasis rioolheffing. Dit is een bedrag ter grootte van € 1,6 mln. Dat betekent dat, omdat de rioolheffing het kostendekkingcriterium kent, niet alleen de kostenbasis, maar ook de opbrengst omlaag zou gaan. Daartegenover kan het toerekenen van de beheerkosten (beheer, onderhoud en groot onderhoud) van wegen en watergangen aan de rioolheffing ter grootte van € 2,25 mln. worden gemaximaliseerd. Dit zorgt ervoor dat er geen lastenverlichting plaatsvindt, maar de kostenbasis wordt verhoogd. Dat komt neer op een verhoging van 5,8%, die in 2016 ineens wordt doorgevoerd. Het gaat om een gemiddelde verhoging van € 7 ten opzichte van 2015 voor eigendom en gebruik samen.

Verhogen van de tarieven betekent overigens ook, evenals bij de afvalstoffenheffing, dat een hoger bedrag aan kwijtschelding wordt verleend.

Onroerende-zaakbelastingen

In 2016 was al een extra verhoging van de opbrengst van € 0,7 mln. begroot. Daarnaast worden de inkomsten OZB verhoogd met € 2,3 mln. als gevolg van de herstelmaatregelen. Tezamen met de extra maatregelen komt de stijging van het OZB-tarief daarom in 2016 uit op 8,6%.

De twee jaren erna is de stijging, los van eventuele inflatoire correcties, respectievelijk 0% en 3,4%. In 2018 wordt de opbrengst

namelijk extra verhoogd met € 1,3 mln. De aanslag OZB voor eigenaren van woningen stijgt daarmee van gemiddeld € 285 in 2015 naar € 320 in 2018.

Precario nutsbedrijven

Van de mogelijkheid precariobelasting te heffen op de ondergrondse infrastructuur van nutsbedrijven zal vanaf 2016 gebruik worden gemaakt. Het bedrag dat daarmee gemoeid is bedraagt € 2,3 mln. in 2016, voor 2017 is het bedrag ook € 2,3 mln. en in 2018 is het € 3,6 mln. De precario ziet alleen op kabels en leidingen van gas, water en licht. Kabels en leidingen van telecombedrijven zijn bij wet vrijgesteld van precariobelasting. Momenteel ligt in de Tweede Kamer nog een motie (Van der Burg) ter stemming over het opnemen van een vrijstelling voor kabels en leidingen van nutsbedrijven, naar voorbeeld van de telecombedrijven. De minister van BZK heeft echter aangegeven dat het lokaal belastinggebied door een dergelijke maatregel ingeperkt wordt. De minister acht dat niet wenselijk. Mogelijk dat de beschouwingen daarover in een bredere discussie over de verschuiving van het belastinggebied worden gevoerd. Voor nu kan precario wel worden geheven.

Omdat de precariobelasting op ondergrondse infrastructuur geen belasting is voor inwoners en bedrijven is er in principe geen belastingverzwaring, maar wel van lastenstijging. De nutsbedrijven zullen de precario doorberekenen in de tarieven. Voor waterleidingmaatschappijen kan dat direct als post op de nota en komt de precario direct bij Amersfoortse inwoners en bedrijven terecht. Voor gas en elektra geldt een regionaal/landelijk tarief, wat betekent dat ook inwoners van andere gemeenten meebetalen. Dat gebeurt overigens nu ook door inwoners van Amersfoort, die meebetalen aan de precariobelasting van andere gemeenten. Naar verwachting zal de lastenstijging, afhankelijk van de doorberekening via de nota's van het nutsbedrijf, uitkomen op een gemiddeld bedrag van tussen de € 30 en € 50 per jaar.

Overige belastingen, heffingen en retributies

Voor de overige belastingen, heffingen en retributies geldt een ongewijzigd stramien. Dat betekent dat bijvoorbeeld de leges zoveel als mogelijk per product kostendekkend worden geheven en de heffingen uitgaan van de algemene peilaanpassingen.

Grondbeleid

wethouder **Pim van den Berg**
Economie, Duurzaamheid, Cultuur, Stadshart
T. 14033, wethoudervandenber@amersfoort.nl

Ambitie

Onze ambitie is het realiseren en faciliteren van ruimtelijke projecten en gebiedsontwikkelingen ter uitvoering van gemeentelijk beleid en het in dat verband verwerven, (tijdelijk) beheren en verkopen van vastgoed binnen de financiële en juridische kaders.

Grondbeleid

In de structuurvisie en de diverse beleidsnota's is een keuze gemaakt waar en op welke wijze de stad Amersfoort zich zou moeten en kunnen ontwikkelen. De structuurvisie is geen blauwdruk maar een visie waarmee de stad en de markt wordt uitgenodigd om de stad verder te ontwikkelen. De rol van de gemeente bij de ontwikkeling van de stad is veranderd.

In de [Nota Grondbeleid](#) die is vastgesteld op 4 maart 2014 sluiten wij hier bij aan. Het grondbeleid wordt meer ingezet om te faciliteren, te regisseren, te verbinden en te verleiden en minder om zelfstandig ontwikkelingen te realiseren.

Gebiedsontwikkelingen zijn zeer uiteenlopend en veranderen in de loop van de tijd. Daarom bepalen we per situatie welke instrumenten we inzetten. Actief grondbeleid zetten we alleen in als gemeentelijke doelstellingen niet gerealiseerd (kunnen) worden door anderen. Een actieve rol zal altijd vooraf gegaan worden door een uitgebreide risico- en financiële analyse.

De veranderde rollen en dynamiek in de gebiedsontwikkelingen vragen een andere inzet van grondbeleidinstrumenten. We gaan op zoek naar flexibele contractvormen en financieringen die kunnen inspelen op initiatieven en veranderende behoefte. Daarnaast onderzoeken we de hele keten van (maatschappelijke) waardecreatie om gebiedsontwikkelingen financieel haalbaar te maken.

Wij gaan het tijdelijk gebruiken van vastgoed voor initiatieven met een (maatschappelijke) meerwaarde zoveel mogelijk faciliteren.

Dit geeft wel meer onzekerheden over toekomstige (financiële) resultaten. Hierop zullen wij sturen door middel van scenario'analyses en risicomanagement en stapsgewijze besluitvorming.

Verantwoording

Als gevolg van het gevoerde actieve grondbeleid zijn er momenteel vijf vastgestelde grondexploitaties operationeel.

- Amersfoort Vernieuwt
- Bestaand Stedelijk Gebied (BSG en CSG)
- Lichtenberg
- Vathorst - Bedrijventerrein
- Wieken - Bloeidaal

Bij de jaarrekening worden de financiële uitgangspunten en de stand van zaken van het strategisch vastgoed (niet in exploitatie genomen gronden), de initiële projecten, de vastgestelde grondexploitaties en de exploitatieplannen/particuliere grondexploitaties herzien. Gedurende het jaar wordt in de rapportages "Grote projecten" de actuele stand van de belangrijkste projecten gerapporteerd. Bij de zomerrapportage worden eventuele afwijkingen meegenomen.

In deze begroting wordt kort ingegaan op huidige marktsituatie maar worden de getallen van de jaarrekening 2013 gehanteerd.

Grondexploitaties

In 2013 waren de eerste tekenen van herstel van de woningmarkt zichtbaar. In 2014 zien we een verder herstel van de woningmarkt. Er is sprake van een stijging van het aantal verkopen en ook van een lichte stijging van de prijzen. Er lijkt een meer blijvend toegenomen vertrouwen van consumenten in de woningmarkt te zijn. Dit is met name goed nieuws voor de grondexploitaties Lichtenberg en de PPS Vathorst waarin nog een aanzienlijk woningbouwprogramma in het dure segment moet worden gerealiseerd.

Het herstel is echter nog pril en of sprake zal zijn van structurele opleving is nog de vraag. Daarom zien wij nog geen aanleiding om de opbrengsten en parameters voor de grondexploitaties op dit moment bij te stellen.

De markt voor kantoren vertoont nog geen teken van herstel. De bedrijfsruimtemarkt toont dit wel. De marktvrage is de laatste tijd behoorlijk aangetrokken. De ontwikkeling is echter nog niet dusdanig substantieel dat de grondexploitaties hier op aangepast moeten worden.

Omdat de grondexploitaties de nodige onzekerheden en onvoorspelbaarheden kennen voeren wij een terughoudend beleid ten aanzien van strategische aankopen en streven naar een reductie van (financiële) risico's.

Uitvoering en actuele prognoses

Strategisch vastgoed (niet in exploitatie genomen gronden)

Het strategische vastgoed bestaat uit

- Vastgoed t.b.v. gebiedsontwikkelingen (initieel en in grondexploitaties)
- Overig (te verkopen vastgoed)

De boekwaarde van het strategisch vastgoed bedraagt per 1 januari 2014 ca. € 24,4 miljoen.

Het strategische vastgoed is tot op heden altijd als 1 complex benaderd waarbij plussen en minnen met elkaar verrekenend zijn. Met de jaarrekening 2013 hebben we deze methodiek aangepast. Per pand worden tekorten afgedekt terwijl de te verwachten opbrengsten pas als dekking worden ingezet als deze daadwerkelijk gerealiseerd zijn. Voor het strategische vastgoed betekent is er een "stille reserve" van € 4,2 miljoen.

Bovendien is het niet meer toegestaan om de boekwaarde te verhogen met gemaakte kosten zoals beheer en rente. Met ingang van deze begroting zullen deze kosten voortaan ten laste worden gebracht van de algemene middelen.

Alle gemeentelijke panden die verkocht worden, worden te koop aangeboden via de Stadsmakelaar. In de huidige vastgoedmarkt is de verkoop van het gemeentelijk vastgoed een flinke opgave. Daar komt bij dat het te verkopen vastgoed een grote diversiteit kent met bijzondere bestemmingen. Om olopende kosten te vermijden zal naast verkoop ook gekeken worden naar de mogelijkheden van tijdelijke verhuur.

Over overige gemeentelijke vastgoed wordt gerapporteerd in de paragraaf [kapitaalgoederen](#).

Initiële projecten

Initiële projecten zijn projecten in voorbereiding waarvoor nog geen bestemmingsplan en grondexploitatie is vastgesteld. Voor deze projecten worden wel planontwikkelingskosten gemaakt. Jaarlijks worden de gemaakte kosten geïnventariseerd en wordt er afgewogen of er een reële kans bestaat dat de kosten terugverdiend kunnen worden door middel van grondexploitaties dan wel overeenkomsten met derden.

De belangrijkste initiële projecten zijn; Amersfoort Vernieuwt projecten, voor zover niet in vastgestelde grondexploitaties verwerkt, Maatweg, Vathorst West en - Noord.

Amersfoort Vernieuwt (€ 4,6 miljoen (credit)) betreft voornamelijk gereserveerde middelen ten behoeve van de bijdrage van € 7.200 per nieuwbouwwoning voor de inrichting van de openbare ruimte. De boekwaarde (gerealiseerde baten - gerealiseerde lasten) per 1 november 2013 van de overige initiële projecten bedraagt € 3,3 miljoen. Per saldo bedraagt de boekwaarde per 1 november 2013 € 1,3 miljoen.

Vastgestelde Grondexploitaties

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan worden de financiële kaders van een ontwikkeling vastgelegd in een grondexploitatie. Bij de jaarrekening zijn de volgende cijfers vastgesteld:

(bedragen x € 1 mln)	Boekwaarde (gerealiseerde baten -/- lasten per 1-11-2013)	Te verwachten (na 1-11-2013)			Eindwaarde	NCW (per 1-1-2014)
		Inkomsten	Uitgaven			
Bestaand Stedelijk Gebied	-28,7	31,3	28,3	-25,7	-15,4	

Lichtenberg	-1,2	31,8	32,6	-2,0	-1,5
Vathorst Bedrijven	-16,9	41,4	29,5	-5,0	-2,0
Wieken - Bloeidaal	-31,3	48,4	32,2	-15,1	-13,1
<i>Negatieve grondexploitaties</i>	-78,1	152,9	122,6	-47,8	-32,0
Amersfoort Vernieuwt	6,7	16,5	23,2	0,0	0,0
<i>Positieve grondexploitaties</i>	6,7	16,5	23,2	0,0	0,0

Het negatieve saldo van de grondexploitatie is voorzien in de voorziening onderhanden werk.

De grondexploitaties van de Publiek Private Samenwerkingen OBV Vathorst en VOF Podium zijn opgenomen in de Paragraaf Verbonden Partijen.

Risico's en weerstandsvermogen

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn vaak complexe, langjarige trajecten waar veel geld mee gemoeid is. Dergelijke projecten kennen grote risico's. Bij de herzieningen van de grondexploitaties worden de risico's gekwantificeerd om uiteindelijk op concernniveau het benodigde weerstandsvermogen te kunnen bepalen. Voor de risico's van de grondexploitaties is geen afzonderlijke reserve aanwezig. Deze risico's worden opgenomen in het gemeentebrede weerstandsvermogen.

Voor het risicomangement maken wij gebruik van de Rismanmethodiek. Voor alle grote projecten zijn de risico's nader geïdentificeerd en voorzien van beheersmaatregelen. Hierdoor kan nog beter gestuurd worden op de projecten.

Duurzaamheid

wethouder **Pim van den Berg**
Economie, Duurzaamheid, Cultuur, Stadshart
T. 14033, wethoudervandenber@amersfoort.nl

Ambitie

We willen een duurzame stad Amersfoort op de korte en de lange termijn. Een stad waar het nu en later goed wonen, werken en recreëren is. Dat kunnen en willen we niet alleen doen, daarom werken we samen met ondernemers, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en inwoners.

Doelstellingen

We richten ons op Koploperprojecten

Samen werken aan de duurzame toekomst van Amersfoort op de korte en lange termijn vraagt een duidelijk beeld van het einddoel. De innovatieve projecten binnen de duurzaamheidsagenda versterken de (duurzame) bedrijvigheid en leveren zo een relevante bijdrage aan het behalen van dit einddoel.

We nemen vanzelfsprekend onze maatschappelijk verantwoordelijkheid

De gemeentelijke organisatie neemt, net als het Amersfoortse bedrijfsleven, op het vlak van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen haar verantwoordelijkheid, waardoor de gemeente bedrijfsvoering waar mogelijk een bijdrage levert aan het werken aan een duurzame stad.

We inspireren en vertellen en laten zien wat we doen

Met doelgerichte communicatie over de bereikte resultaten en over de voorliggende opgave worden de diverse projecten (uit het verleden en nu) in hun onderlinge samenhang zichtbaar. Dit verbetert de zichtbaarheid, herkenbaarheid en maakt het inspirerend voor ondernemers, instellingen en inwoners om eigen projecten te ontwikkelen of aan te haken. Succes is aantrekkelijk!

Onze inzet

We zetten in op doelgerichte projecten en ondersteunen initiatieven van de stad

Geïnspireerd op de metabolisme aanpak van “Smart about cities” schetsen we een duurzaam toekomstbeeld van Amersfoort. Op basis van dit toekomstbeeld zetten we deze collegeperiode in op de thema’s die het meest ‘kansrijk’ zijn te verduurzamen en het helpt om de impact van de projecten in beeld te brengen.

Voor de verwezenlijking van de ambities voor een duurzame stad zetten we een stimuleringsfonds op. De uitvoerende partij committeert zich met de aanvraag aan de doelstellingen en de bijdrage die daaraan geleverd wordt. We richten ons hierbij op koplopers en doorbraakprojecten.

Daarnaast willen we kleinschalige initiatieven ondersteunen (kraamkamer). Amersfoort kenmerkt zich door een veelheid aan initiatieven van onderop, we willen ook deze kleine initiatieven de kans bieden om mee te liften op de kracht van de koplopers en ze helpen op termijn zelf koploper te worden.

We brengen ons eigen huis op orde

Met behulp van een MVO-scorekaart benoemen we voor negen aandachtsgebieden, verdeeld over *people*, *profit* en *planet* concrete ambities en doelstellingen voor de komende vier jaar. De focus ligt hierbij op circulair inkopen (10% in 2020), omdat dit de grootste impact heeft.

MVO succesfactoren	Social return bij inkoop	Gezonde en tevreden mede werkers	Inwoners tevreden o ver mede werkers	Duurzame huisvesting	Duurzaam inkopen van grondstoffen	Duurzaam gebruik grondstoffen	Actief samenwerken met lokale partners	Transparantie in duurzame prestaties	Eigen bedrijfsvoering financieel gezond

Prestatie indicator	Werkbeleving: 3 vragen met score > dan de benchmark	Tevredenheid bezoekers over dienstverlening: 3 vragen met score > dan de benchmark	Energieverbruik in Gigajoules (GJ) per fte	% circulair inkopen (t.o.v. totaal)	CO ₂ Footprint in kg per fte per dag	% Deelnemers lokale leveranciers (tot EU drempel)	Transparantie in verantwoording van prestaties (conform GRI richtlijn)	Ratio weerstands capaciteit	
Resultaat 2013	92%	86% 4,8%	33%	24,8 GJ per fte Niet gemeten	Projecten starten in 2014	9,3	44%	Openbaarheid conform wettelijke eisen	0,7
Op Schema									
Doel 2018	100%	Gem. score ligt boven gem. van de benchmark 4%	Gem. score ligt boven gem. van de benchmark	22,3 GJ per fte Gemeentebreed score 0-wood*	6%	0,0	50%	Verantwoording conform GRI G-4	1,0

op schema
 lijdte achterstand
 achter op schema
 MVO dashboard © CFP 2014

Duurzame ontwikkeling gaat dwars door alle beleidsprogramma's heen. De verankering van duurzaamheid binnen de verschillende beleidsprogramma maken we bijvoorbeeld zichtbaar door de aandacht voor duurzaamheid bij Maatschappelijk vastgoed, de doelstellingen voor circulair inkopen en de ambities rond duurzame mobiliteit.

We zorgen voor verbinding, afstemming en inspiratie:

Voor de uitvoering van de Agenda Duurzame en Vitale Stad zetten we een communicatieplan op. Kernwoorden hiervoor zijn: interactief, open en direct.

Het informeren en betrekken van stakeholders (intern en extern) is cruciaal voor het slagen van de duurzaamheidsagenda. Door koploperbijeenkomsten te organiseren rond de belangrijkste doelstellingen, informeren we partijen, inspireren we ze en verbinden we ze met elkaar. Op deze wijze ontstaat een voedingsbodemp voor nieuwe coalities met omvang en slagkracht.

Samenwerken

Werken aan een duurzame stad kunnen en willen, we niet alleen. Hiervoor werken we lokaal samen met relevante netwerken als Platform Amersfoort Duurzaam, Amersfoort Duurzame Stad en Amersfoort Onderneemt Duurzaam, maar ook regionaal binnen de Economic Board Utrecht en netwerk 2040.

Indicatoren

De Agenda Duurzame en Vitale Stad heeft als doel voldoende projecten/beweging tot stand te brengen om de ambities waar te maken. De Agenda biedt een podium aan ondernemers en initiatiefnemers en maakt de beweging naar een duurzame en vitale stad zichtbaar. Hiervoor brengen we jaarlijks in beeld welke projecten tot stand zijn gekomen en welke partners hierbij betrokken zijn.

Decentralisaties sociaal domein

Inleiding

Het beleid in het sociaal domein wordt door raad integraal en ontschot vastgesteld en aansluitend uitgevoerd en verantwoord. Dit beleid wordt gefinancierd vanuit de integratie-uitkering sociaal domein, andere specifieke- en integratie-/decentralisatie-uitkeringen en tot slot uit de algemene middelen. Begroting en verantwoording vindt plaats in het programma 4. Sociaal domein.

In deze paragraaf staat specifiek aangeven:

- welke middelen van het Rijk in de integratie-uitkering sociaal domein worden ontvangen;
- of deze middelen geheel zijn besteed (in de jaarrekening), met verklaring op hoofdlijnen van afwijkingen;
- of en zo ja welke specifieke risico's de gemeente Amersfoort loopt.

Ontwikkeling budgetten sociaal domein 2015

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de integratie-uitkering sociaal domein opgenomen. In de tweede kolom: de stand zoals opgenomen in voorliggende begroting weergegeven. In de laatste kolom: de stand na verwerking van de septembercirculaire 2014 van het Rijk. De mutaties uit de septembercirculaire worden later, door middel van een begrotingswijziging, verwerkt in de Begroting 2015.

Integratie-uitkering sociaal domein

bedragen * € mln	2015	
	Stand Kaderbrief / Begroting 2015-2018	Stand septembercirculaire 2014
Jeugd	41,4	41,4
Wmo nieuw	48,5	47,6
waarvan beschermd wonen (centrumgemeente)	31,3	31,3
waarvan maatschappelijk opvang	0,8	0*
waarvan overige functies	16,4	16,3
Participatie	26,5	24,6
waarvan WSW	22,3	20,3
waarvan re-integratie	4,2	4,3
Totaal integratie-uitkering	116,4	113,6

* bedrag is overgeheveld naar Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang

De nieuwe budgetten, zoals bekendgemaakt in de septembercirculaire, leiden tot de volgende wijzigingen:

- Voor 'WMO overige functies' is in 2015 € 0,1 mln. minder budget beschikbaar dan in de meicirculaire bekend werd gemaakt;
- Voor Wsw en re-integratie is t.o.v. de begroting voor 2015 € 1,9 miljoen minder beschikbaar. Dat is overigens € 0,2 miljoen minder nadelig dan in juni door het ministerie van SZW gemeld.
- Het bedrag voor Maatschappelijk opvang (€ 0,8 mln.) zal als een decentralisatie-uitkering worden verstrekt (leidt tot lagere integratie-uitkering sociaal domein maar per saldo niet tot een financieel nadeel).

Integratie-uitkering sociaal domein

De integratie-uitkering sociaal domein bestaat uit de middelen die per 2015 voor de uitvoering van de Jeugdwet en de WMO (het nieuwe deel) naar gemeenten gaan en uit het participatiebudget zoals dat per 2015 voor de Participatiewet beschikbaar komt. De participatiemiddelen werden tot 2015 aan gemeenten beschikbaar gesteld via een specifieke uitkering.

Het voornemen was voornoemde middelen via het zgn. 'deelfonds sociaal domein' aan de gemeenten beschikbaar te stellen. Het deelfonds zou een tijdelijke, bijzondere uitkeringsvariant binnen het gemeentefonds zijn. In september 2014 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dit wetsvoorstel ingetrokken. Besloten is de middelen aan de gemeenten te verstrekken in de vorm van een integratie-uitkering.

Hiermee zijn de middelen vrij besteedbaar voor de gemeenten. Wel hebben Rijk en VNG afgesproken om dit geld de komende drie jaar in ieder geval in te zetten voor de uitvoering van de nieuwe gedecentraliseerde taken in het sociaal domein. Mede gezien deze afspraak zal de raad t.z.t. moeten beslissen of, en zo ja op welke wijze, eventuele overschotten op de integratie-uitkering sociaal domein de komende drie jaar bij de jaarrekening worden gereserveerd voor de betreffende beleidsdoelen.

Objectieve verdeelmodellen

In 2015 worden de budgetten voor jeugd en Wmo verdeeld op grond van historische gegevens. Eerder heeft het Rijk meegedeeld dat we vanaf 2016 stapsgewijs zullen overgaan op 'objectieve verdeelmodellen'. Dit model is recent voor WMO en beschermd wonen gepresenteerd. Voor Jeugdzorg wordt nog gewerkt aan een objectief verdeelmodel.

Bij de septembercirculaire 2014 is bekend gemaakt dat op grond van deze modellen de WMO-bijdragen voor Amersfoort vanaf 2016 afnemen. Dit betekent voor WMO een uiteindelijk nadeel van €0,6 mln. per jaar. Voor 'beschermd wonen' is voor de regio sprake van een uiteindelijk nadeel van €1,1 mln. per jaar. Met name over de toepasbaarheid van het verdeelmodel 'beschermd wonen' is er nog discussie tussen Rijk en gemeenten. Ook vindt nader overleg plaats tussen gemeenten en Rijk als het gaat om de stappen waarmee de overgang naar een ander verdeelmodel (vanaf 2016) plaatsvindt en de verdere vormgeving. Wij verwachten dat bij de decembercirculaire daarover meer bekend zal worden gemaakt.

Risico's

De transitie en transformatie van het sociaal domein gaat gepaard met grote risico's. De raad is hierover veel en vaak geïnformeerd, zoals in augustus 2014 bij [Raadsinformatiebrief 2014-75](#). Korthedshalve wordt hiernaar verwezen. In de zomerrapportage 2014 is een actualisering van de top-10 risico's binnen het sociaal domein beschikbaar.

Ten aanzien van de budgetten die de gemeente van het Rijk ontvangt, spelen nu in het bijzonder twee risico's:

- Budgetten 2015 blijken niet aan te sluiten bij daadwerkelijke zorgvraag 2015. Dit kan leiden tot tekorten. Over dit risico en de maatregelen om deze te beheersen zijn wij samen met andere gemeenten in gesprek met het Rijk.
- De budgetten 2016 en later zullen nog wijzigen als gevolg van de introductie van objectieve verdeelmodellen. Het risico is dat de daadwerkelijke zorgvraag afwijkt van het budget op grond van het objectieve verdeelmodel (zie hierboven).

Bestuurlijke ontwikkeling

Kijk voor de gemeentebrede ambities, doelstellingen en onze inzet op het gebied van bestuurlijke ontwikkeling bij het gelijknamige [deelprogramma](#).

Deze paragraaf is toegevoegd zodat in het jaarverslag gegarandeerd gemeentebreed wordt gerapporteerd over 'bestuurlijke ontwikkeling'.